

**БЪЛГАРСКА БАНКА
ЗА РАЗВИТИЕ**

ГРУПА БЪЛГАРСКА БАНКА ЗА РАЗВИТИЕ

**КОНСОЛИДИРАН ГОДИШЕН ДОКЛАД НА
РЪКОВОДСТВОТО
ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИТЕ
ОДИТОРИ И
КОНСОЛИДИРАН ГОДИШЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ**

31 декември 2019 г.

**ГОДИШЕН КОНСОЛИДИРАН
ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА**

ЗА 2019

**ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА НА ГРУПАТА
НА
„БЪЛГАРСКА БАНКА ЗА РАЗВИТИЕ“ АД
ЗА 2019 г.**

СЪДЪРЖАНИЕ:

ОБЩА ИНФОРМАЦИЯ	I
ОБРЪЩЕНИЕ КЪМ АКЦИОНЕРИТЕ:	III
ИНФОРМАЦИЯ ЗА ГРУПАТА НА ББР	1
ОСНОВНИ АКЦЕНТИ, ДЕЙНОСТИ И ПРОЕКТИ ПРЕЗ 2019 ГОДИНА	5
ОБЗОР НА ИКОНОМИЧЕСКАТА СРЕДА И БАНКОВИЯ СЕКТОР ПРЕЗ 2019 Г.	12
ПРЕГЛЕД НА ДЕЙНОСТТА И ИЗБРАНА ФИНАНСОВА ИНФОРМАЦИЯ	14
СТРАТЕГИЯ ЗА РАЗВИТИЕ НА ГРУПАТА	20
ВЪТРЕШЕН КОНТРОЛ	22
УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА	23
КОНТРОЛНА СРЕДА	25
БАНКОВИ РЕГУЛАТОРИ СЪГЛАСНО БЪЛГАРСКОТО ЗАКОНОДАТЕЛСТВО	26
МЕЖДУНАРОДНО СЪТРУДНИЧЕСТВО	26
УПРАВЛЕНИЕ НА ГРУПАТА НА ББР	27
СДЕЛКИ С ДРУЖЕСТВА ПОД ОБЩ КОНТРОЛ НА ДЪРЖАВАТА	37
СЪБИТИЯ СЛЕД ДАТАТА НА ОТЧЕТА	37
ДЕКЛАРАЦИЯ НА РЪКОВОДСТВОТО	43
ПРИЛОЖЕНИЕ №1 - ДЕКЛАРАЦИЯ ЗА КОРПОРАТИВНО УПРАВЛЕНИЕ НА ГРУПАТА НА ББР	44

ОБЩА ИНФОРМАЦИЯ

Българска банка за развитие АД

Акционерна структура към 31.12.2019 г.

Държавата чрез министъра на икономиката – 99.9999% и Банка ДСК - 0.0001%.

Надзорен съвет към 31.12.2019 г.:

- Лъчезар Борисов – Председател на Надзорния съвет;
- Митко Симеонов – Заместник – председател на Надзорния съвет;
- Велина Бурска – Член на Надзорния съвет.

Управителен съвет към 31.12.2019 г.:

- Стоян Мавродиев – Председател на Управителния съвет и Главен изпълнителен директор;
- Румен Митров – Заместник - председател на Управителния съвет и изпълнителен директор;
- Николай Димитров – член на Управителния съвет и изпълнителен директор.

Седалище и адрес на управление към 31.12.2019 г.:

гр. София, 1000, район "Средец", ул. "Дякон Игнатий" №1

Регистрационен номер – ЕИК 121856059

Съвместни одитори на Българска банка за развитие АД:

„Делойт Одит“ ООД

бул. „Александър Стамболийски“ № 103

София, п.к. 1303

България

cebgreptionteam@deloittece.com

„Грант Торнтон“ ООД

бул. "Черни връх" № 26

София, п.к. 1421

България

office@bg.gt.com

Одитор на Национален Гаранционен фонд ЕАД, Микрофинансираща институция Джобс ЕАД, ББР Лизинг ЕАД, ББР Факторинг ЕАД и Фонд за капиталови инвестиции АД:

„Делойт Одит“ ООД

бул. „Александър Стамболийски“ № 103

София, п.к. 1303

България

cebgreptionteam@deloittece.com

ОБРЪЩЕНИЕ КЪМ АКЦИОНЕРИТЕ:

Уважаеми акционери,

Групата на Българска банка за развитие е отдадена на мисията, възложена ѝ от законодателя и правителството, да подкрепя и улеснява достъпа до финансиране на малките и средни предприятия с цел постоянното разширяване на икономическия, технологичен и експортен потенциал на българския бизнес; да привлича и управлява ефективно местни и чуждестранни финансови ресурси, необходими за реализиране на икономическото развитие на страната; да предоставя финансови и инвестиционни решения на бизнеса и правителството на Република България за осъществяване на публични и публично-частни инвестиционни проекти със стратегическо значение за развитието на икономиката и бизнеса у нас.

През изминалата 2019 година балансовото число на Банката достигна 3,123 млн. лв., като отбеляза устойчив растеж от 4.3% спрямо края на предходната 2018 г. Предоставихме на бизнеса директно кредитиране по сключени през годината договори в размер на около 700 млн. лв. или с 300 млн. лв. повече спрямо 2018 г. Дъщерното ни дружество „ББР Лизинг“ стартира своята дейност през 2019 г., като подписа лизингови сделки за 15.4 млн. лв., докато МФИ „Джобс“ предостави финансиране за микро-предприятия в размер на 2.7 млн. лв. Същевременно обемът на издадените гаранции от Националния гаранционен фонд към края на отчетния период е 400 млн. лв. Така към края на годината Групата на ББР директно и индиректно е финансирала и издала гаранции за над 6 100 крайни клиента, от които над 98% са микро-, малки и средни предприятия.

Оперативният доход на ББР преди обезценки и провизии за 2019 г. е 44,354 хил. лв., с нетна печалба от 11,727 хил. лв. при направен нетен разход за обезценки и провизии през годината в размер на 30,387 хил. лв.

Утвърдена политика на ББР е да привлича предимно дългосрочен ресурс за финансиране на кредитната си дейност и по този начин се създава естествен баланс между срочността на актива и пасива. През 2019 г. ББР усвои близо 530 млн. лв. от международни финансови институции. Тези средства са изцяло разпределени по кредити и използвани в подкрепа на българския бизнес. Усвоен бе и целият договорен размер по споразумението, подписано на 13 декември 2018 г. с Китайската банка за развитие.

През 2019 г. отбелязахме двадесет години от създаването на Българската банка за развитие, учредена като „Насърчителна банка“ на 15 януари 1999 г. със специалната цел да предоставя финансиране на малките и средните предприятия, и да подкрепя българския експорт. Банката получава пълен банков лиценз, издаден на 11 март същата година от Българската народна банка, и е лицензиран инвестиционен посредник и брокер. По повод двадесетгодишнината на банката бе създаден новият визуален бранд на финансовата група, популяризиран впоследствие чрез национална рекламна кампания.

Независимо от факта че е държавна, ББР работи от самото си създаване на търговски принцип, като се придържа стриктно към най-високите стандарти на пазарна дисциплина и

покрива без изключение надзорните изисквания и макропруденциални правила на европейските и национални надзорни органи. Банката и дружествата от банковата ни група подкрепят устойчивия икономически растеж на страната чрез осигуряване на финансова подкрепа за ефективни и банкируеми проекти. Все по-голямо внимание в кредитната дейност се отделя на финансирането на компании, ангажирани с качествено развитие на квалификациите и човешките ресурси, опазване на околната среда, иновации и технологично обновление.

В изпълнение на тези приоритети, с цел предоставяне на пълен набор от финансови инструменти за всички наши клиенти и разширяване на достъпа до финансиране за МСП, през 2019 година банковата ни група се разшири с регистрирането на „ББР Лизинг“ и „ББР Факторинг“. Финансовият лизинг на производствени машини и оборудване, транспортни средства, строителна и земеделска техника, енергетично оборудване, недвижими имоти и друго имущество е насочен към ускоряване растежа и обема на дейността на фирмите. „ББР Факторинг“ спомага за намаляване на междуфирмената задлъжнялост и ускоряване на оборотния капитал на своите клиенти, а в партньорство с БАЕЗ, Atradius, COFACE и Euler Hermes предоставя защита при неплащане на търговските вземания на клиентите.

Изминалата година бе наситена с дейности по линия на европейското и регионалното ни сътрудничество. През месец юни проведохме втория Международен годишен икономически форум на ББР под надслов „Пътища за партньорство“ и в чест на 20-ата ни годишнина. Основната тема и дискусиия бе прилагането на програмата InvestEU и бъдещият ѝ потенциал в региона на Югоизточна Европа. В рамките на форума бяхме домакини на Среца на банките за развитие от Балканите и Централна и Източна Европа. Пет нови институции се присъединиха към Меморандума за сътрудничество, подписан през 2018 година в София, с което партньорите по споразумението станаха единадесет — три многостранни и осем национални банки за развитие от Хърватия, Унгария, Македония, Румъния, Босна и Херцеговина, Сърбия, Словения и България. Меморандумът предоставя основа за по-тясна комуникация и сътрудничество при реализирането на големи инфраструктурни проекти, без натрупването на дълг от отделните правителства и чрез мобилизиране на ресурси от различни източници.

В изпълнение на заявените на Годишния международен форум на ББР приоритети, през октомври 2019 г. ББР получи положително становище от страна на Европейската комисия за принципна приемливост за участие в Програмата „InvestEU“, а в края на годината и одобрение за участие като Прилагащ партньор по улеснението „Свързана Европа“ (Connecting Europe Facility – Transport Blending Facility), по което проектите получават 25% грант от ЕК.

Като акционер в Европейския инвестиционен фонд (ЕИФ) през октомври 2019 г. ББР бе домакин на Срещата на миноритарните акционери на ЕИФ с фокус върху бизнес развитието на Фонда и разширяването на ролята на финансовите инструменти в новия програмен период 2021-2027. В навечерието на срещата ЕИФ сключи първото споразумение за гарантиране на микрофинансиране по програмата EaSI в България с МФИ Джобс от Групата на ББР. EaSI е финансов инструмент на ЕС за насърчаване на качествена и устойчива заетост, гарантираща адекватна социална защита, борба със социалното изключване, бедността и подобряване на условията на труд. Програмата е насочена към лица в рискови социални групи и желаещи да

започнат или стабилизируют своя бизнес. Подписаното гаранционно споразумение цели да мобилизира 10 млн. лв. в полза на 320 микро- предприятия у нас.

ББР продължава успешно да развива ползотворни взаимоотношения с водещи европейски и международни финансови институции чрез участието си в международни специализирани асоциации, сред които Европейската асоциация на публичните банки (European Association of Public Banks, EAPB), Мрежата на европейските финансови институции за малки и средни предприятия (Network of European Financial Institutions for Small and Medium Sized Enterprises, NEFI), Европейска асоциация на дългосрочните инвеститори (European Long-Term Investors Association, ELTI), Междубанковата асоциация на Китай и страните от Централна и Източна Европа. През 2019 г. ББР стана член на Централна и Източно-Европейска търговско-промишлена палата (Сингапур). Организацията е насочена към подпомагане и насърчаване на бизнеса, търговията, инвестициите, финансите, услугите, промишлеността, икономическите и търговските интереси между страните членки от ЦИЕ и Сингапур.

Започнахме 2020 г. с утвърдени през двадесетгодишния ни опит професионален капацитет и доверие от страна на нашите клиенти и на международните ни кредитори. Влизаме в новото десетилетие с вече напълно развита институционално банкова група, готова и способна да предостави пълен набор от инвестиционни и финансови услуги на нашите клиенти и българския бизнес. През всичките тези години създадохме и подготвихме високопрофесионален екип от отлични специалисти. Техните способности и ентузиазъм, здравата ни капиталова основа и подкрепата на българското правителство ни дават увереност, че ще отговорим адекватно и навременно на бъдещите предизвикателства в подкрепа на българското предприемачество и в изпълнение на стратегическите цели на правителството на Република България.

За постиженията през изминалата 2019 година благодарим на всички колеги и служители на банковата ни група за тяхната усърдна работа и отдаденост на мисията на ББР. Благодарим на нашите клиенти, кредитори, партньори и акционери за тяхното доверие и взаимност, с очакване за нови съвместни инициативи и успехи.

С уважение,

.....
НИКОЛАЙ ДИМИТРОВ
ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР
И ЧЛЕН НА УС НА ББР

.....
ЖИВКО ТОДОРОВ
ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР
И ЧЛЕН НА УС НА ББР

.....
ПАНАЙОТ ФИЛИПОВ
ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР
И ЧЛЕН НА УС НА ББР

ИНФОРМАЦИЯ ЗА ГРУПАТА НА ББР

ГРУПАТА НА ББР

Към края на 2019 г., Финансовата Група Българска банка за развитие („Групата“¹, „Групата на ББР“ или „Финансовата Група“) включва Българска банка за развитие АД („ББР“, „Банката“) и нейните дъщерни дружества – Национален Гаранционен Фонд ЕАД („НГФ“), Микрофинансираща институция ДЖОБС ЕАД (МФИ), Фонд за капиталови инвестиции АД (ФКИ) и учредените през 2019 дъщерни дружества – ББР Лизинг ЕАД („ББР Лизинг“) и ББР Факторинг ЕАД („ББР Факторинг“).

Към 31.12.2019 г., в групата на ББР средносписъчният състав на служителите е 247 (към 31.12.2018 г. – 210 служители).

В края на 2019 година Групата на ББР няма задължения по съществуващи или нови емисии ценни книжа.

Към 31.12.2019 г. в Групата на ББР няма висящо съдебно, административно или арбитражно производство, касаещо задължения или вземания на групата на ББР в размер на 10 на сто или повече от собствения капитал.

Групата на ББР спазва приложимото българско и европейско законодателство за опазване на околната среда. Групата прави анализ на въздействието върху околната среда на всички проекти, за които това се изисква според приложимата правна рамка. В процеса на реализиране на проектите, Групата на ББР изисква представянето на необходимите разрешения и документи, и стриктно следи за точната реализация на проектите. При наличие на по-строги изисквания относно околната среда, залегнали в договорите за заеми с външни кредитори, Групата изисква спазването на тези по-високи стандарти от своите клиенти и следи за тяхното изпълнение.

В областта на развитие на човешките ресурси, Групата на ББР акцентира върху непрекъснатата подкрепа за развитие и обучение на служителите, създавайки предпоставки за професионално израстване на своите висококвалифицирани специалисти.

В Групата на ББР няма специализирано звено за научноизследователска и развойна дейност и Банката към момента не планира действия в тази област извън обучение на персонала.

Финансовото състояние и показатели на Групата на ББР са стабилни. Няма нефинансови показатели, стойността на които би повлияла на резултатите от основната ѝ дейност.

¹Към края на 2019 г. Банката е едноличен собственик на капитала на ТЦ „Марица“ ЕООД (ТЦМ), като дружеството не е част от стратегическия бизнес модел на Финансовата Група на ББР.

Българска банка за развитие АД

„Българска банка за развитие“ АД, ЕИК: 121856059, е създадена на 11.03.1999 г. като акционерно дружество под наименованието “Насърчителна банка”. На 23.04.2008 г., със Закона за Българската банка за развитие, (ЗББР) се променя името и обхватът на дейността на Банката, така че да прилага схеми и инструменти за финансиране на публични инвестиции и проекти, които са приоритетни за икономиката на страната.

Като единствената държавна банка в страната, ББР осъществява финансиране по конкретно възложени ѝ от правителството на Република България програми. Експозицията към един клиент или група свързани клиенти, различни от кредитни институции, централни правителства и централни банки, следва изискванията и ограниченията на Регламент 575/ 2013/ ЕС, като се отчита ефекта от редуцирането на кредитния риск по ред, определен от Управителния съвет.

Българска банка за развитие АД притежава лиценз за извършване на банкова дейност, издаден от Българска народна банка, № Б25/25.02.1999г., актуализиран със Заповед на надзорния орган № РД22-2272/16.11.2009 г.

Банката притежава лиценз за инвестиционен посредник, издаден Комисията за финансов надзор, с Разпореждане № 4 от 08.01.2002 г., по силата на който може да предоставя инвестиционни услуги и извършва инвестиционни дейности² по чл. 6, ал. 2 от Закона за пазарите на финансови инструменти (ЗПФИ), както и допълнителни услуги по чл. 6, ал. 3 от ЗПФИ.

Банката не предоставя инвестиционни услуги и дейности по чл. 6, ал. 2, т. 8 и 9 от ЗПФИ – организиране на многостранна система за търговия и организирана система за търговия.

Към 31.12.2019 г., внесенят основен акционерен капитал е 601,774 хил. лв. (31.12.2018 г.: 601,774 хил. лв.), като се състои от 6,017,735 обикновени поименни акции с право на глас, с номинал 100 лева всяка. Към датата на изготвяне на доклада, собствеността на капитала се разпределя както следва: 99.9999% се притежава от българската държава, представлявана от министъра на икономиката, 0.0001% се притежава от Банка ДСК.

Управлението на ББР се извършва в съответствие с чл. 5 от ЗББР, съгласно който Банката има двустепенна система на управление, като правата на държавата в Общото събрание на акционерите на Банката се упражняват от министъра на икономиката. Членовете на органите за управление на ББР се назначават в съответствие със ЗББР, Закона за кредитните институции, Търговския закон и подзаконовите нормативни актове, приети от Българската народна банка.

Българска банка за развитие АД не е придобивала собствени акции по реда на чл. 187д от Търговския закон (ТЗ).

ББР не е страна по сделки, попадащи в обхвата на чл. 240б от ТЗ във връзка с чл. 247 от Търговския закон.

Няма придобити, притежавани или прехвърлени от членовете на управителните органи през годината акции на дружеството. Съгласно чл. 6, ал. 4 от ЗББР, членовете на управителните и на контролните органи, прокуристите и висшия ръководен състав не могат да притежават акции, и не могат да им бъдат предоставени опции върху ценни книжа на ББР, и в следващи отчетни периоди не могат да възникнат договорености, в резултат на които в бъдещ период могат да настъпят промени в притежавания относителен дял акции от настоящи акционери.

² Предоставянето на инвестиционни услуги и извършването на инвестиционни дейности се осъществява в съответствие с изискванията на ЗПФИ, Директива 2014/65/ЕС на ЕП и на Съвета от 15 май 2014 г. относно пазарите на финансови инструменти и за изменение на Директива 2002/92/ЕО и на Директива 2011/61/ЕС (Директива 2014/65/ЕС или MIFID II), Регламент (ЕС) № 600/2014 на ЕП и на Съвета от 15 май 2014 г. относно пазарите на финансови инструменти и за изменение на Регламент (ЕС) № 648/2012 (Регламент (ЕС) 600/2014), Делегиран регламент (ЕС) 2017/565 на Комисията от 25 април 2016 г. за допълване на Директива 2014/65/ЕС на ЕП и на Съвета по отношение на организационните изисквания и условията за извършване на дейност от инвестиционните посредници и за даването на определения за целите на посочената директива (Делегиран регламент (ЕС) 2017/565) и актовете по тяхното прилагане.

Средно списъчният състав на Банката в края на 2019 г. е 216 служители.

Българска банка за развитие АД няма открити клонове.

Седалището и адресът на управление на ББР е гр. София 1000, ул. "Дякон Игнатий" № 1.

Национален гаранционен фонд ЕАД (НГФ)

Национален гаранционен фонд ЕАД (НГФ), ЕИК: 200321435, е дружество, учредено на 12.08.2008 г. въз основа на Закона за Българската банка за развитие (ЗББР) и е регистрирано в Търговския регистър на 22.08.2008 г. Съгласно Закона за кредитните институции (ЗКИ), „Национален гаранционен фонд“ ЕАД е финансова институция, вписана през 2009 г. от БНБ в Регистъра по чл.3, ал.2 от Закона за кредитните институции (ЗКИ).

Националният гаранционен фонд има за основна цел осигуряването на гаранции в полза на МСП, като по този начин се улеснява достъпа на предприятията до финансиране. Издаваните за собствен риск гаранции от Фонда могат да покриват до 50 на сто от задължението. С промяна в ЗББР, обнародвана в Държавен вестник, бр. 102 от 21.12.2012 г., издаваните от НГФ ЕАД гаранции във връзка с гаранционни схеми по Програмата за развитие на селските райони за периода 2007 - 2013 г. и по Оперативната програма за развитие на сектор Рибарство 2007 - 2013 могат да покриват до 80 на сто от задължението.

Към 31.12.2019 г., регистрираният капитал на Дружеството е 80,000,000 лева и е разпределен на 800,000 акции с номинална стойност 100 лева всяка. Акциите са обикновени, налични, поименни и неделими, като всяка акция дава право на един глас. Капиталът на Дружеството е изцяло внесен.

Към 31.12.2019 г., средно списъчния състав на НГФ е 10 служители.

Към 31.12.2019 г., дъщерното дружество Национален гаранционен фонд ЕАД няма открити клонове.

Седалището и адресът на управление на Национален гаранционен фонд ЕАД (НГФ) е гр. София 1000, ул. "Дякон Игнатий" № 1.

Микрофинансираща институция ДЖОБС ЕАД (МФИ Джобс)

Микрофинансираща институция ДЖОБС ЕАД (МФИ Джобс), ЕИК: 201390740, е вписана в Търговския регистър на 14.01.2011 г. Предметът на дейност е микрофинансиране, в това число отпускане на микрокредити, придобиване от трети лица и отдаване под лизинг на промишлено оборудване, автомобили и други превозни средства, както и други вещи /финансов лизинг/, покупко-продажба и внос на такива вещи, консултантски услуги, търговско представителство и посредничество на местни и чуждестранни физически и юридически лица, извършващи дейността си в страната, както и всяка друга дейност, незабранена със закон.

Към 31.12.2019 г., регистрираният капитал на МФИ Джобс е 7,643,000 лева и е разпределен на 76,430 акции с номинална стойност 100 лева всяка. Акциите са обикновени, налични, поименни и неделими, като всяка акция дава право на един глас. Капиталът на Дружеството е изцяло внесен.

Към 31.12.2019 г. средно списъчния състав на МФИ Джобс е 12 служители.

Към 31.12.2019 г. дъщерното дружество Микрофинансираща институция ДЖОБС ЕАД няма открити клонове.

Седалището и адресът на управление на Микрофинансираща институция ДЖОБС ЕАД (МФИ Джобс) е гр. София 1000, ул. "Дякон Игнатий" № 1.

Фонд за капиталови инвестиции АД (ФКИ)

Фондът за капиталови инвестиции (ФКИ), ЕИК: 205322014, е учреден на 24.08.2018 г. и регистриран на 04.10.2018 г. като акционерно дружество, като общото пряко и непряко участие в капитала на дружеството от страна на ББР е 100% (пряко участие на ББР – 84.62% или 550,000 броя акции и непряко, чрез НГФ, 15.38%, притежаващо останалите 100,000 броя акции). Към 31.12.2019 г., регистрираният акционерен капитал е 650,000 броя поименни акции с номинал 100 лв. всяка, от които внесеният капитал към 31.12.2019 г. е 16,250,000 лв.

Предметът на дейност на ФКИ включва:

- участие в капитала на микро, малки и средни предприятия;

- инвестиции в дългови и други финансови инструменти, емитирани от микро, малки и средни предприятия, включително такива, които могат да бъдат конвертирани в капитал;
- предоставяне на консултантски услуги относно капиталовата структура на малки и средни предприятия, консултации и услуги, отнасящи се до преобразуване на предприятия по чл. 261 от Търговския закон;
- консултантски услуги по инвестиции;
- консултантски услуги по управление на пулове от ценни книжа на малки и средни предприятия;
- участие в управлението на дружества, в които Фондът е инвестирал; както и
- други дейности, които не са забранени изрично от закона.

Ключов приоритет е осигуряването на капитал за растеж на малки и средни предприятия с установен бизнес модел и възможности за ускорена експанзия на вътрешния и международни пазари.

Към 31.12.2019 г., във ФКИ няма назначени служители.

Към 31.12.2019 г. дъщерното дружество ФКИ няма открити клонове.

Седалището и адресът на управление на Фонд за капиталови инвестиции АД (ФКИ) е гр. София 1000, ул. "Дякон Игнатий" № 1.

ББР Лизинг ЕАД (ББР Лизинг)

ББР Лизинг ЕАД, ЕИК: 205565411, е учредено на учредително събрание, проведено на 06.03.2019 г. и вписано в Търговския регистър на 12.03.2019 г. Българска банка за развитие АД има 100% пряко участие в капитала на дружеството.

Предметът на дейност включва: извършване на финансов лизинг, отпускане на заеми със средства, които не са набирани чрез публично привличане на влогове или други възстановими средства и всички допълнителни и обслужващи лизинга и кредитирането дейности.

Към 31.12.2019 г. регистрираният акционерен капитал на дружеството е в размер на: 20,000 броя поименни акции с номинал 100 всяка.

Към 31.12.2019 г., средно списъчният-списъчния състав на ББР Лизинг ЕАД е 6 служители.

Към 31.12.2019 г. дъщерното дружество ББР Лизинг ЕАД няма открити клонове.

Седалището и адресът на управление на ББР Лизинг ЕАД е гр. София 1000, ул. „Дякон Игнатий“ №1. Дружеството ползва нает офис в гр. София, ул. Стефан Караджа 10, ет. 2

ББР Факторинг ЕАД (ББР Факторинг)

ББР Факторинг ЕАД, ЕИК: 205566082, е учредено на учредително събрание, проведено на 06.03.2019 г., и вписано в ТР на 13.03.2019 г. Българска банка за развитие АД има 100% пряко участие в капитала на дружеството.

Предметът на дейност включва: извършване на сделки по прехвърляне на еднократни или периодични парични вземания, произтичащи от доставка на стоки или предоставяне на услуги (факторинг), отпускане на заеми със средства, които не са набирани чрез публично привличане на влогове или други възстановими средства и всички допълнителни и обслужващи дейности по факторинг и кредитиране.

Към 31.12.2019 г. регистрираният акционерен капитал на дружеството е в размер на: 20,000 броя поименни акции с номинал 100 лв. всяка.

Към 31.12.2019 средно списъчният състав на ББР Факторинг ЕАД е 3 служители.

Към 31.12.2019 г. дъщерното дружество ББР Факторинг ЕАД няма открити клонове.

Седалището и адресът на управление на ББР Факторинг ЕАД е гр. София 1000, ул. „Дякон Игнатий“ № 1. Дружеството ползва нает офис в гр. София, ул. Стефан Караджа 10, ет. 2

ОСНОВНИ АКЦЕНТИ, ДЕЙНОСТИ И ПРОЕКТИ ПРЕЗ 2019 ГОДИНА

КЛЮЧОВИ СЪБИТИЯ

През 2019 г., като най-съществени промени в регулаторната рамка на Групата на ББР, могат да бъдат посочени следните: промени в Закона за мерките срещу изпирането на пари; Актуализирана Наредба № 4 за изискванията за възнагражденията в банките; Наредба № 7 за организация и управление на рисковете в банките; Наредба №10 за организацията и управлението на вътрешния контрол на банките; Наредба №20 за издаване на одобрения на членовете на УС и НС на кредитна институция и изискванията във връзка с изпълнение на техните функции; Насоки на ЕБО относно необслужваните и реструктурирани експозиции (EBA/GL/2018/06); Насоки относно оповестяването на необслужвани и реструктурирани експозиции (EBA/GL/2018/10); Насоки за вълагане на дейности на външни изпълнители (EBA/GL/2019/02); Насоки за оценка на LGD, подходяща при икономически спад („LGD при икономически спад“) (EBA/GL/2019/03); Насоки относно определянето на видовете експозиции, свързани с висок риск (EBA/GL/2019/01); Насоки на ЕБО относно свързаните лица, съгласно чл. 4, пар.1, т.39 от Регламент 575/2013 и Наредба №37 на БНБ за вътрешните експозиции на банките; промени в Закона за пазарите на финансови инструменти и приложимите подзаконови актове и Закона за защита на личните данни.

През изминалата 2019 г., основните дейности в областта на развитие на информационните технологии бяха консолидацията и модернизиранието на хардуерната и софтуерната среда на Банката и дружествата от Групата, както и съответствието към нарастващия брой на нови нормативни изисквания към банковите институции. Успешно беше прехвърлена цялостната SWIFT инфраструктура и услуги към сервизното бюро на БОРИКА АД -SaaS, като това повиши надеждността на услугата и намали цялостните разходи за поддръжка. Така също успешно беше създаден API Gateway към платформата на БОРИКА в съответствие с изискванията на PSD2 за платежните услуги. Изцяло беше модернизирано web-банкирането на Банката и беше реализирана 2FA (2-факторна автентикация) за допълнителна сигурност. Беше стартиран и реализиран мащабен проект за промяна и ъпгрейд на хардуерната среда на Банката в основния и резервния център за съхранение на данни, която да поддържа разрастващата се дейност на ББР, включително и въвеждане на следващо поколение защитни стени за цялостно повишаване на киберсигурността. С цел подсигуриране на ББР Факторинг и ББР Лизинг, в дружествата беше изпълнен проект за оборудване на нова локация, изграждане на свързаност и имплементация на специализирани консолидирани софтуерни решения за изпълнение на бизнес дейността им.

През 2019 г., международната рейтингова агенция „Фич Рейтингс“ осъществи своя редовен годишен преглед и потвърди кредитния рейтинг на Българска банка за развитие АД. През април 2019 г. „Фич Рейтингс“ повиши перспективата пред дългосрочния кредитен рейтинг на ББР от „BBB“/стабилна на „BBB“ /положителна перспектива. В своя следващ преглед през ноември 2019 г. „Фич Рейтингс“ ревизира перспективата пред дългосрочния кредитен рейтинг на Банката от „BBB“/положителна на „BBB“/стабилна. Това е най-високият кредитен рейтинг за българска финансова институция, като за ББР той е лимитиран до рейтинга на суверена – българската държава.

Рейтинг валиден към	Към 31.12.2017	Към 31.12.2018	Към 31.12.2019 и към датата на изготвяне на отчета
Дата на изготвяне на рейтинга:	13.12.2017	06.12.2018	27.11.2019
Дългосрочен Рейтинг (IDR, SRF)	„BBB“	„BBB“	„BBB“
Перспектива	Стабилна	Стабилна	Стабилна

Оценката на рейтинговата агенция се базира на надеждната подкрепа на суверена – българската държава, на добрите финансови резултати на ББР, на добрата ѝ капитализация, както и на ролята ѝ в подкрепа на икономическата политика на правителството. Стабилната перспектива показва наличието на баланс в рисковете, свързани с оценяването на кредитния рейтинг.

Стабилната капиталова база допринася съществено за високата капиталова адекватност. ББР е институцията с най-високото равнище на капитализиране в банковата система на България, значително над регулаторния минимум.

На проведеното Общо събрание на акционерите на ББР през месец ноември 2019 г. бяха приети одитираните финансови отчети на институцията за 2018 г. /на индивидуална и на консолидирана основа/, заверени от съвместните одитори "Ърнст и Янг Одит" ООД и „Захаринова Нексия“ ООД. Българска банка за развитие отчете за 2018 г. печалба за разпределение в размер на 25,130 хил. лв. Общото събрание взе решение печалбата на Банката за 2018 г. да бъде разпределена на основание т. 3 от Разпореждане № 1 на Министерски съвет от 31 май 2019 година, както следва:

- Дивидент за акционерите в размер на 80% от печалбата при спазване на чл. 247 от Търговския закон;
- Остатъкът от печалбата да се отнесе в статия „Други резерви“.

През 2019 г. продължи развитието на продуктивния и кредитния портфейл на Банката, както и диверсификацията на източниците на финансиране.

В края на 2019 г., ББР има сключени споразумения по Програма COSME+ за подкрепа на малкия и средния бизнес с две търговски банки и пет небанкови финансови институции. Програма COSME+ се осъществява с подкрепата на Европейския фонд за стратегически инвестиции за индиректно финансиране на малките и средните предприятия с гаранционно улеснение и контра-гаранция. Програма COSME надгражда Програмата за предприемачество и иновации (EIP), създадена през периода 2007-2013 г. Общият ѝ бюджет е 2,300,000 хил. евро за периода 2014-2020 г. В обхвата ѝ са четири области на подпомагане – подобряване достъпа до финансиране за МСП под формата на капиталови и дългови инструменти; подобряване достъпа до пазарите за МСП в световен мащаб; подобряване на рамковите условия за конкурентоспособност на предприятията и насърчаване на предприемачеството.

И през 2019 г. продължи развитието си програмата „Лизинг Лайн“, която е насочена към партньори небанкови финансови институции – лизингодатели, регистрирани в БНБ и осъществяващи финансов лизинг.

В края на 2019 г., ББР подписа споразумение на стойност 1 млн. лв. по стартиралата през 2018 програма за индиректно подпомагане на МСП чрез търговските банки и небанковите финансови институции. Програмата е за индиректно финансиране на земеделски стопани, които са членове на взаимоспомагателни кредитни кооперации на частни земеделски стопани. Бюджетът е 15,000 хил. лв. Размерът на кредитите е до 1,500 хил. лв. и срок за погасяване до 5 години.

През 2019 г. ББР разви и разшири в още по-голяма степен полезния ефект на обновената през 2018 година Програма Косме+. През последния годишен период ББР създаде нови партньорства с пет небанкови финансови институции и сключи с тях он-лендинг сделки по Програма Косме+ за 9.6 млн. евро. В резултат на това общият размер на насочения от ББР по тази Програма ресурс към МСП възлиза на 24.6 млн. евро, предоставени за формиране на портфейли от общо 6 банки и небанкови финансови институции. Структурирана в рамките на механизма COSME на Европейския инвестиционен фонд, обновената Програма на ББР предлага на банки и небанкови финансови институции до десетгодишно он-лендинг финансиране в евро при лихва от 3M EURIBOR + 1.9% и 60% гаранция (върху главници и договорни лихви до 90 дни) по подделки, представляващи подзаеми и банкови гаранции в полза на МСП. Бюджетът на Програмата е 33,333,333 евро, а максималният размер на експозиция към МСП е 150,000 евро. Максимална годишна лихва по редовна главница по подзаем е до 3M EURIBOR + 5.7% в общия случай или до 3M EURIBOR + 5.7% и 0% комисиона за управление при финансиране на „Проекти със социално въздействие“, поощряващи реализацията на инвестиционни проекти, чиято основна или преобладаваща цел е, чрез бизнеса на търговеца-кредитополучател да се осигурява реална заетост и интеграция на хора с увреждания, младежи без семейства и субекти на детско правосъдие. Максималното общо възнаграждение за поемане на ангажимент по подделка - банкова гаранция е до 2% годишно. Програмата предвижда приоритетно разглеждане на исканията на стартиращи компании и създава облекчения при осигуряване на обезпечението от страна на крайните получатели - МСП.

Тъй като тя става все по-популярна на пазара на микрофинансирането, ББР направи постъпки пред ЕИФ и сключи споразумение за удължаване на срока за формиране на портфейли от подделки, които да се ползват от гаранцията на ББР и съответно от контрагаранцията на ЕИФ.

В резултат на структурираната от ББР он-лендинг Програма за ЧЗС, над 380 частни земеделски стопани от област Пловдив получиха възможност за достъп до нисколихвен заеман ресурс за дейността им, като само за последните две тримесечия на 2019 г. са предоставени подзаеми на ЧЗС, на стойност над 500 хил. лв. Чрез тази Програма ББР осигури индиректно финансиране към ЧЗС чрез взаимоспомагателните кредитни кооперации, които са вписани в регистъра на БНБ като небанкови финансови институции, но поради на практика конкурентния си бизнес са силно изолирани от достъпен заеман ресурс, предоставян от търговските банки и разчитат предимно на вноски в капитала от страна на членовете си или на чуждестранен капитал. ББР дава възможност за запълване на този дефицит, предвиждайки стартов бюджет на Програмата от 15 млн. лв. и максимален индивидуален он-лендинг лимит към кредитна кооперация в размер на 1.5 млн. лв. за петгодишен период, с много атрактивни лихвени условия и 0 % комисиона за управление на финансирането.

През 2019 г. ББР пласира нов продукт за индиректно финансиране на МСП-лизингополучатели по договори за оперативен лизинг, с наименование Програма за предоставяне на кредитни линии за оперативен лизинг в полза на малки и средни предприятия "Програма ОЛ / 4 / МСП". В рамките на годината ББР одобри сключването на два он-лендинг договора с лизингови компании, предоставящи на оперативен лизинг активи на МСП, общо за 6 млн. евро.

През 2019 г. продължиха развитието си съществуващите програми от предходни периоди. Програма Напред /нисколихвено финансиране с 30% гаранция, улесняваща достъпа до финансиране на МСП/ и Програма Лизинг лайн /улесняваща достъпа до ресурс за покупка и отдаване на финансов лизинг на активи, използвани в стопанската дейност на МСП/.

Политика на ББР е да привлича предимно дългосрочен ресурс за финансиране на кредитната си дейност и по този начин се създава естествен баланс между срочността на актива и пасива. През 2019 г. ББР усвои близо 530 млн. лева от международни финансови институции. Тези средства са изцяло разпределени по кредити и използвани в подкрепа на българския бизнес.

През месец юни се проведе Международния икономически форум „Пътища за партньорство“. Форумът премина под знака на 20-годишния юбилей на Банката. Основна тема беше провеждане на европейска дискусия по програмата InvestEU и бъдещия ѝ потенциал в региона на Югоизточна Европа. В събитието, организирано от ББР, взеха участие специалисти, определящи политиките, водещи финансисти, топ представители на Европейската комисия и президенти на банки.

Програма „InvestEU“ предвижда единен европейски механизъм за подкрепа на инвестициите за новия програмен период 2021-2027 година. Програмата се базира на успешния опит от приложението на ЕФСИ и настоящите инструменти на ЕК. Програмата „InvestEU“ ще предоставя гаранция от бюджета на ЕС, която ще подкрепя финансови продукти, предоставени от прилагачите Програмата партньори. Насърчават се инвестиции в четири политически „прозореца“ (области), в които ще се разработват финансовите продукти: устойчива инфраструктура, научни изследвания, иновации и цифровизация, МСП и малки междинни предприятия, социални инвестиции и умения. ББР активно работи по Стълбовата оценка, която е задължителна стъпка преди включването на финансова институция за прилагач партньор по Програмата. Разработен е и първоначален финансов модел за финансовите продукти по Програмата.

През месец октомври 2019 г. ББР получи положително становище от страна на Европейската Комисия за принципна приемливост за участие в Програмата „InvestEU“.

През декември 2019 година ББР получи одобрение от Комисията за участие като Прилагач партньор по улеснението Свързана Европа (Connecting Europe Facility –Transport Blending Facility), по което проектите получават 25% грант от Европейската Комисия.

ББР организира и бе домакин на Срещата на миноритарните акционери на Европейския Инвестиционен Фонд. Основните теми, дискутирани на събитието бяха разширяването на ролята на финансовите инструменти в новия програмен период (2021-2027), прилагането на Invest EU в бъдеще и бизнес развитието на Европейския инвестиционен фонд. В срещата взеха участие 26 частни и публични финансови институции от 16 държави, както и други представители на ЕИФ и мажоритарните акционери – ЕИБ и ЕК.

Европейският инвестиционен фонд сключи първото споразумение за гарантиране на микрофинансиране на EaSI в България с МФИ Джобс, дъщерно дружество на ББР. Гаранционно споразумение по Програма EaSI между двете институции беше подписано през м. октомври 2019. Програмата EaSI е финансов инструмент на ЕС за насърчаване на качествена и устойчива заетост, гарантираща адекватна социална защита, борба със социалното изключване, бедността и подобряване на условията на труд. Програмата е насочена към лица в рискови социални групи и желаещи да започнат или стабилизират своя бизнес. По Програма EaSI ЕИФ предоставя на МФИ Джобс гаранции с покритие до 80% и лимит на плащанията до 30% от портфейла от микро-заеми - до 25,000 евро. Гаранцията по EaSI е четвъртото споразумение по Европейския фонд за стратегически инвестиции (ЕФСИ) между Групата на ББР и Групата на ЕИБ.

2019 година премина за Българска банка за развитие под знака на нейния двадесетгодишен юбилей. Във връзка с това беше направено цялостно ребрандиране на ББР и проведена рекламна кампания по основните медийни канали – телевизия, радио и интернет медии. В продължение на осем месеца – от април до ноември 2019 г. съвместно с Регионалния исторически музей на София, беше проведена и образователната кампания на ББР „Моята европейска столица“. Тя беше насочена към ученици от гимназиалния курс и завърши с изложба на възпитаници на рисуващите училища и школи в изложбената зала на Ларгото.

Групата на ББР продължи да разширява своя обхват на услуги. След учредяването на Фонд за капиталови инвестиции през 2018 г., през м. март 2019 г. ББР учреди и две нови дъщерни дружества – ББР Лизинг ЕАД и ББР Факторинг ЕАД – с обхват на услуги финансов лизинг и факторинг. Учредяването на новите дружества превръща институцията в пълноценна финансова група, предлагаща широка гама от финансови услуги. Към края на 2019 г. дружествата са напълно оперативни.

В бъдеще Групата на ББР ще продължи да предлага финансиране за оборотен капитал, капиталови инвестиции и експортно финансиране за малкия и среден бизнес. Групата предлага гъвкави и съобразени с пазарното търсене финансови решения, които отговарят на спецификата на кредитополучателя и на финансирувания проект.

Дъщерни дружества

Национален гаранционен фонд (НГФ)

През 2019 г. Националният гаранционен фонд /НГФ/ е подкрепил над 300 клиента, които са получили финансиране на обща стойност 160 млн. лв., включително и по програма COSME, реализирана със средства по Плана „Юнкер“.

От стартирането на своята дейност през 2008 г. до края 2019 г. Националният гаранционен фонд Националният гаранционен фонд е реализирал 9 гаранционни програми, подкрепил е над 9,400 предприятия, които са получили финансиране на обща стойност 2,5 млрд. лв.

В началото 2019 г. бяха изпратени покани за участие в нова гаранционна схема с ресурс на НГФ до всички банки, опериращи на българския пазар. Към 31.12.2019 г. са подписани споразумения с четири банки за обща стойност 118 млн. лв. Целта на инструмента е да улесни достъпа до финансиране на МСП, чрез издаване на гаранции допълващи обезпечението по кредитите.

НГФ продължи и през 2019 г. успешното реализиране на съвместната гаранционна схема с МЗХГ, както и програмата с контрагаранция по програма COSME на ЕИФ.

Микрофинансираща институция ДЖОБС ЕАД (МФИ Джобс)

През 2019 г. е предоставено финансиране на крайни клиенти по 30 договори за кредит и лизинг в размер на 2,655 хил. лв. От момента на стартиране на дейността до края на четвъртото тримесечие на 2019 г., МФИ Джобс е предоставило финансиране на целевите си групи в общ размер на 34,848 хил. лв. по 658 кредитни и лизингови сделки. Също така с договори за цесия са прехвърлени 58 договора за кредит на стойност 3 179 хил. лв. от ББР АД, както и 61 договори за лизинг на стойност 539 хил. лв. от сдружения с нестопанска цел.

Фонд за капиталови инвестиции АД (ФКИ)

През 2019 г. ФКИ структурира вътрешната си организация на дейността и започна усилена работа по първите си проекти в качеството на институционален инвеститор, който участва в капитала на малки и средни предприятия с цел повишаване конкурентоспособността на бизнеса, осигуряване на капитал за научноизследователска и развойна дейност, увеличаване на производствения капацитет, финансиране преди набиране на капитал на регулиран пазар и усвояване на средства от фондове на Европейския съюз.

ББР Лизинг ЕАД (ББР Лизинг)

През 2019 бе въведен в експлоатация счетоводно-лизингов софтуер Ultimate Лизинг, което представлява основната информационна система на компанията. През периода бяха създадени вътрешно фирмени правила и процедури за организация на работните процеси и контрол и бе стартирана оперативната дейност на дружеството. Към 31.12.2019 г. са сключени 6 договора за финансов лизинг на обща стойност 15,425 хил. лв. с ДДС.

ББР Факторинг ЕАД (ББР Факторинг)

От учредяването си до средата на 2019 година дружеството не е осъществявало активна дейност, като през второто полугодие на 2019 година са предприети действия по обезпечаване дейностите на ББР Факторинг ЕАД – назначаване на прокурист, приемане на организационна структура и избор на ключови позиции във функционалните звена, осигуряване на условия и структуриране на дейността и обезпечаването с вътрешнонормативна уредба, политики, правила и процедури, договаряне на финансиране в размер на почти 15 млн. лв. от ББР, наемане на помещение за извършване на дейността.

ПРИМЕРИ ЗА УСПЕШНО РЕАЛИЗИРАНИ ПРОГРАМИ И ПРОЕКТИ

Българска банка за развитие АД – програми с национално значение

И през 2019 г. Българска банка за развитие АД продължи да предоставя финансиране по приетата с Постановление № 18 от 2 февруари 2015 г. на Министерския съвет на Р. България - Национална програма за енергийна ефективност на многофамилни жилищни сгради (Програмата). Тя е насочена към обновяване на многофамилни жилищни сгради, осигурявайки по-добри условия на живот на гражданите в многофамилни жилищни сгради, топлинен комфорт и по-високо качество на жизнената среда. Изпълнението на мерките за енергийна ефективност в жилищните сгради се очаква да допринесе за по-високо ниво на енергийната ефективност и намаляване на разходите за енергия, подобряване на експлоатационните характеристики, удължаване на жизнения цикъл на сградите и осигуряване на жизнена среда в съответствие с критериите за устойчиво развитие. Програмата има значителен екологичен ефект - по експертна оценка в резултат на Програмата намалението на емисии на въглероден диоксид е оценено на 319,000 tCO₂/година, а икономията на енергия – 726,000,000 kWh/година. Икономическият ефект е свързан и с предоставяне на повече възможности за икономическа активност на бизнеса – проектантите, строителен бранш, фирми за технически обследвания, фирми за обследвания за енергийна ефективност, производители на материали и др. – както и участие в изпълнението на Програмата на малки и средни фирми от цялата страна. Програмата реализира и своя социален ефект чрез осигуряване на допълнителна заетост, установяване на традиции в управлението на многофамилни жилищни сгради, повишаване на обществената осведоменост за начините за повишаване на енергийната ефективност. Дейностите по Програмата се осъществяват на цялата територия на Република България в рамките на 265 общини. Заделеният финансов ресурс от държавния бюджет по Програмата е в размер на 2 млрд. лв.

Примери за финансирани от Банката проекти:

Предприятие работещо в сферата на логистиката, транспорта и спедицията, извършващо дейността си в логистична база, състояща се от 3 /три/ основни терминала, разположени в непосредствена близост до гр. София, както и 8 /осем/ локални хъба, разположени в близост до гр. Пловдив, гр. Стара Загора и гр. Варна. Понастоящем дружеството е най-големия логистичен оператор под температурен режим в България. Всички предлагани услуги могат да се осъществят в температурни граници от +20 до -25С. От създаването си през 2005 г., компанията предлага на клиентите си интегрирани 3PL логистични услуги с високо качество, което се базира на динамична и модерна инфраструктура, мрежа от собствени и наети транспортни средства и квалифициран персонал. Дейността на дружеството и логистичния център се регулира от удостоверение за регистрация от БАБХ, управление на системата за вътрешен одит НАССР, стандарт ISO 9001:2008, както и сертификация по международен стандарт IFS Logistics. Това прави възможно складирането и дистрибуцията на хранителни стоки и съставки за производство на продукти за директна консумация, както и сертификация на стоки, без самите клиенти да са сертифицирани. Основните направления, по които се работи са складиране, стоков контрол и управление на инвентара, дистрибуция с точни срокове и други услуги с добавена стойност (в т.ч. Cross-docking, комисиониране, палетизиране, опаковане и преопаковане на стоки, застраховане на транспортирани и складиращи стоки, етиктиране).

Високотехнологична и бързо развиваща се група в областта на дигиталния и офсетов печат. Отделните дружествата извършват дейности, свързани с дигитален широкоформатен печат; офсетов печат; изграждане и поддържане на рекламни съоръжения; информационни технологии и професионални решения за дигитален печат; проектиране и изграждане на интегрирани информационни системи за управление в областта на печатарския и рекламния бизнес; комплексни решения в областта на външната и интериорна реклама. Групата има 20 г. успешна пазарна история и лидерски позиции в бранша, с пазарен дял от 40% от широкоформатния пазар в България, като резултат от високотехнологично оборудване и екипировка, достигнатото високо качество на печат, затворен цикъл на производство, квалифициран персонал, ERP системи за управление; Производствената дейност се осъществява чрез печатни бази в София (13 хил. кв. м.) и Варна (5,466 кв. м.). Групата има изградена дългогодишни отношения с контрагенти. Поддържа се диверсифициран клиентски портфейл с над 900 клиенти, предимно корпоративни, включително водещи корпорации, банки, рекламни агенции и др.

Стартиращо, бързо развиващо се микропредприятие, работещо в сферата на технологичните иновации. Осъществява продажбите си на територията на три континента – САЩ, Европа и Азия, чрез три микро хъба, изградени на територията на България, Сърбия и САЩ. Основният продукт – терапевтични очила е свързан с прилагане на „AYO“ технология, представляваща метод за справяне с безсъние, липса на тонус и джет-лаг, която действа в следните три направления:

- Стимулиране на сензорните клетки в очната ретина, чрез имитация на слънчева светлина;
- Потискане производството на мелатонин чрез изпращане на сигнали от сензорните клетки до човешкия мозък.
- Последващо рязко повишаване на нивата на мелатонин;

Технологията се интегрира към „Смарт“ телефоните, чрез приложение за iOS и Android, с което се управлява. За реализация на високотехнологичния продукт, дружеството работи в тясно сътрудничество с Hoover Dam Technology.

Комбинирано растениевъдно и животновъдно стопанство, разполагащо с една от най-модерните млекодобивни бази в района на Източна България, находяща се в община Генерал Тошево, Добричка област. Понастоящем фермата разполага с 1,850 млекодайки животни, осигуряващи годишен добив от 4.2 – 4.5 милиона литра прясно краве мляко. След реализация на инвестиционната програма, се очаква капацитетът на предприятието ще достигне до 2,800 животни, а произведената продукция на годишна база – над 10 милиона литра. Кравефермата работи в тясно сътрудничество с партньори в България и Румъния.

Микрофинансиращата институция Джобс ЕАД

Дъщерното дружество МФИ Джобс реализира през годината редица успешни проекти, сред които:

- С подкрепата на МФИ Джобс, клиент на дружеството стартира екскурзионни програми, обхващащи разнообразни археологически обекти и забележителности по определени маршрути в гр. София, а впоследствие и извън столицата. Програмите се провеждат иновативно, чрез аудио гид устройства, отдавани под наем на туристи, които имат възможност да следват самостоятелно маршрут и да прослушват информацията на предпочитан от тях език.

- МФИ Джобс финансира микропредприятие, развиващо рент-а-кар бизнес на територията на България. Кредитираният проект разшири на дейността чрез закупуване на допълнителни автомобили за обогатяване на автопарка и поемане на повече поръчки.

- Друг успешен проект на МФИ Джобс е финансиране на фирма за закупуване на лазерен гравир, с който да започне собствено производство на дървени кутии, в които се монтират механични латерни. Финансирането създаде възможност за отпадане зависимостта от доставчици на такива кутии, като същевременно се съкрати времето за доставка на готова продукция към клиентите и съответно се разшири предлаганият асортимент.

Национален гаранционен фонд ЕАД

В изпълнение на основните цели за 2019 г., НГФ е издал гаранции за 72 млн. лв. по кредити в размер на 160 млн. лв. Подкрепените МСП са 325 на брой.

Изминалата 2019 е годината, през която НГФ успя да развие гаранционната схема, ползваща контрагаранция по програма COSME на Европейския инвестиционен фонд /ЕИФ/ Бяха издадени гаранции в размер на 15 млн. лв., с което общо издадените гаранции достигнаха 27 млн. лв. С ЕИФ бе договорен нов удължен срок за включване на кредити в гарантирания портфейл – 31.12.2022 г.

Продължено бе и успешното реализиране на съвместната гаранционна схема с МЗХГ, като за 2019 г. са гарантирани кредити за 60 млн. лв. Общо по гаранционната програма има издадени 266 броя гаранции по кредити в размер на 184 млн. лв.

ОБЗОР НА ИКОНОМИЧЕСКАТА СРЕДА И БАНКОВИЯ СЕКТОР ПРЕЗ 2019 Г.

През 2019 г. българската икономика продължи да отчита рекордно ниска безработица, съчетана с намаление на търговския дефицит и увеличение на чуждестранните инвестиции. Ръстът на БВП през годината се запазва устойчив и изпреварващ средните стойности за еврозоната и ЕС – данните на НСИ за 2019 година показват ръст на БВП на ЕС-27 с 1.5%, а на България с 3.4% в сравнение с предходната 2018 година. За 2019 г. БВП достига номинален стойностен обем от 118,669 млрд. лева, като на човек от населението се падат 16,973 хил. лева от обема на показателя. Растежът на БВП се забави през втората половина на годината, повлиян от спада на износа и намалението на запасите. За 2019 г. ръстът е 3.4%. Основен двигател на БВП остава вътрешното потребление. През годината най-голямо увеличение на брутната добавена стойност отбелязаха секторите „Операции с недвижими имоти“ (+5.6%), „Финансови и застрахователни дейности“ (+4.8%) и „Държавно управление“ (+4.6%).

Дефицитът на търговското салдо за 2019 г. е 6.7 млрд. лв. спрямо 6.8 млрд. лв. за 2018 година. Износът отбелязва растеж от 4.2% на годишна база, а вносът с 3.6%. Забелязва се спад на дефицита на търговското салдо при трети страни и увеличение на дефицита към ЕС. По данни на БНБ, преките чуждестранни инвестиции надминаха 1 млрд. евро към края на 2019 г., спрямо 537 млн. евро за цялата 2018 г. Инвестициите са предимно под формата на дългови инструменти - заеми от компаниите майки, които се отпускат на българските им дружества.

Брутният външен дълг в края на декември на 2019 г. е 34.1 млрд. евро (55.8% от БВП), което е с 956.2 млн. евро (2.9%) повече спрямо края на 2018 г. По пера, външният дълг на частния сектор отбеляза увеличение от 210 млн. евро, като държавният отбеляза увеличение от 59 млн. евро през годината. Причината за новия държавен дълг беше допълнителните разходи за покупката на американските самолети. В началото на 2020 година бяха пласирани държавни ценни книжа за 200 млн. лв. Постигнатата средно претеглена доходност по петгодишните държавни ценни книжа падна до -0.11%. За първи път държавата успява да достигне отрицателна доходност в този матуриретен сегмент.

Високият икономически ръст допринесе за все по-ниската безработица през 2019 г.. По данни на НСИ, безработните лица през 2019 г. са 142.8 хиляди. В сравнение с 2018 г. броят на безработните лица намалява със 17.6%. На база на икономически заетото население може да се предполага, че вече почти не е останало незаето работно население и бизнесът започва да страда от липса на кадри. Това създава предизвикателства пред конкурентоспособността и предполага мерки за интензифициране на растежа. Също оказва положително влияние на работната заплата, което ще допринесе за индивидуалното потребление (най-големия фактор в БВП – по разходи за крайно използване).

Средната работна заплата за страната през декември 2019 г. е 1,349 лева и нейният годишен ръст е от 12%. Увеличението в общественния сектор е 12.2% спрямо съответния период за 2018 г., докато в частния сектор растежът е от 12.1%. В бюджета за 2020 г. е заложен растеж на заплатите в общественния сектор.

По предварителни данни на НСИ, потребителските цени продължават да се увеличават през 2019 г., като средногодишната инфлация за периода януари - декември 2019 г. спрямо периода януари - декември 2018 г. е 2.5%. Основна причина за ръста в цените през годината са Ресторанти и хотели (+5.7%) и Хранителни продукти и безалкохолни напитки (+4.9%). Относително значим спад се наблюдава при сектор Съобщения (-2.6%).

Към края на 2019 г. международните финансови институции и водещите участници на финансовите пазари очакваха повишение на световния растеж от 3.2% през 2020 година, но според последната прогноза на Световната банка глобалната икономика ще отчете най-големия си спад от края на Втората световна война през 2020 г. заради пандемията от коронавирус. Това ще доведе до значително понижаване на доходите на потребителите и милиони хора ще изпаднат в бедност, се казва още в прогнозата на банката. Световният брутен вътрешен продукт ще намалее с 5.2% през 2020 г., с 6.2 % се очаква да намалее БВП на България, а в развиващите се икономики спадът ще е средно с 2.5%.

Банков сектор

Изминалата 2019 г. е една от най-успешните години за банковия сектор в България, белязана с рекордни печалби, ръст на банковите портфейли и намаляване дела на лошите кредити. Средата на ниски и отрицателни лихвени проценти ще продължи да има отражение върху цената на финансиране, нивата на нетния лихвен доход и лихвените маржове на банките. По отношение на процесите по консолидация – през 2019 г. приключи процесът по вливане на банка Пиреос България – банка във втора група, в Юробанк България, която попада в първа група, според класификацията на БНБ.

Към 31 декември 2019 г. в България работят 24 банки, като пет от тях са клонове на чуждестранни банки. Общата сума на активите на банковата система нараства с 8.2% на годишна база до 114.2 млрд. лв. (58.4 млрд. евро). Петте най-големи банки, които, според класификацията на управление „Банков надзор“ на БНБ, попадат в т.нар. първа група банки, формират 62.1% от общия размер на активите в банковата система. В края на 2018 г. пазарният им дял бе 59.4%. Към 31 декември 2019 г. пазарният дял на банките от втора група намалява от 41.7% до 34.7%, а този на трета група, в която влизат клоновете на чуждестранните банки, се увеличава до 3.2% от 2.9%, в сравнение с една година по-рано.

Печалбата след данъци на банковата система към края на декември е 1,675 млн. лв. и отбелязва годишно намаление от 3 млн. лв. (-0.2%). Динамиката на печалбата се дължи на намалението на общите административни разходи и увеличението на нетния доход от такси и комисионни. Банките успяват да намалят административните си разходи въпреки увеличението на разходите за персонал. През годината почти всички банки увеличиха тарифите си за такси и комисионни, което доведе до по-големите приходи.

Депозитите, привлечени от банките, продължават своя растеж. В края на декември 2019 г. тяхната сума достига 85.16 млрд. лв., въпреки ниските нива на лихвените проценти. Това е доказателство за доверието към системата, но допринасят и липсата на капиталов пазар и покачващите се цени на пазара на недвижимите имоти. Увеличаването на депозитите е и резултат от високата склонност към спестяване от страна на домакинствата, които държат около две трети от депозитите в банковата система (65.3% в края на декември 2019 г.).

Към края на месец декември кредитите към кредитни институции намаляха с 709 млн. лв. Жилищните кредити продължават постоянния си растеж със 135 млн. лв. за месец декември 2019 г., докато кредитите към предприятия намаляват с 403 млн. лв. през месеца. Спрямо съответния период за 2018 г. отпуснатите кредити растат с 5.43 млрд. лв., което в номинално изражение е по-малко от привлечените средства.

Към 31 декември 2019 г. обемът на необслужвани кредити (без централни банки и кредитни институции) се свива до 3.94 млрд. лв., или до 5.9% като дял, като тенденцията за спад продължава. Въпреки че нивото на необслужвани кредити все още остава над средното за ЕС, в края на 2019г. степента на покритие на брутните необслужвани кредити и аванси в българската банкова система е на ниво от 59%. За сравнение, степента на покритие за европейските банки, по данни на ЕЦБ за третото тримесечие на 2019г., е 44.45%.

ББР спрямо банките в страната

През периода 2017-2019 ББР реализира най-усилен растеж и сериозно нарастване на активите от създаването си, подобно на повечето националните банки за развитие от региона. Банката постигна стабилна структура на оперативните активи и балансиран портфейл, и демонстрира капацитет за изпълнение на специални мандати на правителството.

Разпространението на пандемията от Ковид-19 парализира бизнеса и оказва силен негативен ефект върху световната и българска икономика. За справяне с негативните ефекти и бизнес очаквания от началото на март 2020 г. правителството предприе мерки, които насочват финансов ресурс директно в икономиката ББР пое изпълнението на два правителствени мандата след като капитала ѝ бе увеличен със 700 млн. лв.: специален мандат за гаранционни програми с бюджет от 200 милиона лева и антикризисна програма с бюджет от 500 млн. лв. за портфейлни гаранции за бизнес кредити. Програмите се реализират с участието на търговските банки-посредници, които отпускат 6-годишни заеми и кредити без такси, комисионни и неустойки за обслужването им.

ПРЕГЛЕД НА ДЕЙНОСТТА И ИЗБРАНА ФИНАНСОВА ИНФОРМАЦИЯ

РЕЗУЛТАТИ ОТ ДЕЙНОСТТА НА ГРУПАТА НА ББР

Групата на Българска банка за развитие АД продължава да работи активно върху поставените й цели, като поддържа високи нива на ликвидност и капитализация. През 2019 г. продължи процеса на модернизация и осъвременяване на дейността на ББР, като същевременно Банката продължи да увеличава обемите на дейността си.

Основните финансови показатели на Групата към 31.12.2019 г. са както следва:

КОНСОЛИДИРАН ОТЧЕТ ЗА ВСЕОБХВАТНИЯ ДОХОД	2019	2018	Годишно изменение
Нетен лихвен доход	63,915	57,166	11.8%
Нетни доход от такси и комисиони	5,664	5,610	1.0%
Нетен доход от операции в чуждестранна валута	421	379	11.1%
Нетен доход от финансови активи, отчитани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	3,687	738	399.6%
Общи и административни разходи, вкл. разходи за персонала и разходи за амортизации	(29,716)	(25,618)	16.0%
Други доходи от дейността	1,935	2,461	-21.4%
Други разходи за дейността	(1,552)	(1,792)	-13.4%
ДОХОД ПРЕДИ ОБЕЗЦЕНКА/ПРОВИЗИИ	44,354	38,944	13.9%
Разходи за обезценки и провизии	(30,387)	(10,046)	202.5 %
ПЕЧАЛБА ПРЕДИ ДАНЪЦИ	13,967	28,898	-51.7%
Разход за данъци върху печалбата	(2,240)	(1,811)	23.7%
НЕТНА ПЕЧАЛБА ЗА ПЕРИОДА	11,727	27,087	-56.7%
Актоерски (загуби) /печалби по планове с дефинирани доходи, нетно от данъци	(48)	33	-245.5%
Нетна промяна в справедливата стойност на финансови активи отчитани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	5,785	(343)	над 1,000%
ОБЩО ВСЕОБХВАТЕН ДОХОД	17,464	26,777	-34.8%

Лихвеният приход за 2019 г. е в размер на 75,273 хил. лв. (за 2018 г: 66,540 хил. лв.) или увеличение с 13.1% спрямо предходната отчетна година и е в резултат на нарасналия обем на кредитните вземания при финансирането на корпоративния бизнес в директния кредитен портфейл. Лихвените разходи също бележат ръст, като размерът им за 2019 г. е 11,358 хил. лв. спрямо 9,374 хил. лв. за 2018 г., или ръст от 21.2 %, отчитайки нарасналия обем на привлечените средства от международни финансови институции за финансирането дейността на Групата. В резултат на реализираните за 2019 г. лихвени приходи и разходи е отчетен нетен лихвен доход за финансовата 2019 г. с 11.8% по-висок в сравнение с 2018 г., като стойността му възлиза на 63,915 хил. лв. (за 2018 г.: 57,166 хил. лв.).

Нетните приходи от такси и комисиони възлизат на 5,664 хил. лв., в сравнение с 5,610 хил. лв. отчетени за календарната 2018 г., което представлява ръст от 1.0%.

Нетният доход от финансови активи, отчитани по справедлива стойност в друг всеобхватен доход за 2019 г. отбелязва значителен ръст на годишна основа и достига 3,687 хил. лв. спрямо отчетни 738 хил. лв. за финансовата 2018 г.

За финансовата 2019 г. общите и административни разходи, разходите за персонала и разходите за амортизация са 29,716 хил. лв. и са по-високи с 16.0 % от разходите за 2018 г. (за 2018 г.: 25,618 хил. лв.). Съотношението разходи/приходи е значително по-ниско спрямо средното ниво за банковата система.

Към 31.12.2019 г., консолидираният финансов резултат на Групата след данъци е печалба в размер на 11,727 хил. лв., в сравнение с 27,087 хил. лв. за предходната отчетна година. Спадът в отчетения финансов резултат се дължи на значително по-високия размер на начислените разходи за обезценки и провизии през 2019 г.

КОНСОЛИДИРАН ОТЧЕТ ЗА ФИНАНСОВОТО СЪСТОЯНИЕ	Към 31.12.2019	Към 31.12.2018	Годишно изменение
АКТИВИ			
Парични средства в каса и по разплащателна сметка в Централната банка	250,643	297,622	-15.8%
Вземания от банки	339,716	430,003	-21.0%
Финансови активи, отчитани по амортизирана стойност - Предоставени кредити и аванси на клиенти	1,650,088	1,048,034	57.4%
Финансови активи, отчитани по амортизирана стойност – Вземания от Републиканския бюджет	166,821	471,999	-64.7%
Финансови активи, отчитани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход - дългови инструменти	596,967	650,375	-8.2%
Финансови активи, отчитани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход – капиталови инструменти	3,578	3,282	9.0%
Финансови активи, отчитани по амортизирана стойност – Ценни книжа	12,144	10,216	18.9%
Имоти, машини и съоръжения, нематериални активи	41,484	38,045	9.0%
Нетна инвестиция във финансов лизинг	9,735	932	944.5%
Други активи	52,167	42,985	21.4%
ОБЩО АКТИВИ	3,123,343	2,993,493	4.3%
ПАСИВИ			
Привлечени средства от международни институции	1,211,937	904,782	33.9%
Депозити от други клиенти, различни от кредитни институции	993,370	1,171,825	-15.2%
Депозити от кредитни институции	7,877	5,759	36.8%
Други привлечени средства	109,351	110,331	-0.9%
Други пасиви	13,763	10,630	29.5%
ОБЩО ПАСИВИ	2,336,298	2,203,327	6.0%
СОБСТВЕН КАПИТАЛ			
Акционерен капитал	601,774	601,774	0.0%
Неразпределена печалба	11,727	27,621	-57.5%
Процентъчен резерв по финансови активи, оценявани по справедлива стойност в друг всеобхватен доход	16,694	10,909	53.0%
Резерви	156,850	149,862	4.7%
ОБЩО СОБСТВЕН КАПИТАЛ	787,045	790,166	-0.4%
ОБЩО ПАСИВИ И СОБСТВЕН КАПИТАЛ	3,123,343	2,993,493	4.3%

Към 31.12.2019 г., размерът на активите на Групата на ББР възлиза на 3,123,343 хил. лв., представляващ ръст от 4.3% спрямо предходната година.

Кредитната дейност на ББР се изразява, както в директно предоставяне на заемни средства, така и във финансиране посредством програми за кредитиране на търговски банки, които с получените средства предоставят кредити на МСП и селскостопански производители, или т.нар. он-лендинг.

Към края на 2019 г. финансовите активи, отчитани по амортизирана стойност бележат ръст от 19.5%, като най-голям дял в увеличението има нарастването на брутната стойност на директно предоставените кредити и аванси, които към 31.12.2019 възлизат на 1,811,403 хил. лв. (спрямо 1,211,190 хил. лв. към 31.12.2018 г.).

По линия на стартиралата през 2015 г. Национална програма за енергийна ефективност (НПЕЕ) към края на 2019 г. общият размер на договореното финансиране по подписаните договори е 1,950,074 хил. лв. (за сравнение с края на 2018 г. – 1,842,885 хил. лв.). Обектите, за които са сключени договори за целево финансиране с Банката са общо 2,022. Към 31.12.2019 г. вземанията по Програмата възлизат на 145,140 хил. лв. (към 31.12.2018 г. – 472,803 хил. лв.).

През 2019 г., Финансовата Група продължи активно да развива своята дейност, подкрепяйки българския бизнес, като продължи да поддържа диверсификация на отраслова структура на кредитния си портфейл. По-голяма динамика през 2019 г. спрямо предходната година се наблюдава в относителните дялове в кредитния портфейл на следните сектори: Търговия (нарастване с 848%), Туристически услуги (ръст от 145%), Транспорт (ръст от 77%) и селско стопанство (ръст от 56%).

Привлечените средства от международни институции в края на 2019 г. съставляват 51.9% в структурата на пасива и възлизат на 1,211,937 хил. лв., в сравнение с 904,782 хил. лв. в края на 2018 г.

ДЕЙНОСТ НА ГРУПАТА ПО ОТНОШЕНИЕ НА МИКРОКРЕДИТИРАНЕ ЧРЕЗ МФИ ДЖОБС ЕАД

През 2019 г. е предоставено финансиране на крайни клиенти по 30 договори за кредит и лизинг в размер на 2,655 хил. лв.

Към 31.12.2019 г., активният кредитен и лизингов портфейл на дружеството е в размер на 13,071 хил. лв. представен по амортизирана/нетна стойност след обезценка и се състои от 324 кредитни и лизингови сделки. Дружеството има вземания и от 12 Сдружения/11 бизнес центъра и 1 сдружение с нестопанска цел/ на стойност 21 хил. лв. след обезценка.

Сумата на активите на МФИ Джобс към 31.12.2020 г. възлиза на 14,480 хил. лв.

Отчетения финансов резултат за 2019 г. е печалба преди данъци в размер на 59 хил. лв.

Общите приходи на дружеството през 2019 г. са в размер на 1,133 хил. лв., като приходите от лихви са 969 хил. лв., което е 86% от общите приходи.

ДЕЙНОСТ НА ГРУПАТА ПО ОТНОШЕНИЕ НА ГАРАНЦИОННИ СХЕМИ ЧРЕЗ НГФ ЕАД

Националният гаранционен фонд има за основна цел осигуряването на гаранции в полза на МСП, като по този начин улеснява достъпа на предприятията до финансиране.

Първата гаранционна схема на НГФ - Гаранционна схема 2009-2013, стартира през 2009 г., като кредити можеха да се включват до февруари 2013 г. По първата гаранционна схема са подписани споразумения с 11 търговски банки. По схемата, НГФ издава гаранции по кредити на МСП в размер до 500 хил. лв. по инвестиционни и оборотни кредити, както и банкови гаранции. Максималният срок на гаранциите е до 10 години, като НГФ одобрява включването на кредити в гарантирания портфейл на индивидуален принцип. В срока на включване на кредити в гарантирания портфейл, НГФ е одобрил гаранции в размер на 168,000 хил. лв. по кредити в размер на 391,000 хил. лв. Общия брой на подкрепените предприятия по схемата е над 2,300. Към 31.12.2019 г. одобреният размер на гаранциите, включени в портфейлите на банките-партньори е в размер на 4,337 хил. лв. По отчетна стойност, ангажиментът на Фонда към 31.12.2019 г. е 1,692 хил. лв.

В началото на месец октомври 2015 г. до началото на януари 2016 г., по Гаранционна схема 2015-2017 между НГФ ЕАД и 10 търговски банки бяха подписани гаранционни споразумения на обща стойност 326,000 хил. лв. По схемата НГФ гарантира до 50% от размера на кредита, но не повече от 1 млн. лв. Срокът за включване на кредити в гарантирания портфейл е до 31 март 2017 г. До изтичане на срока за включване на кредити в гарантирания портфейл 31 март 2017 г., НГФ ЕАД е гарантирал кредити в размер на 581 500 хил. лв., гаранциите са за сумата от 258 080 хил. лв. на 2,024 МСП. Към 31.12.2019 г. одобреният размер на гаранциите, включени в портфейлите на банките-партньори е в размер на 132,786 хил. лв., а размерът на гарантирания дълг е 88,058 хил. лв.

През м. март и м. април 2017 г., между НГФ ЕАД и 10 търговски банки бяха подписани гаранционни споразумения на обща стойност 328,000 хил. лв. Гаранционната схема 2017-2018 е продължение на НГФ 2015. По схемата се гарантират до 50% от размера на кредита, но не повече от 1 млн. лв. Срокът за включване на кредити в гарантирания портфейл бе до 30 септември 2018 г. От стартиране на гаранционната схема до 31.12.2019 г. са подкрепени 3,000 МСП, издадени са гаранции за 354,397 хил. лв. Към 31.12.2019 г., одобреният размер на гаранциите, включени в портфейлите на банките-партньори е в размер на 269,685 хил. лв., а размерът на гарантирания дълг е 210,300 хил. лв.

В началото на 2019 г. НГФ стартира процедура за избор на банки партньори по нова Гаранционната схема 2019-2020. Допустими за включване са само ново отпуснати кредити за инвестиционни и оборотни нужди. По схемата НГФ гарантира до 50% от размера на кредита, но не повече от 1,5 млн. лв. на ниво свързани лица. Срокът за включване на кредити в гарантирания портфейл е 30 септември 2020 г. Гаранцията е портфейлна, като за суми над 500 хил. лв. е необходимо и предварително писмено съгласие от НГФ. По гаранционната схема е въведен и максимален лимит на плащанията за всеки гарантиран портфейл в размер до 25%, като НГФ запазва правото да изключва кредити от гарантирания портфейл при несъответствие с условията на схемата.

Банките заплащат гаранционна такса на база постигнатите обеми, като кредитополучателите са освободени от такси по гаранциите от НГФ. Към датата на настоящия доклад са подписани споразумения с 4 банки с максимален размер на гарантирания портфейл в размер на 118,000 хил. лв. Към 31.12.2019 г. одобреният размер на гаранциите, включени в портфейлите на банките-партньори е в размер на 27,053 хил. лв., а размерът на гарантирания дълг е 24,426 хил. лв. Подкрепени са 147 бр. МСП.

Гаранционната програма в подкрепа на бенефициенти по Оперативна програма за развитие на сектор „Рибарство“ 2007 – 2013 г. (ОПРСР) е инструмент за финансов инженеринг и представлява процес на издаване на гаранции за допълване на обезпечението по кредити, отпуснати от банки на кредитополучатели, за осъществяване на проекти, одобрени за подпомагане по следните мерки на ОПРСР:

Мярка 1.3: Инвестиции на борда на риболовните кораби и селективност

Мярка 2.1: Производствени инвестиции в аквакултурата

Мярка 2.5: Риболов във вътрешни водоеми

Мярка 2.6: Инвестиции в преработка и маркетинг на продукти и риболов и аквакултура

Мярка 3.3: Инвестиции за реконструкция и модернизация на рибарски пристанища, места за разтоварване и покрити лодкостоянки.

Както и по Приоритетна ос №4: Устойчиво развитие на рибарските области на проекти на част от бенефициентите по приоритетни оси първа, втора и трета ос и всички бенефициенти по четвърта ос на ОПРСР.

С подкрепата на схемата са реализирани проекти в размер на 46,000 хил. лв. от които 33,000 хил. лв. проекти по мярка 2.1 (79% от бюджета на мярката), по мярка 2.6 подкрепените проекти са за 12,000 хил. лв. (77% от бюджетът по мярката). Подкрепени по мярка 4.1 са и проекти за 500 хил. лв. Подкрепените МСП са 25 бр. Размерът на гарантирания дълг по отчетна стойност към 31.12.2019 г. е 1,951 хил. лв.

Гаранционната схема в подкрепа на бенефициенти по Програма за развитие на селските райони 2007 – 2013 г. (ПРСР) е инструмент за финансов инженеринг, одобрен с Осмо изменение на ПРСР, и представлява процес на издаване на гаранции за допълване на обезпечението по кредити, отпуснати от банки на кредитополучатели, за осъществяване на проекти, одобрени за подпомагане по мярка 121 „Модернизирани земеделските стопанства“, мярка 122 „Подобряване на икономическата стойност на горите“ и мярка 123 „Добавяне на стойност към земеделски и горски продукти“ от ПРСР на Република

България (2007 – 2013 г.). В срока на включване на кредити в гарантирания портфейл от началото на 2013 г. до 30.11.2015 г., НГФ е одобрил гаранции в размер на 185,606 хил. лв. по кредити в размер на 238 111 хил. лв. По схемата са подкрепени 544 бенефициента по програмата за реализиране на проекти в размер на 375 000 хил. лв. Размерът на гарантирания дълг по отчетна стойност към 31.12.2019 г. е 7,332 хил. лв.

Гаранционната схема в подкрепа на бенефициенти по Програма за развитие на селските райони 2007-2013 , 2014 – 2020 г. и предприятия от сектор Растениевъдство и Животновъдство - Гаранционна схема - МЗХ 2016-2018 г. е съвместна с МЗХ и се реализира с ресурс от освободени средства по гаранционната схема по ПРСР 2007-2013 г. в размер на 50 млн. лв. През второто тримесечие, НГФ и МЗХ договориха параметрите на новата гаранционна схема и бяха изпратени покани до търговските банки за участие в схемата. По гаранционната схема са подписани споразумения със 17 търговски банки и МФИ Джобс, като част от Групата на ББР предоставяща финансиране до 300 хил. лв. От стартирането на схемата до 31.12.2019 г., НГФ е издал гаранции в размер на 90,200 хил. лв. по кредити в размер на – 182,159 хил. лв. Размерът на гарантирания дълг по отчетна стойност към 31.12.2019 г. е 46,009 хил. лв. Подкрепените МСП са 186 бр.

Гаранционна схема по Програма COSME на Европейската комисия – през декември 2016 г. между Европейският инвестиционен фонд (ЕИФ) и Националният гаранционен фонд ЕАД (НГФ ЕАД) е подписано Споразумение, с което се осигуряват допълнителни 40 милиона евро финансиране за малките и средни предприятия в България по програма COSME на Европейската комисия. Средствата се осигуряват с подкрепата на Европейския фонд за стратегически инвестиции (ЕФСИ), който стои в основата на Инвестиционния план за Европа (План „Юнкер“). ЕИФ осигурява гаранционна линия в размер на 20 милиона евро, с която НГФ ще подкрепи финансиране за 40 милиона евро към МСП в България, изпитващи затруднения при осигуряване на изискваните обезпечения. Към 31.12.2019 г. НГФ ЕАД има сключени споразумения с 5 финансови институции. Подкрепени са 118 бр. МСП.

Към 31.12.2019 г. са гарантирани 135 кредита за сумата от 54,576 хил. лв. Размерът на гарантирания дълг по отчетна стойност към 31.12.2019 г. е 17,236 хил. лв.

Финансовият резултат след данъци от дейността на Национален гаранционен фонд ЕАД за 2019 г. е печалба в размер на 1,925 хил. лв.

Въз основа на резултатите от прилагането на тест за оценка на риска по гаранционния портфейл към края на 2019 г., ръководството на НГФ прие покритието с очаквани кредитни загуби на портфейла да бъде намалено от 1.09 % за 2018 год. на 1.64 % за 2019 г., спрямо поетия от НГФ ЕАД ангажимент. На база оценката на риска по гаранционния портфейл заделените провизии осигуряват адекватно покритие на очакваните бъдещи загуби.

Приходите на Фонда през 2019 г. 5,421 хил. лв. (7% увеличение спрямо 2018 г.) и са от два основни източника:

- Приходи от лихви от инвестирания капитал на Фонда в депозити и държавни ценни книжа в размер на 1,605 хил. лв.;
- Приходи от комисионни по издадени гаранции в размер на 3,719 хил. лв.

Основните разходи, които Фондът направи за дейността си през 2019 г. са административните за 1,539 хил. лв.

През периода са отчетени начислени обезценки по платени гаранции в размер на 1,112 хил. лв. и очаквани кредитни загуби по гаранционни портфейли в размер на 631 хил. лв.

ДЕЙНОСТ НА ГРУПАТА ЧРЕЗ ББР ЛИЗИНГ ЕАД

Към 31.12.2019 г. са сключени шест договора за финансов лизинг на обща стойност 15,425 хил. лв. Три от договорите за лизинг на стойност 6,330 хил. лв. с ДДС са за доставка на 3 бр. производствено оборудване/машини, подписани на 09.08.2019 г., по които към 31.12.2019 г. са разплатени авансови плащания по договорите за покупко-продажба на оборудването в размер на 4,349 хил. лв. Лизинговите активи са в процес на производство, който е между 6 и 9 месеца.

Договори в размер на 9,036 хил. лв. са в активния портфейл на Дружеството към 31.12.2019 г. по балансова стойност. Всички договори са сключени с плаваща лихва 3-месечен EURIBOR и надбавка. Отразените плащания за доставки на лизингови активи са в размер на 3,624 хил. лв.

ББР Лизинг ЕАД има одобрена револвираща кредитна линия в размер на 20 млн. лв. от Българска банка за развитие АД за финансиране на основната си дейност. На 13.11.2019 г. е сключен договор за кредит с краен срок за погасяване 30.10.2030 г.

Формираният пасив в размер на 12,606 хил. лв. включва 11,855 хил. лв. усвоена част по договора за кредит от ББР, 84 хил. лв. задължения по лизинг, 639 хил. лв. получените първоначални вноски по подписаните лизингови договори и 28 хил. лв. други пасиви.

За периода от учредяване на Дружеството до 31.12.2019 г. са отчетени приходи от лихви по лизингови договори и лихви за период на доставка в размер на 33 хил. лв. От такси за разглеждане на искане за лизинг е формиран доход в размер на 16 хил. лв. Разходите за лихви са в размер на 12 хил. лв., административните разходи в размер на 184 хил. лв., представляващи такси и комисиони, свързани с учредяването на Дружеството, текущи разходи, разходи за заплати, и други. Отчетени са амортизации на нает актив в размер на 8 хил. лв. и обезценка на вземания по лизинг в размер на 16 хил. лв.

Нетният финансов резултат за периода, приключващ на 31 декември 2019 г. е загуба в размер на 171 хил. лв.

ДЕЙНОСТ НА ГРУПАТА ЧРЕЗ ББР ФАКТОРИНГ ЕАД

Балансовото число на Дружеството към 31.12.2019 г. е 1,991 хил. лв. Към 31.12.2019 г. Дружеството отчита приходи в размер на 3 хил. лева, представляващи такси за разглеждане на искане за факторинг от потенциални клиенти. Отчетени са разходи в общ размер на 107 хил. лева., представляващи разходи за такси и комисиони във връзка с първоначалните разходи по регистрацията на Дружеството, разходи за външни услуги, разходи за възнаграждения и осигуровки, разходи за наем и разходи за лихви.

Финансовият резултат е загуба в размер на 104 хил. лева, поради факта, че фактически оперативната дейност на Дружеството стартира в последните два месеца на годината. Очакванията са портфейла да достигне нива такива, че приходите на дружеството да могат да покриват оперативните разходи в рамките на две години след започването на дейността му.

В първото полугодие на 2020 година продължи активната дейност по осигуряване на условия за основната дейност на Дружеството като в началото на годината бяха подписани договори за банкови кредити в трите основни валути – лева, евро и щатски долари с Българска банка за развитие АД.

ДЕЙНОСТ НА ГРУПАТА ЧРЕЗ ФОНД ЗА КАПИТАЛОВИ ИНВЕСТИЦИИ АД

През отчетния период Дружеството признава приходи съгласно Закона за счетоводството и приложимите счетоводни стандарти в размер на 12 хил. лв., произтичащи от платени такси по подадени искания за разглеждане на предложения от предприятия, търсещи инвестиция от страна на Фонда.

През отчетния период Дружеството признава разходи в размер на 8 хил. лв., произтичащи от платени хонорари за консултантски, счетоводни и правни услуги.

Формираният през 2019 г. резултат е печалба в размер на 4 хил. лв.

Очакванията за бъдещата дейност на Фонда са с оглед възможностите за подпомагане за по-добра конкурентоспособност на бизнеса. Фондът ще инвестира в малки и средни предприятия – както стартиращи, така и в растеж. Ще се подпомага развитието на научно-изследователска дейност и внедряването на иновации. Дружеството ще съдейства и за увеличение на производствения капацитет и усвояването на средства от фондовете на Европейския съюз.

СТРАТЕГИЯ ЗА РАЗВИТИЕ НА ГРУПАТА

ББР - заедно с предприятията от Групата - е основен инструмент и канал за провеждане на държавни политики в икономиката, в т.ч. в целеви сфери, региони, отрасли и социални групи. Банката и дружествата взаимодействат интензивно с всички останали държавни структури с цел осигуряване на максимално въздействие на насочваните публични средства в подкрепа на развитието на икономиката. Акценти в дейността са пред-експортно, експортно и мостово финансиране.

ББР и дъщерните ѝ дружества функционират в условията на прозрачност и прилагат най-добрите практики в управлението и банковата дейност. С кредитната си дейност, Банката цели да достигне сектори на икономиката и кредитополучатели, които изпитват затруднен достъп до финансиране и получаване на финансиране, като предоставя финансови решения и продукти за преодоляване на пазарните несъвършенства.

В изпълнение на мисията си ББР, заедно с предприятията от Групата, подпомага всички усилия на правителството за ускоряване на икономическия растеж на страната, като предоставя своята експертиза и осъществява действия във всички области на неговата икономическа политика, като подпомага усвояването на средствата по структурните фондове на ЕС за България, подпомага експортния потенциал, финансиране на публични и публично-частни проекти или партньорства със стратегическо национално или регионално значение, вкл. инфраструктурни проекти и др.

Разпространението на пандемията от Ковид-19 парализира бизнеса и оказва силен негативен ефект върху световната икономика. За справяне с негативните ефекти и бизнес очаквания от началото на март 2020 г. правителството предприе мерки, които насочват финансов ресурс директно в икономиката. ББР пое изпълнението на два правителствени мандата след като капитала ѝ бе увеличен със 700 млн. лв.: специален мандат за гаранционни програми с бюджет от 200 милиона лева и антикризисна програма с бюджет от 500 млн. лв. за портфейлни гаранции за бизнес кредити. Програмите се реализират с участието на търговските банки-посредници, които отпускат 6-годишни заеми и кредити без такси, комисионни и неустойки за обслужването им.

Основен принцип в дейността на Групата на ББР е да не допуска изкривяване на конкуренцията и изместване на традиционните търговски банки от пазара. Като компенсира съществуващ пазар недостиг във финансирането на определени сегменти и клиенти, ББР и дъщерните ѝ дружества допринасят за коригиране на рисковия им профил и допълнително съдейства за нарастване на банковото посредничество и ръст на кредитните обеми в икономиката.

Стратегическите цели на Групата на Българска банка за развитие са:

- Да подпомага икономическия ръст чрез подкрепа на региони и сектори с констатиран пазарен недостиг и потенциал за растеж;
- Да подпомогне МСП бързо да преодолеят кризата като балансира между различните секторни приоритети и националните икономически приоритети и програми, утвърдени от правителството;
- Да стимулира икономическата активност на инвеститорите за модернизация на материалната и технологична база и повишаване на конкурентоспособността на икономиката;
- Да подпомага икономическия ръст чрез финансиране, в т.ч. синдикирано, на мащабни, стратегически или инфраструктурни по характер проекти и инвестиции;
- Да подкрепя развитието на конкурентноспособни производства и сектори от икономиката с доказан потенциал;
- Да улеснява, съвместно с останалите институции в страната, достъпа до финансиране на иновативни и новосформирани фирми;
- Да улеснява и подпомага насочването на капиталови потоци към българската икономика.

При планиране и изпълнение на оперативните си цели Групата на ББР ще запази двата подхода за подкрепа на МСП сектора в страната – чрез директното кредитиране и чрез индиректни програми посредством търговските банки. Групата следва принципите на разумна оценка на рисковете от дейността и адекватно управление на тези рискове.

По отношение на директното кредитиране, Групата на ББР ще доразвие фокусирани продуктови линии, свързани с подкрепата на МСП. За изпълнение на целите, приоритети ще са пред-експортно, експортно и мостово финансиране. Традиционно, Групата ще продължи да предоставя финансиране за малкия и среден бизнес с по-дългосрочен период на кредитиране и облекчени законосъобразни изисквания към обезпеченията по кредитите.

Финансовата Група счита, че в условия на висока ликвидност на банковия сектор поемането на частта от риска, представляваща допълнителният риск, който възпира търговските банки от финансиране, би било ключов фактор за успеха на индиректните програми.

ББР, заедно с предприятията от Групата, ще взаимодейства с органите за управление на оперативни програми в България, като идентифицира съществуващи проблеми при финансирането на конкретни мерки и ще предлага решения за тяхното отстраняване, в т.ч. конкретни форми за финансирането им. С ускорен темп ще бъдат осъществени консултации с цел адекватното вписване на Групата на ББР в цялостния модел на управление на публичния ресурс, в подкрепа на развитието икономиката на страната. Банката счита участието си в него като съществена стъпка в повишаването на ефективността на мерките в подкрепа на българската икономика.

РАЗВИТИЕ НА БЪЛГАРСКА БАНКА ЗА РАЗВИТИЕ АД ПРЕЗ 2020 Г.

Основни, стратегически цели и политики на Банката в хоризонт 2020-2021 г., ще бъдат както следва:

- Продължаващ ръст на финансирането в подкрепа на развитието на националната икономика и реализацията на икономическите приоритети на правителството;
- Провеждане на устойчив процес за формиране и развитие на целеви продуктови линии, в рамките на двата основни подхода за финансиране на МСП;
- Консервативна оценка на поетите рискове и поддържане на високо ниво на покритие на проблемните вземания с провизии.

ББР възнамерява да кандидатства за ролята на ползващ директна гаранция прилагащ партньор по програмата „Инвестирай в ЕС“ (InvestEU) – програма, която предстои да бъде основен канал за подпомагане на бизнеса през следващия програмен период в ЕС.

В условията на пандемия CoVid-19 ББР като единствена държавна банка осъществи редица инициативи в подкрепа на фирми и граждани, за които епидемиологичната ситуация е повлияла негативно върху възможността да осъществяват дейността си, да полагат труд и т.н. Банката ще продължи да бъде ключов инструмент за реализация на държавните политика и в етапа на следкризисно възстановяване.

РАЗВИТИЕ НА НГФ ЕАД ПРЕЗ 2020 Г.

Основните задачи пред Фонда за 2020 г. са:

- Ефективно реализиране на гаранционна програми за подкрепа на предприятия от сектор Селско, Горско и рибно стопанство чрез гаранционни схеми по Програма за развитие на селските райони в Република България и Оперативна програма за развитие на сектор „Рибарство“ 2007 – 2013 г.; и Програма за развитие на селските райони 2007-2013, 2014 – 2020 г. и предприятия от сектор Растениевъдство и Животновъдство.
- Продължаване на активната работа по прилагане в практиката на гаранционните програми в подкрепа на микро, малките и средни предприятия в Република България;
- Организационно и техническо изграждане на структурата на НГФ в контекста на новите ангажименти;
- Оптимизация и усъвършенстване на процедурите, по които работи Фондът.

За да изпълни своите цели и задачи, НГФ ЕАД ще работи активно с банките-партньори по гаранционни споразумения, националните и европейски органи и институции пряко ангажирани с

реализацията на схемите за финансов инженеринг, ще се стреми да привлече и нови партньори и ще търси сътрудничеството на сдружения на малкия и среден бизнес на национално и регионално ниво.

РАЗВИТИЕ НА МФИ ДЖОБС ЕАД ПРЕЗ 2020 Г.

Ръководството на Микрофинансираща институция ДЖОБС ЕАД се ангажира с бъдещото устойчиво развитие на дейността и растеж на активите на дружеството.

РАЗВИТИЕ НА ФКИ АД ПРЕЗ 2020 Г.

В съответствие с инвестиционната политика на ФКИ ключов приоритет в дейността на дружеството през 2020 г. е осигуряването на капитал за растеж в подкрепа на повишаване на конкурентоспособността и капацитета за иновации на МСП с установен потенциал за създаване на висока добавена стойност. Стремех на мениджмънта на фонда е селектираните проекти да допринасят и за развитие на екосистемата на дялови инвестиции в България. През 2020 г. „Фондът за капиталови инвестиции“ АД планира да стане пълноправен член на Българската асоциация за дялово и рисково инвестиране.

РАЗВИТИЕ НА ББР ЛИЗИНГ ЕАД ПРЕЗ 2020 Г.

Основните усилия на Дружеството през 2020 г. ще бъдат насочени към:

- ускоряване на лизинговата дейност и нарастване на съществуващия лизингов портфейл при използване на консервативен подход в управление на риска при одобрение на новите сделки, финансиране на компании с добра капиталова структура и кредитоспособност. Съгласно, приетия бюджет на Дружеството за 2020 г, очакванията за нарастване на портфейла към края на 2020 г. са до 45 млн. лв.;
- Разработване на нови лизингови продукти за финансиране на малки и средни предприятия и подпомагане на икономиката на страната в условията на икономическа криза предизвикана от пандемията от Covid-19;
- Стартиране на сътрудничество с международни финансови институции и кандидатстване за членство в Българска Асоциация за Лизинг (БАЛ).

РАЗВИТИЕ НА ББР ФАКТОРИНГ ЕАД ПРЕЗ 2020 Г.

Водени от заложената при създаването на дружеството стратегия и принципите на работа, през 2020 г. ББР Факторинг ще бъде фокусирано в създаване на добре диверсифициран портфейл от клиенти с добър и ниско рисков профил, като първоначалният фокус ще бъде подпомагане на съществуващи за Групата на ББР клиенти, както и създаването на нови стабилни клиентски отношения и привличане на компании, опериращи на факторинг пазара.

Сериозни усилия дружеството ще продължи да полага и през следващата година в посока привличане на ресурс под формата на кредитни и капиталови инструменти от местни и международни институции.

През 2020 г. ББР Факторинг планира да стане пълноправен член на FCI (международната факторинг асоциация).

ВЪТРЕШЕН КОНТРОЛ

Процесите по вътрешен контрол в Групата на ББР включват следните компоненти:

- а) анализ на контролната среда – описание на контролната среда може да бъде намерено в точка „Управление на риска“, „Контролна среда“, и в „Декларация за корпоративно управление“, секция „Контролна среда“.
- б) процес на оценка на рисковете на предприятието – описание на оценката на рисковете може да бъде намерено в „Декларация за корпоративно управление“, секция „Управление на риска“;

- в) информационна система, включително свързаните с нея бизнес процеси, съществени за финансовата отчетност, и комуникация – описание на информационната система може да бъде намерено в секция „Управление на риска“ и секция „Контролна среда“;
- г) контролни дейности – описание на контролните дейности може да бъде намерено в секции „Управление на риска“, част от Декларация за корпоративно управление; „Структура за управление на рисковете“ и „Комитети към УС“;
- д) текущо наблюдение на контролите - описание на текущото наблюдение и контрол може да бъде намерено в Декларация за корпоративно управление, секции „Структура за управление на рисковете“ и „Комитети към УС“.

УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА

При управление на рисковете, Групата на ББР прилага политики и процедури, базирани на добрите банкови практики, адекватни на характера и сложността на нейната дейност. В хода на обичайната си дейност, Групата е изложена на различни рискове, чието настъпване може да доведе до формиране на загуби и до влошаване на финансовата стабилност на институцията. Тези рискове се идентифицират, измерват и ограничават до приемливи нива посредством лимити и ограничения, които отразяват склонността на Групата на ББР да поеме конкретни рискове, за да постигне своите стратегически цели. Процесът на управление на рисковете е съществен за доходността на дружествата от Групата и съществуването ѝ. Основните рискове, на които е изложена Финансовата група, са кредитен, пазарен, ликвиден и операционен риск.

КРЕДИТЕН РИСК

Кредитният риск е основният риск, на който е изложена Групата на ББР, поради което неговото управление е основно в дейността. Управлението на кредитния риск се извършва в съответствие със Закона за ББР, с действащите законови и подзаконови нормативни актове на Република България, регламентиращи кредитната дейност, утвърдените международни норми и установените добри банкови практики. В Групата се използват модели за генериране на вътрешен рейтинг за оценката и управлението на кредитния (вкл. контрагентния) риск по експозициите. В Групата са създадени и функционират органи за наблюдение, контрол и оценка на качеството на кредитния портфейл. Въведени са процедури и механизми за текущо следене, отчитане и управление на кредитния портфейл, изискващи периодични, а при необходимост извънредни доклади за финансовия и правен статус на всеки кредитополучател и задължените лица. При установяване на нови обстоятелства, които могат да доведат до промяна в рисковия профил на кредитополучателите, включително до увеличаване на риска от несъбираемост на кредитната експозиция, се предприемат адекватни и съобразени с рисковите параметри на длъжника мерки. В Групата на ББР при управлението на кредитния риск се съблюдава определена с вътрешно-нормативни актове на Групата система от лимити по икономически отрасли, по инструменти, както и други кредитни ограничения и лимити за концентрация, а резултатите от мониторинга за спазването им се докладват на компетентните органи. Системата от лимити се преразглежда и актуализира периодично.

ПАЗАРЕН РИСК

При управлението на валутния риск в Групата на ББР се следва принципа за поддържане на минимални открити валутни позиции, при спазване на утвърдените лимити. Позициите в отделните валути, както и общата валутна позиция се следят на ежедневна база. Валутните позиции не се формират със спекулативна цел, а са следствие на валутни операции, възникващи в хода на обичайната банкова дейност. Тези валутни операции са свързани с текущите нужди от финансиране на позицията. При управлението на активите и пасивите, поради спецификата си на финансиране, Групата се стреми тези активи и пасиви да са деноминирани в евро или в лева. Откритата валутна позиция се съобразява с условията и възможностите за нетиране на позициите в евро и в лева, съгласно предвиденото от приложимата регулаторната рамка.

При управлението на лихвения риск, Групата на ББР следва принципа за поддържане на балансирана структура на лихвеночувствителните си активи и пасиви, като се стреми да поддържа съответствие между периодичността на промяна на лихвата по активите и по пасивите, както и съответствие между приложимите референтни лихвени проценти по активите и по пасивите на Групата на ББР. Въведена е система от лимити за максимално приемливо (количествено) въздействие на различни шокови сценарии относно промяната на пазарните лихвени проценти върху нетния лихвен доход и икономическата стойност на капитала на Групата. Чрез вътрешната лимитна рамка се ограничава потенциалния риск върху очакваната бъдеща доходност и икономическата стойност на капитала, в рамките на приемливи нива, съответстващи на рисковия толеранс на Групата на ББР. Оценката на лихвения риск се извършва чрез използване на набор от техники, включващи основано на доходността измерване, измерване на икономическата стойност на капитала, анализ на несъответствията, лихвени стрес сценарии.

Поемането на риск, при извършване на операции на паричния и капиталов пазар се управлява чрез система от лимити отразяващи рисковия профил на инвестициите. Лимитите са определени по параметри на портфейла като контрагент, финансов инструмент, матуритет и др. Системата от лимити се преразглежда периодично, а изпълнението на лимитите е обект на ежедневно следене. Портфейлът от ценни книжа, формиран от Групата на ББР с цел инвестиране на свободните средства, се характеризира с относително нисък лихвен риск и ДЦК и ценни книжа, емитирани от надеждни институции, с висока ликвидност и кредитно качество, т.е. нисък ценови риск. Финансовата група не поддържа търговски портфейл и не подлежи на капиталови изисквания за пазарен риск от търговски дейност, съгласно регулаторните разпоредби.

ЛИКВИДЕН РИСК

Управлението и контрола на ликвидния риск се извършва чрез ежедневно наблюдение и управление на ликвидността, поддържане на достъп до достатъчна ликвидност за обезпечаване несъответствията между входящите и изходящите парични потоци по падежни интервали, както в нормална банкова среда, така и при различни сценарии на утежнена ликвидна среда. Ликвидността на Групата на ББР се управлява като стриктно се следят съотношения, индикиращи ликвидната позиция по периоди. Ликвидният риск се измерва чрез прилагане на допълнителни сценарии за паричните потоци от дейността. Измерват се и се следят ликвидните буфери и допълнителните източници на финансиране при пазарни и идиосинкратични шокове. Основен акцент при управлението на ликвидността е поддържане на адекватно ниво на ликвиден буфер в съответствие с утвърдените лимити и ограничения, определени съгласно рисковия толеранс на Групата.

ОПЕРАЦИОНЕН РИСК

За управлението на операционния риск Групата на ББР прилага системен подход, обхващащ събирането на обективна информация, своевременна идентификация на операционния риск, неговото измерване (качествено и количествено), установяване на зависимости с други видове риск и прилагане на мерки за ограничаване влиянието му върху финансовия резултат и върху капитала на Групата. При управлението на операционния риск се регистрират всички операционни събития, възникващи в дейността на различните звена в следствие на процеси в дейността на Групата, като се идентифицира и управлява пълния набор от операционни рискове. Операционни събития, характеризирани се с по-голяма честота, както и тези с голям потенциален или реален ефект върху финансовия резултат са предмет на стриктно обследване и наблюдение. Те служат за основа на анализи на операционния риск в различни сценарии, включително при извършване на стрес тест за операционен риск. Операционният риск е измерим и контролируем, като се поддържа регистър на операционните събития, който служи като база за анализ и подобрене на процесите на работа и минимизиране на условията, които потенциално биха довели до операционни събития и загуба за Групата на ББР. Съгласно приложимата регулаторна рамка, необходимият капитал за операционен риск се изчислява като се използва подход на базисния индикатор.

ПЛАН ЗА ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ (ДИРЕКТИВА 59/15.05.2014/ЕС)

ББР има разработен План за възстановяване на Групата на ББР. В края на отчетната 2019 г. е валиден документ одобрен с решение на УС №32/31.05.2019 г. и с решение на НС №16/21.06.2019 г. Към момента на изготвяне на доклада последната актуализация на Плана за възстановяване, приета с решение на УС №5/06.02.2020 г. и с решение на НС №4/19.02.2020 г. е предоставена на БНБ. Планът е съобразен с изискванията, заложи в Закон за възстановяване и реструктуриране на кредитни институции и инвестиционни посредници, Насоки за индикатори в Плановите за възстановяване, (Guidelines on recovery plan indicators) и технически препоръки относно дефинирането на критичните функции и ключовите бизнес линии (Technical advice on critical functions and core business lines) на Европейския банков орган.

В Плана за възстановяване са разгледани системно важните/критични функции на Групата на ББР и са определени показателите за възстановяване – система от показатели, които Банката съблюдава с цел ранно идентифициране на потенциални ситуации, които биха могли да застрашат финансовото състояние на институцията. Изложени са предпоставките за реализирането на заложените в Плана за възстановяване мерки за възстановяване. Разгледани са сценариите и вариантите за възстановяване, които в случай на активиране на Плана за възстановяване могат да бъдат предприети, както и процесът на вътрешна комуникация и вземане на решения. Разработен е комуникационен план за действие в случай на активиране на Плана за възстановяване.

Планът за възстановяване се актуализира веднъж годишно и се предлага за утвърждаване от УС и НС на ББР. Освен регулярно, Планът за възстановяване се актуализира и в случай на възникване на съществена промяна в правната или организационната структура, дейността или финансовото състояние на Банката или финансовата система в България, която може да окаже съществени последици върху неговата ефективност.

КОНТРОЛНА СРЕДА

Вътрешният контрол в Групата на ББР е непрекъснат процес, осъществяван от органите на управление и от лицата, заети с вътрешно-контролни функции. Елементи на вътрешния контрол са системите за:

1. управленски контрол;
2. контрол на риска;
3. отчетност и информация; и
4. вътрешен одит.

Първите три елемента на системата за вътрешен контрол са от компетенцията и правомощията на съответните органи за управление. Четвъртият елемент на вътрешния контрол е ангажимент на вътрешния одит на групата.

С цел въвеждане на ефективната рамка за управление на риска и вътрешен контрол в Групата на ББР са въведени три линии на защита:

Първата линия на защита представлява управленския контрол, който ръководителите на оперативните звена упражняват. Оперативното ръководство идентифицира, оценява, контролира и ограничава рисковете, уверявайки се, че те функционират в съответствие с предварително заложените цели.

Втората линия на защита е функцията по управление на риска и съответствие, които се осъществяват от Управления „Риск“, „Съответствие“, както и от управление „Класифицирана информация“, по отношение на предотвратяването на изпирането на пари и финансирането на тероризма. В дейността си, посочените управления се подпомагат от управление „Планиране, анализ и регулации“ и управление „Правно“. Втората линия на защита е организационно независима от първата и осъществява превантивен и текущ контрол.

Третата линия на защита е функцията по вътрешен одит. Управление „Вътрешен одит на групата“ извършва последващ контрол и предоставя увереност на висшето ръководство за ефективността на управлението на риска, вътрешния контрол и управлението, както и за начина, по който първата и втората линии постигат целите на управлението на риска и контрола. Управление „Вътрешен одит на групата“

предоставя цялостна увереност от позицията на най-високото ниво на независимост в организацията, чрез директна субординация на Надзорния съвет.

Ръководството възлага правомощия и отговорности за оперативната дейност, в съответствие с детайлно разработена вътрешно-нормативна база, съобразена с действащото национално и европейско законодателство, като за гарантиране на взаимоотношенията по отчетността и докладването и по йерархията на правомощията са изградени и работят специализирани комитети към УС и НС на ББР, както е оповестено в Декларацията за Корпоративно управление, представляваща неделима част от настоящия финансов отчет.

Групата на ББР е разработила вътрешно-нормативна база, която включва политики и комуникации, насочени към гарантиране, че целият персонал разбира целите на Групата, знае по какъв начин индивидуалните действия на всеки са вътрешно обвързани и допринасят за тези цели, и кой и по какъв начин се отчита и за какво носи отговорност.

В Групата на ББР е изградена информационна система, включително свързани с нея бизнес процеси, осигуряващи необходимото качество и контрол на финансовата отчетност и комуникация.

Одитният комитет на Банката наблюдава процесите по финансово отчитане, ефективността на системите за вътрешен контрол и ефективността на системите за управление на рисковете, наблюдава независимия финансов одит, извършва преглед на независимостта на регистрирания одитор, и дава препоръки за избор на регистриран одитор.

БАНКОВИ РЕГУЛАТОРИ СЪГЛАСНО БЪЛГАРСКОТО ЗАКОНОДАТЕЛСТВО

Към 31.12.2019 г., Групата на Банката е спазила всички регулативни изисквания на БНБ и българското законодателство.

Отчетената капиталова адекватност на индивидуална база за Банката към 31.12.2019 г. е 29.09% (31.12.2018 г.: 35.96%). Стойностите на покритие на активите с капиталови буфери многократно превишават нормативно изискваните нива. ББР продължава да поддържа добро ниво на ликвидност. Към 31.12.2019 г., коефициентът на ликвидно покритие (LCR съгласно дефиниция на Регламент 575 /2013/ЕС) на Банката е в размер на 533% (при стойност от 1,331% към края на 2018 г.).

На консолидирана база, отчетената капиталова адекватност на Групата на ББР към 31.12.2019 г. е 27.75 % (31.12.2018 г.: 36.06%). Стойностите на покритие на активите с капиталови буфери многократно превишават нормативно изискваните нива. Финансовата група продължава да поддържа добро ниво на ликвидност. Към 31.12.2019 г., коефициентът на ликвидно покритие (LCR съгласно дефиниция на Регламент 575 /2013/ЕС) на Групата на ББР е в размер на 614% (при стойност от 1,293% към края на 2018 г.).

МЕЖДУНАРОДНО СЪТРУДНИЧЕСТВО

ББР продължава успешно да развива ползотворни взаимоотношения с водещи европейски и международни финансови институции чрез участието си в международни специализирани асоциации. Това сътрудничество дава възможност на Банката да се ползва от най-добрите банкови практики, ноу-хау, информация за финансови продукти и да участва в тяхното разработване и прилагане. ББР има бърз достъп до актуална, обща и специфична информация за най-новите промени в законодателната база на европейско ниво и нейното прилагане в областта на банките за развитие, като също така има възможност за участие в процеса на обсъждане на тези промени. Членството в международните специализирани асоциации предоставя възможност и за участие в семинари и срещи на високо ниво, с представители на ЕК и нейните дирекции.

- От 2005 г., ББР е активен член на Европейската асоциация на публичните банки (ЕАПБ). Членството в ЕАПБ спомага за обмяната на опит и най-добри практики между ББР и европейските публични банки. През ноември 2019 г. ББР взе участие в Годишната среща и Годишната конференция на ръководителите на членовете на ЕАПБ.

- ББР е и пълноправен член в Мрежата на Европейските Финансови Институции (НЕФИ) в която влизат представители от 19 институции от различни европейски страни, от 2007 г. Мисията на НЕФИ е да се подобри обмена на информация и идеи, с цел улесняване достъпа до финансирането на МСП.
- През 2019 г., ББР продължи участието си в дейността на Европейска асоциация на дългосрочните инвеститори (ЕЛТИ). ББР е съчредител на тази организация. През месец ноември ББР участва в проведеното общо събрание на Асоциацията.
- След като стана първият ротационен президент и домакин на Първата международна среща на Междубанковата асоциация на Китай и страните от Централна и Източна Европа през месец юли 2018 г, през месец април 2019 г. ББР участва на среща на Борда на директорите и среща на Комитета на Висшите служители в рамките на асоциацията. Също така, ББР бе представена в семинар на тема „Концепции и практики за устойчиво развитие“ в Китай.
- ББР е акционер в Европейския инвестиционен фонд (ЕИФ) и участва редовно в дискусиите на Групата на финансовите институции-акционери, където се обсъждат основните насоки за развитие на дейността и политиката на ЕИФ. ББР участва в гласуването по различни теми – приемане на нови акционери и други организационни въпроси. През 2019 г. ББР беше домакин на Срещата на миноритарните акционери на ЕИФ.
- ББР организира и бе домакин на Среща на банки за развитие от Балканите и Централна и Източна Европа. Пет нови институции се присъединиха към Меморандума за сътрудничество, подписан през 2018 година в София. Понастоящем партньорите включват единадесет национални и многостранни банки за развитие от Хърватия, Унгария, Македония, Румъния, Босна и Херцеговина, Сърбия, Словения и България. Меморандумът дава възможност за реализирането на големи инфраструктурни проекти без натрупването на дълг от отделните правителства и чрез мобилизиране на ресурси от различни източници.
- През 2019 г. ББР стана член на Централна и Източно-Европейска търговско-промишлена палата (Сингапур). Организацията насочена към подпомагане и насърчаване на бизнеса, търговията, инвестициите, финансите, услугите, промишлеността, икономическите и търговските интереси между страните членки от ЦИЕ и Сингапур.

УПРАВЛЕНИЕ НА ГРУПАТА НА ББР

УПРАВЛЕНИЕ НА БАНКАТА

През 2019 г. не са настъпили промени в основните принципи за управление в ББР.

Българска банка за развитие АД има двустепенна структура на управление, която се състои от Надзорен съвет и Управителен съвет. Към 31.12.2019 г. структурата на органите на управление има следния състав:

Надзорен съвет на ББР:

Лъчезар Борисов – Председател на НС

Лъчезар Борисов е роден през 1978 г. в гр. Самоков. Магистър по Макроикономика и Счетоводство и финанси от Университета за национално и световно стопанство (УНСС). Има редица специализации у нас и в чужбина, включително по предприемачество и рисков капитал в Американския университет в България, по Управление на проекти във WIFI, Австрия, Насърчаване на преките чуждестранни инвестиции в JICA, Япония, борсово-валутна търговия и банки в СІПВАНК и др. Има богат опит в сферата на корпоративното управление, участвал е в ръководството на частни и държавни компании в сферата на промишлеността, енергетиката и финансовото управление. Към 31.12.2019г. заема поста заместник-министър на икономиката.

Митко Симеонов – Заместник-председател на НС

Митко Симеонов е магистър по право от Нов български университет и магистър по международни икономически отношения от УНСС. Има и следдипломна квалификация по финансов мениджмънт от УНСС. Бил е заместник-изпълнителен и изпълнителен директор в Агенцията за приватизация и следприватизационен контрол.

Велина Бурска – Член на НС

Велина Бурска е магистър по икономика и организация на вътрешната търговия от УНСС. От 2002 до 2017 година е директор на дирекция „Следприватизационен контрол“ в Агенцията за приватизация и следприватизационен контрол.

Управителен съвет на ББР:

Стоян Мавродиев – Председател на Управителния съвет и Главен изпълнителен директор

Стоян Мавродиев е магистър по право от СУ „Св. Климент Охридски“ и магистър по финанси от УНСС. Преминал е през поредица курсове в Международната данъчна академия в Амстердам, обучавал се е и в Международната програма за лидери към Държавния департамент на САЩ. Кариерата му започва като правен, данъчен и бизнес консултант в PriceWaterhouseCoopers. В периода 1996-2006 г. работи като финансов и правен консултант в управляваната от него United Consulting. От 2009 до 2010 г. е заместник-председател на Комисията по икономическа политика, енергетика и туризъм и член на Комисията по бюджет и финанси в 41-ото НС. В продължение на 6 години (2010-2016) е председател на Комисията за финансов надзор, осъществяваща надзора и регулацията на финансовата система и небанковия финансов сектор в България. От 2010 до 2016 г. е член на Консултативния съвет по финансова стабилност (КСФС). В този период членува и в редица международни организации, сред които ESMA, EIOPA, ESRB, IOSCO, IAIS и IOPS.

Румен Митров – Заместник-председател на Управителния съвет и изпълнителен директор

Румен Митров е магистър по счетоводство и контрол от УНСС. Професионалният му опит започва през 1994 г. в НАП - София. В периода 2000-2003 г. е управител на компанията за внос на петролни продукти „СМН ГАЗ“, а от 2003 до 2011 г. се занимава с финансови и данъчни консултации като управител на двете счетоводни компании „Евротим България“ и „РМ Консулт“. От 2011 до 2016 г. заема последователно длъжността директор на дирекциите „Надзор на инвестиционната дейност“, „Регулаторна политика“ и „Координация, анализи и политика на регулаторната и надзорната дейност“ в Комисията за финансов надзор.

Николай Димитров – Член на Управителния съвет и изпълнителен директор

Николай Димитров е доктор по икономика, завършил Университета за национално и световно стопанство със специалностите „Международни икономически отношения“ и „Финанси“. В периода 2007-2015 г. преминава през редица допълнителни курсове и квалификации в Бизнес училище „Джъдж“ към Кеймбриджския университет (Великобритания), Investment Banking Institute (САЩ) и др. Кариерата му в банковия сектор започва в края на 2003 г. и преминава през Райфайзен банк и Обединена българска банка. В Българската банка за развитие работи от юли 2011 г., като от януари 2012 г. застава начело на Управление „Инвестиционно банкиране и проектно финансиране“, а от април 2013 г. е началник на Управление „Корпоративно банкиране“. Паралелно с това, в периода 2010 – 2017 г. той е бил и хоноруван преподавател в катедра МИО в УНСС.

„Българска банка за развитие“ АД се представлява съвместно от всеки двама измежду: главния изпълнителен директор, изпълнителните директори и прокурист.

Договори със свързани лица, участващи в управлението, и участие на членове на УС и НС на Банката в други дружества

Няма сключени договори по смисъла на чл. 240б от Търговския закон между членовете на НС, УС или свързани с тях лица, от една страна, и Банката – от друга, които да излизат извън обичайната дейност или съществено да се отклоняват от пазарните условия.

През 2019 г. между ББР и свързани лица няма сключени сделки или предложения за сключване на такива сделки, които са извън обичайната дейност или съществено да се отклоняват от пазарните условия, по които ББР или нейно дъщерно дружество е страна.

Няма сключени съществени договори, които пораждат действие, изменят се или се прекратяват поради промяна в контрола на - или върху Банката, или в резултат на осъществяване на задължително търгово предлагане, доколкото съществува законово ограничение относно акционерната структура на ББР, съгласно ЗББР, и не се очаква да възникнат такива договори.

Не е налице практика по сключване на споразумения между ББР и управителните им органи и/или служители за изплащане на обезщетение при напускане или уволнение без правно основание, или при прекратяване на трудовите правоотношения по причини, свързани с търгово предлагане.

Участие, по смисъла на чл. 247, ал. 2, т. 4 от Търговския закон, на членове на НС и УС в търговски дружества като неограничено отговорни съдружници, притежаване на повече от 25 на сто от капитала на друго дружество, както и участие в управлението на други търговски дружества или кооперации като прокуристи, управители или членове на съвети е, както следва (към 31.12.2019 г.):

По отношение на членове на Надзорния съвет (НС) на Банката:

- Лъчезар Димитров Борисов – председател на НС, участва в управлението на: Фонд енергийна ефективност и възобновяеми източници, ЕИК: 131330278, член на УС на дружеството;
- Митко Емилов Симеонов – няма участия в управлението или капитала на други търговски дружества;
- Велина Илиева Бурска - няма участия в управлението или капитала на други търговски дружества.

По отношение на Членове на Управителния съвет (УС) на Банката:

Стоян Тодоров Мавродиев – главен изпълнителен директор, председател на УС, участва в управлението на следните търговски дружества:

- „Фонд за капиталови инвестиции“ АД, ЕИК: 205322014, дъщерно дружество на Банката, като председател на Съвета на директорите и изпълнителен директор;
- „Национален гаранционен фонд“, ЕАД, ЕИК: 200321435, дъщерно дружество на Банката, председател на Съвета на директорите;
- „ББР Лизинг“ ЕАД, ЕИК: 205565411, дъщерно дружество на Банката, председател на Съвета на директорите и изпълнителен директор;
- „ББР Факторинг“ ЕАД, ЕИК: 205566082, дъщерно дружество на Банката, председател на Съвета на директорите и изпълнителен директор;

Участие в капитала на търговски дружества:

- „Рийл Естейт Венчърс“ ЕООД, ЕИК: 131160908, едноличен собственик на капитала;

Румен Димитров Митров – изпълнителен директор, заместник-председател на УС, участва в управлението на следните търговски дружества:

- „Микрофинансираща институция Джобс“ ЕАД, ЕИК: 201390740, дъщерно дружество на Банката, като заместник-председател на Съвета на директорите;
- „Фонд за капиталови инвестиции“ АД, ЕИК: 205322014, дъщерно дружество на Банката, като заместник-председател на Съвета на директорите.

- „ББР Лизинг“ ЕАД, ЕИК: 205565411, дъщерно дружество на Банката, заместник-председател на Съвета на директорите;
- „ББР Факторинг“ ЕАД, ЕИК: 205566082 дъщерно дружество на Банката, заместник-председател на Съвета на директорите;

Участие в капитала на търговски дружества - няма.

Николай Димитров Димитров – изпълнителен директор, член на УС, участва в управлението на следните търговски дружества:

- „Микрофинансираща институция Джобс“ ЕАД, ЕИК: 201390740, дъщерно дружество на Банката, като член на Съвета на директорите;
- „Фонд за капиталови инвестиции“ АД, ЕИК: 205322014, дъщерно дружество на Банката, като член на Съвета на директорите.
- „ББР Лизинг“ ЕАД, ЕИК: 205565411, дъщерно дружество на Банката, член на Съвета на директорите;
- „ББР Факторинг“ ЕАД, ЕИК: 205566082, дъщерно дружество на Банката, член на Съвета на директорите;

Участие в капитала на търговски дружества - няма.

В бележка № 13 от финансовия отчет е оповестена изчерпателна информация за пълния размер на възнагражденията, наградите и/или ползите на всеки от членовете на управителните и на контролните органи за отчетната финансова година, изплатени от емитента и негови дъщерни дружества.

УПРАВЛЕНИЕ НА ДЪЩЕРНИТЕ ДРУЖЕСТВА

Към 31.12.2019 г., ББР е собственик на капитала на следните дъщерни дружества:

Едноличен собственик на:

- „Национален гаранционен фонд“ ЕАД, ЕИК: 200321435;
- „Микрофинансираща институция Джобс“, ЕАД, ЕИК: 201390740;
- „ББР Лизинг“ ЕАД, ЕИК: 205565411
- „ББР Факторинг“ ЕАД, ЕИК: 205566082
- „Търговски център „Марица“ ЕООД, ЕИК: 115619162

Съвместен собственик, заедно с НГФ, на Фонд за капиталови инвестиции АД, ЕИК: 205322014, като разпределението на записания капитал е следното (84.62% за ББР и останалите 15.38% е в полза на НГФ).

Национален гаранционен фонд

НГФ ЕАД има едностепенна система на управление – Съвет на директорите, състоящ се от трима членове, като към 31.12.2019 г. има следния състав:

Съвет на директорите на дружеството:

Стоян Маародиев – Председател на Съвета на директорите

Ангел Джалъзов – Заместник-председател на Съвета на директорите и Изпълнителен директор

Ангел Джалъзов има над 15 години опит в сферата на международното инвестиционно банкиране, управлението на активи, капиталовите пазари, проектното финансиране, инвестиционните продукти, супервизията и управлението на финансовите инструменти. Заемал е последователно длъжностите на инвестиционен мениджър в TBD Fund, директор правен отдел в JD&MG, изпълнителен директор и председател на Съвета на директорите в управляващото дружество KD Investments и инвестиционното дружество KD Pellkap, изпълнителен директор на Capital Dynamics-Bulgaria и Euro-Phoenix Financial Advisors и зам.-председател на КФН. Владее английски, немски, руски и холандски език.

Андон Георгиев Георгиев – Член на Съвета на директорите и прокурист

Дружеството се представлява от които и да е двама от членовете на съвета на директорите заедно или от прокуриста и един член на съвета на директорите.

Членовете на СД на НГФ ЕАД не притежават акции на Фонда, както и нямат специални права за придобиване на такива акции.

Няма сключени договори по смисъла на чл. 240б от Търговския закон между членовете на СД на НГФ ЕАД или свързани с тях лица, от една страна, и дружеството - от друга, които да излизат извън обичайната дейност на дружеството или съществено да се отклоняват от пазарните условия.

Участието, по смисъла на чл. 247, ал. 2, т. 4 от Търговския закон на членове на СД на НГФ ЕАД в търговски дружества като неограничено отговорни съдружници, притежаване на повече от 25 на сто от капитала на друго дружество, както и участието им в управлението на други търговски дружества или кооперации като прокуристи, управители или членове на съвети е както следва (към 31.12.2019 г.):

Стоян Тодоров Мавродиев – председател на СД на НГФ има участия в следните търговски дружества:

- „Българска банка за развитие“ АД, ЕИК 121856059, главен изпълнителен директор и председател на УС;
- „Фонд за капиталови инвестиции“ АД, ЕИК: 205322014, председател на Съвета на директорите и изпълнителен директор;
- „ББР Лизинг“ ЕАД, ЕИК: 205565411, председател на Съвета на директорите и изпълнителен директор;
- „ББР Факторинг“ ЕАД, ЕИК: 205566082, председател на Съвета на директорите и изпълнителен директор;

Участие в капитала на търговски дружества:

- „Рийл естейт венчърс“ ЕООД, ЕИК: 131160908, едноличен собственик на капитала;

Ангел Атанасов Джалъзов – заместник-председател на СД и изпълнителен директор на НГФ, има участия в следните търговски дружества:

- „Микрофинансираща институция ДЖОБС“, ЕИК: 201390740, член на СД и изпълнителен директор;

Участие в капитала на търговски дружества:

- "БГ ЛАЙФ ООД", ЕИК: 175273067 - съдружник с дял 25%

Андон Георгиев Георгиев няма участие в управлението или капитала на други търговски дружества.

Микрофинансираща Институция Джобс (МФИ) ЕАД

МФИ Джобс ЕАД също има едностепенна система на управление – Съвет на директорите, състоящ се от трима до петима членове, като в края на 2019 г. има следния състав:

Съвет на директорите:

Румен Митров – Председател на Съвета на директорите

Николай Димитров – Заместник - председател на Съвета на директорите

Ангел Джалъзов – Член на Съвета на директорите и Изпълнителен директор

Христина Тодорова – Член на Съвета на директорите и прокурист

Христина Тодорова е магистър по право от Университета за национално и световно стопанство. Има дългогодишен опит във финансовия сектор. Участвала е в разработване на множество законопроекти, практики и административни процедури в областта на небанковия финансов сектор. В продължение на 10 години работи в Комисията за финансов надзор (КФН) на различни експертни и ръководни длъжности. Последователно заема длъжностите началник на отдел „Съдебна защита“ и директор на дирекция „Правна“ в КФН. Като директор на дирекция „Правна“ Христина Тодорова ръководи едновременно дейностите по създаване и развитие на нормативната уредба в областта на небанковия финансов сектор, процесуалното представителство на КФН и на нейните органи и защита интересите на потребителите на финансови услуги. През 2016 година, Христина Тодорова е избрана за председател на новосъздадената Секторна помирителна комисия за разглеждане и решаване на потребителски спорове в областта на застраховането и застрахователното посредничество към Комисията за защита на потребителите, включително и при предоставяне на финансови услуги от разстояние в този сектор. През 2017 година, Христина Тодорова е директор на дирекция „Правна“ в Министерството на здравеопазването.

Дружеството се представлява от които и да е двама от членовете на Съвета на директорите заедно.

Няма сключени договори по смисъла на чл. 240б на Търговския закон между членовете на СД и/или свързани с тях лица, от една страна, и Дружеството - от друга, които да излизат извън обичайната му дейност или съществено да се отклоняват от пазарните условия.

Участието, по смисъла на чл. 247, ал. 2, т. 4 от Търговския закон, на членове на СД на Микрофинансираща Институция Джобс ЕАД в търговски дружества като неограничено отговорни съдружници, притежаване на повече от 25 на сто от капитала на друго дружество, както и участието им в управлението на други търговски дружества или кооперации като прокуристи, управители или членове на съвети е както следва:

Румен Митров – председател на Съвета на директорите, който участва и в управлението на:

- „Българска банка за развитие“ АД, ЕИК: 121856059, като заместник-председател на УС и изпълнителен директор;
 - „Фонд за капиталови инвестиции АД, ЕИК: 205322014, дъщерно дружество на Банката, като заместник-председател на Съвета на директорите.
 - „ББР Лизинг“ ЕАД, ЕИК: 205565411, заместник-председател на Съвета на директорите;
 - „ББР Факторинг“ ЕАД, ЕИК: 205566082, заместник-председател председател на Съвета на директорите.
- Участие в капитала на търговски дружества - няма.

Николай Димитров – заместник-председател на Съвета на директорите, който участва и в управлението на:

- „Българска банка за развитие“ АД, ЕИК: 121856059, член на УС и изпълнителен директор;
- „Фонд за капиталови инвестиции“ АД, ЕИК: 205322014, дъщерно дружество на Банката, като член на Съвета на директорите;
- „ББР Лизинг“ ЕАД, ЕИК: 205565411, член на Съвета на директорите;
- „ББР Факторинг“ ЕАД, ЕИК: 205566082, член на Съвета на директорите;

Участие в капитала на търговски дружества - няма.

Ангел Джалъзов – член на Съвета на директорите и изпълнителен директор на дружеството, който участва и в управлението на:

- „Национален Гаранционен Фонд“, ЕИК: 200321435, заместник-председател на съвета на директорите на дружеството и изпълнителен директор.

Участие в капитала на търговски дружества

- „БГ ЛАЙФ ООД“, ЕИК: 175273067, съдружник с дял 25%

Христина Тодорова – Член на Съвета на директорите и прокурист, няма участие в управлението или капитала на други търговски дружества.

Фонд за Капиталови Инвестиции (ФКИ) АД

ББР притежава участие в размер 84.62% от капитала на „Фонд за капиталови инвестиции“ АД, ЕИК: 205322014, като 15.38% от капитала на дружеството е записано от „Национален гаранционен фонд“ АД.

ФКИ АД също има едностепенна система на управление – Съвет на директорите, състоящ се от трима членове, като в края на 2019 г. има следния състав:

Съвет на директорите

Стоян Мавродиев – Председател на Съвета на директорите и Изпълнителен директор

Руман Митров – Заместник-председател на Съвета на директорите

Николай Димитров – Член на Съвета на директорите

Дружеството се представлява от всеки двама измежду членовете на съвета на директорите.

Няма сключени договори по смисъла на чл. 240б на Търговския закон между членовете на СД и/или свързани с тях лица, от една страна, и Дружеството - от друга, които да излизат извън обичайната му дейност или съществено да се отклоняват от пазарните условия.

Участието, по смисъла на чл. 247, ал. 2, т. 4 от Търговския закон, на членове на СД на Фонд за Капиталови инвестиции АД в търговски дружества като неограничено отговорни съдружници, притежаване на повече от 25 на сто от капитала на друго дружество, както и участието им в управлението на други търговски дружества или кооперации като прокуристи, управители или членове на съвети е, както следва:

Стоян Мавродиев – председател на Съвета на директорите и Изпълнителен директор на дружеството, който участва и в управлението на следните дружества:

- „Българска банка за развитие“ АД, ЕИК: 121856059, председател на УС и главен изпълнителен директор;

- „Национален гаранционен фонд“, ЕАД, ЕИК: 200321435, дъщерното дружество на Банката, като председател на Съвета на директорите;
- „ББР Лизинг“ ЕАД, ЕИК: 205565411, председател на Съвета на директорите и изпълнителен директор;
- „ББР Факторинг“ ЕАД, ЕИК: 205566082, председател на Съвета на директорите и изпълнителен директор;

Участие в капитала на търговски дружества:

- „Рийл естейт венчърс“ ЕООД, ЕИК: 131160908 - едноличен собственик на капитала;

Румен Митров – заместник-председател на съвета на директорите, който участва и в управлението на:

- „Българска банка за развитие“ АД, ЕИК: 121856059, като заместник-председател на УС и изпълнителен директор;
- „Микрофинансираща институция Джобс“ ЕАД, ЕИК: 201390740, дъщерно дружество на Банката, като заместник-председател на Съвета на директорите.
- „ББР Лизинг“ ЕАД, ЕИК: 205565411, заместник-председател на Съвета на директорите;
- „ББР Факторинг“ ЕАД, ЕИК: 205566082, като заместник-председател председател на Съвета на директорите.

Участие в капитала на търговски дружества - няма.

Николай Димитров – член на съвета на директорите на дружеството, който участва и в управлението на:

- „Българска банка за развитие“ АД като член на УС и изпълнителен директор;
- „Микрофинансираща институция Джобс“ ЕАД, ЕИК: 201390740, дъщерно дружество на Банката, като член на Съвета на директорите.
- „ББР Лизинг“ ЕАД, ЕИК: 205565411, дъщерно дружество на Банката, член на Съвета на директорите;
- „ББР Факторинг“ ЕАД, ЕИК: 205566082 дъщерно дружество на Банката, член на Съвета на директорите;

Участие в капитала на търговски дружества - няма.

Към 31.12.2019 г. ФКИ не осъществява оперативна дейност, съответно няма служители и не реализира приходи.

ББР Лизинг ЕАД (ББР Лизинг)

ББР Лизинг има едностепенна система на управление – Съвет на директорите, състоящ се от трима до петима членове, като към 31.12.2019 г. има следния състав:

Съвет на директорите:

Стоян Мавродиев – Председател на Съвета на директорите и изпълнителен директор;

Румен Митров – Заместник - председател на Съвета на директорите;

Николай Димитров – Член на Съвета на директорите.

Дружеството има упълномощен прокурист - **Емил Вълканов**.

Дружеството се представлява от които и да е двама от членовете на Съвета на директорите заедно или от прокуриста и един член на съвета на директорите.

Няма сключени договори по смисъла на чл. 240б на Търговския закон между членовете на СД и/или свързани с тях лица, от една страна, и Дружеството - от друга, които да излизат извън обичайната му дейност или съществено да се отклоняват от пазарните условия.

Участието, по смисъла на чл. 2474 от Търговския закон, на членове на СД на ББР Лизинг ЕАД в търговски дружества като неограничено отговорни съдружници, притежаване на повече от 25 % от капитала на друго дружество, както и участието им в управлението на други търговски дружества или кооперации като прокуристи, управители или членове на съвети е, както следва:

Стоян Тодоров Мавродиев – Председател на Съвета на директорите и изпълнителен директор;

Участие в управлението на търговски дружества:

- „Българска банка за развитие“ АД, ЕИК: 121856059, председател на УС и главен изпълнителен директор;
- Фонд за капиталови инвестиции“ АД, ЕИК: 205322014, председател на Съвета на директорите и изпълнителен директор;
- „Национален гаранционен фонд“ ЕАД, ЕИК: 200321435, председател на Съвета на директорите;
- „ББР Факторинг“ ЕАД, ЕИК: 205566082, председател на Съвета на директорите и изпълнителен директор;

Участие в капитала на търговски дружества:

- „Рийл естейт венчърс“ ЕООД, ЕИК: 131160908, едноличен собственик на капитала;

Румен Димитров Митров – Заместник - председател на Съвета на директорите

Участие в управлението на търговски дружества:

- „Българска банка за развитие“ АД, ЕИК: 121856059, като заместник-председател на УС и изпълнителен директор;
- Микрофинансираща институция Джобс“ ЕАД, ЕИК: 201390740, председател на Съвета на директорите;
- „Фонд за капиталови инвестиции“ АД, ЕИК: 205322014, заместник-председател на Съвета на директорите;
- „ББР Факторинг“ ЕАД, ЕИК: 205566082, заместник-председател председател на Съвета на директорите.

Участие в капитала на търговски дружества - няма.

Николай Димитров Димитров – член на Съвета на директорите.

Участие в управлението на търговски дружества:

- „Българска банка за развитие“ АД, ЕИК: 121856059, като член УС и изпълнителен директор;
- „Микрофинансираща институция Джобс“ ЕАД, ЕИК: 201390740, заместник-председател на Съвета на директорите;
- „Фонд за капиталови инвестиции“ АД, ЕИК: 205322014, член на Съвета на директорите;
- „ББР Факторинг“ ЕАД, ЕИК: 205566082, член на Съвета на директорите.

Участие в капитала на търговски дружества - няма.

Емил Вълканов Вълканов – прокурист, няма участия в управлението или капитала на други търговски дружества.

ББР Факторина ЕАД (ББР Факторинг)

ББР Факторинг има едностепенна система на управление – Съвет на директорите, състоящ се от трима до петима членове, като към 31.12.2019 г. има следния състав:

Съвет на директорите:

Стоян Мавродиев – Председател на Съвета на директорите и изпълнителен директор;

Румен Митров – Заместник - председател на Съвета на директорите

Николай Димитров – Член на Съвета на директорите

Дружеството има упълномощен прокурист – Георги Лилянов.

Дружеството се представлява от които и да е двама от членовете на Съвета на директорите заедно или от прокуриста и един член на съвета на директорите.

Няма сключени договори по смисъла на чл. 240б на Търговския закон между членовете на СД и/или свързани с тях лица, от една страна, и Дружеството - от друга, които да излизат извън обичайната му дейност или съществено да се отклоняват от пазарните условия.

Участието, по смисъла на чл. 247, ал. 2, т. 4 от Търговския закон, на членове на СД на ББР Факторинг ЕАД в търговски дружества като неограничено отговорни съдружници, притежаване на повече от 25% от капитала на друго дружество, както и участието им в управлението на други търговски дружества или кооперации като прокуристи, управители или членове на съвети е, както следва:

Стоян Тодоров Мавродиев – Председател на Съвета на директорите и изпълнителен директор;

Участие в управлението на търговски дружества:

- „Българска банка за развитие“ АД, ЕИК: 121856059, председател на УС и главен изпълнителен директор;

- „Фонд за капиталови инвестиции“ АД, ЕИК: 205322014, председател на Съвета на директорите и изпълнителен директор;

- „Национален гаранционен фонд“ ЕАД, ЕИК: 200321435, председател на Съвета на директорите;

- „ББР Лизинг“ ЕАД, ЕИК: 205565411, председател на Съвета на директорите и изпълнителен директор;

Участие в капитала на търговски дружества:

- „Рийл естейт венчърс“ ЕООД, ЕИК: 131160908, едноличен собственик на капитала;

Румен Димитров Митров – Заместник - председател на Съвета на директорите

Участие в управлението на търговски дружества:

- „Българска банка за развитие“ АД, ЕИК: 121856059, като заместник-председател на УС и изпълнителен директор;

- „Микрофинансираща институция Джобс“ ЕАД, ЕИК: 201390740, председател на Съвета на директорите;

- „Фонд за капиталови инвестиции“ АД, ЕИК: 205322014, заместник-председател на Съвета на директорите;

- „ББР Лизинг“ ЕАД, ЕИК: 205565411, заместник-председател председател на Съвета на директорите.

Участие в капитала на търговски дружества - няма.

Николай Димитров Димитров – член на Съвета на директорите

Участие в управлението на търговски дружества:

- „Българска банка за развитие“ АД, ЕИК: 121856059, като член УС и изпълнителен директор;
- „Микрофинансираща институция Джобс“ ЕАД, ЕИК: 201390740, заместник-председател на Съвета на директорите;
- „Фонд за капиталови инвестиции“ АД, ЕИК: 205322014, член на Съвета на директорите.
- „ББР Лизинг“ ЕАД, ЕИК: 205565411, член на Съвета на директорите;

Участие в капитала на търговски дружества - няма.

Георги Ванюшев Лилянов – прокурист

Участие в управлението на търговски дружества:

- „Ес Пи Файненшъл Сървисис“ АД, ЕИК: 131143136 - член на съвета на директорите

Участие в капитала на търговски дружества - няма.

В групата на ББР за 2019 г. няма сключени съществени договори, които пораждат действие, изменят се или се прекратяват поради промяна в контрола или в резултат на осъществяване на задължително търгово предлагане, и не се очаква да възникнат такива договори.

СДЕЛКИ С ДРУЖЕСТВА ПОД ОБЩ КОНТРОЛ НА ДЪРЖАВАТА

Собственик на ББР е българската държава. В бележка № 37 към консолидирания финансов отчет на Групата на ББР за 2019 г. са представени сделките с дружества под общ контрол на държавата.

СЪБИТИЯ СЛЕД ДАТАТА НА ОТЧЕТА

COVID-19 и увеличение на капитала на ББР

Във връзка с епидемията, причинена от COVID-19, българското правителство предприе редица мерки за подпомагане на икономиката. На Банката беше възложена изключително съществена роля в прилагане на политиката на българското правителство по преодоляване на икономическите последици, причинени от пандемията. Мерките с пряк ефект върху Групата бяха следните:

С Постановление № 52 от 26 март 2020 г. бяха одобрени промени в бюджета на Министерство на икономиката за 2020 г. за допълнителни плащания в частта на финансирането на бюджетното салдо за сметка на централния бюджет в размер до 700 млн. лв. за увеличаване капитала на ББР. С решение № 215 от 27 март 2020 г., Министерският съвет взе решение да увеличи капитала на ББР със 700 млн. лв., като средствата бъдат използвани „за изпълнение на мерки за подпомагане на икономиката във връзка с епидемията от COVID-19, в т.ч. за издаване на портфейлни гаранции към банките, които да им позволят да предоставят по-гъвкави условия за бизнес кредити за определен период, при определени условия и при индивидуална преценка на всеки конкретен случай“. В изпълнение на горепосочените мерки, на 02.04.2020 г. бе свикано извънредно Общо събрание на акционерите на Банката, на което беше взето решение за увеличение на капитала чрез издаване на 7,000,000 бр. нови поименни безналични акции с номинална стойност 100 лева всяка на обща стойност 700,000,000 лева. По този начин капиталът на Банката беше увеличен от 601,773,500 на 1,301,773,500 лв.

С Решение № 257 от 14 април 2020 г., Министерският съвет одобри Програмата за гарантиране на безлихвени кредити в защита на хора, лишени от възможността да полагат труд поради пандемията от COVID-19, с бюджет 200 млн. лв., предложена от ББР, като обезпечаването на програмата ще бъде за сметка на средствата от увеличението на капитала на банката съгласно Решение № 215 на Министерския съвет от 2020 г.

С Решение № 310 от 7 май 2020 г., Министерският съвет одобри Програмата за портфейлни гаранции в подкрепа на ликвидността на микро-, малки и средни предприятия (МСП), пострадали от извънредната ситуация и епидемията от COVID-19, предложена от ББР, с бюджет 500 млн. лв., като обезпечаването на програмата да бъде за сметка на средствата от увеличението на капитала на банката съгласно Решение № 215 на Министерския съвет от 2020 г.

С Постановление на Министерски съвет № 134 от 18 юни 2020 г. бяха одобрени промени по бюджета на Министерството на икономиката за 2020 г. и за извършване на допълнителни плащания в частта на финансирането на бюджетното салдо за сметка на централния бюджет, с Решение № 402 от 18 юни 2020 г. на Министерския съвет българската държава реши да увеличи акционерното си участие в капитала на „Българска банка за развитие“ АД чрез парична вноска на обща стойност 140,000,000 лв. В изпълнение на посочените мерки, на 06.07.2020 г. се проведе извънредно Общо събрание на акционерите на Банката, на което беше взето решение за увеличение на капитала на Банката чрез издаване на 1,400,000 бр. нови поименни безналични акции с право на глас с номинална стойност 100 лева всяка, на обща стойност 140,000,000 По този начин капиталът на „Българска банка за развитие“ АД беше увеличен от 1,301,773,500 на 1,441,773,500 лв.

Групата е в процес на анализ на потенциалния ефект от тези мерки върху финансовото ѝ състояние и оперативните ѝ резултати.

В допълнение, с решение на БНБ от 9 април 2020 г., БНБ утвърди предложения от Асоциацията на българските банки Ред за отсрочване и уреждане на изискуеми задължения към банки и дъщерните им дружества - финансови институции във връзка с въведеното на 13.03.2020 г. от Народното събрание извънредно положение във връзка с пандемията от COVID 19, към което Групата се присъедини. Той представлява частен мораториум, съгласно насоките на ЕБО (EBA/GL/2020/02).

В средата на месец юли 2020 г. ББР се присъедини към искане на Асоциацията на банките в за удължаване на сроковете в мораториума върху плащанията. Промените са свързани с:

- удължаване на срока за подаване на искане от клиенти на банките за отсрочване на задължения и одобряването им от банките - до 30 септември 2020 г.
- удължаване на крайния срок за отсрочване на задължения на клиентите на банките – до 31 март 2021 г.

Удължаването на срока на действие на реда за отсрочване на задължения се отнася за експозиции, за които не е било подадено искане за отсрочване на плащанията преди 22 юни 2020 г.

Предстои да бъде изчислен ефектът от този мораториум върху бизнеса на Банката в краткосрочен план.

Във връзка с възложените ѝ отговорности и мандати, с цел преодоляването на икономическите последици от разпространението на COVID-19, ББР разработи информационен портал <https://bbr.bg/covid/>, където се предоставя актуална информация за напредъка по двете програми, в които Банката прилага.

Промени в УС на Банката

С Решение на Надзорния съвет на ББР по Протокол № 10 от 06.04.2020 г. за нов член на Управителния съвет на ББР е избран г-н Живко Иванов Тодоров. Г-н Живко Тодоров е овластен да

представява и управлява Банката като изпълнителен директор. Обстоятелствата са вписани в Търговския регистър на 14.04.2020 г.

С Решение на Надзорния съвет на ББР по Протокол № 12 от 08.04.2020 г. е оттеглено овластяването за представяване от главния изпълнителен директор и е взето решение за освобождаване на г-н Стоян Тодоров Мавродиев като член на Управителния съвет на Банката. Обстоятелствата са вписани в Търговския регистър на 22.04.2020 г.

С Решение на Надзорния съвет по Протокол № 12 от 14.04.2020 г. за нов член на Управителния съвет на ББР е избран г-н Панайот Ивов Филипов. Това обстоятелство е вписано в Търговския регистър на 24.04.2020 г. Г-н Панайот Филипов е овластен да представява и управлява Банката като изпълнителен директор. Това обстоятелство е вписано в Търговския регистър на 30.04.2020 г.

С Решение на Надзорния съвет по Протокол № 18 от 24.04.2020 г. е оттеглено овластяването за представяване от изпълнителния директор и е взето решение за освобождаване на г-н Румен Димитров Митров като член на Управителния съвет на Банката. Това обстоятелство е вписано в Търговския регистър на 30.04.2020 г.

Промени в НС на Банката

С Решение на Общото събрание на акционерите на Банката от 20.08.2020 г. г-н Лъчезар Борисов е освободен като член на Надзорния съвет, като е прието неговото място да заеме г-н Стамен Янев. С вписване в Търговски регистър от 26.08.2020 г. е заличено участието на г-н Лъчезар Борисов в състава на Надзорния съвет на Банката, като на негово място, с вписване от същата дата е вписан г-н Стамен Янев.

Промени в Устава на Банката

С Решения на извънредно Общо събрание на акционерите на дружеството на заседания, проведени на 02.04.2020 г. и 06.07.2020 г. последователно са приети и отразени в Устава на ББР промените в капитала, както следва – със 700,000,000 лв., съгласно решение на ОСА, проведено на 02.04.2020 г. и със 140,000,000 лв., съгласно решение на ОСА, проведено на 06.07.2020 г.

С решение на ОСА, проведено на 20.08.2020 г., са приети промени в Устава на Банката, регулиращи функционалните характеристики на изпълнителните директори на Банката, като длъжността „главен изпълнителен директор“ се заличава и се внасят съответни изменения във функциите на членовете на Управителния съвет, отразени в разпоредбите на чл. 54, 57, 59 и 59а от Устава на Банката. Изпълнителните директори организират изпълнението на решенията на органите за управление, имат равнопоставеност и разпределят помежду си задълженията си, като всеки от тях отговаря за съответен ресор от дейността на Банката. Посочените промени са вписани в Търговски регистър на 03.09.2020 г.

Промяна в структурата на Банката

С решения на УС от 12.05.2020 г., 22.06.2020 г. и 21.08.2020 г., потвърдени от НС с решение от 14.05.2020 г., 29.06.2020 г. и от 01.09.2020 г., Банката извърши промени в организационната си структура, както следва:

- Закри звената Главен секретар и Кабинет на УС;
- Прехвърли отдели „Стратегическо развитие и планиране“, „Връзки с обществеността“ и „Концесии“, дотогава подчинени на началник на Кабинет на УС към изпълнителен директор, като Отдел „Стратегическо развитие и планиране“ се трансформира в управление и се преименува на управление „Стратегическо развитие“;
- Отдел „Класифицирана информация“ се трансформира в управление „Класифицирана информация“;
- Отдел „ „Секретариат“ се отделя от управление „Административно“ на пряко подчинение на изпълнителен директор;

- Длъжността „Длъжностно лице по защита на данните“ (ДЛЗД), част от отдел „Класифицирана информация“, се обособи като отделна длъжност, на пряко подчинение на Изпълнителен директор;
- Създаде ново Управление „Мониторинг и финансови инструменти“.

За целите на разделението на функциите и контрола между изпълнителните директори на ББР структурните единици в организационната структура на Банката са групирани в ресори, като разпределението на ресорите е както следва:

Ресор № 1

- Управление „Риск“
- Управление „Кредитна администрация“
- Управление „Проблемни вземания“
- Управление „Правно“
- Управление „Информационни технологии“
- Управление „Класифицирана информация“
- Длъжностно лице по защита на данните

Ресор № 2

- Управление „Корпоративно банкиране“
- Управление „Трежъри“
- Управление „Външни програми“
- Управление „Инвестиционно банкиране и проектно финансиране“
- Управление „Международни финансови институции и еврофондове“
- Управление „Мониторинг и финансови инструменти“
- Управление „Административно“
- Управление „Човешки ресурси“
- Управление „Сигурност“
- Отдел „Концесии“
- Отдел „Секретариат“
- Управление „Мониторинг и финансови инструменти“

Ресор № 3

- Управление „Счетоводство“
- Управление „Планиране, анализ и регулации“
- Управление „Операции и клиентско обслужване“
- Управление „Съответствие“
- Управление „Стратегическо развитие“
- Отдел „Връзки с обществеността“
- Главен икономист

Разпределението на отговорностите между членовете на УС на ББР е както следва:

Ресор 1 – г-н Панайот Филипов, Изпълнителен директор, член на УС

Ресор 2 – г-н Николай Димитров, Изпълнителен директор, член на УС

Ресор 3 – г-н Живко Тодоров, Изпълнителен директор, член на УС

Промени в управителните органи на дъщерните дружества

В рамките на отчетния период бяха извършени следните персонални промени в управителните органи на дъщерните дружества на ББР:

Национален гаранционен фонд ЕАД

С Решение по Протокол № 35 от 13.05.2020 г. на Управителния съвет на ББР АД, в качеството му на едноличен собственик на капитала на „НАЦИОНАЛЕН ГАРАНЦИОНЕН ФОНД“ ЕАД, са освободени г-н Стоян Тодоров Мавродиев, г-н Ангел Атанасов Джалъзов и г-н Андон Георгиев Георгиев като членове на Съвета на директорите на „НАЦИОНАЛЕН ГАРАНЦИОНЕН ФОНД“ ЕАД. За нови членове на Съвета на директорите са избрани г-н Живко Иванов Тодоров, г-н Тодор Людмилов Тодоров и г-жа Захарина Дамянова Тодорова. Г-н Живко Тодоров е избран за председател на Съвета на директорите, г-н Тодор Тодоров - за заместник-председател на СД и за изпълнителен директор на дружеството. Едновременно с това е оттеглено упълномощаването на прокуриста г-н Андон Георгиев Георгиев. Обстоятелствата са вписани в Търговския регистър на 20.05.2020 г.

Микрофинансираща институция ДЖОБС ЕАД

С Решение по Протокол № 37 от 13.05.2020 г. на Управителния съвет на ББР АД, в качеството му на едноличен собственик на капитала на „МИКРОФИНАНСИРАЩА ИНСТИТУЦИЯ „ДЖОБС“ ЕАД, са освободени г-н Румен Димитров Митров, г-н Николай Димитров Димитров, г-н Ангел Атанасов Джалъзов и г-жа Христина Атанасова Тодорова, като членове на Съвета на директорите на „МИКРОФИНАНСИРАЩА ИНСТИТУЦИЯ „ДЖОБС“ ЕАД. За нови членове на Съвета на директорите са избрани г-н Панайот Иаов Филипков, г-жа Ивана Борисова Цанева и г-жа Ангелина Георгиева Ангелова. Оттеглено е упълномощаването на прокуриста Христина Тодорова. Обстоятелствата са вписани в Търговския регистър на 20.05.2020 г.

С Решение по Протокол № 46 от 21.05.2020 г. на Управителния съвет на ББР АД, в качеството му на едноличен собственик на капитала на „МИКРОФИНАНСИРАЩА ИНСТИТУЦИЯ „ДЖОБС“ ЕАД, е одобрен изборът на г-жа Ивана Борисова Цанева за изпълнителен директор на дружеството. Това обстоятелство е вписано в Търговския регистър на 20.05.2020 г.

С Решение по Протокол № 47 от 22.05.2020 г. на Управителния съвет на ББР АД, в качеството му на едноличен собственик на капитала на „МИКРОФИНАНСИРАЩА ИНСТИТУЦИЯ „ДЖОБС“ ЕАД за нов член на Съвета на директорите на дружеството е избран г-н Стамен Стаменов Янев. Това обстоятелство е вписано в Търговския регистър на 29.05.2020 г.

С Решение по Протокол № 69 от 30.07.2020 г. на Управителния съвет на ББР АД, в качеството му на едноличен собственик на капитала на „МИКРОФИНАНСИРАЩА ИНСТИТУЦИЯ „ДЖОБС“, е освободен г-н Стамен Стаменов Янев като член на Съвета на директорите на дружеството. Това обстоятелство е вписано в Търговския регистър на 05.08.2020 г.

С Решение по Протокол № 75 от 24.08.2020 г. на Управителния съвет на ББР АД, в качеството му на едноличен собственик на капитала на „МИКРОФИНАНСИРАЩА ИНСТИТУЦИЯ „ДЖОБС“ ЕАД, за нов член на Съвета на директорите на дружеството е избран г-н Илия Радков Комитов. Това обстоятелство е вписано в Търговския регистър на 28.08.2020 г.

ББР Лизинг ЕАД

С Решение по Протокол № 33 от 13.05.2020 г. на Управителния съвет на ББР АД, в качеството му на едноличен собственик на капитала на „ББР ЛИЗИНГ“ ЕАД, са освободени г-н Стоян Тодоров Мавродиев, г-н Румен Димитров Митров и г-н Николай Димитров Димитров, като членове на Съвета на директорите на „ББР ЛИЗИНГ“ ЕАД. За нови членове на Съвета на директорите са избрани г-н Живко Иванов Тодоров, г-жа Антония Христофорова Добрева и г-н Емил Вълканов Вълканов. Едновременно с това е оттеглено упълномощаването на прокуриста Емил Вълканов Вълканов. Г-н Живко Иванов Тодоров е избран за председател на Съвета на директорите, а г-н Емил Вълканов Вълканов - за заместник-председател на Съвет на директорите и за изпълнителен директор. Обстоятелствата са вписани в Търговския регистър на 20.05.2020 г.

С Решение по Протокол № 34 от 13.05.2020 г. на Управителния съвет на ББР АД, в качеството му на едноличен собственик на капитала на „ББР ЛИЗИНГ“ ЕАД е одобрено упълномощаването на г-н Ивайло Кирилов Попов за Прокурист на „ББР ЛИЗИНГ“ ЕАД. Обстоятелството е вписано в Търговския регистър на 01.06.2020 г.

ББР Факторинг ЕАД

С Решение по Протокол № 39 от 13.05.2020 г. на Управителния съвет на ББР АД, в качеството му на едноличен собственик на капитала на „ББР ФАКТОРИНГ“ ЕАД, са освободени г-н Стоян Тодоров Мавродиев и г-н Румен Димитров Митров като членове на Съвета на директорите на „ББР ФАКТОРИНГ“ ЕАД. За нови членове на Съвета на директорите са избрани г-н Панайот Ивов Филипов и г-н Георги Ванюшев Лилянов. Едновременно с това е оттеглено упълномощаването на прокуриста Георги Ванюшев Лилянов. Г-н Панайот Филипов е избран за председател на Съвета на директорите, г-н Георги Ванюшев Лилянов - за заместник-председател на Съвета на директорите и изпълнителен директор на „ББР Факторинг“ ЕАД. Обстоятелствата са вписани в Търговския регистър на 20.05.2020г.

С Решение по Протокол № 48 от 26.05.2020г. на Управителния съвет на ББР АД, в качеството му на едноличен собственик на капитала на „ББР ФАКТОРИНГ“ ЕАД, е освободен г-н Николай Димитров Димитров като член на Съвета на директорите на „ББР ФАКТОРИНГ“ ЕАД. За нов член на Съвета на директорите е избран г-н Тодор Христов Гунчев. Обстоятелствата са вписани в Търговския регистър на 03.06.2020 г.

Фонд за капиталови инвестиции АД

На извънредно общо събрание на акционерите на „ФОНД ЗА КАПИТАЛОВИ ИНВЕСТИЦИИ“ АД, проведено на 13.05.2020 г., са освободени г-н Стоян Тодоров Мавродиев и г-н Румен Димитров Митров като членове на Съвета на директорите на „ФОНД ЗА КАПИТАЛОВИ ИНВЕСТИЦИИ“ АД. За нови членове на Съвета на директорите са избрани г-н Тихомир Гочев Чемширов и г-н Цветомир Георгиев Цанов. Промените в състава на Съвета на директорите са вписани в Търговския регистър на 20.05.2020 г.

С Решение на Съвета на директорите на „ФОНД ЗА КАПИТАЛОВИ ИНВЕСТИЦИИ“ АД по Протокол № 11 от 13.05.2020 г., г-н Николай Димитров Димитров е избран за председател на Съвета на директорите, а г-н Тихомир Гочев Чемширов е избран за заместник-председател. Едновременно с това г-н Николай Димитров Димитров е избран за изпълнителен директор на дружеството.

С решение на Съвета на директорите на дружеството по Протокол № 13 от 12.08.2020 г., за прокурист на дружеството е упълномощен Ангел Хаджиев. Обстоятелството е вписано в Търговски регистър на 21.08.2020 г.

По отношение на дружествата от Финансовата група на ББР, няма други съществени събития, настъпили в периода от отчетната дата до датата на приемане на този доклад, които да налагат допълнителни оповестявания в годишния отчет към 31.12.2019 г.

ДЕКЛАРАЦИЯ НА РЪКОВОДСТВОТО

Ръководството на ББР декларира, че приложеният консолидиран годишен финансов отчет отразява достоверно имущественото и финансовото състояние на Групата на ББР към края на 2019 г., както и определянето на финансовия резултат за годината, в съответствие с действащото законодателство. Използвана е подходяща счетоводна политика, която е прилагана последователно. При съставяне на консолидирания финансов отчет са направени необходимите преценки, в съответствие с принципа на предпазливост. Ръководството последователно използва приложимите счетоводни стандарти и консолидираният финансов отчет е съставен на принципа на действащо предприятие.

Ръководството на Банката полага усилия за поддържане на подходяща счетоводна система, която отговаря на действащите счетоводни стандарти. Годишният консолидиран финансов отчет разкрива състоянието на Групата на ББР с разумна степен на точност.

Предприети са всички мерки за опазване активите на Групата на ББР, предотвратяване на измами и недопускане на нарушаване на законите в страната и наредбите на БНБ за регулиране на банковата дейност.

Настоящият доклад за дейността е приет на 13 октомври 2020 г. от УС на Българска банка за развитие АД и е подписан от:

НИКОЛАЙ ДИМИТРОВ

ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР

ЖИВКО ТОДОРОВ

ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР

ПАНАЙОТ ФИЛИПОВ

ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР

ПРИЛОЖЕНИЕ №1 - ДЕКЛАРАЦИЯ ЗА КОРПОРАТИВНО УПРАВЛЕНИЕ НА ГРУПАТА НА ББР

ПРИНЦИПИ НА КОРПОРАТИВНОТО УПРАВЛЕНИЕ

Настоящата декларация за корпоративно управление е изготвена на основание чл. 40, ал. 1 от Закона за счетоводството. Предоставената информация отчита обстоятелството, че Българска банка за развитие АД не е емитирала ценни книжа, допуснати до търговия на регулиран пазар, или акции, които се търгуват на многостранна система за търговия.

ГРУПАТА НА ББР

Към края на 2019 г. Групата на Българска банка за развитие АД („Групата“ или „Финансовата група“) включва Българска банка за развитие АД („ББР“ или „Банката“) и нейните дъщерни дружества – Национален гаранционен фонд ЕАД (НГФ), Микрофинансираща институция ДЖОБС ЕАД (МФИ), Фонд за капиталови инвестиции АД (ФКИ), ББР Лизинг ЕАД и ББР Факторинг ЕАД.

Българска банка за развитие АД притежава лиценз за извършване на банкова дейност, издаден от Българска народна банка, № Б25/ 1999г., актуализиран със Заповед на надзорния орган № РД22-2272/ 16.11.2009 г. Като кредитна институция, създадена по силата на специален закон – Закон за ББР (ЗББР) – и същевременно прилагаща всички регулаторни норми на БНБ и европейското законодателство, и в изпълнение на мисията си да бъде устойчив инструмент на държавната политика за насърчаване на развитието на малкия и среден бизнес в България, Българска банка за развитие АД си е поставила за цел да бъде еталон за добро корпоративно управление и корпоративна отговорност, като последователно и стриктно спазва законите и регулаторните изисквания в Република България, нормите на европейското законодателство, Националния кодекс за корпоративно управление от 2016 година, приетите в банката Кодекс за професионално поведение от 2017 г., Етичния кодекс на Вътрешния одит на Групата на ББР от 2019, както и добрите корпоративни и банкови практики.

Българска банка за развитие АД притежава лиценз за инвестиционен посредник, издаден Комисията за финансов надзор, с Разпореждане № 4 от 08.01.2002 г., по силата на който може да предоставя инвестиционни услуги и извършва инвестиционни дейности по чл. 6, ал. 2 от Закона за пазарите на финансови инструменти (ЗПФИ), както и допълнителни услуги по чл. 6, ал. 3 от ЗПФИ.

Предоставянето на инвестиционни услуги и извършването на инвестиционни дейности се осъществява в съответствие с изискванията на ЗПФИ, Директива 2014/65/ЕС на ЕП и на Съвета от 15 май 2014 г. относно пазарите на финансови инструменти и за изменение на Директива 2002/92/ЕО и на Директива 2011/61/ЕС (Директива 2014/65/ЕС или MIFID II), Регламент (ЕС) № 600/2014 на ЕП и на Съвета от 15 май 2014 г. относно пазарите на финансови инструменти и за изменение на Регламент (ЕС) № 648/2012 (Регламент (ЕС) 600/2014), Делегиран регламент (ЕС) 2017/565 на Комисията от 25 април 2016 г. за допълване на Директива 2014/65/ЕС на ЕП и на Съвета по отношение на организационните изисквания и условията за извършване на дейност от инвестиционните посредници и за даването на определения за целите на посочената директива (Делегиран регламент (ЕС) 2017/565) и актовете по тяхното прилагане.

Банката не предоставя инвестиционни услуги и дейности по чл. 6, ал. 2, т. 8 и 9 от ЗПФИ – организиране на многостранна система за търговия и организирана система за търговия.

Българска банка за развитие АД прилага и поддържа системи и процедури, които осигуряват сигурността, целостта и поверителността на информацията, свързана с дейността ѝ като инвестиционен посредник.

С оглед горното, Банката е приела и актуализирала вътрешно-нормативната си уредба в съответствие с приложимото законодателство.

БЪЛГАРСКА БАНКА ЗА РАЗВИТИЕ АД

Българска банка за развитие АД е създадена на 11.03.1999 г., като акционерно дружество под наименованието “Насърчителна банка” АД.

На 23.04.2008 г. е приет Законът за Българската банка за развитие. С него е уреден обхватът на дейността на Банката и на предвидените за учредяване нейни дъщерни дружества.

Седалището на Българска банка за развитие АД е гр. София 1000; район "Средец", ул. "Дякон Игнатий" № 1.

Към 31.12.2019 г. Българска банка за развитие АД няма открити клонове.

Банката изпълнява изискванията на БНБ за минимално изискван акционерен капитал за упражняване на банкова дейност, както и капиталовите изисквания на ЗББР. От основаването си до м. август 2017 г., държавното участие в ББР е под контрола на Министерство на Финансите на РБ. На 04.08.2017 г., с изменение на Закона за ББР, съгласно ДВ, бр. 63 от 2017 г., управлението на държавното участие в дружеството преминава под контрола на министъра на икономиката на Р. България. Към датата на изготвяне на декларацията собствеността на капитала се разпределя както следва: 99.9999% се притежава от Република България, представлявана от Министерство на икономиката, а 0.0001% се притежава от Банка ДСК АД.

Към 31.12.2019 г. капиталът на Дружеството-майка (Банката) се състои от 6,017,735 броя поименни, безналични акции с право на глас, всяка с номинална стойност от 100 лева. Акциите на ББР не се търгуват на регулиран пазар.

Със Закона за Българската банка за развитие е определено, че не по-малко от 51% от акциите в капитала на Банката се притежават от Държавата и са непрехвърлими. Правата по акциите не могат да бъдат предмет на прехвърлителни сделки.

По силата на чл. 6 ал. 4 от ЗББР - акциите от капитала на Банката, освен от българската държава, могат да бъдат придобивани и притежавани от Банката за развитие към Съвета на Европа, Европейската инвестиционна банка и Европейския инвестиционен фонд, от банки за развитие от държави - членки на Европейския съюз. В тези случаи не се прилага чл. 31 от Закона за кредитните институции. С оглед разпоредбата на чл. 6 ал. 4 от ЗББР, членовете на управителните и на контролните органи, прокуристите и висшия ръководен състав не могат да притежават акции и не могат да им бъдат предоставени опции върху ценни книжа на ББР, и в следващи отчетни периоди не могат да възникнат договорености, в резултат на които в бъдещ период могат да настъпят промени в притежавания относителен дял акции от настоящи акционери.

Управлението на ББР се извършва в съответствие с чл. 5 от Закона за ББР, съгласно който Банката има двустепенна система на управление и правата на държавата в Общото събрание на акционерите на банката се упражняват от министъра на икономиката. Промяна в Закона за ББР и правото да се емитират или изкупуват обратно акции е възможно с гласуването на нов закон или промяна на действащия закон от Народното Събрание. Съгласно този член, в качеството си на представляващ мажоритарния акционер в ББР, решения за намаляване на капитала чрез обратно изкупуване на акции може да бъде взето от министъра на икономиката.

В края на 2019 г., година ББР няма задължения по съществуващи или нови емисии ценни книжа.

Към 31.12.2019 г. няма висящо съдебно, административно или арбитражно производство, касаещо задължения или вземания на групата на ББР в размер на 10 на сто или повече от собствения капитал.

Съгласно Устава на ББР, кредитната дейност на Банката е ориентирана към:

- Пред-експортно и експортно кредитиране на малки и средни предприятия;
- Кредитиране чрез банки-посредници или пряко на други видове дейности на малки и средни предприятия;
- Рефинансиране на банки, кредитиращи малки и средни предприятия;
- Финансиране на инвестиции извън страната на малки и средни предприятия;
- Участие в публични и публично-частни проекти или партньорства със стратегическо, национално и/или регионално значение;

Банката предоставя и други видове кредити като експозиция към един клиент или група свързани лица, различни от кредитни институции, централни правителства или централни банки, при спазване изискванията и ограниченията на Регламент 575/2013/ЕС, след отчитане на ефекта от редуцирането на кредитния риск по ред, определен от Управителния съвет.

Банката не кредитира:

1. Дейности, които са в несъответствие с националното законодателство, включително за опазване на околната среда;
2. Дружества с неизвестен краен контролиращ собственик;
3. Политически партии и свързани с тях лица. Свързани с политически партии лица са: младежки, женски и други организации, които по закон партиите могат да създават, както и лица, създадени от политическите партии за осъществяване на единствено разрешената им от закона стопанска дейност - издателска дейност, авторски права и ползване на интелектуална собственост, както и от продажба и разпространение на печатни, аудио и аудиовизуални материали с партийно-пропагандно съдържание;
4. Дружества и организации с нестопанска цел;
5. Медии;
6. Дейности, свързани със спорт и спортни прояви;
7. Дейности, забранени от закона;

Банката предоставя кредити пряко или чрез търговски банки-посредници. Условието и редът за предоставяне на кредити се определят от Управителния съвет.

Управителният съвет взема единодушно решение за формиране на експозиция към един клиент или група свързани клиенти, чийто размер надхвърля 5% от собствения капитал на Банката, при спазване изискванията на Закона за кредитните институции и вътрешните правила на Банката.

С оглед на специфичната си функция за провеждане на държавна политика на насърчаване, ББР приоритизира в дейността си програми и продукти за насърчаване на МСП, он-лендинг програми, експортно финансиране и финансиране по възложени мандати. Най-голямата кредитна експозиция на Банката, предоставена на група свързани лица /извън банкови институции/ към 31.12.2019г. е в размер на 152,450 хил. лв. (2018 г.: 150,129 хил. лв.) по амортизирана стойност, което представлява 20.74% (2018г.: 23.22%) от собствения капитал на Банката (приемливия капитал на Банката, изчислен съгласно Регламент 575 /2013/ЕС, в размер на 735,176 хил. лв. (2018 г.: 646,679 хил. лв.). Анализ на структурата на кредитния портфейл по сегменти е предоставена в консолидирания финансов отчет.

Предвид специфичната дейност на Банката, към 31 декември 2019 г. средствата, привлечени от 20 най-големи небанкови депозанти, представляват 92.28% от общата сума на задълженията към други клиенти (към 31.12.2018 г.: 95.47%). Делът на най-големия небанков депозант в общата сума на задълженията към други клиенти възлиза на 33.50% (към 31 .12.2018 г.: 33.70%).

С оглед на специфичната си дейност, Групата на ББР използва значително външно финансиране от международни финансови институции. Детайлна информация относно получените външни кредитни линии е оповестена в Бележка № 30 към годишния индивидуален финансов отчет.

НАЦИОНАЛЕН ГАРАНЦИОНЕН ФОНД ЕАД (НГФ)

Национален гаранционен фонд ЕАД (НГФ) е дружество, учредено на 12.08.2008 г., въз основа на Закона за Българската банка за развитие (ЗББР) и е регистрирано в Търговския регистър на 22.08.2008 г. Съгласно Закона за кредитните институции (ЗКИ), „Национален гаранционен фонд“ ЕАД е финансова институция, вписана през 2009 г. от БНБ в Регистъра по чл. 3, ал. 2 от Закона за кредитните институции (ЗКИ). В съответствие с Устава на дружеството, предметът на дейност е:

- Издаване на гаранции за допълване на обезпечението по заеми на малки и средни предприятия;
- Предлагане на други продукти на малки и средни предприятия, като: гаранция за участие в търг; гаранция за добро изпълнение; гаранция за авансово плащане; гаранция за изплащане на кредит на износител и други;
- Издаване на гаранции за допълване на обезпечение по заеми на малки и средни предприятия, осъществяващи научноизследователска и развойна дейност и за внедряване на тези продукти и научни разработки в индустрията;
- Издаваните за собствен риск гаранции от НГФ могат да покриват до 50 на сто от задължението. С промяна в Закона за ББР, обнародвана в Държавен вестник, бр. 102 от 21.12.2012 г., издаваните от НГФ ЕАД гаранции във връзка с гаранционни схеми по Програмата за развитие на селските райони за периода 2007 - 2013 г. и по Оперативната програма за развитие на сектор Рибарство 2007 - 2013 могат да покриват до 80 на сто от задължението;
- Други дейности, които не са забранени изрично от закона;

Към 31.12.2019 г., регистрираният капитал на Дружеството е 80,000,000 лева и е разпределен на 800,000 акции с номинална стойност 100 лева всяка. Акциите са обикновени, налични, поименни и неделими, като всяка акция дава право на един глас. Капиталът на Дружеството е изцяло внесен.

Седалището и адресът на управление на НГФ е гр. София 1000, ул. "Дякон Игнатий" № 1.

Към 31.12.2019 г., НГФ няма открити клонове.

МИКРОФИНАНСИРАЩА ИНСТИТУЦИЯ ДЖОБС ЕАД (МФИ ДЖОБС)

Микрофинансираща институция ДЖОБС ЕАД (МФИ Джобс) е вписана в Търговския регистър на 14.01.2011 г. Предметът на дейност е микрофинансиране, в това число отпускане на микрокредити, придобиване от трети лица и отдаване под лизинг на промишлено оборудване, автомобили и други превозни средства, както и други вещи/финансов лизинг/, покупко-продажба и внос на такива вещи, консултантски услуги, търговско представителство и посредничество на местни и чуждестранни физически и юридически лица, извършващи дейността си в страната, както и всяка друга дейност, незабранена със закон.

Към 31.12.2019 г., регистрираният капитал на МФИ Джобс е 7,643,000 лева и е разпределен на 76,430 акции с номинална стойност 100 лева всяка. Акциите са обикновени, налични, поименни и неделими, като всяка акция дава право на един глас. Капиталът на Дружеството е изцяло внесен.

Седалището и адресът на управление на МФИ Джобс е гр. София 1000, ул. "Дякон Игнатий" №1.

Към 31.12.2019 г., МФИ ДЖОБС ЕАД няма открити клонове.

ФОНД ЗА КАПИТАЛОВИ ИНВЕСТИЦИИ АД (ФКИ АД)

Фондът за капиталови инвестиции (ФКИ) е учреден на 24.08.2018 г. и регистриран на 04.10.2018 г. като акционерно дружество, със 100% крайно участие на ББР (директно участие на ББР 84.62% или 550,000 броя акции и индиректно чрез НГФ 15.38%, собственик на останалите 100 000 броя акции). Адресът на управление на МФИ е: ул. „Дякон Игнатий“ № 1, София. Към 31.12.2019 г., регистрираният акционерен капитал е 650,000 броя поименни акции с номинал 100 лв. на акция, от които внесенният капитал към 31.12.2019 г. е 16,250,000 лв.

Предметът на дейност на ФКИ включва:

- Участие в капитала на малки и средни предприятия;
- Предоставяне на консултантски услуги относно капиталовата структура на малки и средни предприятия, консултации и услуги, отнасящи се до преобразуване на предприятия по чл. 261 от Търговския закон;
- Консултантски услуги по инвестиции;

- Консултантски услуги по управление на пулове от ценни книжа на малки и средни предприятия;
- Други дейности, които не са забранени изрично от закона.

Седалището и адресът на управление на ФКИ е гр. София 1000, ул. "Дякон Игнатий" № 1.

Към 31.12.2019 г. ФКИ няма открити клонове и не осъществява оперативна дейност.

ББР ЛИЗИНГ ЕАД

ББР Лизинг е акционерно дружество, създадено на 06.03.2019 г. на основание чл. 4, ал. 7 от Закона за Българска банка за развитие като дъщерно дружество на Банката.

Едноличен собственик на капитала на ББР Лизинг е Българска банка за развитие. Капиталът на дружеството е внесен изцяло при учредяването и е в размер на 2,000,000 лева, разпределен на 20,000 обикновени поименни акции с номинал от 100 лева.

Предметът на дейност на ББР Лизинг е извършване на финансов лизинг, отпускане на заеми със средства, които не са набирани чрез публично привличане на влогове или други възстановими средства, всички допълнителни и обслужващи лизинга и кредитирането дейности.

Седалището и адресът на управление на ББР Лизинг е гр. София 1000, ул. „Дякон Игнатий“ № 1.

ББР ФАКТОРИНГ ЕАД

ББР Факторинг е дружество, учредено на 06.03.2019 г. и регистрирано на 13.03.2019 г. като акционерно дружество, със 100% пряко участие на ББР АД. Създадено е на основание чл. 4, ал. 7 от Закона за Българска банка за развитие като дъщерно дружество на Банката.

Предметът на дейност на ББР Факторинг е извършване на сделки по прехвърляне на еднократни или периодични парични вземания, произтичащи от доставка на стоки или предоставяне на услуги /факторинг/, отпускане на заеми със средства, които не са набирани чрез публично привличане на влогове или други възстановими средства и всички допълнителни и обслужващи факторинга и кредитирането дейности.

Капиталът на дружеството е внесен изцяло при учредяването и е в размер на 2,000,000 лева, разпределен на 20,000 обикновени поименни акции с номинал от 100 лева.

Седалището и адресът на управление на ББР Факторинг е гр. София 1000, ул. „Дякон Игнатий“ № 1.

УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА НА ГРУПАТА НА ББР

В хода на обичайната си дейност дружествата от Групата на ББР са изложени на различни рискове, чието настъпване може да доведе до формиране на загуби и до влошаване на финансовата стабилност на Групата. Тези рискове се идентифицират, измерват, оценяват и контролират с помощта на контролни механизми, за да могат да бъдат управлявани и да се избягва концентрирането на неоправдан риск. Процесът по управление на рисковете е съществен за доходността на Групата. Основните рискове, на които е изложена Групата, са кредитен, пазарен, ликвиден и операционен.

При управлението на различните видове риск, произтичащи от дейността, Групата се ръководи от принципите на консервативност, обективност и пълно съответствие с действащите национални и Европейски нормативни актове. В подкрепа на тази политика, Групата поддържа значително по-високи нива на ликвидни буфери и капиталова адекватност от регулаторно определените.

Във възприетия вътрешно нормативен документ „Политика за управление и контрол на риска на ББР АД“ са определени целите и принципите за управление на основните рискове, идентифицирани в дейността на „Българска банка за развитие“ АД (ББР/Банката), включително рисковия апетит, стратегиите, рисковата рамка, организацията на управление, както и отговорностите за тяхното измерване, контрол, управление и отчитане.

Политиката е приложима от „Българска банка за развитие“ АД и дъщерните ѝ дружества „Национален гаранционен фонд“ ЕАД, „Микрофинансираща институция Джобс“ ЕАД, „Фонд за капиталови инвестиции“ АД, „ББР Лизинг“ ЕАД и „ББР Факторинг“ ЕАД.

ОСНОВНИ РИСКОВЕ

Кредитен риск

Кредитният риск е основният риск, на който са изложени ББР и дружествата от Групата, поради което неговото управление е основно в дейността. Управлението на кредитния риск се извършва в съответствие със Закона за ББР, с действащите законови и подзаконови нормативни актове на Република България, регламентиращи кредитната дейност, утвърдените международни норми и установените добри банкови практики.

ББР използва модели за генериране на вътрешен рейтинг за оценката и управлението на кредитния (вкл. контрагентния) риск по експозициите. В ББР са създадени и функционират органи за наблюдение, контрол и оценка на качеството на кредитния портфейл. Въведени са процедури и механизми за текущо следене, отчитане и управление на кредитния портфейл, изискващи периодични, а при необходимост извънредни доклади за финансовия и правен статус на всеки кредитополучател и задължените лица. При установяване на нови обстоятелства, които могат да доведат до промяна в рисковия профил на кредитополучателите, включително до увеличаване на риска от несъбираемост на кредитната експозиция, се предприемат адекватни и съобразени с рисковите параметри на длъжника мерки.

При управлението на кредитния риск, ББР съблюдава определена с вътрешно-нормативни актове на Банката система от лимити по икономически отрасли, по инструменти, както и други кредитни ограничения и лимити за концентрация, а резултатите от мониторинга за спазването им се докладват на компетентните органи. Системата от лимити се преразглежда и актуализира периодично.

В НГФ управлението на кредитния риск по поетите задбалансови (гаранционни) ангажименти от НГФ е на две нива – на ниво индивидуална сделка (гаранция) и на портфейлно ниво. Кредитният риск на индивидуално ниво се управлява, съгласно вътрешните правила и процедури за гаранционната дейност, като предложението за издаване на гаранция (поемане на гаранционен ангажимент) се преглежда и одобрява от риск мениджъра на НГФ, след което се предава за одобрение от двама от членовете на съвета на директорите на НГФ. След като са събрани всички одобрения потвърждението за издаване на гаранцията се подписва от представляващите НГФ. По гаранционната схема по ПРСР има и второ ниво на одобрение – т.нар. Консултативен комитет, съставен от представители на МЗХ и ББР, който одобрява всеки поет гаранционен ангажимент по програмата. На портфейлно ниво кредитният риск се управлява чрез въведени лимити за плащане (капове), ограничаващи ангажимента на НГФ да плати до определен дял от размера на портфейла от гаранции, издадени по дадена програма към дадена банка. Последващото управление на поетия от НГФ кредитен риск се осъществява чрез процедури за мониторинг, в рамките на които фондът може да изключи от гарантирания портфейл определени кредити, които не отговарят на специфични изисквания на подписаните гаранционни споразумения.

Политиката, която МФИ ДЖОБС е възприела, с цел минимизиране на кредитния риск, е да прави предварителна оценка на кредитоспособността на клиентите, както и да изисква допълнителни обезпечения по лизинговите и кредитни договори, прехвърлените права на вземания – застраховки на лизинговите активи, вписване на лизинговите договори в ЦРОЗ, поръчителство, запис на заповед и особени залози върху вземания, както и ипотека на недвижимо имущество и/или залог на движими вещи при предоставяне на кредити.

Съгласно действащите „Правила и Процедури за Лизингова Дейност“ на ББР Лизинг ЕАД, с цел минимизиране на кредитния риск, дружеството извършва оценка на кредитоспособността на кандидатите за лизинг чрез оценка на количествени и качествени фактори както и платежоспособността на лизингоискателя и предлаганите поръчители/съдължници (ако се предвижда да има такива). В допълнение, дружеството извършва лизинг на активи със самоучастие на лизингоискателя, включително и за дължимия ДДС.

През 2019 г. дъщерните дружества на Банката – ББР Факторинг ЕАД и Фондът за капиталови инвестиции АД са оперативни, но без формирани собствени портфейли.

Пазарен риск

При управлението на валутния риск, ББР и Групата следват принципа за поддържане на минимални открити валутни позиции, при спазване на утвърдени лимити. Позициите в отделните валути, както и общата валутна позиция се следят на ежедневна база. Нетните открити валутни позиции, поддържани от Банката, не са със спекулативна цел, а са следствие на валутни операции, възникващи в хода на обичайната дейност на Групата на ББР. При управлението на активите и пасивите, поради спецификата си на финансиране, Групата на ББР се стреми тези активи и пасиви да са деноминирани в евро или в лева. Откритата валутна позиция се съобразява с условията и възможностите за нетиране на позициите в евро и в лева, съгласно предвиденото от приложимата регулаторната рамка.

При управлението на лихвения риск, Групата на ББР следва принципа за поддържане на балансирана структура на лихвеночувствителните си активи и пасиви, като се стреми да поддържа съответствие между периодичността на промяна на лихвата по активите и по пасивите, както и съответствие между приложимите референтни лихвени проценти по активите и по пасивите на Групата. Въведена е система от лимити за максимално приемливо (количествено) въздействие на различни шокови сценарии относно промяната на пазарните лихвени проценти върху нетния лихвен доход и икономическата стойност на капитала на Групата. Чрез вътрешната лимитна рамка се ограничават потенциалния риск върху очакваната бъдеща доходност и икономическата стойност на капитала, в рамките на приемливи нива, съответстващи на рисковия толеранс на Групата на ББР. Оценката на лихвения риск се извършва чрез използване на набор от техники, включващи основано на доходността измерване, измерване на икономическата стойност на капитала, анализ на несъответствията, лихвени стрес сценарии.

Поемането на риск, при извършване на операции на паричния и капиталов пазар се управлява чрез система от лимити, отразяващи рисковия профил на инвестициите. Лимитите са определени по параметри на портфейла като контрагент, финансов инструмент, матуритет и др. Системата от лимити се преразглежда периодично, а изпълнението на лимитите е обект на ежедневно следене. Портфейлът от ценни книжа, формиран от Групата на ББР с цел инвестиране на свободните средства, се характеризира с относително нисък лихвен риск и ДЦК и ценни книжа, емитирани от надеждни институции, с висока ликвидност и кредитно качество, т.е. нисък ценови риск. Групата на ББР не поддържа търговски портфейл и не подлежи на капиталови изисквания за пазарен риск от търговски дейност, съгласно регулаторните разпоредби.

Ликвиден риск

Управлението и контрола на ликвидния риск се извършва чрез ежедневно наблюдение и управление на ликвидността, поддържане на достъп до достатъчна ликвидност за обезпечаване несъответствията между входящите и изходящите парични потоци по падежни интервали, както в нормална банкова среда, така и при различни сценарии на утежнена ликвидна среда. Ликвидността на Групата на ББР се управлява като стриктно се следят съотношения, индикиращи ликвидната позиция по периоди. Ликвидният риск се измерва чрез прилагане на допълнителни сценарии за паричните потоци от дейността. Измерват се и се следят ликвидните буфери на Групата и допълнителните източници на финансиране при пазарни и идиосинкратични шокове. Основен акцент при управлението на ликвидността е поддържане на адекватно ниво на ликвиден буфер в съответствие с утвърдените лимити и ограничения, определени съгласно рисковия толеранс на Групата на ББР.

Операционен риск

За управлението на операционния риск Групата на ББР прилага системен подход, обхващащ събирането на обективна информация, своевременно идентификация на операционния риск, неговото измерване (качествено и количествено), установяване на зависимости с други видове риск и прилагане на мерки за ограничаване влиянието му върху финансовия резултат и върху капитала на Банката.

При управлението на операционния риск се регистрират всички операционни събития, възникващи в дейността на различните структурни звена в следствие на процеси в дейността на Групата на ББР, като се идентифицира и управлява пълния набор от операционни рискове. Операционните събития, характеризиращи се с по-голяма честота, както и тези с голям потенциален или реален ефект върху финансовия резултат на ББР или дружествата от Групата, са предмет на стриктно обследване и наблюдение. Те служат за основа на анализи на операционния риск в различни сценарии, включително при извършване на стрес тест за операционен риск. Операционният риск е измерим и контролируем, като се поддържа регистър на операционните събития, който служи като база за анализ и подобрене на процесите на работа и минимизиране на условията, които потенциално биха довели до операционни събития и загуба за Групата. Съгласно приложимата регулаторна рамка, необходимият капитал за операционен риск се изчислява като се използва подход на базисния индикатор.

СТРУКТУРА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКОВЕТЕ

Основните звена, които са отговорни пряко за управление на рисковете, са следните:

За Дружеството-майка (Банката):

- Надзорен съвет (НС) – извършва общ надзор върху управлението на рисковете. Одобрява политиките за управление на риска, които определят целите и принципите за управление на основните рискове, идентифицирани в дейността на Групата на ББР, включително рисковия апетит, стратегиите, рисковата рамка, организацията на управление, както и отговорностите за тяхното измерване, контрол, управление и отчитане. НС потвърждава решенията на Управителния съвет за поемане на кредитен риск, съгласно компетенциите и лимитите заложи в Устава на банката и Наръчника за кредитната дейност на ББР, както и има други правомощия, предвидени в цитираните актове. При осъществяване на правомощията си Надзорният съвет на Банката се подпомага от специализирани комитети както следва:
 - Комитет за управление на риска (КР) - съветва Надзорния съвет и Управителния съвет във връзка с цялостната текуща и бъдеща стратегия по отношение на риска и склонността на Банката към поемане на риск и подпомага контрола върху изпълнението ѝ от висшия ръководен персонал. КР утвърждава одобрени от УС предложения за лимити/ограничения и политики за управление на рисковете, присъщи за дейността на Банката. КР разглежда регулярно информация във връзка с анализа, управлението и контрола на кредитните рискове, чрез която се информира за изпълнението на утвърдените лимити/ограничения и за решения/мерки за управление на кредитните рискове.
 - Одитен комитет (ОК) – отговорностите на ОК по отношение на риска включват наблюдение на процесите по финансово отчитане, наблюдение на ефективността на системите за вътрешен контрол, наблюдение на ефективността на системите за управление на рисковете, наблюдение на дейността по вътрешен одит и изпълнението на одитния план; наблюдение на независимия финансов одит, даване на препоръки за избор на регистриран одитор и докладване на Надзорния съвет по всички въпроси от своята компетентност;
 - Комитет за възнагражденията - изготвя и предлага решения за възнагражденията, като отчита влиянието върху риска и неговото управление, дългосрочните интереси на акционерите, инвеститорите и другите заинтересовани лица.
 - Комитет за подбор на кандидати – анализира периодично, поне веднъж годишно структурата, състава, броя на членовете и резултатите от работата на УС и НС и отправя препоръки за евентуални промени. Периодично прави преглед на Политиката за подбор, приемственост и оценка на пригодността в „Българска банка за развитие“ АД и отправя препоръки за промяна в нея.

- Управителен съвет (УС) – отговаря за общият подход за управление на рисковете и одобрява стратегии, политики, принципи и конкретните методи, техники и процедури за управление на рисковете. УС одобрява политики, правила, процедури, методологии и лимити, съответстващи на рисковия апетит и стратегиите за рисковете, утвърдени в политиките за управление на риска на Групата на ББР. Уведомява НС за всички настъпили обстоятелства, които са от съществено значение за Банката. Към Управителният съвет като помощни органи функционират специализирани комитети, както следва:
 - Комитет по управление на активите и пасивите (КУАП) – извършва функциите по стратегическото управление на активите, пасивите и ликвидността, както и по управлението на пазарните рискове, в рамките на своите компетенции, съгласно вътрешната нормативна уредба.
 - Комитетът по обезценките и провизиите (КОП) контролира процеса на наблюдение, оценка и класифициране на финансовите инструменти, установяване на очакваните кредитни загуби и формиране на обезценки.
 - Комисия за разглеждане на жалби и сигнали – орган за разглеждане на жалби и сигнали, подадени от служителите на Групата.
- Изпълнителни директори и членове на УС – осъществяват текущ оперативен контрол по поддържане и спазване на определените лимити за конкретните видове риск и прилагането на разработените процедури;
- Управление „Риск“ - осигурява независима информация, анализи и експертна оценка за рисковете и предоставя на ръководния орган цялостен преглед на всички рискове. Звеното изпълнява дейности, свързани с идентифициране, управление, измерване, контрол и отчитане на рисковете, стрес тестове, мониторинг на лимити и докладване тяхното изпълнение в съответствие с утвърдените процедури за ескалация, както и предоставя становища по свързани с управлението на риска предложения и решения за съвместимостта им с рисковия толеранс на банката.
- Управление „Съответствие“ отговаря за спазването на регулаторната рамка, включително за адаптацията на вътрешната нормативна база и организацията на процесите в Банката към настъпилите и/или предстоящи промени. Предоставя информация на ръководството на Банката чрез регулярни отчети до УС относно съответствието с регулаторната рамка. При констатиране на пропуски, предлага мерки за отстраняване на допуснати несъответствия. Съгласува всички вътрешни нормативни документи при тяхното разработване и актуализиране.
- Вътрешен одит на групата (ВОГ) – като част от системата за вътрешен контрол помага за постигане на целите на Групата на ББР, чрез прилагането на систематичен и дисциплиниран подход за оценяване и подобряване ефективността на процесите по управление на риска, контрола и корпоративното управление. Осъществява дейността си съгласно утвърден годишен план за работа, който се изготвя на база оценка на значимостта на риска в Групата, като осигурява необходимото одитно покритие, за да се подпомогнат и подобрят процесите по идентификация и оценяване на рисковете в Групата.
- Управление „Планиране, анализ и регулации“ – осъществява докладването към УС и БНБ на отчети, ключови показатели, бизнес планове и тяхното изпълнение, като идентифицира рискове на оперативно, бизнес, отчетно и стратегическо ниво и взаимодейства с другите звена в Банката за тяхното управление.
- Бизнес звената, поемащи риск прилагат утвърдените правила и процедури за управление на кредитните рискове, спазват регламентирано зададените ограничения по отношение на извършваните от тях дейности и предоставят необходимата информация за анализ, оценка и вземане на информирано решение.

За дъщерното дружество Национален гаранционен фонд ЕАД (Фонд):

Основните звена, които са отговорни пряко за управление на рисковете са следните:

- Управителен съвет на ББР АД (Дружеството-майка) – извършва общ надзор върху управлението на рисковете;
- Съвет на директорите – извършва общ надзор върху управлението на рисковете; отговаря за общия подход за управление на рисковете и одобрява стратегиите, принципите и конкретните методи, техники и процедури за управление на рисковете;
- Комитет по провизиите – анализира гарантираните портфейли от гледна точка на управление на кредитния риск общо за гарантирания портфейл, както и на ниво гаранционна сделка и получател на гаранция;
- Отдел „Риск и мониторинг“ – осъществява общ мониторинг на гарантираните портфейли посредством проверки (текущи и при предявяване на искане за плащане) в търговските банки относно спазването на залегналите в гаранционните споразумения, условия на ниво отделен клиент и на ниво портфейл. Осъществява и дейностите по идентифициране, оценка, мониторинг и прилагане на мерки за ограничаване влиянието на основните рискове;

За дъщерното дружество ББР Лизинг ЕАД:

Основните звена, които са отговорни пряко за управление на рисковете са:

- Съвет на директорите – приема правила и процедури за управление на риска. Контролира рисковите фактори за дейността на Дружеството и взема решения в границите на своите правомощия;
- Оперативно ръководство (Изпълнителен директор и прокурист) – организира дейностите по прилагане на приетите от Съвета на директорите Правила за управление на риска. Създава организация на работа, която осигурява спазването на определените лимити и нива на риск. Контролира съответствието на използваните от съответните служители процедури по анализ, измерване и оценка на риска с приетите от Съвета на директорите вътрешно-нормативни документи.
- Отдел “Управление на риска” - разработва и внедрява система за управление на риска. Изготвя и внася на Съвета на директорите периодични отчети с цел оценка на рисковете в дейността, в т.ч. спазването на лимити и докладва текущо на оперативното ръководство на Дружеството. Извършва първоначална и текуща проверка на методите за оценка на риска. Контролира входящите данни, необходими за оценката на риска, съгласно приложим метод на достоверност и достатъчност.

За дъщерното дружество ББР Факторинг ЕАД:

Основните звена, които са отговорни пряко за управление на рисковете са:

- Съвет на директорите – приема правила и процедури за управление на риска. Контролира рисковите фактори за дейността на Дружеството и взема решения в границите на своите правомощия;
- Оперативно ръководство (Изпълнителен директор и прокурист) – организира дейностите по прилагане на приетите от Съвета на директорите Правила за управление на риска. Създава организация на работа, която осигурява спазването на определените лимити и нива на риск. Контролира съответствието на използваните от съответните служители процедури по анализ, измерване и оценка на риска с приетите от Съвета на директорите вътрешно-нормативни документи.
- Отдел “Управление на риска” - разработва и внедрява система за управление на риска. Изготвя и внася на Съвета на директорите периодични отчети с цел оценка на рисковете в дейността, в т.ч. спазването на лимити и докладва текущо на оперативното ръководство на Дружеството. Извършва първоначална и текуща проверка на методите за оценка на риска. Контролира входящите данни, необходими за оценката на риска, съгласно приложим метод на достоверност и достатъчност.

За дъщерното дружество Микрофинансираща институция ДЖОБС ЕАД:

Основните звена, които са отговорни пряко за управление на рисковете са:

- Съвет на директорите – приема правила и процедури за управление на риска. Контролира рисковите фактори за дейността на Дружеството и взема решения в границите на своите правомощия. Също така, анализира кредитните сделки на стойност над 100,000 лева от гледна точка на управление на кредитния риск при тяхното разрешаване;
- Кредитен комитет – текущо наблюдава и анализира кредитния и лизинговия портфейл на Дружеството от гледна точка на кредитния риск в т.ч. и по отделни сделки;
- Кредитен съвет – анализира кредитните и лизингови сделки от гледна точка на управление на кредитния риск при тяхното разрешаване и/или предоговаряне;
- Оперативно ръководство (Изпълнителен директор и прокурист) – организира дейностите по прилагане на приетите от Съвета на директорите Правила за управление на риска. Създава организация на работа, която осигурява спазването на определените лимити и нива на риск. Контролира съответствието на използваните от съответните служители процедури по анализ, измерване и оценка на риска с приетите от Съвета на директорите вътрешно-нормативни документи;
- Отдел "Управление на риска" - разработва и внедрява система за управление на риска. Изготвя и внася на Съвета на директорите периодични отчети с цел оценка на рисковете в дейността, в т.ч. спазването на лимити и докладва текущо на оперативното ръководство на Дружеството. Извършва първоначална и текуща проверка на методите за оценка на риска. Контролира входящите данни, необходими за оценката на риска, съгласно приложим метод на достоверност и достатъчност;

За дъщерното дружество „Фонд за капиталови инвестиции“ АД:

Основните звена, които са отговорни пряко за управление на рисковете са:

- Съвет на директорите – Одобрява риск апетита на Фонда, както и вътрешните му правила и процедури. Одобрява изготвените предложения свързани с инвестиции в дялове/акции в границите на своите правомощия. Също така, взема решение относно управлението на портфейла от инвестиции;
- Главен експерт „Инвестиции“ - Прави първоначална селекция на компании кандидатстващи за инвестиции от Фонда. Изготвя предложение до СД за извършване на инвестиция в селектираните компании, както и за излизане от инвестицията; Извършва текущ мониторинг и изготвя доклади/ план за действие при неблагоприятно развитие по отношение на направената инвестиция;
- Главен експерт „Риск“ - Следи за спазване на одобрените лимити във ФКИ; Предприема мерки за измерването и докладване на различните видове рискове, които се идентифицират при извършване на дейността на Фонда; Взема участие в процеса по вземане на решение за избор и управление на дадена инвестиция. При наличие на негативни индикатори и неблагоприятно развитите изисква изготвяне на доклад с план за последващи мерки по отношение на дадена инвестиция и участва при избор на подходящ вариант за излизане от нея;
- Старши юристконсулт - Изготвя становища по предложения относно дялови инвестиции; Изготвя/съгласува договорната документация за сключване на сделката; Консултира звената при обсъждане на въпроси и решения свързани с инвестиционната дейност на Фонда.

БАНКОВИ РЕГУЛАТОРИ СЪГЛАСНО БЪЛГАРСКОТО ЗАКОНОДАТЕЛСТВО

В съответствие с изискванията на законите и подзаконовите нормативни актове, регулиращи банковата дейност в страната, ББР следва да спазва ограничения, свързани с определени съотношения при индивидуалните и консолидираните си отчети. Към 31.12.2019 г. ББР е спазвала всички регулативни изисквания на БНБ и българското законодателство. Стойностите на ключовите показатели – капиталова адекватност и коефициент на покритие на активите са сред най-високите в българската банкова система.

КОНТРОЛНА СРЕДА

Вътрешният контрол в Групата на ББР е непрекъснат процес, осъществяван от органите на управление и от лицата, заети с вътрешно-контролни функции. Елементи на вътрешния контрол са системите за:

1. управленски контрол;
2. контрол на риска;
3. отчетност и информация; и
4. вътрешен одит.

Първите три елемента на системата за вътрешен контрол са от компетенцията и правомощията на съответните органи за управление. Четвъртият елемент на вътрешния контрол е ангажимент на вътрешния одит на групата.

С цел въвеждане на ефективната рамка за управление на риска и вътрешен контрол в Групата на ББР са въведени три линии на защита:

Първата линия на защита представлява управленския контрол, който ръководителите на оперативните звена упражняват. Оперативното ръководство идентифицира, оценява, контролира и ограничава рисковете, уверявайки се, че те функционират в съответствие с предварително заложените цели.

Втората линия на защита е функцията по управление на риска и съответствие, които се осъществяват от Управления „Риск“, „Съответствие“, както и от управление „Класифицирана информация“, по отношение на предотвратяването на изпирането на пари и финансирането на тероризма. В дейността си, посочените управления се подпомагат от управление „Планиране, анализ и регулации“ и управление „Правно“. Втората линия на защита е организационно независима от първата и осъществява превантивен и текущ контрол.

Третата линия на защита е функцията по вътрешен одит. Управление „Вътрешен одит на групата“ извършва последващ контрол и предоставя увереност на висшето ръководство за ефективността на управлението на риска, вътрешния контрол и управлението, както и за начина, по който първата и втората линии постигат целите на управлението на риска и контрола. Управление „Вътрешен одит на групата“ предоставя цялостна увереност от позицията на най-високото ниво на независимост в организацията, чрез директна субординация на Надзорния съвет.

Ръководството възлага правомощия и отговорностите за оперативната дейност, в съответствие с детайлно разработена вътрешно-нормативна база, съобразена с действащото национално и европейско законодателство, като за гарантиране на взаимоотношенията по отчетността и докладването и по йерархията на правомощията са изградени и работят специализирани комитети към УС и НС на ББР, както е оповестено в Декларацията за Корпоративно управление, представляваща неделима част от настоящия финансов отчет.

Групата на ББР е разработила вътрешно-нормативна база, която включва политики и комуникации, насочени към гарантиране, че целият персонал разбира целите на Групата, знае по какъв начин индивидуалните действия на всеки са вътрешно обвързани и допринасят за тези цели, и кой и по какъв начин се отчита и за какво носи отговорност.

В Групата на ББР е изградена информационна система, включително свързани с нея бизнес процеси, осигуряващи необходимото качество и контрол на финансовата отчетност и комуникация.

Одитният комитет на Банката наблюдава процесите по финансово отчитане, ефективността на системите за вътрешен контрол и ефективността на системите за управление на рисковете, наблюдава независимия финансов одит, извършва преглед на независимостта на регистрирания одитор, и дава препоръки за избор на регистриран одитор.

УПРАВЛЕНИЕ НА БЪЛГАРСКА БАНКА ЗА РАЗВИТИЕ

Българска банка за развитие АД има двустепенна структура на управление, която се състои от Надзорен съвет и Управителен съвет.

Към 31.12.2019 г. структурата на органите на управление има следния състав:

Надзорен съвет на ББР

Лъчезар Димитров Борисов – Председател на Надзорния съвет

Лъчезар Димитров Борисов е роден през 1978 г. в гр. Самоков. Магистър по Макроикономика и Счетоводство и финанси от Университета за национално и световно стопанство (УНСС). Има редица специализации у нас и в чужбина, включително по предприемачество и рисков капитал в Американския университет в България, по Управление на проекти във WIFI, Австрия, Настъчване на преките чуждестранни инвестиции в JICA, Япония, борсово-валутна търговия и банки, в CITIBANK и др. Има богат опит в сферата на корпоративното управление, участвал е в ръководството на частни и държавни компании в сферата на промишлеността, енергетиката и финансовото управление. Към момента заема поста заместник-министър на икономиката.

Митко Емилов Симеонов – Заместник-председател на Надзорния съвет

Митко Емилов Симеонов е магистър по право от Нов български университет и магистър по международни икономически отношения от УНСС. Има и следдипломна квалификация по финансов мениджмънт от УНСС. Бил е заместник-изпълнителен и изпълнителен директор в Агенцията за приватизация и следприватизационен контрол.

Велина Илиева Бурска – Член на Надзорния съвет

Велина Илиева Бурска е магистър по икономика и организация на вътрешната търговия от УНСС. От 2002 до 2017 година е директор на дирекция „Следприватизационен контрол“ в Агенцията за приватизация и следприватизационен контрол.

В изпълнение на добрите практики за контрол и системата на трите стълба, препоръчвана в рамките на Базел III, към Надзорния Съвет функционира специализиран орган от Одитен Комитет, Комитет за управление на риска, Комитет за възнагражденията и Комитет за подбор.

Член	Комитет за управление на риска	Комитет за подбор	Комитет за възнагражденията
Лъчезар Димитров Борисов	Член	Председател	Член
Митко Емилов Симеонов	Председател	Член	Член
Велина Илиева Бурска	Член	Член	Председател

Одитен комитет

Одитният комитет се състои от следните членове:

Красимир Василев Йорданов – Председател на Одитния комитет;

Красимир Йорданов е магистър-икономист по счетоводство и финансово-контролна дейност от СА „Д. А. Ценов – Свищов“ и магистър по право от ВТУ „Св. Св. Кирил и Методий“. Г-н Йорданов има и придобита магистърска степен по правоговор и актьорство в публичните комуникации от НАТФИЗ „Кр. Сарафов“, гр. София. Красимир Василев Йорданов притежава докторска степен по икономика, бил е доцент-преподавател в Нов Български университет в периода 2001-2015 и е заемал длъжността главен одитор в Сметната палата от 2001 г. до 2018 г. В момента е професор-преподавател в Международното бизнес училище – Благоевград и доцент-преподавател в катедра „Финансов контрол“ към УНСС.

Росица Николова Григорова – Член на Одитния комитет;

Росица Григорова е магистър-икономист по специалност „Финанси“ от УНСС и магистър с квалификация „Инженер по автоматизация“ от Висшия химикотехнологичен институт, гр. София. В над 25 годишния си професионален опит г-жа Григорова заема следните длъжности: лаборант към Висшия химикотехнологичен институт, икономист в отдел „Финансово-счетоводен“ към Министерство на отбраната, експерт „Материално-техническо осигуряване“ към „Военно строителство инженеринг“ ЕООД, началник сектор „Младежки програми и проекти“ в Дирекция „Финансово-стопански дейности управление на собствеността“ към Държавната агенция за младежта и спорта и държавен експерт, младши ранг II в отдел „Бюджет“ към Министерство на земеделието и храните. Росица Григорова е заемала ръководни длъжности като началник на отдел „Бюджет“ в Министерство на труда и социалната политика, началник на отдел „Счетоводство“ в Дирекция „Финанси и управление на собствеността“ към Министерство на регионалното развитие и благоустройството, както и е била зам. финансов директор в БНТ. Понастоящем е Финансов директор и директор на Дирекция „Администрация“ в Българска национална телевизия.

Калина Иванова Маврова – Член на Одитния комитет;

Калина Маврова е магистър по специалност „Европейски бизнес и финанси“ от университета Нотингам Трент, Великобритания и има бакалавърска степен по специалност „Международни икономически отношения“ от УНСС. Професионалният опит на г-жа Маврова започва в Българска народна банка, където е била стажант и е заемала длъжностите експерт по международни съобщения и експерт по връзки с обществеността. Калина Иванова Маврова продължава професионалната си кариера в Уникредит Булбанк - София, където работи като експерт по разработване на продукти и експерт по маркетингово развитие. Г-жа Маврова има основно участие в проект „Създаване на вътрешен онлайн портал за финансови и икономически анализи“ по време на стаж си в Unicredit S.P.A – Болоня, Италия.

Управителен съвет на ББР

Стоян Тодоров Мавродиев – Председател на Управителния съвет и Главен изпълнителен директор

Стоян Тодоров Мавродиев е магистър по право от СУ „Св. Климент Охридски“ и магистър по финанси от УНСС. Преминал е през поредица курсове в Международната данъчна академия в Амстердам, обучавал се е и в Международната програма за лидери към Държавния департамент на САЩ. Кариерата му започва като правен, данъчен и бизнес консултант в PriceWaterhouse Co. В периода 1996-2006 г. работи като финансов и правен консултант в управляваната от него United Consulting. От 2009 до 2010 г. е заместник-председател на Комисията по икономическа политика, енергетика и туризъм и член на Комисията по бюджет и финанси в 41-ото НС. В продължение на 6 години (2010-2016) е председател на Комисията за финансов надзор, осъществяваща надзора и регулацията на финансовата система и небанковия финансов сектор в България. От 2010 до 2016 г. е член на Консултативния съвет по финансова стабилност (КСФС). В този период членува и в редица международни организации, сред които ESMA, ЕЮРА, ESRB, IOSCO, IAIS и IOPS.

Румен Димитров Митров – Заместник-председател на Управителния съвет и Изпълнителен директор

Румен Димитров Митров е магистър по счетоводство и контрол от УНСС. Професионалният му опит започва през 1994 г. в НАП - София. В периода 2000-2003 г. е управител на компанията за внос на петролни продукти „СМН ГАЗ“, а от 2003 до 2011 г. се занимава с финансови и данъчни консултации, като управител на двете счетоводни компании „Евротим България“ и „PM Консулт“. От 2011 до 2016 г. заема последователно длъжността директор на дирекциите „Надзор на инвестиционната дейност“, „Регулаторна политика“ и „Координация, анализи и политика на регулаторната и надзорната дейност“ в Комисията за финансов надзор.

Николай Димитров Димитров – Член на Управителния съвет и Изпълнителен директор

Николай Димитров е доктор по икономика, завършил Университета за национално и световно стопанство със специалностите „Международни икономически отношения“ и „Финанси“. В периода 2007-2015 г. преминава през редица допълнителни курсове и квалификации в Бизнес училище „Джъдж“ към Кеймбриджския университет (Великобритания), Investment Banking Institute (САЩ) и др.

Кариерата му в банковия сектор започва в края на 2003 г. и преминава през Райфайзен банк и Обединена българска банка. В Българската банка за развитие работи от юли 2011 г., като от януари 2012 г. застава начело на Управление „Инвестиционно банкиране и проектно финансиране“, а от април 2013 г. е началник на Управление „Корпоративно банкиране“. Паралелно с това, в периода 2010 – 2017 г. той е бил и хоноруван преподавател в катедра МИО в УНСС.

Българска банка за развитие АД се представлява съвместно от всеки двама измежду: главния изпълнителен директор, изпълнителните директори и прокурист. Към датата на изготвяне на този документ Банката няма прокурист.

През 2019 г. не са настъпили промени в основните принципи за управление в групата на ББР.

Комитети към УС

Управителният Съвет на ББР, в изпълнение на действащото законодателство в България и ЕС и следвайки добрите банкови практики, е делегира част от правомощията си на специализирани комитети - Комитет по Управление на Активите и Пасивите, и Комисия за разглеждане на жалби и сигнали.

Ежемесечно се провеждат заседания на Комитета за управление на активите и пасивите (КУАП), на които се извършва преглед на основните показатели, имащи отношение към стратегическото управление на активите и пасивите в Банката. Основните функции на КУАП са да установява, управлява и наблюдава ликвидния риск на Банката, да определя стратегията по привличане на ресурс, да определя политиката на ценообразуване на кредитите, така че да се подsigури адекватен марж над цената на ресурса, да взема решения относно стратегическата ликвидност на Банката, с оглед осигуряване на редовно и навременно посрещане на текущите и бъдещи задължения, както в нормални условия, така и при ликвидна криза, да определя структурата на ликвидните буфери и източниците на допълнително финансиране. Материалите, които се разглеждат на заседанията на Комитета, заедно с протоколите от тях се докладват на Управителния съвет на ББР своевременно след провеждане на всяко заседание. В посочените по-долу комитети имат следните състави:

Член	Комитет за управление на активите и пасивите	Комисия за разглеждане на сигнали	Комитет за обезценките и провизиите
Стоян Тодоров Мавродиев	Член		
Румен Димитров Митров	Член		
Николай Димитров Димитров	Председател		
Началник Управление Риск	Член	Член	Член
Началник Управление Правно		Член	
Началник Управление Сигурност		Член	
Началник Управление Планиране, Анализ и Регулации	Член	Член	Председател
Началник Управление Вътрешен одит на групата		Член	
Началник Управление Трeжъри	Член		
Началник Управление Съответствие		Председател	
Началник Управление Международни Финансови Институции и Европейски Фондове	Член		
Началник управление Корпоративно банкиране			Член
Началник управление Инвестиционно банкиране и проектно финансиране			Член
Началник управление Проблемни вземания			Член

*Председателите се избират от членовете за срок от една година.

Договори със свързани лица, участващи в управлението, и участие на членове на УС и НС на Банката в други дружества

Няма сключени договори по смисъла на чл. 240б от Търговския закон между членовете на НС, УС или свързани с тях лица, от една страна, и Банката – от друга, които да излизат извън обичайната дейност или съществено да се отклоняват от пазарните условия.

През 2019 година между ББР и свързани лица няма сключени сделки или предложения за сключване на такива сделки, които са извън обичайната дейност или съществено да се отклоняват от пазарните условия, по които ББР или нейно дъщерно дружество е страна.

Няма сключени съществени договори, които пораждат действие, изменят се или се прекратяват поради промяна в контрола на - или върху Банката, или в резултат на осъществяване на задължително търгово предлагане. Доколкото съществува законово ограничение относно акционерната структура на ББР, не се очаква да възникнат такива договори.

Не е налице практика по сключване на споразумения между дружествата от групата на ББР и управителните им органи и/или служители за изплащане на обезщетение при напускане или уволнение без правно основание, или при прекратяване на трудовите правоотношения по причини, свързани с търгово предлагане.

Участието по смисъла на чл. 247, ал. 2, т. 4 от Търговския закон на членове на НС и УС в търговски дружества като неограничено отговорни съдружници, притежаване на повече от 25 % от капитала на друго дружество, както и участие в управлението на други търговски дружества или кооперации като прокуристи, управители или членове на съвети е, както следва (към 31.12.2019 г.):

I. По отношение на членове на НС на Банката:

Лъчезар Димитров Борисов – Председател на Надзорния съвет на ББР, няма участие в капитала на търговски дружества, като участва в управлението на:

- Фонд енергийна ефективност и възобновяеми източници, БУЛСТАТ: 131330278, член на УС на дружеството;
- Държавно предприятие „Управление и стопанисване на язовири“, ЕИК: 205756975;

Митко Емилов Симеонов – Заместник-председател на Надзорния съвет, няма участие в управлението или капитала на други търговски дружества.

Велина Илиева Бурска – Член на Надзорния съвет, няма участие в управлението или капитала на други търговски дружества.

II. По отношение на членовете на УС на Банката:

Стоян Тодоров Мавродиев – Председател на Управителния съвет и Главен изпълнителен директор

Участие в управлението на търговски дружества:

- „Национален гаранционен фонд“ ЕАД, ЕИК: 200321435, дъщерно дружество на Банката, председател на Съвета на директорите;
- „Фонд за капиталови инвестиции“ АД, ЕИК: 205322014, дъщерно дружество на Банката, като председател на Съвета на директорите и изпълнителен директор;
- „ББР Лизинг“ ЕАД, ЕИК: 205565411, дъщерно дружество на Банката, председател на Съвета на директорите и изпълнителен директор;
- „ББР Факторинг“ ЕАД, ЕИК: 205566082, дъщерно дружество на Банката, председател на Съвета на директорите и изпълнителен директор;

Участие в капитала на търговски дружества:

- „Рийл естейт венчърс“ ЕООД, ЕИК: 131160908, едноличен собственик на капитала.

Румен Димитров Митров – Заместник-председател на Управителния съвет и изпълнителен директор

Участие в управлението на търговски дружества:

- „Микрофинансираща институция Джобс“ ЕАД, ЕИК: 201390740, дъщерно дружество на Банката, председател на Съвета на директорите;
- „Фонд за капиталови инвестиции“ АД, ЕИК: 205322014, дъщерно дружество на Банката, заместник-председател на Съвета на директорите;
- „ББР Лизинг“ ЕАД, ЕИК: 205565411, дъщерно дружество на Банката, заместник-председател на Съвета на директорите;
- „ББР Факторинг“ ЕАД, ЕИК: 205566082 дъщерно дружество на Банката, заместник-председател на Съвета на директорите;

Участие в капитала на търговски дружества - няма.

Николай Димитров Димитров – Член на Управителния съвет и изпълнителен директор

Участие в управлението на търговски дружества:

- „Микрофинансираща институция Джобс“ ЕАД, ЕИК: 201390740, дъщерно дружество на Банката, заместник-председател на Съвета на директорите;
- „Фонд за капиталови инвестиции“ АД, ЕИК: 205322014, дъщерно дружество на Банката, член на Съвета на директорите;
- „ББР Лизинг“ ЕАД, ЕИК: 205565411, дъщерно дружество на Банката, член на Съвета на директорите;
- „ББР Факторинг“ ЕАД, ЕИК: 205566082 дъщерно дружество на Банката, член на Съвета на директорите;

Участие в капитала на търговски дружества - няма.

Във финансовия отчет е оповестена информация за пълния размер на възнагражденията, наградите и/или ползите на членовете на управителните и на контролните органи на Банката за отчетната финансова година, изплатени от емитента и негови дъщерни дружества.

УПРАВЛЕНИЕ НА ДЪЩЕРНИТЕ ДРУЖЕСТВА

Към 31.12.2019 г. ББР е собственик на капитала на следните дъщерни дружества:

Едноличен собственик на:

- „Национален гаранционен фонд“, ЕАД, ЕИК: 200321435;
- „Микрофинансираща институция Джобс“, ЕАД, ЕИК: 201390740;
- „ББР Лизинг“ ЕАД, ЕИК: 205565411;
- „ББР Факторинг“ ЕАД, ЕИК: 205566082;
- „Търговски център „Марица“ ЕООД, ЕИК: 115619162;

Притежава съвместно участие, заедно с НГФ АД, в капитала на:

- „Фонд за капиталови инвестиции“ АД, ЕИК: 205322014, като разпределението на записания капитал е следното (84.62% от капитала на дружеството принадлежат на ББР, а 15.38% на НГФ).

Национален гаранционен фонд ЕАД

НГФ ЕАД има едностепенна система на управление – Съвет на директорите, състоящ се от трима членове, като към 31.12.2019 г. има следния състав:

Съвет на директорите на дружеството:

Стоян Тодоров Мавродиев – Председател на Съвета на директорите

Ангел Атанасов Джалъзов – Заместник-председател на Съвета на директорите и изпълнителен директор

Ангел Атанасов Джалъзов има над 15 години опит в сферата на международното инвестиционно банкиране, управлението на активи, капиталовите пазари, проектното финансиране, инвестиционните продукти, супервизията и управлението на финансовите инструменти. Заемал е последователно длъжностите на инвестиционен мениджър в TBD Fund, директор правен отдел в JD&MG, изпълнителен директор и председател на Съвета на директорите в управляващото дружество KD Investments и инвестиционното дружество KD Pelikan, изпълнителен директор на Capital Dynamics-Bulgaria и Euro-Phoenix Financial Advisors и зам.-председател на КФН. Владее английски, немски, руски и холандски език.

Андон Георгиев Георгиев – Член на Съвета на директорите и прокурист

Андон Георгиев е магистър по право от Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“ и магистър по финанси от Великотърновския университет „Св. Св. Кирил и Методи“. Заемал е висши ръководни длъжности, включително главен секретар на Комисията за финансов надзор.

Дружеството се представлява от които и да е двама от членовете на съвета на директорите заедно или от прокуриста и един член на съвета на директорите.

Членовете на СД на НГФ ЕАД не притежават акции на Фонда, както и нямат специални права за придобиване на такива акции.

Няма сключени договори по смисъла на чл. 240б от Търговския закон между членовете на СД на НГФ ЕАД или свързани с тях лица, от една страна, и дружеството - от друга, които да излизат извън обичайната дейност на дружеството или съществено да се отклоняват от пазарните условия.

Участието, по смисъла на чл. 247, ал. 2, т. 4 от Търговския закон, на членове на СД на НГФ ЕАД в търговски дружества като неограничено отговорни съдружници, притежаване на повече от 25 на сто от капитала на друго дружество, както и участието им в управлението на други търговски дружества или кооперации като прокуристи, управители или членове на съвети е както следва (към 31.12.2019 г.):

Стоян Тодоров Мавродиев – председател на СД на НГФ

Участие в управлението на търговски дружества:

- „Българска банка за развитие“ АД, ЕИК 121856059, главен изпълнителен директор и председател на УС;
- „Фонд за капиталови инвестиции“ АД, ЕИК: 205322014, председател на Съвета на директорите и изпълнителен директор;
- „ББР Лизинг“ ЕАД, ЕИК: 205565411, председател на Съвета на директорите и изпълнителен директор;
- „ББР Факторинг“ ЕАД, ЕИК: 205566082, председател на Съвета на директорите и изпълнителен директор;

Участие в капитала на търговски дружества:

- „Рийл естейт венчърс“ ЕООД, ЕИК: 131160908, едноличен собственик на капитала.

Ангел Атанасов Джалъзов – заместник-председател на СД и изпълнителен директор на НГФ

Участие в управлението на търговски дружества:

- „Микрофинансираща институция ДЖОБС“, ЕИК: 201390740, член на СД и изпълнителен директор;

Участие в капитала на търговски дружества:

- „БГ ЛАЙФ ООД“, ЕИК: 175273067 - съдружник с дял 25%

Андон Георгиев Георгиев няма участия в управлението или капитала на други търговски дружества.

Микрофинансираща Институция Джобс ЕАД

МФИ Джобс ЕАД има едностепенна система на управление – Съвет на директорите, състоящ се от трима до петима членове, като в края на 2019 г. има следния състав:

Съвет на директорите на дружеството:

Румен Димитров Митров – Председател на Съвета на директорите

Николай Димитров Димитров – Заместник - председател на Съвета на директорите

Ангел Атанасов Джалъзов – Член на Съвета на директорите и изпълнителен директор

Христина Атанасова Тодорова – Член на Съвета на директорите и прокурист

Христина Тодорова е магистър по право от Университета за национално и световно стопанство. Има дългогодишен опит във финансовия сектор. Участвала е в разработване на множество законопроекти, практики и административни процедури в областта на небанковия финансов сектор. В продължение на 10 години работи в Комисията за финансов надзор (КФН) на различни експертни и ръководни длъжности. Последователно заема длъжностите началник на отдел „Съдебна защита“ и директор на дирекция „Правна“ в КФН. Като директор на дирекция „Правна“ Христина Тодорова ръководи едновременно дейностите по създаване и развитие на нормативната уредба в областта на небанковия финансов сектор, процесуалното представителство на КФН и на нейните органи и защита интересите на потребителите на финансови услуги. През 2016 година, Христина Тодорова е избрана за председател на новосъздадената Секторна помирителна комисия за разглеждане и решаване на потребителски спорове в областта на застраховането и застрахователното посредничество към Комисията за защита на потребителите, включително и при предоставяне на финансови услуги от разстояние в този сектор. През 2017 година, Христина Тодорова е директор на дирекция „Правна“ в Министерството на здравеопазването.

Дружеството се представлява от които и да е двама от членовете на Съвета на директорите заедно или от прокуриста и един член на съвета на директорите.

Няма сключени договори по смисъла на чл. 240б на Търговския закон между членовете на СД и/или свързани с тях лица, от една страна, и Дружеството - от друга, които да излизат извън обичайната му дейност или съществено да се отклоняват от пазарните условия.

Участието, по смисъла на чл. 247, ал. 2, т. 4 от Търговския закон, на членове на СД на Микрофинансираща Институция Джобс ЕАД в търговски дружества като неограничено отговорни съдружници, притежаване на повече от 25 на сто от капитала на друго дружество, както и участието им в управлението на други търговски дружества или кооперации като прокуристи, управители или членове на съвети е както следва:

Румен Димитров Митров – Председател на Съвета на директорите

Участие в управлението на търговски дружества:

- „Българска банка за развитие“ АД, ЕИК: 121856059, заместник-председател на УС и изпълнителен директор;
- „Фонд за капиталови инвестиции“ АД, ЕИК: 205322014, заместник-председател на Съвета на директорите;
- „ББР Лизинг“ ЕАД, ЕИК: 205565411, заместник-председател на Съвета на директорите;
- „ББР Факторинг“ ЕАД, ЕИК: 205566082, заместник-председател председател на Съвета на директорите.

Участие в капитала на търговски дружества - няма.

Николай Димитров Димитров – Заместник – председател на Съвета на директорите

Участие в управлението на търговски дружества:

- „Българска банка за развитие“ АД, ЕИК: 121856059, член на УС и изпълнителен директор;

- „Фонд за капиталови инвестиции“ АД, ЕИК: 205322014, член на Съвета на директорите;
- „ББР Лизинг“ ЕАД, ЕИК: 205565411, член на Съвета на директорите;
- „ББР Факторинг“ ЕАД, ЕИК: 205566082, член на Съвета на директорите;

Участие в капитала на търговски дружества - няма.

Ангел Атанасов Джалъзов – Член на Съвета на директорите и изпълнителен директор

Участие в управлението на търговски дружества:

- „Национален Гаранционен Фонд“, ЕИК: 200321435, заместник-председател на Съвета на директорите на дружеството и изпълнителен директор;

Участие в капитала на търговски дружества

- „БГ ЛАЙФ ООД“, ЕИК: 175273067, съдружник с дял 25%;

Христина Атанасова Тодорова – Член на Съвета на директорите и прокурист, няма участия в управлението или капитала на други търговски дружества.

Фонд за Капиталови Инвестиции АД

Българска банка за развитие притежава участие в размер 84.62% от капитала на „Фонд за капиталови инвестиции“ АД, ЕИК: 205322014, като 15.38 % от капитала на дружеството се притежава от „Национален гаранционен фонд“ АД.

ФКИ АД има едностепенна система на управление – Съвет на директорите, състоящ се от трима членове, като в края на 2019 г. има следния състав:

Съвет на директорите на дружеството:

Стоян Тодоров Мавродиев – Председател на Съвета на директорите и изпълнителен директор

Румен Димитров Митров – Заместник-председател на Съвета на директорите

Николай Димитров Димитров – Член на Съвета на директорите

Дружеството се представлява от всеки двама измежду членовете на съвета на директорите.

Няма сключени договори по смисъла на чл. 240б на Търговския закон между членовете на СД и/или свързани с тях лица, от една страна, и Дружеството - от друга, които да излизат извън обичайната му дейност или съществено да се отклоняват от пазарните условия.

Участието, по смисъла на чл. 247, ал. 2, т. 4 от Търговския закон, на членове на СД на Фонд за Капиталови инвестиции АД в търговски дружества като неограничено отговорни съдружници, притежаване на повече от 25 % от капитала на друго дружество, както и участието им в управлението на други търговски дружества или кооперации като прокуристи, управители или членове на съвети е, както следва:

Стоян Тодоров Мавродиев – председател на Съвета на директорите и Изпълнителен директор

Участие в управлението на търговски дружества:

- „Българска банка за развитие“ АД, ЕИК: 121856059, председател на УС и главен изпълнителен директор;
- „Национален гаранционен фонд“ ЕАД, ЕИК: 200321435, председател на Съвета на директорите;
- „ББР Лизинг“ ЕАД, ЕИК: 205565411, председател на Съвета на директорите и изпълнителен директор;
- „ББР Факторинг“ ЕАД, ЕИК: 205566082, председател на Съвета на директорите и изпълнителен директор;

Участие в капитала на търговски дружества:

- „Рийл естейт венчърс“ ЕООД, ЕИК: 131160908, едноличен собственик на капитала;

Румен Димитров Митров – Заместник-председател на Съвета на директорите

Участие в управлението на търговски дружества:

- „Българска банка за развитие“ АД, ЕИК: 121856059, като заместник-председател на УС и изпълнителен директор;
- „Микрофинансираща институция Джобс“ ЕАД, ЕИК: 201390740, председател на Съвета на директорите;
- „ББР Лизинг“ ЕАД, ЕИК: 205565411, заместник-председател на Съвета на директорите;
- „ББР Факторинг“ ЕАД, ЕИК: 205566082, като заместник-председател председател на Съвета на директорите.

Участие в капитала на търговски дружества - няма.

Николай Димитров Димитров – Член на Съвета на директорите

Участие в управлението на търговски дружества:

- „Българска банка за развитие“ АД като член на УС и изпълнителен директор;
- „Микрофинансираща институция Джобс“ ЕАД, ЕИК: 201390740, дъщерно дружество на Банката, заместник-председател на Съвета на директорите;
- „ББР Лизинг“ ЕАД, ЕИК: 205565411, дъщерно дружество на Банката, член на Съвета на директорите;
- „ББР Факторинг“ ЕАД, ЕИК: 205566082 дъщерно дружество на Банката, член на Съвета на директорите;

Участие в капитала на търговски дружества - няма.

ББР Лизинг ЕАД

ББР Лизинг има едностепенна система на управление – Съвет на директорите, състоящ се от трима до петима членове, като към 31.12.2019 г. има следния състав:

Съвет на директорите на дружеството:

Стоян Тодоров Мавродиев – Председател на Съвета на директорите и изпълнителен директор

Румен Димитров Митров – Заместник - председател на Съвета на директорите

Николай Димитров Димитров – Член на Съвета на директорите

Дружеството има упълномощен прокурист – *Емил Вълканов Вълканов*.

Дружеството се представлява от които и да е двама от членовете на Съвета на директорите заедно или от прокуриста и един член на съвета на директорите.

Няма сключени договори по смисъла на чл. 240б на Търговския закон между членовете на СД и/или свързани с тях лица, от една страна, и Дружеството - от друга, които да излизат извън обичайната му дейност или съществено да се отклоняват от пазарните условия.

Участието, по смисъла на чл. 247, ал. 2, т. 4 от Търговския закон, на членове на СД на Фонд за Капиталови инвестиции АД в търговски дружества като неограничено отговорни съдружници, притежаване на повече от 25 % от капитала на друго дружество, както и участието им в управлението на други търговски дружества или кооперации като прокуристи, управители или членове на съвети е, както следва:

Стоян Тодоров Мавродиев – Председател на Съвета на директорите и изпълнителен директор

Участие в управлението на търговски дружества:

- „Българска банка за развитие“ АД, ЕИК: 121856059, председател на УС и главен изпълнителен директор;
- „Фонд за капиталови инвестиции“ АД, ЕИК: 205322014, председател на Съвета на директорите и изпълнителен директор;

- „Национален гаранционен фонд“ ЕАД, ЕИК: 200321435, председател на Съвета на директорите;
- „ББР Факторинг“ ЕАД, ЕИК: 205566082, председател на Съвета на директорите и изпълнителен директор;

Участие в капитала на търговски дружества:

- „Рийл естейт венчърс“ ЕООД, ЕИК: 131160908, едноличен собственик на капитала.

Румен Димитров Митров – Заместник - председател на Съвета на директорите

Участие в управлението на търговски дружества:

- „Българска банка за развитие“ АД, ЕИК: 121856059, като заместник-председател на УС и изпълнителен директор;
- „Микрофинансираща институция Джобс“ ЕАД, ЕИК: 201390740, председател на Съвета на директорите;
- „Фонд за капиталови инвестиции“ АД, ЕИК: 205322014, заместник-председател на Съвета на директорите;
- „ББР Факторинг“ ЕАД, ЕИК: 205566082, заместник-председател председател на Съвета на директорите.

Участие в капитала на търговски дружества - няма.

Николай Димитров Димитров – Член на Съвета на директорите

Участие в управлението на търговски дружества:

- „Българска банка за развитие“ АД, ЕИК: 121856059, като член УС и изпълнителен директор;
- „Микрофинансираща институция Джобс“ ЕАД, ЕИК: 201390740, заместник-председател на Съвета на директорите;
- „Фонд за капиталови инвестиции“ АД, ЕИК: 205322014, член на Съвета на директорите;
- „ББР Факторинг“ ЕАД, ЕИК: 205566082, член на Съвета на директорите;

Участие в капитала на търговски дружества - няма.

Емил Вълканов Вълканов – прокурист, няма участия в управлението или капитала на други търговски дружества.

ББР Факторинг ЕАД

ББР Факторинг има едностепенна система на управление – Съвет на директорите, състоящ се от трима до петима членове, като към 31.12.2019 г. има следния състав:

Съвет на директорите на дружеството:

Стоян Тодоров Мавродиев – Председател на Съвета на директорите и изпълнителен директор

Румен Димитров Митров – Заместник - председател на Съвета на директорите

Николай Димитров Димитров – Член на Съвета на директорите

Дружеството има упълномощен прокурист – *Георги Ванюшев Лилянов.*

Дружеството се представлява от които и да е двама от членовете на Съвета на директорите заедно или от прокуриста и един член на съвета на директорите.

Няма сключени договори по смисъла на чл. 240б на Търговския закон между членовете на СД и/или свързани с тях лица, от една страна, и Дружеството - от друга, които да излизат извън обичайната му дейност или съществено да се отклоняват от пазарните условия.

Участието, по смисъла на чл. 247, ал. 2, т. 4 от Търговския закон, на членове на СД на Фонд за Капиталови инвестиции АД в търговски дружества като неограничено отговорни съдружници, притежаване на повече от 25 % от капитала на друго дружество, както и участието им в управлението на други търговски дружества или кооперации като прокуристи, управители или членове на съвети е, както следва:

Стоян Тодоров Мавродиев – Председател на Съвета на директорите и изпълнителен директор

Участие в управлението на търговски дружества:

- „Българска банка за развитие“ АД, ЕИК: 121856059, председател на УС и главен изпълнителен директор;
- „Фонд за капиталови инвестиции“ АД, ЕИК: 205322014, председател на Съвета на директорите и изпълнителен директор;
- „Национален гаранционен фонд“ ЕАД, ЕИК: 200321435, председател на Съвета на директорите;
- „ББР Лизинг“ ЕАД, ЕИК: 205565411, председател на Съвета на директорите и изпълнителен директор;

Участие в капитала на търговски дружества:

- „Рийл естейт венчърс“ ЕООД, ЕИК: 131160908, едноличен собственик на капитала.

Румен Димитров Митров – Заместник - председател на Съвета на директорите

Участие в управлението на търговски дружества:

- „Българска банка за развитие“ АД, ЕИК: 121856059, като заместник-председател на УС и изпълнителен директор;
- „Микрофинансираща институция Джобс“ ЕАД, ЕИК: 201390740, председател на Съвета на директорите;
- „Фонд за капиталови инвестиции“ АД, ЕИК: 205322014, заместник-председател на Съвета на директорите;
- „ББР Лизинг“ ЕАД, ЕИК: 205565411, заместник-председател председател на Съвета на директорите;

Участие в капитала на търговски дружества - няма.

Николай Димитров Димитров – Член на Съвета на директорите

Участие в управлението на търговски дружества:

- „Българска банка за развитие“ АД, ЕИК: 121856059, като член УС и изпълнителен директор;
- „Микрофинансираща институция Джобс“ ЕАД, ЕИК: 201390740, заместник-председател на Съвета на директорите;
- „Фонд за капиталови инвестиции“ АД, ЕИК: 205322014, член на Съвета на директорите.
- „ББР Лизинг“ ЕАД, ЕИК: 205565411, член на Съвета на директорите;

Участие в капитала на търговски дружества - няма.

Георги Ванюшев Лилянов – прокурист

Участие в управлението на търговски дружества:

- „Ес Пи Файненшъл Сървисис“ АД, ЕИК: 131143136 - член на съвета на директорите.

Участие в капитала на търговски дружества - няма.

В групата на ББР за 2019 г. няма сключени съществени договори, които пораждат действие, изменят се или се прекратяват поради промяна в контрола или в резултат на осъществяване на задължително търгово предлагане, и не се очаква да възникнат такива договори.

СДЕЛКИ С ДРУЖЕСТВА ПОД ОБЩ КОНТРОЛ НА ДЪРЖАВАТА

Собственик на ББР е българската държава. В консолидираните и индивидуални финансови отчети на Банката е предоставена детайлна информация относно сделките на Групата на ББР и на ББР с дружества под общ контрол на държавата.

СТРАТЕГИЯ ЗА РАЗВИТИЕ И БИЗНЕС ЦЕЛИ

Стратегическите цели на ББР са:

- Да подпомогне икономическия ръст чрез финансиране на дейности в подкрепа на региони и сектори с потиснат растеж;
- Да подпомогне МСП бързо да преодолеят кризата като балансира между различните секторни приоритети и националните икономически приоритети и програми, утвърдени от правителството;
- Да подпомогне икономическия ръст в региони с икономически дисбаланси чрез директно, вкл. синдикирано финансиране на значими инициативи и инфраструктурни проекти;
- Да подпомогне развитието на конкурентноспособни производства и сектори от икономиката с доказан експортен потенциал;
- Да улесни, съвместно с останалите институции в страната, вкл. и търговските банки, достъпа до финансиране на иновативни и новосъздадени фирми;
- Да улеснява и подпомага насочването на капиталови потоци към българската икономика.

ББР функционира в условията на прозрачност и прилага най-добрите практики в управлението и банковата си дейност. Основна задача на Банката е да бъдат идентифицирани и анализирани сектори на икономиката, в които съществуват пазарни несъвършенства и икономически агенти изпитват затруднен достъп до финансиране. С финансово-кредитната си дейност ББР адресира тези предизвикателства и предприеме мерки за улесняване на достъпа до финансиране и адекватността на финансов ресурс.

Чрез пазарни банкови инструменти Групата подкрепя експортния потенциал и конкурентноспособността на бизнеса, като компенсира съществуващ пазарен недостиг във финансирането на тези сегменти. Чрез финансирането на бизнеса банката коригира рисковия профил и индиректно насърчава търговските банки да развият експозицията си към тях. На практика Банката осъществява „допълване“ на пазара като в същото време не допуска „изместване“ на търговските банки и не цели максимализиране на печалбата.

Банката оценява адекватно поетите рискове и предоставя кредитни и гаранционни линии, които в максимална степен й позволяват да прехвърля финансови предимства към клиентите си.

За ефективното изпълнение на горните цели и задачи, ББР разчита на статута си на банка за развитие и възможностите за привличане на дългосрочни по-евтин ресурс от европейски мултилатерални банки, международни финансови институции и международни търговски банки. Друг източник на външно финансиране са и капиталовите международни пазари.

В бъдеще ББР ще продължи да предлага финансиране за оборотен капитал, капиталови инвестиции и експортно финансиране за малкия и среден бизнес. Банката предлага гъвкави и съобразени с пазарното търсене финансови решения, които отговарят на спецификата на кредитополучателя и на финансирувания проект.“

СОЦИАЛНА ОТГОВОРНОСТ И ПОЛИТИКА НА МНОГООБРАЗИЕ

Своята мисия за корпоративна социална отговорност Българската банка за развитие традиционно посвещава на значими за обществения живот теми като образование, култура, изкуство и история, предприемачество. Подкрепата на уязвими социални групи и съхранение на природното разнообразие е част не само от корпоративната отговорност на институцията, но и от разбирането и личното участие на голяма част от служителите на банката.

КУЛТУРА, ИЗКУСТВО И КУЛТУРНО-ИСТОРИЧЕСКО НАСЛЕДСТВО

Българското изкуство, история и култура, са сред фундаментите, които изграждат и съхраняват българската национална идентичност. По тази причина ББР полага последователни усилия за реализирането на културни инициативи и проекти за съхраняване на постигнатото в тази област.

В тази посока е продължаването на кампанията на ББР за популяризиране и опазване на културното наследство „Как София се превръщаше в европейски град“. През 2019 г. се навършиха 140 години от обявяването на София за столица, а кампанията беше продължена съвместно с Регионалния исторически музей – София с новата инициатива „Моята европейска София“. Тя включваше „открити уроци“ за ученици, тематични лекции и исторически маршрути. Кампанията обхвана и деца от училищата по изкуства, които се запознаха с паметниците на архитектурното наследство и изработиха техните рисунки.

През 2019 г. ББР подкрепи на най-престижната класация за класическа музика в България „Музикант на годината“ на Българското национално радио. Носители на този приз са значими български изпълнители с международен престиж като Минчо Минчев, Гена Димитрова, Райна Кабаиванска, Красимира Стоянова, Веско Пантелеев-Ешкенази, Йордан Камджалов, Емил Табаков, Теодосий Спасов и други.

През 2019 г. банката реализира финансова подкрепа за организирането на Международния детски фестивал в Босилеград. В него вземат участие деца от български диаспори в Сърбия, Македония, Украйна, Молдова и други, като целта е поддържане на контактите между българските общности и съхранението на родните традиции и обичаи.

ББР е дългогодишен партньор на телевизионното предаване на Българската национална телевизия „История.bg“. Предаването припомня важни събития и личности от миналото, представя различните гледни точки на съвременните учени за тях и има не само историческа, но и културно-образователна насоченост.

В продължение на политиката си за подкрепа на българското изкуство, в сградата на ББР продължава организирането на временни експозиции на картини и скулптури на млади и утвърдени български автори.

ОБРАЗОВАНИЕ И ПРЕДПРИЕМАЧЕСТВО

Финансовата група на ББР традиционно подкрепя най-голямата обучителна програма за стартиращи компании в България – „The Founder Institute“, насочена към млади предприемачи, които се обучават как да развият идеите си до реални печеливши бизнеси.

За втора поредна година банката е партньор на годишното проучване на българската дигитална икономика „Innovation Ship 2019“, организирана от фондация Move.bg. Изследването е част от програмата за дигитално развитие EDIT, в партньорство с водещи организации от стартъп екосистемата, което проучва спецификите при подбора на персонал, начините на финансиране и демографията на българския дигитален бизнес.

Сред образователните проекти, реализирани в сътрудничество с ББР, е и инициативата на клуб „Дебати“ на Първа английска езикова гимназия в София за провеждане на състезанието за дебати „FELS Орел“. В него се включват ученици и студенти, които проявяват желание да повишат информираността си по актуални теми.

ЕКОЛОГИЯ

Банката реализира подкрепа за дейността на фондация „Дивите животни“ – българска неправителствена организация, която приема за лечение, рехабилитация и отглеждане на пострадали животни, с цел освобождаването им обратно в природата. Със средствата, дарени от ББР, е закупено оборудване за спасителен център в София.

УЯЗВИМИ СОЦИАЛНИ ГРУПИ

През 2019 г. ББР продължава подкрепата си за уязвими социални групи. Банката подкрепя организации, чиято дейност подобрява значително качеството на живот на хората в неравностойно положение. Сред тях са:

- Сдружение „SOS Детски селища България“

Сдружението осигурява приемна грижа в общност от приемни семейства и по този начин деца, лишени от родителска грижа, израстват в семейна среда и успешно се включват в обществото. В София и Перник са изградени общности от SOS приемни семейства, които отглеждат деца в техните собствени жилища или жилища, собственост на сдружението.

- Национален фонд „Св. Никола“

Фондът организира традиционна Коледна кампания в подкрепа на деца и възрастни хора с увреждания, настанени в институции. Чрез подкрепата си за него ББР допринася за по-пълноценен живот на хората с увреждания.

- УНИЦЕФ

ББР подкрепя кампания на УНИЦЕФ, в чийто фокус е намаляването на детската смъртност. Инициативата осигурява патронажни сестри в областите Шумен и Сливен, които подпомагат семействата с малки деца в първите 1,000 дни от раждането. По проекта е реализирана помощ за над 12,400 семейства.

- Фондация „Нашите недоносени деца“

Банката предоставя дарение на фондация „Нашите недоносени деца“ за подпомагане на лечебни заведения и закупуване на кувьози и консумативи.

- „Българската коледа“

Благотворителната инициатива „Българската Коледа“ се провежда под патронажа на Президента на Р България и до настоящия момент е подпомогнала стотици болни деца чрез предоставяне на средства за диагностика, лечение и рехабилитация. За 22 лечебни заведения в цялата страна е закупена високоспециализирана медицинска апаратура.

- Български червен кръст

Партньорството на ББР с Българския червен кръст в националната им кампания за възрастните хора „Великден за всеки“ продължава и през 2019 г. То включва финансово подпомагане на пенсионери в навечерието на празниците и цели да преодолее дефицита на благотворителни инициативи към тази социална група.

С цел постигане на специфичната мисия и цели на ББР, управленският екип на Групата се стреми да поддържа и надгражда адаптивна, ефикасна и модерна корпоративна култура и работна среда, съобразена с ценностите на съвременното общество. Основен фокус е да се осигури стабилност, постоянно развитие и надграждане на знанията на екипа на Групата, висока ангажираност и непрекъснато подобряване на предлаганите услуги.

НИКОЛАЙ ДИМИТРОВ

ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР

ЖИВКО ТОДОРОВ

ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР

ПАНАЙОТ ФИЛИПОВ

ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР

**ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИЯ ОДИТОР И
ГОДИШЕН КОНСОЛИДИРАН
ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
31 ДЕКЕМВРИ 2019**

ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИТЕ ОДИТОРИ

До акционерите на Българска банка за развитие АД

ДОКЛАД ОТНОСНО ОДИТА НА КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

Мнение

Ние извършихме одит на консолидирания финансов отчет на Българска банка за развитие АД („Банката“) и нейните дъщерни дружества (заедно „Групата“), съдържащ консолидирания отчет за финансовото състояние към 31 декември 2019 и консолидирания отчет за всеобхватния доход, консолидирания отчет за промените в собствения капитал и консолидирания отчет за паричните потоци за годината, завършваща на тази дата, както и пояснителните приложения към консолидирания финансов отчет, съдържащи и обобщено оповестяване на съществените счетоводни политики.

По наше мнение, приложеният консолидиран финансов отчет представя достоверно, във всички съществени аспекти, финансовото състояние на Групата към 31 декември 2019 и нейните финансови резултати от дейността и паричните ѝ потоци за годината, завършваща на тази дата, в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), приети от Европейския съюз (ЕС).

База за изразяване на мнение

Ние извършихме нашия одит в съответствие с Международните одиторски стандарти (МОС). Нашите отговорности съгласно тези стандарти са описани допълнително в раздела от нашия доклад „Отговорности на одитора за одита на консолидирания финансов отчет“. Ние сме независими от Групата в съответствие с Международния етичен кодекс на професионалните счетоводители (включително Международни стандарти за независимост) на Съвета за международни стандарти по етика за счетоводители (Кодекса на СМСЕС), заедно с етичните изисквания на Закона за независимия финансов одит (ЗНФО), приложими по отношение на нашия одит на консолидирания финансов отчет в България, като ние изпълнихме и нашите други етични отговорности в съответствие с изискванията на ЗНФО и Кодекса на СМСЕС. Ние считаме, че одиторските доказателства, получени от нас, са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето мнение.

Ключови одиторски въпроси

Ключови одиторски въпроси са тези въпроси, които съгласно нашата професионална преценка са били с най-голяма значимост при одита на консолидирания финансов отчет за текущия период. Тези въпроси са разгледани като част от нашия одит на консолидирания финансов отчет като цяло и формирането на нашето мнение относно него, като ние не предоставяме отделно мнение относно тези въпроси.

Обезценка на предоставени кредити и аванси на клиенти

Оценката на загубите от обезценка на предоставени кредити и аванси на клиенти изисква от ръководството на Групата да прилага значително ниво на преценка, особено по отношение на идентифицирането на обезценени вземания и количественото определяне на обезценките на кредити. За да определи сумата на обезценките за очаквани кредитни загуби, Групата прилага статистически модели с входящи данни получени от вътрешни и външни източници.

Както е оповестено в бел. 18 от приложения консолидиран финансов отчет, Групата е отчетала към 31 декември 2019 кредити и аванси на клиенти с брутна стойност 1,811,403 хил. лв. и очаквани кредитни загуби от обезценка и несъбираемост на кредити и аванси на клиенти в размер на 161,315 хил. лв.

Ключовите предположения, преценки и параметри при определяне на очакваните кредитни загуби са свързани с разработване на количествени и качествени показатели за проследяване на значително увеличение на кредитния риск за разпределението на отделните кредитни експозиции на клиенти по фази (Фаза 1: Експозиции без значително увеличение на кредитния риск; Фаза 2: Експозиции със значително увеличение на кредитния риск, но без налични обективни доказателства за обезценка и Фаза 3: Експозиции с налични обективни доказателства за обезценка); за определянето на „вероятността от неизпълнение“ (PD), „загубата при неизпълнение“ (LGD) и „експозицията при неизпълнение“ (EAD), а също така и за включването на информация за бъдещо развитие на макро-икономически фактори предвид различни сценарии при определянето на приблизителните оценки на очакваните кредитни загуби.

Като част от нашите одиторски процедури ние получихме разбиране за процесите на определяне на очакваните кредитни загуби от предоставени кредити и аванси на клиенти, прилагани от Групата. Ние оценихме адекватността на политиките, процедурите и въведените контроли върху процеса, с цел да проектираме нашите по-нататъшни одиторски процедури по такъв начин, че да бъдем в състояние да адресираме рисковете от съществено неправилно отчитане, свързани с начислените очаквани кредитни загуби от предоставени кредити и аванси на клиенти.

Ние преценихме адекватността на методологията, използвана от Групата за идентифициране на загуби от обезценка и за изчисляване на обезценките на индивидуална и портфейлна основа.

Ние оценихме проектирането, въвеждането и оперативната ефективност на релевантните контроли, които ръководството е въвело в процеса на определяне на обезценките.

Нашите тестове бяха фокусирани върху контроли, свързани с:

- навременното идентифициране на значително увеличение на кредитния риск и правилната класификация на кредитите в съответните фази на обезценка,
- редовните процеси за преглед на кредитоспособността на клиентите,
- създаване и редовен преглед на списъци с експозиции под наблюдение,
- одобрение на изготвените от експерти оценки на обезпеченията,
- преглед и одобрение от ръководството на резултатите от изчислението на обезценките.

Ние включихме в одита експерти на одиторите в областите, изискващи специфична експертиза.

По-висока степен на несигурност в оценката е присъща за оценката на очакваните кредитни загуби за предоставени кредити и аванси на клиенти от Фаза 1 и Фаза 2 и зависи от това доколко Групата разполага с достатъчна историческа информация за тестване на използваните допускания и калибриране на точността на параметрите PD и LGD в модела за обезценка. В допълнение, определянето на очакваните кредитни загуби на кредити и аванси от Фаза 3 е също свързано с прилагането на значителни преценки и предположения от ръководството, най-вече, относно времето разпределение и стойността на очакваните бъдещи парични потоци по експозицията, включително и от реализиране на обезпечението.

Поради значимостта на оценката на предоставените кредити и аванси на клиенти за консолидирания финансов отчет, и поради факта, че допусканията за определяне на очакваните кредитни загуби по своята същност включват значителни преценки, ние преценихме, че обезценката на кредити и аванси на клиенти е ключов одиторски въпрос.

Също така, ние прегледахме качеството на историческите данни, използвани в изчислението на рисковите параметри, и преизчислихме обезценката на база на стойностите на рисковите параметри, получени в резултат от прилагането на моделите.

Ние оценихме доколко използваните методи за определяне на обезценките са подходящи.

Ние извършихме детайлни процедури по същество върху рисково-базирана извадка от кредити с цел да проверим дали кредитите са правилно класифицирани и да идентифицираме дали съществуват индикатори за обезценка, които биха довели до необходимост от начисляване на допълнителни обезценки. Ние приложихме професионална преценка, за да оценим допусканията, използвани при определяне на обезценките и сравнихме нашите преценки с използваните от Групата. Ние анализирахме финансовото състояние на кредитополучателите и проверихме дали са налице нарушения на договорите и/или отклонения при спазване на договорните условия. Ние взехме предвид влиянието на текущите икономически условия, оценките на обезпеченията и други фактори, които могат да повлияят на събираемостта на кредитите.

Ние извършихме оценка доколко оповестяванията в консолидирания финансов отчет на Групата, свързани с оценката на кредитите и аванси на клиенти, са пълни, подходящи и адекватни.

Други въпроси

Консолидираният финансов отчет на Групата за годината, завършваща на 31 декември 2018, е одитиран от други съвместни одитори, които са изразили немодифицирано мнение относно този отчет на 1 август 2019.

Друга информация, различна от консолидирания финансов отчет и одиторския доклад върху него

Управителният съвет на Банката („Ръководството“) носи отговорност за другата информация. Другата информация се състои от доклад за дейността на Групата и декларация за корпоративно управление, изготвени от ръководството съгласно Глава седма от Закона за счетоводството, но не включва консолидирания финансов отчет и нашия одиторски доклад върху него.

Нашето мнение относно консолидирания финансов отчет не обхваща другата информация и ние не изразяваме каквато и да е форма на заключение за сигурност относно нея, освен ако не е изрично посочено в доклада ни и до степента, до която е посочено.

Във връзка с нашия одит на консолидирания финансов отчет, нашата отговорност се състои в това да прочетем другата информация и по този начин да преценим дали тази друга информация е в съществено несъответствие с консолидирания финансов отчет или с нашите познания, придобити по време на одита, или по друг начин изглежда да съдържа съществено неправилно докладване.

В случай че на базата на работата, която сме извършили, ние достигнем до заключение, че е налице съществено неправилно докладване в тази друга информация, от нас се изисква да докладваме този факт.

Нямаме какво да докладваме в това отношение.

Отговорности на ръководството и лицата, натоварени с общо управление за консолидирания финансов отчет

Ръководството носи отговорност за изготвянето и достоверното представяне на този консолидиран финансов отчет в съответствие с МСФО, приложими в ЕС и за такава система за вътрешен контрол, каквато ръководството определя като необходима за осигуряване изготвянето на финансови отчети, които не съдържат съществени неправилни отчитания, независимо дали се дължат на измама или грешка.

При изготвяне на консолидирания финансов отчет ръководството носи отговорност за оценяване способността на Групата да продължи да функционира като действащо предприятие, оповестявайки, когато това е приложимо, въпроси, свързани с предположението за действащо предприятие и използвайки счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие, освен ако ръководството не възнамерява да ликвидира Групата или да преустанови дейността ѝ, или ако ръководството на практика няма друга алтернатива, освен да постъпи по този начин.

Надзорният съвет и Одитният комитет на Банката („Лицата, натоварени с общо управление“), носят отговорност за осъществяването на надзор над процеса по финансово отчитане на Групата.

Отговорности на одиторите за одита на консолидирания финансов отчет

Нашите цели са да получим разумна степен на сигурност относно това дали консолидираният финансов отчет като цяло не съдържа съществени неправилни отчитания, независимо дали се дължат на измама или грешка, и да издадем одиторски доклад, който да включва нашето одиторско мнение. Разумната степен на сигурност е висока степен на сигурност, но не е гаранция, че одит, извършен в съответствие с МОС, винаги ще разкрива съществено неправилно отчитане, когато такова съществува. Неправилни отчитания могат да възникнат в резултат на измама или грешка и се считат за съществени, ако би могло разумно да се очаква, че те, самостоятелно или като съвкупност, биха могли да окажат влияние върху икономическите решения на потребителите, вземани въз основа на този консолидиран финансов отчет.

Като част от одита в съответствие с МОС, ние използваме професионална преценка и запазваме професионален скептицизъм по време на целия одит. Ние също така:

- идентифицираме и оценяваме рисковете от съществени неправилни отчитания в консолидирания финансов отчет, независимо дали се дължат на измама или грешка, разработваме и изпълняваме одиторски процедури в отговор на тези рискове и получаваме одиторски доказателства, които да са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето мнение. Рискът да не бъде разкрито съществено неправилно отчитане, което е в резултат от измама, е по-висок от риска от неразкриване на съществено неправилно отчитане, което е в резултат от грешка, тъй като измамата може да включва тайно споразумяване, фалшифициране, преднамерени пропуски, изявления за въвеждане на одитора в заблуждение, както и пренебрегване или заобикаляне на вътрешния контрол.
- получаваме разбиране за вътрешния контрол, имащ отношение към одита, за да разработим одиторски процедури, които да са подходящи при конкретните обстоятелства, но не с цел изразяване на мнение относно ефективността на вътрешния контрол на Групата.
- оценяваме уместността на използваните счетоводни политики и разумността на счетоводните приблизителни оценки и свързаните с тях оповестявания, направени от ръководството.
- достигаме до заключение относно уместността на използване от страна на ръководството на счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие и, на базата на получените одиторски доказателства, относно това дали е налице съществена несигурност, отнасяща се до събития или условия, които биха могли да породят значителни съмнения относно способността на Групата да продължи да функционира като действащо предприятие. Ако ние достигнем до заключение, че е налице съществена несигурност, от нас се изисква да привлечем внимание в одиторския си доклад към свързаните с тази несигурност оповестявания в консолидирания финансов отчет или в случай че тези оповестявания са неадекватни, да модифицираме мнението си. Нашите заключения се основават на одиторските доказателства, получени до датата на одиторския ни доклад. Бъдещи събития или условия обаче могат да станат причина Групата да преустанови функционирането си като действащо предприятие.
- оценяваме цялостното представяне, структура и съдържание на консолидирания финансов отчет, включително оповестяванията, и дали консолидираният финансов отчет представя основополагащите за него сделки и събития по начин, който постига достоверно представяне.
- получаваме достатъчни и уместни одиторски доказателства относно финансовата информация на предприятията или стопанските дейности в рамката на Групата, за да изразим мнение относно консолидирания финансов отчет.
- ние сме отговорни за инструктирането, надзора и изпълнението на одита на Групата. Носим изключителна отговорност за нашето одиторско мнение.

Ние комуникираме с лицата, натоварени с общо управление, наред с останалите въпроси, планирания обхват и време на изпълнение на одита и съществените констатации от одита, включително съществени недостатъци във вътрешния контрол, които идентифицираме по време на извършвания от нас одит.

Ние предоставяме също така на лицата, натоварени с общо управление, изявление, че сме изпълнили приложимите етични изисквания във връзка с независимостта и че ще комуникираме с тях всички взаимоотношения и други въпроси, които биха могли разумно да бъдат разглеждани като имащи отношение към независимостта ни, а когато е приложимо, и свързаните с това предпазни мерки.

Сред въпросите, комуникирани с лицата, натоварени с общо управление, ние определяме тези въпроси, които са били с най-голяма значимост при одита на консолидирания финансов отчет за текущия период и които следователно са ключови одиторски въпроси. Ние описваме тези въпроси в нашия одиторски доклад, освен в случаите, в които закон или нормативна уредба възпрепятства публичното оповестяване на информация за този въпрос или когато, в изключително редки случаи, ние решим, че даден въпрос не следва да бъде комуникиран в нашия доклад, тъй като би могло разумно да се очаква, че неблагоприятните последствия от това действие биха надвишили ползите от гледна точка на обществения интерес от тази комуникация.

Ние сме солидарно отговорни за изпълнението на нашия одит и за изразеното от нас одиторско мнение, съгласно изискванията на ЗНФО, приложим в България. При поемане и изпълнение на ангажимента за съвместен одит, във връзка с който докладваме, ние сме се ръководили и от Насоките за изпълнение на съвместен одит, издадени на 13.06.2017 г. от Института на дипломираните експерт-счетоводители в България и от Комисията за публичен надзор над регистрираните одитори в България.

ДОКЛАД ВЪВ ВРЪЗКА С ДРУГИ ЗАКОНОВИ И РЕГУЛАТОРНИ ИЗИСКВАНИЯ

Допълнителни въпроси, които поставят за докладване Законът за счетоводството и Законът за публичното предлагане на ценни книжа

В допълнение на нашите отговорности и докладване съгласно МОС, описани по-горе в раздела „Друга информация, различна от консолидирания финансов отчет и одиторския доклад върху него“ по отношение на доклада за дейността и декларацията за корпоративно управление, ние изпълнихме и процедурите, добавени към изискваните по МОС, съгласно "Указания относно нови разширени одиторски доклади и комуникация от страна на одитора" на професионалната организация на регистрираните одитори в България – Институт на дипломираните експерт счетоводители (ИДЕС). Тези процедури касаят проверки за наличието, както и проверки на формата и съдържанието на тази друга информация с цел да ни подпомогнат във формиране на становище относно това дали другата информация включва оповестяванията и докладванията, предвидени в Глава седма от Закона за счетоводството и в Закона за публичното предлагане на ценни книжа (чл. 100н, ал. 10 от ЗППЦК във връзка с чл. 100н, ал. 8, т. 3 и 4 от ЗППЦК), приложими в България.

Становище във връзка с чл. 37, ал. 6 от Закона за счетоводството

На базата на извършените процедури, нашето становище е, че:

- Информацията, включена в доклада за дейността на Групата за финансовата година, за която е изготвен консолидираният финансов отчет, съответства на консолидирания финансов отчет.
- Докладът за дейността на Групата е изготвен в съответствие с изискванията на Глава седма от Закона за счетоводството.
- В декларацията за корпоративно управление за финансовата година, за която е изготвен консолидираният финансов отчет, е представена изискваната съгласно Глава седма от Закона за счетоводството и на чл. 100н, ал. 8 от Закона за публичното предлагане на ценни книжа информация.

Изявление във връзка с чл. 33 от Наредба № 38/2007 на Комисията за финансов надзор (КФН) за изискванията към дейността на инвестиционните посредници и чл. 11 от Наредба № 58/2018 на КФН за изискванията за защита на финансовите инструменти и паричните средства на клиенти, за управление на продукти и за предоставяне или получаване на възнаграждения, комисиони, други парични и непарични облаги

- На базата на извършените одиторски процедури и на придобитото познаване и разбиране за дейността на Банката в хода и контекста на нашия одит на нейния финансов отчет като цяло, създадената и прилагана в Банката организация във връзка със съхраняването на клиентски активи, съответства на изискванията на чл. 28-31 от Наредба № 38/2007 на КФН и на чл. 3-10 от Наредба № 58/2018 на КФН по отношение на дейността на Банката в ролята ѝ на инвестиционен посредник.

Докладване съгласно чл. 10 от Регламент (ЕС) № 537/2014 във връзка с изискванията на чл. 59 от Закона за независимия финансов одит

Съгласно изискванията на Закона за независимия финансов одит във връзка с чл. 10 от Регламент (ЕС) № 537/2014, ние докладваме допълнително и изложената по-долу информация.

- Делойт Одит ООД и Грант Торнтон ООД са назначени за задължителни одитори на консолидирания финансов отчет за годината, завършваща на 31 декември 2019 на Групата от общото събрание на акционерите, проведено на 24 февруари 2020, за период от една година.
- Одитът на консолидирания финансов отчет за годината, завършваща на 31 декември 2019 на Групата представлява първи пълен непрекъснат ангажимент за задължителен одит на това предприятие, извършен от нас.
- Потвърждаваме, че изразеното от нас одиторско мнение е в съответствие с допълнителния доклад, представен на одитния комитет на Банката, съгласно изискванията на чл. 60 от Закона за независимия финансов одит.
- Не са предоставяни посочените в чл. 64 от Закона за независимия финансов одит забранени услуги извън одита.
- Потвърждаваме, че при извършването на одита сме запазили своята независимост спрямо Групата.
- За периода, за който се отнася извършеният от нас задължителен съвместен одит, „Делойт Одит“ ООД (дружество – част от мрежата на „Делойт“) самостоятелно е предоставило следните услуги на Банката, които не са посочени в доклада за дейността или консолидирания финансов отчет на Групата:

- Предоставяне на професионални услуги по проверка на избрани кредитни досиета, преглед на правилата и процедурите за класификация, обезценка и определяно на справедлива стойност на финансовите инструменти.

- Предоставяне на услуги по изразяване на сигурност, различни от одит и преглед на историческа информация съгласно Международен стандарт за ангажименти за изразяване на сигурност 3000 (Преработен) относно изразяване на мнение относно съответствието с изискванията на Европейския Съюз за следните стълбове: системата за вътрешен контрол; счетоводната система; независим външен одит; обществени поръчки; финансови инструменти; изключване от достъп до финансиране; публикуване на информация за получателите; защита на личните данни. Периодът, обхванат от оценката е 1 юни 2019 – 30 май 2020.

- За периода, за който се отнася извършеният от нас задължителен съвместен одит, освен одита, Делойт Одит ООД и Грант Торнтон ООД съвместно са предоставили следните услуги на Банката, които не са посочени в доклада за дейността или консолидирания финансов отчет на Групата:

- Договорени процедури относно приложението в Банката на Наредба 10 на Българска народна банка за периода 1 януари – 31 декември 2019, в съответствие с изискванията на Международен Стандарт за Съвързани по Съдържание Услуги 4400 „Ангажименти за извършване на договорени процедури относно финансова информация“.

Делойт Одит ООД

Deloitte Audit OOD

Росица Ботева
Управител
Регистриран одитор, отговорен за одита

бул. Ал. Стамболийски 103
1303 София, България

Грант Торнтон ООД

Силвия Динова
Регистриран одитор отговорен за одита

Марий Апостолов
Управител

бул. Черни връх 26
1421 София, България

15 октомври 2020

ГРУПА БЪЛГАРСКА БАНКА ЗА РАЗВИТИЕ

КОНСОЛИДИРАН ОТЧЕТ ЗА ФИНАНСОВОТО СЪСТОЯНИЕ
КЪМ 31 ДЕКЕМВРИ 2019

Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

	Бележка	Към 31.12.2019	Към 31.12.2018
Активи			
Парични средства в каса и по разплащателна сметка в Централната банка	16	250,643	297,622
Вземания от банки	17	339,716	430,003
Финансови активи, отчитани по амортизирана стойност - Предоставени кредити и аванси на клиенти	18	1,650,088	1,048,034
Финансови активи, отчитани по амортизирана стойност - Вземания от Републиканския Бюджет	19	166,821	471,999
Финансови активи, отчитани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход - дългови инструменти	21	596,967	650,375
Финансови активи, отчитани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход - капиталови инструменти	21	3,578	3,282
Финансови активи, отчитани по амортизирана стойност - Ценни книжа	20	12,144	10,216
Нетна инвестиция във финансов лизинг	22	9,735	932
Активи, държани за продажба	25	51	5,012
Активи, придобити от обезпечения	26	35,187	27,128
Инвестиционни имоти	24	7,484	7,201
Имоти, машини и съоръжения, нематериални активи	23	41,484	38,045
Активи с право на ползване		168	-
Текущи данъчни вземания	26	880	1,774
Активи по отсрочени данъци	14	15	261
Други активи	25	8,382	1,609
Общо активи		3,123,343	2,993,493
Пасиви			
Привлечени средства от международни институции	29	1,211,937	904,782
Депозити от други клиенти, различни от кредитни институции	28	993,370	1,171,825
Депозити от кредитни институции	27	7,877	5,759
Други привлечени средства	30	109,351	110,331
Провизии	31	8,215	7,828
Текущи данъчни задължения		8	22
Пасиви по отсрочени данъци	14	417	-
Други пасиви	32	5,123	2,780
Общо пасиви		2,336,298	2,203,327
Собствен капитал			
Акционерен капитал	33	601,774	601,774
Неразпределена печалба		11,727	27,621
Преоценъчен резерв по финансови активи, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	34	16,694	10,909
Резерви	34	156,850	149,862
Общо собствен капитал		787,045	790,166
Общо пасиви и собствен капитал		3,123,343	2,993,493

Приложените бележки от 1 до 38 са неделима част от този консолидиран финансов отчет. Консолидираният финансов отчет е прегледан от Управителния съвет на Българска банка за развитие АД на 13.11.2020 г.

Живко Тодоров
Изпълнителен директор

Панайот Филипов
Изпълнителен директор

Николай Димитров
Изпълнителен директор

Иван Личев
Главен счетоводител
Съставител

Върху този консолидиран финансов отчет е издаден одиторски доклад на 15 октомври 2020 г.

Делойт Оudit ООД, одиторско дружество

Росица Ботева

Управител

Регистриран одитор в одиторския регистър

Грант Торнтон ООД, одиторско дружество

Силвия Динова, регистриран одитор, международен стандарт

Марий Апостолов, управител

ГРУПА БЪЛГАРСКА БАНКА ЗА РАЗВИТИЕ

КОНСОЛИДИРАН ОТЧЕТ ЗА ВСЕОБХВАТНИЯ ДОХОД
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2019

Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

	Бележка	2019	2018
Приходи от лихви	6	75,273	66,540
Разходи за лихви	6	(11,358)	(9,374)
Нетен лихвен доход		63,915	57,166
Приходи от такси и комисиони	7	5,737	5,679
Разходи за такси и комисиони	7	(73)	(69)
Нетен доход от такси и комисиони		5,664	5,610
Нетен доход от операции в чуждестранна валута	8	421	379
Нетен доход от финансови активи, отчитани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	9	3,687	738
Други приходи от дейността	10	1,935	2,461
Други разходи за дейността	11	(1,552)	(1,792)
Разходи за обезценки и провизии	12	(30,387)	(10,046)
Оперативен доход		43,683	54,516
Разходи за персонала	13А	(16,325)	(13,697)
Общи и административни разходи	13Б	(11,753)	(10,544)
Разходи за амортизации	23	(1,638)	(1,377)
Печалба преди данъци		13,967	28,898
Разход за данък върху печалбата	14	(2,240)	(1,811)
Нетна печалба за годината		11,727	27,087
Друг всеобхватен доход			
<i>Статии, които не се рекласифицират към печалбата или загубата:</i>			
Актюерски (загуби)/печалби по планове с дефинирани доходи, нетно от данъци	32	(48)	33
<i>Статии, които впоследствие се рекласифицират в печалбата или загубата:</i>			
Нетна промяна в справедливата стойност на финансови активи, отчитани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	15	5,785	(343)
Общо друг всеобхватен доход за годината, нетно от данъци		5,737	(310)
Общо всеобхватен доход за годината		17,464	26,777

Приложените бележки от 1 до 38 са неделима част от този консолидиран финансов отчет. Консолидираният финансов отчет е приет от Управителния съвет на Българска банка за развитие АД на 13.10.2020.

Живко Тодоров
Изпълнителен директор

Панайот Филинов
Изпълнителен директор

Николай Димитров
Изпълнителен директор

Иван Личев
Главен счетоводител
Съставител

Върху този консолидиран финансов отчет е издаден одиторски доклад на 15 октомври 2020 г.

Делойт Оudit ООД, одиторско дружество

Росица Ботева

Управител

Регистриран одитор, одиторски фирмен запис

Грант Торнтон ООД, одиторско дружество

Силвия Динова, регистриран одитор, одиторски фирмен запис

Марий Апостолов, управител

ГРУПА БЪЛГАРСКА БАНКА ЗА РАЗВИТИЕ

КОНСОЛИДИРАН ОТЧЕТ ЗА ПРОМЕНИТЕ В СОБСТВЕНИЯ КАПИТАЛ
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2019

Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

	Акционерен капитал	Законови резерви	Допълнителни резерви	Проецентилен резерв по финансови активи, отчигнати по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	Неразмразелена печалба	Общо
На 1 януари 2018 г.	601,774	71,989	68,063	11,252	10,311	763,389
Всегообхватен доход за периода	-	-	-	-	-	-
Печалба	-	-	-	-	27,087	27,087
Друг всеобхватен доход	-	-	33	(343)	-	(310)
Общо всеобхватен доход	-	-	33	(343)	27,087	26,777
Трансфер към резерви въз основа на решение на акционерите	-	1,683	8,094	-	(9,777)	-
Общо сделки с акционерите	-	1,683	8,094	-	(9,777)	-
Към 31 декември 2018	601,774	73,672	76,190	10,909	27,621	790,166
Всегообхватен доход за периода	-	-	-	-	-	-
Печалба	-	-	-	-	11,727	11,727
Друг всеобхватен доход	-	-	(48)	5,785	-	5,737
Общо всеобхватен доход	-	-	(48)	5,785	11,727	17,464
Изплатен дивидент	-	-	-	-	(20,104)	(20,104)
Трансфер към резерви въз основа на решение на акционерите	-	5,557	1,479	-	(7,517)	(481)
Общо сделки с акционерите	-	5,557	1,479	-	(27,621)	(20,585)
Към 31 декември 2019	601,774	79,229	77,621	16,684	11,727	787,045

Приложенията Бележки от Д до З са неразделна част от този консолидиран финансов отчет. Консолидиранят финансов отчет е приет от Управителния съвет на Българска банка за развитие на 13.10.2020.

Никола Тодоров
Изпълнителен директор

Панайот Филипов
Изпълнителен директор

Николай Димитров
Изпълнителен директор

Иван Лилчев
Главен счетоводител
Съставител

Върху този консолидиран финансов отчет е издатен одиторски доклад на 15 октомври 2020 г.

Делойт Оudit ООД, одиторско дружество

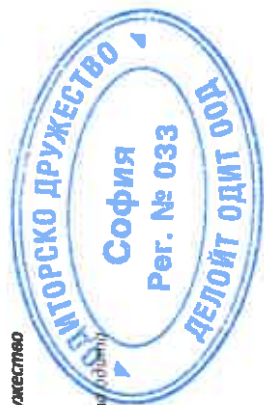
Росица Батева
Управител

Регистриран одитор, отговорен за обзора

Грант Торнтон ООД, одиторско дружество

Силвия Динцова, регистриран одитор, одиторски директор

Марий Апостолов, управител

ГРУПА БЪЛГАРСКА БАНКА ЗА РАЗВИТИЕ

КОНСОЛИДИРАН ОТЧЕТ ЗА ПАРИЧНИТЕ ПОТОЦИ
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2019

Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

	Бележка	2019	2018
Парични потоци от оперативна дейност			
Печалба за годината		11,727	27,087
<i>Корекции за:</i>			
Приходи от дивиденди	10	(36)	(17)
Разходи/(Приходи) от реинтегрирани обезценки на кредити	12	29,661	6,021
Разходи/(Приходи) за/от провизии по гаранции и неусвоени кредитни ангажименти	12	(450)	1,786
Разходи за обезценки по портфейлни гаранции		631	-
Разходи за обезценка на вземания по платени гаранции		1,174	-
Печалба от продажба на имоти, придобити от обезпечения	10	-	(437)
Загуби от обезценки и продажба на други активи		6	232
Загуби от обезценки и изменения в справедливата стойност на финансови активи, отчитани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход		(641)	2,596
Ефект от първоначално прилагане на МСФО 9		-	(11,435)
Нетна загуба от преценка на валутни активи и пасиви	8	6	7
Амортизации на активи с право на ползване		8	-
Разходи за амортизации	23	1,638	1,378
Балансова стойност на отписани активи	23	7	1
Ефект от обезценка на ТЦ Марица на консолидирана основа		(1,057)	-
Други парични потоци		(20)	-
Разход за данък печалба	14	2,240	1,811
		44,894	29,030
<i>Изменение на:</i>			
Вземания от банки		(28,325)	13,631
Кредити и вземания		(614,594)	(362,360)
Предоставени кредити на Републиканския бюджет		305,178	265,517
Финансови активи, отчитани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход		41,444	(365,508)
Нетна инвестиция във финансов и оперативен лизинг		(8,914)	70
Активи, държани за продажба		4,772	(3,879)
Депозити от кредитни институции		3,358	(28,150)
Депозити от други клиенти, различни от кредитни институции		(177,473)	527,406
Финансови пасиви, отчитани по амортизирана стойност		85	-
Провизии		204	2,232
Други търговски вземания и задължения		6	930
Други активи		(13,480)	(230)
Други пасиви		2,143	(946)
Платени данъци върху печалбата		(2,009)	(2,899)
Паричен поток (изполаван в)/от оперативна дейност		(442,711)	74,844
Инвестиционна дейност			
Парични плащания за придобиване на материални/нематериални активи		(5,580)	(1,178)
Парични постъпления от продажба на материални/нематериални активи		8	1
Постъпления от/(плащания, свързани с) продажба на активи, придобити от обезпечения и извършване на подобрения по тях		-	(2,521)
Постъпления от инвестиционни имоти		611	53
Покупка на ценни книжа, отчитани по амортизирана стойност		(1,371)	(10,216)
Парични постъпления/(плащания) от падеж на ценни книжа, отчитани по справедлива стойност в друг всеобхватен доход		32	593
Нетен паричен поток, използван в инвестиционна дейност		(6,300)	(13,268)

ГРУПА БЪЛГАРСКА БАНКА ЗА РАЗВИТИЕ

КОНСОЛИДИРАН ОТЧЕТ ЗА ПАРИЧНИТЕ ПОТОЦИ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2019

Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

	Бележка	2019	2018
Финансова дейност			
Платени дивиденди		(20,101)	-
Платени суми по други привлечени средства		(2,465)	(3,406)
Получени суми по други привлечени средства		1,475	2,331
Получени суми по привлечени средства от международни институции		528,073	156,254
Платени суми по привлечени средства от международни институции		(220,918)	(121,294)
Платени суми по лизинг		(51)	-
Нетен паричен поток от финансова дейност		286,013	33,885
Нетно (намаление)/увеличение на паричните средства и паричните еквиваленти		(162,998)	95,461
Парични средства и парични еквиваленти в началото на периода	36	617,761	522,300
Парични средства и парични еквиваленти в края на периода	36	454,763	617,761
Оперативни парични потоци, свързани с лихви			
Постъпления от лихви		82,695	62,271
Платени лихви		(10,488)	(7,909)

Приложените бележки от 1 до 38 са неделима част от този консолидиран финансов отчет. Консолидираният финансов отчет е приет от Управителния съвет на Българска банка за развитие АД на 13.10.2020.

Живко Тодоров
Изпълнителен директор

Панайот Филипов
Изпълнителен директор

Николай Димитров
Изпълнителен директор

Иван Личев
Главен счетоводител
Съставител

Върху този консолидиран финансов отчет е издаден одиторски доклад на 15 октомври 2020 г.
Делойт Оudit ООД, одиторско дружество
Росица Ботева
Управител
Регистриран одитор, отговорен за аудита

Грант Торнтон ООД, одиторско дружество
Силвия Динова, регистриран одитор, отговорен за аудита
Марий Апостолов, управител

ГРУПА БЪЛГАРСКА БАНКА ЗА РАЗВИТИЕ

БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2019

Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

1. ОРГАНИЗАЦИЯ И ОПЕРАТИВНА ПОЛИТИКА

Настоящият консолидиран финансов отчет на Групата Българска банка за развитие АД („Групата“) за годината, приключваща на 31 декември 2019 г., е одобрен за издаване съгласно решение на Управителния съвет на Българска банка за развитие АД („ББР“, „Банката“, „Дружеството-майка“) от 13.10.2020 г.

Българска банка за развитие АД („ББР“, „Банката“, „Дружеството-майка“) е акционерно дружество, регистрирано в Търговския регистър с ЕИК 121856059, със седалище гр. София, област София-град, България и адрес на управление ул. Дякон Игнатий № 1. Финансовата година на Банката приключва на 31 декември.

Група Българска банка за развитие

Група Българска банка за развитие включва Дружество-майка – Българска банка за развитие АД и нейните дъщерни дружества – Национален гаранционен фонд ЕАД („НГФ“, „Фондът“), Микрофинансираща институция ДЖОБС ЕАД („МФИ“), Фонд за капиталови инвестиции АД („ФКИ“), ББР Лизинг ЕАД („ББР Лизинг“), ББР Факторинг ЕАД („ББР Факторинг“) и ТЦ Марица ЕООД (ТЦМ).

Българска банка за развитие АД

Българска банка за развитие АД е създадена на 11.03.1999 г. като акционерно дружество в България под наименованието „Насърчителна банка“ АД.

На 23.04.2008 г. е приет Закон за Българската банка за развитие (ДВ бр.43/29.04.2008 г.). С него е уредена структурата и обхвата на дейността на Банката, включително и на предвидените за учредяване нейни дъщерни дружества. По силата на този закон функциите, всички права и задължения са приложени към Насърчителна банка АД. Съгласно изискване на закона е проведено Общо събрание на акционерите ѝ (26.06.2008 г.), на което е променено наименованието ѝ на „Българска банка за развитие“ и уставът ѝ е приведен, в съответствие с новите законови изисквания към Банката.

Банката притежава лиценз за банкова дейност, издаден от Българска народна банка (БНБ) на 25.02.1999 г. и с последна актуализация от 16.11.2009 г. Банката може да осъществява всички банкови операции, разрешени от българското законодателство. Банката също така е лицензиран инвестиционен посредник.

Банката е била създадена още от самото начало със специална цел – да подкрепя изпълнението на икономическата политика на държавата по отношение на финансиране развитието на бизнеса на малките и средни предприятия (МСП), включително за подкрепяне на техните възможности и инициативи за осъществяване на инвестиции и износ. С приемането на Закона за Българската банка за развитие през 2008 г. тази цел е допълнително доразвита в заложените по закон цели, принципи и обхват на дейност на Банката.

ГРУПА БЪЛГАРСКА БАНКА ЗА РАЗВИТИЕ

БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2019

Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

1. ОРГАНИЗАЦИЯ И ОПЕРАТИВНА ПОЛИТИКА (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

Българска банка за развитие АД (продължение)

Кредитната дейност на Банката е ориентирана към:

- пред-експортно и експортно кредитиране на малки и средни предприятия;
- кредитиране чрез банки-посредници или пряко на други видове дейности на малки и средни предприятия;
- рефинансиране на банки, кредитиращи малки и средни предприятия;
- финансиране на инвестиции извън страната на малки и средни предприятия.

Основните цели на Банката са:

- подобряване, стимулиране и развитие на общия икономически, експортен и технологичен потенциал на малките и средни предприятия чрез улесняване на достъпа им до финансиране;
- привличане и управление на средносрочни и дългосрочни местни и чуждестранни ресурси, необходими за реализиране на икономическото развитие на страната;
- прилагане на схеми и инструменти за финансиране на публични инвестиции и проекти, които са приоритетни за икономиката на страната;
- привличане на средства и управление на проекти от международни финансови и други институции;
- привличане на средства и предоставяне на финансиране с цел намаляване на регионалните дисбаланси в страната;
- финансиране на проекти на местни компании, създаващи експорт, иновации, висока заетост и/или добавена стойност;
- финансиране на приоритетни сектори от икономиката, съгласно приетата правителствена политика за икономическо развитие.

Българска банка за развитие АД има двустепенна структура на управление, която се състои от Надзорен съвет (НС) и Управителен съвет (УС). Надзорният съвет и Одитният Комитет представляват лицата, натоварени с общо управление. Към 31 декември 2019 година Надзорният съвет на ББР (НС) има следния състав: Лъчезар Димитров Борисов – председател на НС, Митко Емилов Симеонов- зам. председател и член на НС, Велина Илиева Бурска – член на НС. Съставът на Управителния съвет на ББР към 31 декември 2019 г. е следният: Стоян Тодоров Мавродиев – Председател на УС и главен изпълнителен директор, Румен Димитров Митров – зам. председател на УС и изпълнителен директор, Николай Димитров Димитров – член на УС и изпълнителен директор.

Банката се представлява съвместно от всеки двама от тримата изпълнителни директори.

Към 31.12.2019 г. в Банката работят 208 служители (31.12.2018 г.: 191).

Към 31.12.2019 г. Българска банка за развитие АД няма открити клонове.

ГРУПА БЪЛГАРСКА БАНКА ЗА РАЗВИТИЕ

БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2019

Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

1. ОРГАНИЗАЦИЯ И ОПЕРАТИВНА ПОЛИТИКА (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

Българска банка за развитие АД (продължение)

В Закона за Българската банка за развитие (2008 г.) е предвидено учредяването на две дъщерни акционерни дружества на Банката – Фонд за капиталови инвестиции АД и Национален гаранционен фонд ЕАД.

Фонд за капиталови инвестиции АД

Фондът за капиталови инвестиции АД („ФКИ“) е учреден на 24 август 2018 г. и е вписан в Търговския регистър към Агенцията по вписванията на 04.10.2018 г. Собственици на капитала на „Фонд за капиталови инвестиции“ АД са „Българска банка за развитие“ АД с 84,62% участие и „Национален гаранционен фонд“ ЕАД с 15,38% участие. Адресът на управление на фонда е: ул. „Дякон Игнатий“, №1. Към 31.12.2018 г., регистрираният акционерен капитал е 65,000 хил. лв., разпределен в 650,000 броя поименни акции с номинал 100 лв. на акция. Към 31.12.2019 г. Българска банка за развитие АД е внесла 13,750 хил. лв., представляващи 25% от размера на вноската в уставния капитал, а Национален Гаранционен фонд ЕАД е внесъл 2,500 хил. лв., представляващи 25% от размера на вноската в уставния капитал. Балансовата стойност на акциите е 16,250 хил. лв. (2018: 16,250 хил. лв.)

Национален гаранционен фонд ЕАД

Националният гаранционен фонд ЕАД („НГФ“) е учреден на 12.08.2008 г. като еднолично акционерно дружество, със 100% участие на ББР. Адресът на управление на фонда е: ул. „Дякон Игнатий“ №1, София. Към 31.12.2019 г. регистрираният акционерен капитал е 800,000 броя поименни акции с номинал 100 лв. на акция (31.12.2018г.: 800 000 броя поименни акции с номинал 100 лв. на акция), от които внесенят капитал към 31.12.2019 г. е 80,000 хил. лв. (31.12.2018 г.: 80,000 хил. лв.).

Предметът на дейност на НГФ е определен като обхват в Закона за Българската банка за развитие. Той включва:

- а) издаване на гаранции за допълване на обезпеченията по заеми на МСП;
- б) предлагане на други гаранционни продукти като:
 - гаранции за участие в търгове;
 - гаранции за добро изпълнение;
- в) /гаранции за авансови плащания и за изплащане на кредити за износител;
- г) други подобни услуги;

НГФ се управлява от Съвет на директорите (СД). През 2019 г. не е имало промени в структурата на органите на управление. Към 31.12.2019 г., членове на съвета на директорите са: Стоян Маавродиев – председател, Ангел Джалъзов - Заместник-председател, Александър Георгиев - Член на Съвета на директорите и прокурист.

Средносписъчният брой на персонала за 2019 г. е 9 (2018 г.: 11). Към 31.12.2019 г. в НГФ работят 10 служители (2018 г.: 9).

ГРУПА БЪЛГАРСКА БАНКА ЗА РАЗВИТИЕ

БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2019

Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

1. ОРГАНИЗАЦИЯ И ОПЕРАТИВНА ПОЛИТИКА (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

Микрофинансираща институция ДЖОБС ЕАД

Микрофинансираща институция ДЖОБС ЕАД (МФИ) е учредена на 23.12.2010 г. и регистрирана на 14.01.2011 г. като еднолично акционерно дружество, със 100% участие на ББР. Адресът на управление на МФИ е: ул. Дякон Игнатий № 1. София. Към 31.12.2019 г., регистрираният акционерен капитал е 76 430 броя поименни акции с номинал 100 лв. на акция, от които внесенят капитал към 31.12.2019 г. е 7,643,000 лв. (Към 31.12.2018 г. регистрираният акционерен капитал е 76 430 броя поименни акции с номинал 100 лв. на акция, от които внесенят капитал към 31.12.2018 г. е 7,643,000 лв.).

Предметът на дейност е микрофинансиране, в това число, но не само – отпускане на микрокредити, придобиване от трети лица и отдаване под лизинг на промишлено оборудване, автомобили и други превозни средства, както и други вещи /финансов лизинг/, покупко-продажба и внос на такива вещи, консултантски услуги, търговско представителство и посредничество на местни и чуждестранни физически и юридически лица, извършващи дейността си в страната, както и всяка друга дейност, незабранена със закон.

Микрофинансираща институция ДЖОБС ЕАД се управлява от Съвет на директорите (СД). През 2019 г. не е имало промени в структурата на органите на управление.

Членове на съвета на директорите са:

- Румен Димитров Митров – председател на Съвета на директорите;
- Николай Димитров Димитров – зам. председател на Съвета на директорите;
- Ангел Атанасов Джалъзов – член на Съвета на директорите и изпълнителен директор;
- Христина Атанасова Тодорова – член на Съвета на директорите и прокурист;

Към 31.12.2019 г., броят на персонала, назначен на трудов договор възлиза на 12 души (Към 31.12.2018 г. - 11 служители).

ББР Лизинг ЕАД

Банката е едноличен собственик на капитала на ББР Лизинг ЕАД, регистрирано съгласно Търговския регистър на 12.03.2019 г. Общият размер на регистрирания акционерен капитал към 31.12.2019 г. е 20,000 акции по 100 лева на акция. Към 31.12.2019 г., размерът на внесения капитал е 2,000 хил. лв. Балансовата стойност е 2 000 хил. лв. Към 31.12.2019 г., в Дружеството работят 7 служители.

ББР Факторинг ЕАД

Банката е едноличен собственик на капитала на ББР Факторинг ЕАД, регистрирано съгласно Търговския регистър на 13.03.2019 г. Общият размер на регистрирания акционерен капитал към 31.12.2019 г. е 20,000 акции по 100 лева на акция. Към 31.12.2019 г., размерът на внесения капитал е 2,000 хил. лв. Балансовата стойност е 2 000 хил. лв. Към 31.12.2019 г. в ББР Факторинг ЕАД са назначени петима служители.

Търговски център „Марица“ ЕООД

Търговски център Марица ЕООД (ТЦ Марица) става собственост на Българска банка за развитие АД с решение на Управителния съвет на Банката, съгласно протокол № 29 от 18.05.2018 г. ТЦ Марица е с основна дейност опериране на концесия на търговски център на пешеходен мост в гр. Пловдив, съгласно договор с община Пловдив, чрез разполагане на търговски обекти и събиране на наеми от тях. Концесионният договор изтича през 2036 г.

ГРУПА БЪЛГАРСКА БАНКА ЗА РАЗВИТИЕ

БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2019

Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

2. БАЗА ЗА ИЗГОТВЯНЕ НА КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ

Този консолидиран финансов отчет е съставен в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), разработени и публикувани от Съвета по международни счетоводни стандарти (СМСС) и приети от Европейския съюз (ЕС), в който инвестициите в дъщерни предприятия са отчетени и оповестени в съответствие с МСФО 10 „Консолидирани финансови отчети“.

Банката изготвя индивидуален финансов отчет съгласно Закона за счетоводството.

Този консолидиран финансов отчет следва да се разглежда заедно с индивидуалния финансов отчет.

Изявление за съответствие

Консолидираният финансов отчет на Групата е изготвен в съответствие с МСФО, приети от ЕС. Отчетната рамка „МСФО, приети от ЕС“ по същество е определената национална счетоводна база МСС, приети от ЕС, регламентирани със Закона за счетоводството и дефинирани в т.8 от неговите Допълнителни разпоредби.

Настоящият консолидиран финансов отчет е изготвен на база историческа цена с изключение на:

- Финансови инструменти, отчитани по справедлива стойност през печалбата или загубата
- Финансови инструменти, отчитани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход
- Финансови инструменти, отчитани по амортизирана стойност
- Инвестиционни имоти, активи, държани за продажба и активи, придобити от обезпечения, които се отчитат по справедлива стойност през печалбата или загубата.

Действащо предприятие

Ръководствата на дружествата в Групата са извършили оценка на способността им да продължат да функционират като действащи предприятия и са уверени в наличието на достатъчни ресурси за продължаване на нормална дейност в обозримо бъдеще. Ръководствата не считат, че съществува съществена несигурност, която би могла да постави под съмнение способността на дружествата да продължат да оперират като действащи предприятия. С оглед на горното, индивидуалните финансови отчети на дружествата и настоящият консолидиран финансов отчет са изготвени на база принципа за действащо предприятие.

Степен на ликвидност и матуритетна структура

Групата представя консолидиран отчет за финансовото си състояние по степен на ликвидност. Анализ относно възстановяването на активите или уреждането на пасивите в рамките на дванадесет месеца след датата на отчета за финансовото състояние (текущи) и след повече от 12 месеца след датата на отчета за финансовото състояние (нетекущи) е представен в приложенията към консолидирания финансов отчет.

ГРУПА БЪЛГАРСКА БАНКА ЗА РАЗВИТИЕ

БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2019

Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

2. БАЗА ЗА ИЗГОТВЯНЕ НА КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

Валута на представяне

Българският лев е функционалната и отчетна валута на ББР, както и на дъщерните ѝ дружества. Този консолидиран финансов отчет е представен в хиляди лева.

Методи на консолидация

Този консолидиран финансов отчет е изготвен в съответствие с МСФО 10 „Консолидирани финансови отчети“, като в обхвата му влизат всички предприятия, върху които Българска банка за развитие АД упражнява контрол чрез притежаване на всички от следните:

- правомощия да ръководи всички важни дейности в предприятието, в което е инвестирано;
- изложеност на, или права върху, променливата възвръщаемост (да получи ползи или понесе загуби от дейността) от своето участие в предприятието;
- възможност да използва своите правомощия върху предприятието, в което е инвестирано, за да окаже въздействие върху размера на възвръщаемостта.

Дружеството-майка преценява отново дали има или няма контрол върху предприятието, в което е инвестирано, ако фактите и обстоятелствата показват, че съществуват промени в един или повече от елементите на контрола. Консолидацията на дъщерно дружество се осъществява, когато Дружеството-майка придобива контрол над него и се прекратява, когато Дружеството-майка губи контрола си над дъщерното дружество. Активите, пасивите, приходите и разходите на дъщерното дружество, придобити или освободени през годината, се включват в консолидирания финансов отчет от датата, на която Групата придобива контрол до датата, на която контролът бъде преустановен.

Консолидираните дружества и приложеният метод на консолидация към 31 декември 2019 г. са както следва:

Дружество	Участие в капитала	Метод на консолидация
Национален гаранционен фонд ЕАД („НГФ“)	100%	пълна консолидация
Микрофинансираща институция ДЖОБС ЕАД („МФИ Джобс“)	100%	пълна консолидация
ББР Лизинг ЕАД	100%	пълна консолидация
ББР Факторинг ЕАД	100%	пълна консолидация
Фонд за капиталови инвестиции АД („ФКИ“)	100% ¹	пълна консолидация
ТЦ Марица ЕООД („ТЦ Марица“)	100%	пълна консолидация

¹ Българска банка за развитие АД – 84.62%, Национален гаранционен фонд ЕАД – 15.38%

ГРУПА БЪЛГАРСКА БАНКА ЗА РАЗВИТИЕ

БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2019

Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

2. БАЗА ЗА ИЗГОТВЯНЕ НА КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

Методи на консолидация (продължение)

При консолидацията всички вземания и задължения, приходи и разходи, произтичащи от операции между Банката и дъщерните ѝ предприятия са елиминирани. Нереализираните загуби са елиминирани по същия начин, както нереализираните печалби в случаите, когато няма индикации за обезценка. Финансовите отчети на дъщерните дружества се изготвят за същия отчетен период, както този на Дружеството-майка, като се прилагат последователни счетоводни политики.

Ключови приблизителни оценки и предположения с висока несигурност

Представянето на консолидирания финансов отчет съгласно Международните стандарти за финансово отчитане изисква ръководството да направи най-добри приблизителни оценки, начисления и разумно обосновани предположения, които оказват ефект върху отчетените стойности на активите и пасивите, на приходите и разходите и на оповестяването на условни вземания и задължения към датата на отчета. Тези приблизителни оценки, начисления и предположения са основани на информацията, която е налична към датата на консолидирания финансов отчет, поради което бъдещите фактически резултати биха могли да бъдат различни от тях. Обектите, които предполагат по-висока степен на субективна преценка или сложност, или където предположенията и приблизителните счетоводни оценки са съществени за консолидирания финансов отчет, са оповестени по-долу.

а) Очаквани кредитни загуби от активи, отчитани по амортизирана стойност

Всеки месец, Групата извършва преглед на своите кредитни портфейли и други активи, отчитани по амортизирана стойност, с цел да установи наличие на условия, предполагащи обезценка в настоящ или бъдещ период, и да изчисли загубите от обезценката. При определяне на това дали да се включи загуба от обезценка в отчета за всеобхватния доход, ръководството на всяко дружество преценява дали са налице и какви са наблюдаваните индикатори и данни, които посочват, че съществува измеримо намаление на очакваните парични потоци от кредитния портфейл като цяло, или респективно – намаление, свързано с конкретен кредит/компонент от този портфейл. Такива индикатори и данни са тези, които посочват съществуването на неблагоприятна промяна във възможностите за плащане от страна на кредитополучателите от определена група или от конкретен кредитополучател, или наличие на национални, икономически или други условия, които са свързани с определен риск за дадена група/вид кредити.

Основните показатели за определяне на рисковите групи са финансово състояние на длъжника и изпълнение на проекта, финансиран от кредита, проблеми в обслужването, включително просрочие на лихви и падежирали главници, източници за погасяване и предоставено обезпечение, като вид и възможност за реализация.

Допълнително, за кредитите, приети за гарантиране от Европейския инвестиционен фонд („ЕИФ“), се признава загуба от обезценка след приспадане на частта, поета от ЕИФ (Бележка 4.1).

ГРУПА БЪЛГАРСКА БАНКА ЗА РАЗВИТИЕ

БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2019

Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

2. БАЗА ЗА ИЗГОТВЯНЕ НА КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

Ключови приблизителни оценки и предположения с висока несигурност (продължение)

а) Очаквани кредитни загуби от активи, отчитани по амортизирана стойност (продължение)

При определянето на бъдещите парични потоци, Групата използва приблизителни оценки, преценки и предположения на базата на историческия си опит за загуби от активи, които притежават сходни характеристики на кредитен риск, коригирани със статистически данни за Европа, както и на обективни доказателства за обезценка или очаквана обезценка на портфейла от нереализирала се в конкретен негов компонент, загуба. Аналогичен подход се използва и за оценка на ниво индивидуална кредитна експозиция, като се взема предвид и качеството на обезпеченията. Методологията и използваните предположения, за извършване на приблизителна оценка на размера и периода за получаване на бъдещите парични потоци, се преглеждат редовно, за да се минимизират разликите между направената приблизителна оценка на загубите и размера на действителните загуби (Бележки 12 и 18 В).

б) Оценка на финансови инструменти, отчитани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход

Капиталови инструменти, некотирани на фондов пазар

Групата класифицира като финансови активи, отчитани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход, притежаваните от нея инвестиции под формата на акции в непублични дружества/предприятия (под 33% в капитала им), които са придобити с цел установяване и развитие на стопански отношения от значение за нея. Ръководството оценява тези финансови активи по справедлива стойност, използвайки допустими методи за оценяването им съгласно МСФО 13, освен в случаите, когато е преценило, че цената на придобиване (себестойността) най-добре отразява тяхната справедлива стойност, в случаите, когато

- Липсва достатъчна и съвременна информация, чрез която да се оцени справедливата стойност, или
- Където има широк кръг от възможни методи и/или резултиращи оценки на справедливата стойност, и цената на придобиване е най-близо до справедливата стойност от диапазона получени стойности. (Бележка № 9, 21).

ГРУПА БЪЛГАРСКА БАНКА ЗА РАЗВИТИЕ

БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2019

Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

2. БАЗА ЗА ИЗГОТВЯНЕ НА КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВИЯ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

Ключови приблизителни оценки и предположения с висока несигурност (продължение)

б) Оценка на финансови инструменти, отчитани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход (продължение)

Дългови и хибридни инструменти, некотирани на фондов пазар

Групата класифицира като финансови активи, отчитани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход, притежавани от нея инвестиции под формата на дългови и хибридни инструменти, емитирани от непублични предприятия, които не са държани за търгуване. Ръководството оценява тези финансови активи по справедлива стойност, използвайки допустими методи за оценяването им съгласно МСФО 13, освен в случаите, когато е преценило, че цената на придобиване (себестойност) най-добре отразява справедливата стойност, в случаите, когато

- Липсва достатъчна и съвременна информация, чрез която да се оцени справедливата стойност, или
- Където има широк кръг от възможни методи и/или резултиращи оценки на справедливата стойност, и цената на придобиване е най-близо до справедливата стойност от диапазона получени стойности.

Капиталови и дългови инструменти, котирани на фондов пазар

За инвестициите в ценни книжа, регистрирани за търговия на регистрирани фондови пазари, Групата е извършила проучвания и анализи и счита, че могат да се оценяват последващо по справедлива стойност, определяна директно на база реализирани сделки на борсовия пазар през последния месец на финансовата година (Ниво 1). Допълнително, приложените цени са анализирани за тенденцията в поведението на борсовите цени на съответните ценни книжа поне за последните три месеца на годината, и респективно до датата на издаване на индивидуалния финансов отчет на съответното дружество. (Бележка 9, 15, 21).

Към 31.12.2019 г., Групата е направила подробен сравнителен анализ на промените в движението на борсовите цени на националния и чуждестранни фондови пазари по отношение на притежаваните от нея акции на публични дружества и публично търгувани облигации.

Групата начислява обезценка на дълговите инструменти съобразно Политика и Методика за оценка на очакваните кредитни загуби и процедура за изчисляване.

в) Провизии по издадени банкови гаранции

Групата е формирала провизии, свързани с портфейл от условни ангажименти за плащане в съответствие с МСС 37 Провизии, условни пасиви и условни активи. Групата извършва преглед на условните си ангажименти с цел да установи дали са възникнали събития, които да потвърждават в голяма степен вероятността да бъде изплатен ангажимент за погасяване на задължение. В случай на възникнали събития, Групата провизира задължението си до стойността на бъдещите си разходи, свързани с изходящите потоци от стопански изгоди/плащания. Тези разходи/загуби се определят на база на настоящата стойност на бъдещите нетни парични потоци, представляващи разликата между задължението за плащане и евентуалните входящи потоци от последващи регресни искове към ползвателя на гаранцията или трети лица (Бележки 12 и 31).

ГРУПА БЪЛГАРСКА БАНКА ЗА РАЗВИТИЕ

БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2019

Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

2. БАЗА ЗА ИЗГОТВЯНЕ НА КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

Ключови приблизителни оценки и предположения с висока несигурност (продължение)

в) Провизии по издадени банкови гаранции (продължение)

Договор за финансова гаранция е договор, който изисква от издателя да направи определени плащания, за да възстанови на притежателя загубата, която е претърпял, тъй като даден длъжник не е направил плащане, когато е било дължимо, в съответствие с първоначалните или променени условия на дългов инструмент. Договорите за финансова гаранция първоначално се измерват по тяхната справедлива стойност и, освен ако не са класифицирани като измервани по справедлива стойност през печалба и загуба или не са възникнали в резултат от прехвърляне на активи, след първоначалното им признаване се оценяват впоследствие по по-високата от:

- стойността на коректива за загуби, определена в съответствие с МСФО 9, и
- първоначално признатата стойност минус, когато е уместно, кумулативната стойност на признатия приход.

г) Актюерски изчисления

При определяне на настоящата стойност на дългосрочните задължения към персонала при пенсиониране са използвани методи и изчисления на актюери, базирани на предположения за смъртност, текучество на персонала, бъдещо ниво на работни заплати и дисконтов фактор, които ръководството е приело за разумни и адекватни за Групата (Бележка 32).

д) Оценка на инвестиционни имоти

При определяне на справедливата стойност на инвестиционните имоти са използвани становища и оценки от лицензирани независими оценители, които ръководството е приело за разумни и адекватни за Банката. Оценка са направени, използвайки различни подходи за оценка – метод на възстановителната стойност, метод на капитализиране на доходите, метод на пазарните сравнения, като за всеки метод е определена тежест за достигане на крайната справедлива стойност на инвестиционните имоти към края на отчетния период. (Бележка 24).

е) Активи, придобити от обезпечения

Активите, придобити от обезпечения включват активи, които Групата е придобила в резултат на кредити в неизпълнение. Тези активи се оценяват по по-ниската от себестойността и нетната реализуема стойност. Нетната реализуема стойност се определя на базата на оценки от лицензирани независими оценители, които ръководството е приело за разумни и адекватни за Групата.

ж) Справедлива стойност на финансовите инструменти

Когато справедливите стойности на финансовите активи и пасиви в консолидирания отчет за финансовото състояние, не могат да бъдат получени от активни пазари, те се определят с помощта на различни техники за оценяване, които включват използването на математически модели. Базовите данни за тези модели са извлечени от историческите наблюдения на Групата и индикатори, които се наблюдават на финансовите пазари, където това е възможно. В противен случай се правят допускания за установяване на справедливи стойности. Допусканията вземат предвид фактори, свързани с ликвидност, волатилност за по-дългосрочни деривативи и дисконтови проценти, предсрочни плащания и предположения за неизпълнение, свързани с ценни книжа, обезпечени с активи.

ГРУПА БЪЛГАРСКА БАНКА ЗА РАЗВИТИЕ

БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2019

Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

2. БАЗА ЗА ИЗГОТВЯНЕ НА КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

2.1 Промени в счетоводните политики и оповестявания

2.1.1 Отчитане на собствения капитал за регулаторни цели

До 2018 г. Банката третира контролните си участия в капитала на дъщерните НГФ и МФИ ДЖОБС като отбив от собствения капитал за регулаторни цели. Към 31.12.2019 г., след Решение на УС на БНБ №162/30.04.2020 (БНБ-41615/30.04.2020 г.) Банката променя политиката си и започва да отчита участието си в тези дружества като експозиция съгласно чл. 48 т. 4 от Регламент 575/2013, което води до увеличение на регулаторния собствен капитал с 91,643 хил. лв. Решението няма други ефекти върху отчетите на Банката по МСФО за 2019 г.

2.1.2 Нови и изменени стандарти и разяснения

Счетоводните политики на Дружеството са последователни с тези, прилагани през предходния отчетен период, с изключение на следните изменени МСФО, възприети от 1 януари 2019 г.

МСФО 16 Лизинг

Стандартът влиза в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2019 г. МСФО 16 определя принципите за признаване, оценяване, представяне и оповестяване на лизинг и за двете страни по договор, т.е. клиента („лизингополучател“) и на доставчика („лизингодател“). МСФО 16 изисква лизингополучателите да отчитат повечето лизинги в баланса и да прилагат единен модел при отчитането на всички лизингови договори, с някои изключения. Отчитането при лизингодателите не се променя по същество. Към 1 януари 2019 г., общите вземания на Групата като лизингодател са в размер на 932 хил. лв. Новият стандарт е приложен от Групата, използвайки модифицирания ретроспективен подход. Предходните периоди не са преизчислени. За тези договори за лизинг, които преди са били класифицирани като финансов лизинг, активът с правото на ползване и лизинговото задължение са оценени със същите суми към датата на първоначалното прилагане на стандарта, с които са били съгласно МСС 17 непосредствено преди датата на първоначалното прилагане, съответно 184 хил. лв. активи с право на ползване към 1 януари 2019 г. и задължения по лизингови договори 184 хил. лв. към тази дата.

Групата е приложила и следните нови стандарти, изменения и разяснения към МСФО, разработени и публикувани от Съвета по международни счетоводни стандарти, които са задължителни за прилагане от годишния период, започващ на 1 януари 2019 г., но те нямат ефект от прилагането им върху финансовия резултат и финансовото състояние на Групата:

- МСФО 9 „Финансови инструменти“ (изменен) – Предплащания с отрицателно компенсиране
- МСС 19 „Доходи на наети лица“ (изменен) – Промяна в плана, съкращаване или уреждане
- ☞ МСС 28 „Инвестиции в асоциирани предприятия и съвместни предприятия“ (изменен) – Дългосрочни участия в асоциирани и съвместни предприятия
- ☞ КРМСФО 23 „Несигурност относно отчитането на данък върху дохода“
- ☞ Годишни подобрения на МСФО 2015-2017

ГРУПА БЪЛГАРСКА БАНКА ЗА РАЗВИТИЕ

БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2019

Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

2. БАЗА ЗА ИЗГОТВЯНЕ НА КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

2.2 Публикувани стандарти, които все още не са в сила и не са възприети по-рано

По-долу са представени накратко публикуваните стандарти или техните промени, които все още не са действащи или не са приложени по-рано от Групата към датата на издаване на настоящия консолидиран финансов отчет. Оповестено е как в разумна степен може да се очаква да бъдат повлияни оповестяванията, финансовото състояние и резултатите от дейността, когато Групата възприеме тези стандарти за първи път. Това се очаква да стане, когато те влязат в сила.

Определение за „съществен“ (Промени в МСС 1 и МСС 8)

Промените в определението за „същественост“ уеднаквяват определението използвано в Концептуалната рамка и това в стандартите.

Измененията разясняват как трябва да бъде прилагана дефиницията, като предоставят практически насоки, които до сега са били включени в други МСФО. Промяната влиза в сила на 1 януари 2020 г. Групата не счита, че тези промени ще имат отражение върху финансовите ѝ отчети.

Реформа при референтните лихвени проценти (Промени в МСФО 9, МСС 39 и МСФО 7)

Промените в реформата при референтните лихвени проценти (Промени в МСФО 9, МСС 39 и МСФО 7) разясняват, че някои предприятия ще продължат да използват някои изисквания за отчитане на хеджирането, допускайки, че референтните лихвени проценти, върху които се базират хеджираните парични потоци и паричните потоци на хеджиращия инструмент няма да бъдат променени в резултат от реформата при референтните лихвени проценти.

Реформа при референтните лихвени проценти (Промени в МСФО 9, МСС 39 и МСФО 7)

Промяната влиза в сила на 1 януари 2020 г. Групата не счита, че тези промени ще имат отражение върху финансовите ѝ отчети.

Класифициране на активите като текущи или нетекущи (Промени в МСС 1)

Промените целят постоянство при прилагането на изискванията, като подпомагат предприятията да определят, при отчитането на финансовото състояние, дълга и другите задължения с несигурна дата на изплащане дали следва да се класифицират като текущи (дължими или потенциално предявими за изплащане в рамките на една година) или нетекущи. Тези промени влизат в сила на 1 януари 2023 г., като все още не са приети от ЕС.

МСФО 3 Бизнес комбинации (Изменения): Дефиниция за бизнес

Измененията са в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2020 г. и са приети от ЕС. Измененията ограничават дефиницията за бизнес, предоставят насоки, подпомагащи дружествата в преценката, дали придобитият процес е съществен и въвеждат незадължителен тест за концентрация на справедлива стойност.

ГРУПА БЪЛГАРСКА БАНКА ЗА РАЗВИТИЕ

БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2019

Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

2. БАЗА ЗА ИЗГОТВЯНЕ НА КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

2.1.3 Публикувани стандарти, които все още не са в сила и не са възприети по-рано (продължение)

МСФО 17 Застрахователни договори

Стандартът влиза в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2021 г., отменяйки МСФО 4 Застрахователни договори, като се позволява по-ранното му прилагане, при условие че дружеството прилага също МСФО 15 Приходи по договори с клиенти и МСФО 9 Финансови инструменти. МСФО 17 Застрахователни договори установява принципите за признаване, оценяване, представяне и оповестяване на издадени застрахователни договори, и изисква прилагането на сходни принципи и по отношение на презастрахователните договори и инвестиционните договори с допълнителен, негарантиран доход. Той изисква прилагането на модел за текущо оценяване, съгласно който преценките се преразглеждат през всеки отчетен период. Договорите са оценяват, като се използват дисконтирани парични потоци с претеглени вероятности, изрична корекция за риск, и надбавка за договорени услуги, представляваща нереализираната печалба по договора, която се признава като приход през периода на покритие. Стандартът все още не е приет от ЕС.

Концептуална рамка за финансово отчитане

БМСС публикува Изменената Концептуалната рамка за финансово отчитане на 29 март 2018 г., която е в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2020 г. Концептуалната рамка съдържа концепциите за финансовото отчитане, насоки относно изготвянето на последователни счетоводни политики и насоки към разбирането и интерпретирането на стандартите.

Основните промени, въведени в ревизираната Концептуална рамка за финансово отчитане, са свързани с концепцията за оценка, включително факторите, които следва да се вземат предвид при избора на база за оценка, и концепцията за представяне и оповестяване, включително и кои доходи и разходи се класифицират през друг всеобхватен доход. Концептуалната рамка предоставя актуализирани определения за актив и пасив и критерии за тяхното признаване във финансовите отчети. Заедно с ревизираната Концептуална рамка, БМСС издава и Промени към препратките към концептуалната рамка в МСФО стандартите.

МСФО 16 Лизинг – Намаление на наемите, свързани с Covid-19, в сила от 1 юни 2020 г., приет от ЕС

Промените касаят единствено лизингополучателите по договори за лизинг, които са получили отстъпка от наемната сума или не дължат наем за определен период от време в резултат на пандемията от коронавирус COVID-19. В този случай лизингополучателите може да не считат намалените наемни вноски или опростените наеми за периодите до или преди 30 юни 2021 г. като модификация на лизинговия договор, независимо дали наемните суми впоследствие са увеличени след 30 юни 2021 г.

МСФО 14 Разчети за регулаторни отсрочени сметки (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2016) – ЕС е взел решение да не започва процеса по приемане на този междинен стандарт и да изчака окончателния стандарт.

ГРУПА БЪЛГАРСКА БАНКА ЗА РАЗВИТИЕ

БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2019

Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

2. БАЗА ЗА ИЗГОТВЯНЕ НА КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

2.2 Публикувани стандарти, които все още не са в сила и не са възприети по-рано (продължение)

Изменение на МСФО 10 Консолидирани финансов отчети и МСС 28 Инвестиции в асоциирани и съвместни предприятия - Продажба или вноска на активи между инвеститор и негово асоциирано или съвместно предприятие и последващи изменения (датата на влизане в сила е отложена за неопределен период до приключване на проекта за оценка на метода на собствения капитал);

Изменение на МСФО 3 Бизнес комбинации: МСС 16 Имоти, машини и съоръжения, МСС 37 Провизии, Условни пасиви и условни активи както и всички годишни подобрения

Годишни подобрения цикъл 2018-2020 в сила от 1 януари 2022 г., все още не са приети от ЕС

Годишните подобрения на стандартите по МСФО 2018–2020 г. правят изменения в МСФО 1, МСФО 9, МСФО 16 и МСС 41.

Изменението в МСФО 9 изяснява кои такси включва предприятието, когато прилага теста „10 на сто“ в параграф Б3.3.6 от МСФО 9 при преценка дали е необходимо да отписва финансов пасив. Предприятието следва да включва само такси, платени или получени между дружеството (кредитополучателя) и заемодателя, включително таксите, платени или получени или от предприятието, или от кредитора от името на трета страна.

Изменения на МСС 16 „Имоти, машини и съоръжения - Постъпления преди началото на предвидената употреба, в сила от 1 януари 2022 г., все още не са приети от ЕС

Изменения на МСС 16 Имоти, машини и съоръжения - Постъпленията преди предвидената употреба изменят стандарта, за да забранят приспадането от цената на даден имот, машина или съоръжение на постъпления от продажбата на произведени артикули, преди момента, в който активът се приведе до мястото и необходимото състояние за да може да работи по начина, предвиден от ръководството. Вместо това предприятието признава приходите от продажба на такива артикули и разходите за производството им в печалбата или загубата.

Изменения на МСС 37 "Обременяващи договори - Разходи за изпълнение на договор", в сила от 1 януари 2022 г., все още не са приети от ЕС

Измененията на МСС 37 „Обременяващи договори - разходи за изпълнение на договор, допълва че „разходите за изпълнение на договор включват разходите, които са пряко свързани с договора“. Разходите, които са свързани директно с договор, могат да бъдат или допълнителни разходи за изпълнение на договора (примери за това са директен труд, материали) или разпределение на други разходи, които са свързани директно с изпълнението на договори (пример може да бъде разпределянето на амортизация на имот, машина и съоръжение, използвани при изпълнение на договора).

ГРУПА БЪЛГАРСКА БАНКА ЗА РАЗВИТИЕ

БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2019

Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

3. ОСНОВНИ ЕЛЕМЕНТИ НА СЧЕТОВОДНАТА ПОЛИТИКА

3.1 Финансови инструменти

МСФО 9 Финансови инструменти: класификация и оценяване

Признаване на активи

Групата признава финансов актив или финансов пасив в отчета за финансовото състояние, тогава и само тогава, когато е част от съществуващо договорно отношение, уреждащо инструмента.

Групата класифицира финансовите активи, както измервани впоследствие по амортизирана стойност, справедлива стойност през друг всеобхватен доход или справедлива стойност през печалбата или загубата въз основа на:

- а) бизнес модел на Групата за управление на финансовите активи и
- б) характеристиките на договорния паричен поток на финансовия актив.

Независимо от избора си по отношение на подхода за отчитане, Групата има възможност при първоначалното признаване да определи неотменимо определен финансов актив като оценяван по справедлива стойност в печалбата или загубата, ако това елиминира или значително намалява несъответствието в оценката или признаването, което в противен случай би възникнало от оценяването на активи или пасиви или от признаването на печалби и загуби от тях на различна основа, както е описано по-долу:

- а) Ако Групата има пасиви по застрахователни договори, чието оценяване включва текуща информация и финансови активи, които тя счита за свързани и които в противен случай биха били оценени по справедлива стойност през друг всеобхватен доход или амортизирана стойност.
- б) Ако Групата има финансови активи, финансови пасиви или и двете, които споделят рисковите си характеристики и това води до противоположни промени в справедливата стойност, които са склонни взаимно да се компенсират.
- в) Ако Групата има финансови активи, финансови пасиви или и двете, които споделят рисковите си характеристики, което води до противоположни промени в справедливата стойност, които имат възможност да се нетират, и нито един от финансовите активи или финансови пасиви не отговаря на изискванията за определяне като хеджиращ инструмент, тъй като те не се оценяват по справедлива стойност в печалбата или загубата.

Финансов актив се оценява по амортизирана стойност, ако едновременно са изпълнени следните две условия:

- а) Финансовият актив се държи в рамките на бизнес модел, чиято цел е да държи финансови активи, за да се съберат договорните парични потоци (Hold to Collect); и
- б) Договорните условия на финансовия актив дават основание за възникване на парични потоци, които са единствено плащания на главници и лихви върху неизплатената главница, на определени дати (SPPI).

Финансов актив се оценява по справедлива стойност през друг всеобхватен доход, ако едновременно са изпълнени следните две условия:

- а) Финансовият актив е държан в рамките на бизнес модел, чиято цел се постига чрез събиране на договорни парични потоци и продажба на финансови активи и
- б) Договорните условия на финансовия актив дават основание за възникване на парични потоци, които са единствено плащания на главници и лихви върху неизплатената главница, на определени дати.

ГРУПА БЪЛГАРСКА БАНКА ЗА РАЗВИТИЕ

БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2019

Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

3. ОСНОВНИ ЕЛЕМЕНТИ НА СЧЕТОВОДНАТА ПОЛИТИКА (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

3.1 Финансови инструменти (продължение)

МСФО 9 Финансови инструменти: класификация и оценяване (продължение)

Признаване на активи (продължение)

Финансов актив се оценява по справедлива стойност в печалбата или загубата, освен ако не се оценява по амортизирана стойност или по справедлива стойност чрез друг всеобхватен доход в съответствие с посочените критерии.

При първоначалното признаване, Групата може да направи неотменим избор да представи по справедливата стойност през друг всеобхватен доход последващи промени в инвестиция в капиталов инструмент, която не е държана за търгуване, или не е условно възнаграждение, признато от приобретател в бизнес комбинация, към която се прилага МСФО 3.

Рекласификация на финансови активи

Когато и само когато Групата промени своя бизнес модел за управление на финансови активи, тя рекласифицира всички засегнати финансови активи, в съответствие с изискванията за класификация на активи. В случай, че Групата приложи такава рекласификация на финансовите активи, тя я прилага занапред, от първия ден на първия отчетен период следващ промяната в бизнес модела, която е резултирала в рекласификация на финансовите активи. Групата не преизчислява признати в миналото печалби, загуби (включително печалби или загуби от обезценка) или лихви.

Оценка и отчитане

При първоначално признаване, в случай на финансов актив или пасив, който не се отчита по справедлива стойност в печалбата или загубата, Групата отчита финансов актив или финансов пасив по справедлива стойност, вземайки предвид като евентуално увеличение и/или намаление разходи по сделката, които са пряко свързани с придобиването или създаването на финансовия актив или пасив.

Определяне на бизнес модела

Групата дефинира "бизнес модел с основна цел задържане на финансови активи за събиране на договорни парични потоци" като бизнес модел, при който финансовите активи на Групата се управляват за да се реализират парични потоци чрез събиране на договорни плащания през жизнения цикъл на инструмента. Групата може да използва този бизнес модел и в случай на конвертиране на продажба на активи с повишен кредитен риск или с цел намаляване на концентрационния риск. Тези финансови активи се отчитат по амортизирана стойност, ако както е описано по-горе е изпълнен допълнителният критерий от договорните условия на финансовия актив да възникват парични потоци, които представляват само плащания по главница и лихва по оставащата главница, на конкретни дати.

ГРУПА БЪЛГАРСКА БАНКА ЗА РАЗВИТИЕ

БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2019

Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

3. ОСНОВНИ ЕЛЕМЕНТИ НА СЧЕТОВОДНАТА ПОЛИТИКА (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

3.1 Финансови инструменти (продължение)

МСФО 9 Финансови инструменти: класификация и оценяване (продължение)

Определяне на бизнес модела (продължение)

Групата определя "бизнес модел, с основна цел едновременно събиране на договорни парични потоци и продажба на финансови активи" като бизнес модел, при който ключовият ръководен персонал на Групата е взел решение, че събирането на договорните парични потоци и продажбата на финансови активи са неразделна част от постигането на целта на бизнес модела и включва много по-чести и на по-висока стойност продажби на финансови активи в сравнение с бизнес модел с основна цел задържане на финансови активи за събиране на договорни парични потоци.

Тези активи се отчитат като финансови активи по справедлива стойност през друг всеобхватен доход, ако както е описано по-горе е изпълнен допълнителният критерий от договорните условия на финансовия актив да възникват парични потоци, които представляват само плащания по главница и лихва по оставащата главница, на конкретни дати.

Групата определя "Други бизнес модели" като бизнес модел, който не включва нито държане на финансови активи с цел събиране на договорни парични потоци, нито за едновременно събиране на договорни парични потоци и продажба на финансови активи. Обикновено включва активно изкупуване и продажба на финансови активи. Тези активи се отчитат като финансови активи по справедлива стойност през печалбата или загубата.

Финансови активи

Групата първоначално признава заеми и вземания и депозити на датата, на която те са възникнали. Всички други финансови активи (включително активи отчитани по справедлива стойност в печалби и загуби) се признават първоначално на датата на търгуване, на която Групата е станала страна по договорните условия на инструмента.

Групата отписва финансов актив, когато договорните права за паричните потоци от актива са погасени, или Групата прехвърли правата за получаване на договорните парични потоци от финансовия актив в сделка, според която значителна част от всички рискове и изгоди от собствеността на финансовия актив са прехвърлени. Всяко участие в прехвърлен финансов актив, който е създаден или задържан от Групата, се признава като отделен актив или пасив.

Финансови активи и пасиви се нетират и нетната стойност се представя в консолидирания отчет за финансово състояние тогава и само тогава, когато Групата има правно основание да нетира сумите и има намерение или да урежда на нетна база, или да реализира актива и да уреди пасива едновременно.

Групата има следните не-деривативни финансови активи:

- Финансови активи, отчитани по справедлива стойност през печалбата или загубата;
- Финансови активи, отчитани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход;
- Финансови активи по амортизирана стойност.

ГРУПА БЪЛГАРСКА БАНКА ЗА РАЗВИТИЕ

БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2019

Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

3. ОСНОВНИ ЕЛЕМЕНТИ НА СЧЕТОВОДНАТА ПОЛИТИКА (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

3.1 Финансови инструменти (продължение)

Финансови активи (продължение)

Финансови активи, отчитани по амортизирана стойност

Финансовите активи, отчитани по амортизирана стойност са финансови активи, които се държат в рамките "бизнес модел с основна цел задържане на финансови активи за събиране на договорни парични потоци" и които представляват само плащания на главници и лихви (SPPI). Групата държи такива финансови активи в рамките на бизнес модел, чиято цел е да държи финансови активи, за да се съберат договорните парични потоци в рамките на жизнения цикъл на актива. Такива активи се признават първоначално по справедлива стойност плюс всички пряко съотносими разходи по сделката. След първоначално признаване заемите и вземанията се оценяват по амортизирана стойност, като се използва метода на ефективния лихвен процент, намалена със загуби от обезценка.

Ефективният лихвен процент е процентът, който точно дисконтира приблизително оценените бъдещи парични плащания или постъпления за очаквания срок на финансовия актив или финансовия пасив до брутната балансова стойност на финансов актив или до амортизираната стойност на финансов пасив. При изчисляване на ефективния лихвен процент се оценяват приблизително очакваните парични потоци, като взема предвид всички договорни условия по финансовия инструмент (например опции за предсрочно логасяване, удължаване, кол-опции и други подобни опции), но не взема предвид очакваните кредитни загуби. Изчисляването включва всички такси и други възнаграждения, платени или получени от контрагентите по договора, които са неразделна част от ефективния лихвен процент, разходите по сделката и всички други премии или отбиви.

При изчисляване на ефективния лихвен процент, Групата оценява паричните потоци, като взема предвид всички договорни условия на финансовия инструмент, но не взема предвид бъдещи загуби по кредити. Изчислението включва всички такси и други възнаграждения, платени или получени от контрагентите, които са неразделна част от ефективния лихвен процент.

Групата взема предвид доказателства за обезценка на заеми и вземания за всеки конкретен актив с изключение на вземанията от служители (Бележка 3: Обезценка на финансови инструменти). След проведен задълбочен преглед на качеството и тест за обезценка на редовните експозиции, Групата установи, че към 31.12.2019 г., както и в 2018 г. очакваната кредитна загуба от вземания от служители е 0%, а тази възникнала от вземанията от Републиканския бюджет по НПЕЕМЖС е 437 хил. лв. (Към 31.12.2018 г.: 804 хил. лв.).

Финансови активи, отчитани по амортизирана стойност включват пари и парични еквиваленти, вземания от банки, кредити и аванси на клиенти, вземания от Републикански бюджет, ценни книжа и търговски и други вземания.

ГРУПА БЪЛГАРСКА БАНКА ЗА РАЗВИТИЕ

БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2019

Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

3. ОСНОВНИ ЕЛЕМЕНТИ НА СЧЕТОВОДНАТА ПОЛИТИКА (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

3.1 Финансови инструменти (продължение)

Финансови активи (продължение)

Финансови активи, отчитани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход

Финансовите активи, отчитани през друг всеобхватен доход включват капиталови и дългови ценни книжа, както и специфични случаи на кредити.

Финансовите активи, отчитани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход представляват активи, придобити съгласно бизнес модел, с основна цел едновременно събиране на договорни парични потоци и продажба на финансови активи.

Дълговите инструменти се оценяват по справедлива стойност през друг всеобхватен доход, ако са изпълнени следните две условия:

- а) финансовият актив се държи в рамките на бизнес модел, чиято цел е както събиране на договорни парични потоци, така и продажби на финансови активи, и
- б) съгласно договорните условия на финансовия актив на конкретни дати възникват парични потоци, които са единствено плащания по главница и лихва върху непогасената сума на главницата.

Дълговите инструменти първоначално се признават по справедлива стойност плюс разходите по сделката. В последствие промените в отчетната стойност на тези дългови инструменти в резултат от положителни или отрицателни валутни курсови разлики, приходи или разходи от обезценка и лихвен доход изчислен при използването на ефективния лихвен процент се признават в печалби и загуби.

Когато една инвестиция в дългов инструмент се отпише, натрупаните печалби и загуби през друг всеобхватен доход се рекласифицират в печалби и загуби.

При първоначално признаване Групата може да направи неотменим избор (на база отделен инструмент) да определи инвестицията в капиталов инструмент като измервана по справедлива стойност чрез друг всеобхватен доход. Определянето като измерван по справедлива стойност чрез друг всеобхватен доход не се прилага когато капиталовият инструмент е държан за търгуване или представлява условен актив признат от придобиващата страна при бизнес комбинация.

Финансовият актив е държан за търгуване, ако:

- е придобит с основна цел да бъде продаден в краткосрочен план, или
- при първоначалното признаване е част от портфейл от определени финансови инструменти, които Групата управлява съвместно и има доказателства за скорошно прилагане на модел на краткосрочно реализирана печалба, или
- е дериватив (освен е дериватив, който е договор за финансова гаранция или е определен като ефективен инструмент за хеджиране)

ГРУПА БЪЛГАРСКА БАНКА ЗА РАЗВИТИЕ

БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2019

Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

3. ОСНОВНИ ЕЛЕМЕНТИ НА СЧЕТОВОДНАТА ПОЛИТИКА (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

3.1 Финансови инструменти (продължение)

Финансови активи (продължение)

Финансови активи, отчитани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход (продължение)

Инвестиции в капиталови инструменти, измервани по справедлива стойност чрез друг всеобхватен доход, първоначално се измерват по справедлива стойност плюс разходи по сделката. Впоследствие, те се измерват по справедлива стойност, като печалба или загуба възникнала от промените в справедливата стойност се признават през друг всеобхватен доход и се натрупват в преоценъчен резерв. Натрупаната печалба или загуба не се рекласифицира като печалба или загуба при загуба или продажба на инвестицията в капиталови инструменти, а се прехвърля към резервите.

Дивидентите от инвестиции в капиталови инструменти се признават в печалбата или загубата в съответствие с МСФО 9, освен ако дивидентите доказано не представляват възстановяване на част от разходите за инвестицията. При освобождаването от капиталови инструменти от тази категория всяка сума, отчетена в преоценъчния резерв на инструментите, се рекласифицира в неразпределената печалба.

Финансови активи, отчитани по справедлива стойност през печалбата или загубата

Финансови активи, които не отговарят на условията за оценяване по амортизирана стойност или справедлива стойност през друг всеобхватен доход, се оценяват по справедлива стойност в печалбата или загубата. По-конкретно:

- Инвестиции в капиталови инструменти се класифицират по справедлива стойност в печалбата или загубата, освен ако Групата не определи капиталовата инвестиция, която нито е държана за търгуване, нито представлява условно възнаграждение, произтичащо бизнес комбинация, през друг всеобхватен доход при първоначалното признаване;
- Дългови инвестиции, които не отговарят на критериите за оценяване по амортизирана стойност или по справедлива стойност през друг всеобхватен доход се класифицират като оценени по справедлива стойност в печалбата или загубата. В допълнение, дългови инструменти, които отговарят на условията за оценяване както по амортизирана стойност, така и по справедлива стойност през друг всеобхватен доход, мога да бъдат определени като отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата при първоначалното признаване ако това елиминира или значително намалява счетоводно несъответствие, което би могло да възникне от оценяването на активи и пасиви или признаването на печалби и загуби от тях на различни бази. Групата не е определила дългови инструменти като отчитани по справедлива стойност в печалба или загуба.

ГРУПА БЪЛГАРСКА БАНКА ЗА РАЗВИТИЕ

БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2019

Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

3. ОСНОВНИ ЕЛЕМЕНТИ НА СЧЕТОВОДНАТА ПОЛИТИКА (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

3.1 Финансови инструменти (продължение)

Финансови активи (продължение)

Финансови активи, отчитани по справедлива стойност през печалбата или загубата (продължение)

Свързаните разходи по сделката се признават в печалба и загуба, когато възникнат. Финансовите активи отчитани по промени, включително доходи от дивиденди, се отчитат в печалби и загуби.

При първоначалното придобиване, ръководството на Групата определя дали един финансов актив ще се държи за търгуване. Обикновено деривативите са такъв тип инструменти.

Деривативите са финансови инструменти:

- чиято стойност се променя в отговор на промени в лихвен процент, цена на ценна книга, цена на стока, валутен курс, индекс на цени или лихвени проценти, кредитен рейтинг или кредитен индекс, или друга променлива;
- които не изискват първоначална нетна инвестиция или изискват малка първоначална нетна инвестиция в сравнение с други видове договори, които реагират по подобен начин на промени в пазарните условия;
- които са платими на бъдеща дата.

Когато при сключване на конкретна деривативна сделка, Групата определя конкретна позиция за хеджиране и са изпълнени всички изисквания на МСФО 9, съответния дериватив се отчита като такъв за хеджиране, като се определя дали той хеджира:

- отклонения в справедливата стойност на конкретен актив (fair value hedge),
- разлики в очаквани бъдещи парични потоци (cash flow hedge), или
- ефект от инвестиции в чуждестранни дъщерни предприятия (net investment hedge).

Деривативи, които не отговарят на критериите за хеджиране, се отчитат като по справедлива стойност през печалба и загуба.

Деривативните финансови инструменти се признават първоначално по справедлива стойност (включително разходите по сделката) и впоследствие се преоценяват по справедлива стойност. Деривативите се отчитат като активи, когато справедливата им стойност е положителна и като пасиви, когато е отрицателна.

Към 31.12.2018 г. и 31.12.2019 г., Групата не притежава активи, които са отчитани по справедлива стойност през печалбата или загубата.

ГРУПА БЪЛГАРСКА БАНКА ЗА РАЗВИТИЕ

БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2019

Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е посочено друго.

3. ОСНОВНИ ЕЛЕМЕНТИ НА СЧЕТОВОДНАТА ПОЛИТИКА (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

3.1 Финансови инструменти (продължение)

Финансови активи (продължение)

Активи на доверително управление

Групата предоставя доверителни услуги, които водят до държане на или инвестиране в активи от името на клиенти. Активите, държани на доверително управление, освен ако са изпълнени определени критерии за признаване, не са показват във финансовите отчети на Групата, тъй като не представляват активи на Групата. Българска банка за развитие АД извършва услуги в качеството си на инвестиционен посредник, съгласно разпоредбите на Закона за публично предлагане на ценни книжа (ЗППЦК). Като инвестиционен посредник, Групата следва да отговаря на определени изисквания за защита на интересите на клиентите съгласно Закона за пазарите на финансови инструменти (ЗПФИ) и Наредба 38 издадена от Комисията по Финансов Надзор (КФН). Групата също така следва да спазва изискванията на Директива 2014/65/ЕС за Пазарите на финансови инструменти (MiFID II) и Регламент 600/2014 на ЕС относно Пазарите на Финансови инструменти (MiFIR).

Групата е създала и прилага организация, свързана със сключването и изпълнението на договори с клиенти, с изискването на информация от клиенти, с воденето на отчетност и съхраняването на клиентски активи, съгласно изискванията на горепосочените национални и Европейски нормативни актове. Групата е изградила система от вътрешни правила и процедури за вътрешен контрол, които да осигурят пълното съответствие с нормативната уредба, посочена по-горе.

Финансови пасиви

Всички финансови пасиви се оценяват последващо по амортизирана стойност, използвайки метода на ефективния лихвен процент или по справедлива стойност в печалбата или загубата. Финансови пасиви, които не са условно възнаграждение на придобиващия в бизнес комбинация, държани за търгуване, или определени като отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата, се оценяват последващо по амортизирана стойност, използвайки метода на ефективния лихвен процент.

Първоначално, те се признават по справедливата стойност на получените парични потоци при възникване на пасива, намалени с разходите по сделката. Впоследствие, всяка разлика между нетните парични потоци и остатъчната стойност се признава в печалбата или загубата за периода по метода на ефективната лихва за срока на пасива. Финансовите пасиви, отчетени от Групата като депозити, привлечени средства и издадени ценни книжа, се представят по амортизирана стойност.

Ефективният лихвен процент е лихвата, която точно дисконтира очакваните бъдещи парични плащания или постъпления за периода на очаквания живот на финансовия инструмент или, когато е подходящо за по-къс период, до брутната балансова стойност на финансовия актив или до амортизираната стойност на финансовия пасив. При изчисляване на ефективния лихвен процент, Групата оценява паричните потоци, като взема предвид всички договорни условия на финансовия инструмент, но не взема предвид бъдещи загуби по кредити. Изчисляването включва всички такси и други възнаграждения, платени или получени от контрагентите, които са неразделна част от ефективния лихвен процент.

ГРУПА БЪЛГАРСКА БАНКА ЗА РАЗВИТИЕ

**БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2019**

Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

3. ОСНОВНИ ЕЛЕМЕНТИ НА СЧЕТОВОДНАТА ПОЛИТИКА (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

3.1 Финансови инструменти (продължение)

Отписване на финансови инструменти

Финансов актив (или, когато е приложимо, част от финансов актив или част от група от сходни финансови активи) се отписва, когато:

- а) Договорните права върху паричните потоци от финансовия актив са изтекли;
- б) Договорните права за получаване на парични потоци от финансовия актив са прехвърлени, или договорните права за получаване на парични потоци от финансовия актив са запазени, но е поето договорно задължение за плащане на всички събрани парични потоци, без съществено отлагане, на трета страна по сделка за прехвърляне, при което:
 - Групата е прехвърлила в значителна степен всички рискове и ползи от собствеността върху финансовия актив или
 - Групата нито е прехвърлила, нито е запазила в значителна степен всички рискове и ползи от собствеността върху финансовия актив, но не е запазила контрола върху него.

Когато Групата е прехвърлила договорните си права за получаване на парични потоци от финансовия актив и нито е прехвърлила, нито е запазила в значителна степен всички рискове и ползи от собствеността върху финансовия актив, но е запазила контрола върху него, тя продължава да признава прехвърления финансов актив до степента на продължаващото си участие в него. В този случай, Групата признава и съпътстващо задължение. Прехвърленият актив и съпътстващото задължение се оценяват така че да отразяват правата и задълженията, които Групата е запазила. Степента на продължаващото участие, което е под формата на гаранция за прехвърления актив, се оценява по по-ниската от първоначалната балансова стойност на актива и максималната стойност на възнаграждението, което може да се наложи да бъде възстановено от Групата.

Финансов пасив се отписва от консолидирания отчет за финансовото състояние, когато той е погасен, т.е. когато задължението, определено в договора, е отпаднало или е анулирано или срокът му е изтекъл. Замяната на съществуващ финансов пасив с друг дългов инструмент от същия заемодател със съществено различни условия, или същественото модифициране на условията на съществуващ финансов пасив, се отчита като отписване на първоначалния финансов пасив и признаване на нов финансов пасив. Разликата между балансовите стойности на първоначалния и новия пасив, се признава в консолидирания отчет за всеобхватния доход – в печалбата или загубата.

ГРУПА БЪЛГАРСКА БАНКА ЗА РАЗВИТИЕ

БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2019

Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

3. ОСНОВНИ ЕЛЕМЕНТИ НА СЧЕТОВОДНАТА ПОЛИТИКА (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

3.1 Финансови инструменти (продължение)

Обезценка на финансови активи

МСФО 9 изисква признаването на обезценка от очаквани кредитни загуби върху дългови финансови инструменти, оценявани по амортизирана стойност или по справедлива стойност през друг всеобхватен доход, лизингови вземания, търговски вземания и активи по договори, както и върху договори за финансови гаранции. Размерът на обезценката зависи от вероятността от неизпълнение на длъжника през следващите 12 месеца след първоначалното признаване, освен ако не е настъпило значително увеличение на кредитния риск, което налага да се оценят очакваните кредитни загуби (ОКЗ) през целия живот на финансовия актив.

Оценката на ОКЗ се основава на цялата налична, разумна и аргументирана информация към отчетната дата за миналите събития, текущата ситуация, както и използване на уместни макроикономически показатели и надеждни прогнози за бъдещите икономически условия. Основните макроикономически показатели, които Групата използва са брутен вътрешен продукт, безработица, инфлация, промяна на цените на петрола и промяна в курса на щатския долар и 3-месечния EURIBOR. Очакваните кредитни загуби, за кредити оценени във фаза 3, се оценяват на базата на три макроикономически сценария – реалистичен, негативен и оптимистичен – които се използват при изчислението на обезценката с различни тегла. Получените резултати могат допълнително да се коригират и очакваните кредитни загуби да се увеличат или намалят, за да бъдат отразени бъдещи рискове, които не подлежат на моделиране (основно законодателни или регулаторни).

Групата е изготвила методология, която въвежда критерии за класифициране на финансовите активи в три категории (т.нар. „фази“), критерии за трансфери между тях и определяне размер на обезценка в зависимост от фазата, в която е класифициран съответният актив. По-долу са описани фазите и техните характеристики:

- Фаза 1 – включва обслужвани кредити без значително увеличение на кредитния риск след първоначалното признаване. Обезценката на тези активи се основава на вероятността от неизпълнение на длъжника през следващите 12 месеца или за по-къс период, ако животът на инструмента е по-къс от една година;
- Фаза 2 – включва активи със значително увеличение на кредитния риск след първоначалното признаване. Такова увеличение се предполага да има, ако кредитът е просрочен повече от 30 дни; длъжникът е поставен под наблюдение; кредитният рейтинг на длъжника се е влошил към отчетната дата в сравнение с рейтинга му на датата на признаване на инструмента или Групата очаква кредитът да бъде реструктуриран. В този случай очакваните кредитни загуби се изчисляват за целия живот на актива;
- Фаза 3 – включва активи, за които съществуват обективни доказателства, че са обезценени, като например кредити в неизпълнение. Групата е определила специфични критерии, според които се определя че даден длъжник е в неизпълнение. Очакваните кредитни загуби за тези инструменти също се изчисляват за целия им живот.

Абсолютният праг за прехвърляне на кредитите между нивата е обвързан с вътрешния кредитен рейтинг, определен от Групата на съответния кредитополучател. Групата е определила кредитен рейтинг 7 за граница за преминаване във фаза 2 и кредитен рейтинг 8 за преминаване във Фаза 3.

ГРУПА БЪЛГАРСКА БАНКА ЗА РАЗВИТИЕ

БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2019

Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

3. ОСНОВНИ ЕЛЕМЕНТИ НА СЧЕТОВОДНАТА ПОЛИТИКА (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

3.1 Финансови инструменти (продължение)

Обезценка на финансови активи (продължение)

Финансовите активи класифицирани във Фаза 1 – Редовни – се обезценяват индивидуално въз основа на вероятността от неизпълнение на длъжника през следващите 12 месеца или за по-къс период, ако животът на инструмента или остатъчният срок е по-къс от една година;

Финансов актив, класифициран във Фаза 2 – Наблюдавани – е актив със значително увеличение на кредитния риск след първоначалното признаване. Такова увеличение се предполага да има, ако графикът на плащания е просрочен повече от 30 дни; длъжникът е поставен под наблюдение; кредитният рейтинг на длъжника се е влошил към отчетната дата в сравнение с рейтинга му на датата на признаване на инструмента или Групата очаква кредитът да бъде реструктуриран. В този случай очакваните кредитни загуби се изчисляват за целия живот на актива;

Финансов актив класифициран във Фаза 3 – Необслужвани – който не се отчита по справедлива стойност в печалби и загуби, се преглежда към всяка отчетна дата, за да се прецени дали съществуват обективни доказателства че е обезценен. Един финансов актив е обезценен ако има обективни доказателства за обезценка в резултат от едно или повече събития, възникнали след първоначалното признаване на актива, и това събитие на загуба е засегнало очакваните бъдещи парични потоци от този актив, което може да бъде надеждно оценено.

Обективно доказателство, че финансов актив е обезценен, включва неизпълнение или просрочие от длъжника, реструктуриране на задължението към Групата при условия, които Групата иначе не би разглеждала, индикации, че длъжник или емитент ще изпадне в несъстоятелност, неблагоприятни промени в статуса на плащания на длъжник или емитент, икономически условия, които водят до неизпълнения или изчезването на активен пазар за дадена ценна книга.

Закупени или първоначално създадени финансови активи с кредитна обезценка са активи, които са кредитно обезценени при първоначалното признаване. За тези активи Групата признава всички промени в очакваната кредитна загуба за целия срок на инструмента от първоначалното признаване като загуба от обезценка с признаване на промените в печалбата или загубата. Резултатът от положителна промяна в тези активи е приход от обезценка.

ГРУПА БЪЛГАРСКА БАНКА ЗА РАЗВИТИЕ

БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2019

Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

3. ОСНОВНИ ЕЛЕМЕНТИ НА СЧЕТОВОДНАТА ПОЛИТИКА (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

3.1 Финансови инструменти (продължение)

Обезценка на финансови инструменти (продължение)

Финансови активи, отчитани по амортизирана стойност

Групата обезценява тези активи на индивидуална и колективна база.

Групата взема предвид доказателства за обезценка на финансови активи, отчитани по амортизирана стойност (заеми и вземания) както за конкретен актив, така и на колективно равнище. Активите, които имат сходни рискови характеристики се проверяват колективно за обезценка.

При проверката на колективно ниво за обезценка, Групата използва историческите тенденции за вероятността за неизпълнение, времето за възстановяване и размера на възникналите загуби. Загубата от обезценка за финансов актив, отчитан по амортизирана стойност, се изчислява като разликата между неговата отчетна стойност и настоящата стойност на очакваните бъдещи парични потоци, дисконтирани с оригиналния ефективен лихвен процент.

Оценяването на очакваните кредитни загуби е функция на вероятност от неизпълнение, загуба при неизпълнение (значимостта на загубата при неизпълнение) и експозиция при неизпълнение. Оценката на вероятността от неизпълнение и загуба при неизпълнение се базира на исторически данни, коригирани с прогнозна информация. По отношение на експозицията при неизпълнение, за финансови активи тя се представлява от брутната им балансова стойност към отчетната дата; за договори за финансови гаранции експозицията включва сумата, усвоена към отчетната дата плюс допълнителните суми, които се очаква да бъдат усвоени в бъдеще по дата на неизпълнение, определена въз основа на историческия опит, разбирането на Групата за специфичните бъдещи нужди от финансиране на длъжниците и друга относима прогнозна информация.

Съгласно „Политика и правила за определяне на очаквана загуба и обезценка на експозиции“, разбирането на Групата за обезценка на колективна (портфейлна) основа е следното:

„Чл. 32. (1) Въз основа на мотивирано предложение от управление „Риск“, банката може да обособява подпортфейли от експозиции със сходни рискови характеристики.

(2) Показателите, мотивирали обособяването на подпортфейл, се контролират и наблюдават минимум веднъж годишно с цел установяване на потенциална неблагоприятна динамика и промени на рисковия профил на портфейла.

Чл. 33. Размерът на колективната обезценка се определя при спазване на приетата от банката методика. Допуска се разработването и на допълнителни методики, отчитащи специфични рискови фактори за конкретни подпортфейли.

Чл. 34. За групи финансови инструменти (портфейли), чийто кредитен риск се е увеличил значително след първоначалното признаване, може да се извърши оценка на портфейлна база, като се вземе предвид информацията, която удостоверява значителното увеличение на кредитния риск на ниво група или подгрупа от финансови инструменти.

ГРУПА БЪЛГАРСКА БАНКА ЗА РАЗВИТИЕ

БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2019

Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

3.1 Финансови инструменти (продължение)

Обезценка на финансови инструменти (продължение)

Финансови активи, отчитани по амортизирана стойност (продължение)

По този начин Групата признава очаквани кредитни загуби за целия срок на финансовите инструменти, чийто кредитен риск се е увеличил значително, дори когато на ниво отделен инструмент липсват доказателства за това.

Чл. 35.(1) Когато Групата определя дали е настъпило значително увеличение на кредитния риск и признава корекции за загуби на колективна база, финансовите инструменти може да се групират на базата на общи характеристики на кредитния риск с цел провеждане на анализ, целящ своевременното установяване на значително увеличение на кредитния риск.

(2) Групирайки финансови инструменти, Групата спазва принципа да не влошава качеството на наличната информация чрез групиране на финансови инструменти с различни рискови характеристики. Общите характеристики на кредитния риск включват например, но не се ограничават до: вид инструмент; рейтинг за кредитния риск; вид обезпечение; дата на първоначално признаване; остатъчен срок до падежа; отрасъл; географско местоположение на заемополучателя; и относителната стойност на обезпечението спрямо финансовия актив, ако тя оказва въздействие върху вероятността от настъпване на неизпълнение (например заеми без право на регресен иск в някои юрисдикции или съотношения заем/обезпечение).“

Понастоящем Групата е определила като портфейл за колективна обезценка вземанията по НПЕЕМЖС.

Под обезценка на индивидуална база, Групата разбира (пак в същата Политика) оценка на очакваните кредитни загуби въз основа на индивидуалните параметри на експозицията:

1. Когато експозицията е във Фаза 3, се прилага индивидуална матрица за очакваните бъдещи парични потоци от реализация на обезпеченията.
2. Когато експозицията е във Фаза 1 или 2 се използва инструмент (tool), който съпоставя индивидуалните характеристики на експозицията (матуритет, модел на изплащане, сектор, тип и т.н.) с приложими към експозиции със сходни характеристики исторически обосновани вероятности за неизпълнение, макроикономически параметри, секторни специфики и др.

Финансови активи, отчитани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход

За дългови инструменти, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход, не се признава провизия за загуба от обезценка в отчета за финансовото състояние, тъй като балансовата стойност е равна на справедливата стойност. Въпреки това, загубата от обезценка се включва като част от преоценената стойност в преоценъчни резерв на инвестициите.

За капиталовите ценни книги не се начислява обезценка, като всяко движение на справедливата стойност се отчита през друг всеобхватен доход до окончателната продажба или отписване на ценната книга.

ГРУПА БЪЛГАРСКА БАНКА ЗА РАЗВИТИЕ

БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2019

Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

3.1 Финансови инструменти (продължение)

Справедлива стойност на финансовите активи и пасиви

Дефиниции

Справедливата стойност се дефинира като цената, която би била получена при продажба на даден актив или платена при прехвърлянето на задължение при обичайна сделка между пазарни участници към датата на оценката. Групата оповестява информация за справедливата стойност на тези финансови активи и пасиви, за които има налична пазарна информация и чиято справедлива стойност е съществено различна от отчетената балансова стойност.

Справедливите стойности на финансовите активи и финансовите пасиви, които се търгуват на активни пазари и за които има достъпна пазарна информация, са основани на обявени пазарни цени или цени на затваряне. Използването на реални пазарни цени и информация намалява нуждата от управленска преценка и предположения, както и несигурността, свързана с определянето на справедливи стойности. Наличността на реални пазарни цени и информация варира в зависимост от продуктите и пазарите, и се променя въз основа на специфичните събития и общите условия на финансовите пазари. За част от останалите финансови инструменти, Групата определя справедливите стойности, използвайки техника на оценяване, базирана на нетна настояща стойност. Изчисляването на нетната настояща стойност се извършва с пазарни криви за доходност и кредитни спредове, където е необходимо, за съответния инструмент. Целта на техниките на оценяване е да се определи справедлива стойност, която отразява цената на финансовия инструмент на отчетната дата, която би била определена от преки участници на пазара. Групата има установена контролна среда по отношение на оценяването на справедливите стойности.

Справедливата стойност на финансовите инструменти, които не са търгувани на активни пазари (напр. деривативи, нетъргуеми на борсата), които са обект на сделка между страните, са определени чрез използването на техники за оценки. Тези техники за оценки се придържат към употребата на пазарни данни, когато има такива и колкото е възможно по-малко на специфичните оценки на Групата.

Йерархия на справедлива стойност

Групата използва следната йерархия за определяне и оповестяване на справедливата стойност на финансовите инструменти чрез оценителска техника:

- Ниво 1 - входящите данни на ниво 1 са котираните (некоригирани) цени на инструменти на активните пазари за идентични финансови инструменти;
- Ниво 2 - входящите данни на ниво 2 са входящи данни за даден актив или пасив, различни от котираните цени, включени в ниво 1, които, пряко или косвено, са достъпни за наблюдение. Тази категория включва инструменти, оценявани използвайки: котиран цени на подобни активи или пасиви на активни пазари; котиран цени на идентични или подобни активи или пасиви на пазари, които не се считат за активни; други техники за оценяване, където всички значими входящи данни са пряко или косвено достъпни за наблюдение, използвайки пазарни данни;

ГРУПА БЪЛГАРСКА БАНКА ЗА РАЗВИТИЕ

БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2019

Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

3.1 Финансови инструменти (продължение)

Справедлива стойност на финансовите активи и пасиви

Йерархия на справедлива стойност (продължение)

- Ниво 3 - входящите данни на ниво 3 са ненаблюдаеми входящи данни за даден актив или пасив. Тази категория включва всички инструменти, при които техниката за оценяване не включва наблюдаеми входящи данни и ненаблюдаемите входящи данни имат значителен ефект върху оценката на инструмента. Тази категория включва инструменти, които се оценяват на базата на котирани цени на подобни инструменти, където значителни ненаблюдаеми корекции или предположения се изискват, за да отразят разликите между инструментите;

Йерархията на справедливата стойност на финансовите активи и пасиви е оповестена в Бележка 5.

Отчитане на хеджирането

МСФО 9 въвежда значително изменение в отчитането на хеджирането, изискващ по-голям обем оповестявания относно дейността по управление на риска. Бизнес моделът на Групата не включва заемането на значими пазарни или валутни позиции. Доколкото Групата е изложена на валутен или лихвен риск, тя предприема подходящи мерки за неговото минимизиране: осигуряване на съответствие между размера на активните и пасивните експозиции в съответната валута, осигуряване на покритие на лихвоносните активи с фиксирана лихва със сходни по размер лихвоносни пасиви с фиксирана лихва.

Групата поема в пълна степен пазарния риск по притежаваните от нея ценни книжа, независимо дали са държани за събиране на парични потоци или за продажба.

Групата не притежава дъщерни дружества в чужбина, които да консолидира.

Групата не отчита активни финансови инструменти, за които е определено хеджиращо взаимоотношение, поради което изискванията относно хеджирането съгласно МСФО 9 не оказват влияние върху финансовите отчети на Групата.

Парични средства и парични еквиваленти

Паричните еквиваленти за целите на отчета за паричните потоци се състоят от парични средства в брой, по разплащателни сметки в други банки, предоставени депозити на други банки - на виждане и/или с оригинален срок до три месеца, в това число и по репо-сделки с оригинален срок до три месеца, както и салда по сметките с Централната банка, които са свободни от всякакви ограничения (не са блокирани). Групата поддържа Минимален Задължителен Резерв според изискванията на БНБ и за целите на паричния поток ги включва в Пари и Парични еквиваленти. Те се представят в консолидирания отчет за финансовото състояние по тяхната амортизирана стойност.

Банковите овърдрафти, които са платими при поискване и формират неразделна част от управлението на паричните наличности на Групата, се включват като компонент на парични средства и парични еквиваленти за целите на изготвянето на консолидирания отчет за паричните потоци.

ГРУПА БЪЛГАРСКА БАНКА ЗА РАЗВИТИЕ

БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2019

Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

3. ОСНОВНИ ЕЛЕМЕНТИ НА СЧЕТОВОДНАТА ПОЛИТИКА (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

3.2 Други активи

Активи, държани за продажба

Активи се класифицират като държани за продажба, ако тяхната балансова стойност ще бъде възстановена чрез продажба, а не чрез продължаваща употреба в дейността на Групата. Активите, държани за продажба се оценяват първоначално по цена на придобиване, като разходите по сделката се включват в първоначалната оценка. Тези активи, обичайно, са били първоначално приети от Групата като обезпечения и се придобиват в следствие от нея в резултат на замяна "дълг срещу собственост" от кредитополучатели, които не обслужват своите задължения съгласно договорните условия по кредита.

Активи, класифицирани в тази група, са налични за незабавна продажба в тяхното настоящо състояние. Ръководството обичайно активно провежда мероприятия за реализиране на сделка за продажба, която се цели да бъде изпълнена в рамките поне на една година от датата на класифициране на актива в тази група. Активи, класифицирани като държани за продажба, се представят в консолидирания отчет за финансовото състояние отделно и се оценяват по по-ниската от балансовата стойност и справедливата им стойност, намалена с преките очаквани разходи по продажбата.

Активите от тази класификационна група не се амортизират.

Данъци

Групата начислява текущи данъци съгласно българските закони. Данъкът върху печалбата се изчислява на база на облагаемата печалба за периода, определена в съответствие с правилата, установени от данъчните власти, по силата на които се плащат (възстановяват) данъци.

Данъчният ефект, свързан със сделки или други събития, отчетени в отчета за всеобхватния доход, също се отчита в отчета за всеобхватния доход, и данъчният ефект, свързан със сделки и други събития, отчетени директно в собствения капитал, също се отнася директно в собствения капитал.

Задълженията по отсрочени данъци се отчитат за всички временни разлики, подлежащи на данъчно облагане, освен в случаите, когато възникват от първоначалното отчитане на актив или пасив при сделка, за която към момента на сделката не дава отражение, нито на счетоводната, нито на данъчната печалба (данъчна загуба).

Отсрочените данъчни активи се отчитат за всички временни разлики, подлежащи на приспадане, до степента, до която е вероятно да има налична облагаема печалба, срещу която да се извършат съответните приспадания по отсрочени данъчни вземания. Това не се отнася за случаите, когато те възникват от първоначалното отчитане на актив или пасив при сделка, за която към момента на сделката не дава отражение, нито на счетоводната, нито на данъчната печалба (данъчна загуба).

ГРУПА БЪЛГАРСКА БАНКА ЗА РАЗВИТИЕ

БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2019

Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

3. ОСНОВНИ ЕЛЕМЕНТИ НА СЧЕТОВОДНАТА ПОЛИТИКА (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

3.2 Други активи (продължение)

Данъци (продължение)

Отсрочени данъци се признават като приход или разход и се включват в нетната печалба за периода, освен в случаите, когато тези данъци възникват от сделка или събитие, отчетено за същия или различен период директно в собствения капитал. Отсрочени данъци се начисляват в или приспадат директно от собствения капитал, когато тези данъци се отнасят за позиции, които се начисляват или приспадат през същия или различен период, директно в собствения капитал.

Имоти, машини и съоръжения

Имотите, машините и съоръженията са представени в консолидирания финансов отчет по историческа цена на придобиване, намалена с натрупаната амортизация и загубата от обезценка.

Първоначално оценяване

При първоначалното си придобиване имотите и съоръженията се оценяват по цена на придобиване, която включва покупната цена, вкл. митнически такси и всички преки разходи, необходими за привеждане на актива в работно състояние. Преките разходи са: разходи за подготовка на обекта, разходи за първоначална доставка и обработка, разходите за монтаж, разходи за хонорари на лица, свързани с проекта, невъзстановяеми данъци и други.

Последващо оценяване

Избраният от Групата подход за последваща оценка на имотите и съоръженията е модела на себестойността по МСС 16 – цената на придобиване, намалена с начислените амортизации и натрупаните загуби от обезценка.

Печалби и загуби при отписване на имоти, машини и съоръжения (определят се като разлика между постъпленията и балансовата стойност на актива) се признават нетно в други доходи/разходи от/за дейността в печалби и загуби.

Метод на амортизация

Групата използва линеен метод на амортизация на имоти и оборудване. Полезният живот по групи активи е както следва:

- сгради – 50 г.
- банково оборудване и компютри – 5 г.
- транспортни средства – 5 г.
- стопански инвентар – 6.7 г.

Полезният живот по групи активи не е променен в сравнение с 2018 г.

Полезният живот на отделните групи активи е определен от ръководството съобразно: физическото износване, спецификата на оборудването, бъдещите намерения за употреба и с предполагаемото морално остаряване. Определеният полезен живот на съоръженията се преглежда в края на всяка година и при установяване на значителни отклонения спрямо бъдещите очаквания за срока на използването на активите, същият се коригира проспективно.

ГРУПА БЪЛГАРСКА БАНКА ЗА РАЗВИТИЕ

БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2019

Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

3. ОСНОВНИ ЕЛЕМЕНТИ НА СЧЕТОВОДНАТА ПОЛИТИКА (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

3.2 Други активи (продължение)

Имоти, машини и съоръжения (продължение)

Последващи разходи

Разходите за ремонти и поддръжка се признават за текущи в периода, през който са направени. Извършени последващи разходи, свързани с имоти и съоръжения, които имат характер на подмяна на определени възлови части или на преустройство и реконструкция, се капитализират към балансовата стойност на съответния актив и се преразглежда остатъчния му полезен живот към датата на капитализация. Същевременно, неамортизираната част на заменените компоненти се изписва от балансовата стойност на активите и се признава в текущите разходи за периода на преустройството.

Нематериални активи

Нематериалните активи са представени в консолидирания финансов отчет по цена на придобиване, намалена с натрупаната амортизация и загубите от обезценка. В техния състав са включени програмни продукти (софтуер) и лицензи за ползване на софтуер.

В Групата се прилага линеен метод на амортизация на нематериалните активи при определен полезен живот 5 години.

Балансовата стойност на нематериалните активи подлежи на преглед за обезценка, когато са налице събития, или промени в обстоятелствата, които посочват, че балансовата стойност би могла да надвишава възстановимата им стойност. Загубите от обезценката се включват в консолидирания отчет за всеобхватния доход.

Нематериални активи

Нематериалните активи се отписват от консолидирания финансов отчет, когато се извадят трайно от употреба и не се очакват от тях бъдещи стопански изгоди, или се продадат. Печалбите или загубите от продажби на отделни активи от групата на нематериалните активи се определят чрез сравняването на приходите от продажбата и балансовата стойност на актива към датата на продажбата.

ГРУПА БЪЛГАРСКА БАНКА ЗА РАЗВИТИЕ

БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2019

Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

3. ОСНОВНИ ЕЛЕМЕНТИ НА СЧЕТОВОДНАТА ПОЛИТИКА (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

3.2 Други активи (продължение)

Инвестиционни имоти

Ръководството на Групата използва тази категория при отдаване под наем на активи, придобити от обезпечения по кредити. Инвестиционните имоти се оценяват първоначално по цена на придобиване, като разходите по сделката се включват в първоначалната оценка. След първоначалното признаване, инвестиционните имоти се отчитат по модела на справедливата стойност. Печалбата или загубата, възникнала от промяната в справедливата стойност на инвестиционните имоти, се включва в печалбата или загубата за периода, в който е възникнала. Справедливата стойност на инвестиционните имоти се определя въз основа на оценката от независим оценител.

Приходите от наем от инвестиционните имоти се представят в други доходи от дейността, а оперативните разходи пряко или непряко свързани с генерираните доходи от наем се представят в други разходи за дейността. Отписването на инвестиционен имот се извършва при продажба или трайно изваждане от употреба, като от продажбата му не се очакват бъдещи ползи. Печалбите или загубите от отписването на инвестиционни имоти се отчитат в печалбата или загубата за периода, в които са възникнали.

Активи, придобити от обезпечения

Активите, придобити от обезпечения се оценяват по по-ниската от себестойността и нетната реализуема стойност съгласно изискванията на МСС 2 Материални запаси.

Себестойността на активите, придобити от обезпечения представлява сумата от всички преки разходи по придобиването на активите, както и други разходи, направени във връзка с доставянето им до тяхното настоящо местоположение и състояние. Нетната реализуема стойност е предполагаемата продажна цена в нормалния ход на стопанската дейност минус приблизително оценените разходи за завършване на търговския цикъл и тези, които са необходими за осъществяване на продажбата.

Обезценката на тези активи се изчислява в съответствие със счетоводната политика на Групата на база на очакваната реализация на активите от придобити обезпечения. Обезценката на активите, придобити от обезпечения се включва в Отчета за печалбата или загубата. Ръководството на Групата счита, че балансовата стойност на активите, придобити от обезпечения представлява най-добрата преценка за тяхната нетна реализуема стойност към датата на отчета за финансово състояние. Допълнителна информация е представена в Бележки 24-26.

ГРУПА БЪЛГАРСКА БАНКА ЗА РАЗВИТИЕ

БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2019

Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

3. ОСНОВНИ ЕЛЕМЕНТИ НА СЧЕТОВОДНАТА ПОЛИТИКА (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

3.2 Други активи (продължение)

Обезценка на нефинансови активи

Отчетните стойности на нефинансовите активи на Групата, различни от инвестиционни имоти, материални запаси и отсрочени данъчни активи, се преглеждат към всяка отчетна дата с цел да се определи дали има признаци за обезценка. В случай, че съществуват такива признаци, се прави приблизителна оценка на възстановимата стойност на актива. За нематериални активи с неопределен полезен живот, или които още не са готови за употреба, възстановимата стойност се определя на всяка година по едно и също време. Загуба от обезценка се признава винаги в случай, че балансовата стойност на един актив или обект, генериращ парични потоци (ОГПП), част от която е той, превишава неговата възстановима стойност.

Възстановимата стойност на актив или ОГПП, е по-високата от неговата стойност в употреба и справедливата му стойност, намалена с разхода по продажба. При оценката на стойността в употреба, бъдещите парични потоци се дисконтират до настоящата им стойност, като се прилага дисконтов процент преди данъци, отразяващ текущите оценки за пазара, цената на парите във времето и специфичния риск за актива или за ОГПП.

За целта на теста за обезценка, активи, които не могат да бъдат разглеждани индивидуално, се групират заедно в най-малката възможна група активи, генерираща парични постъпления от продължаваща употреба, които са в голяма степен независими от паричните постъпления от други активи или ОГПП.

Загубите от обезценка се признават в печалби и загуби. Загубите от обезценка, признати за ОГПП се разпределят така, че да намалят отчетните стойности на активите в обекта пропорционално.

Загубата от обезценка се възстановява само до такава степен, че балансовата стойност на актива не надвишава балансовата стойност, която би била определена след приспадане на амортизация, ако загуба от обезценка не е била признавана.

3.3. Пасиви

Пенсионни и други задължения на персонала по социалното и трудово законодателство

Съгласно българското законодателство, Групата е задължена да плаща вноски във фондовете за социално и здравно осигуряване. Трудовите отношения с работниците и служителите на Групата, в качеството ѝ на работодател, се основават на разпоредбите на Кодекса на труда.

Краткосрочни доходи

Краткосрочните доходи за персонала на Групата под формата на възнаграждения, бонуси и социални доплащания и придобивки се признават като разход в консолидирания отчет за всеобхватния доход в периода, в който е положен трудът за тях или са изпълнени изискванията за тяхното получаване, и като текущо задължение в размер на недисконтираната им сума. Дължимите от Групата вноски по социалното и здравно осигуряване се признават като текущ разход и задължение в недисконтиран размер, заедно и в периода на начисление на съответните доходи, с които те са свързани.

ГРУПА БЪЛГАРСКА БАНКА ЗА РАЗВИТИЕ

БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2019

Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

3. ОСНОВНИ ЕЛЕМЕНТИ НА СЧЕТОВОДНАТА ПОЛИТИКА (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

3.3. Пасиви (продължение)

Пенсионни и други задължения на персонала по социалното и трудово законодателство (продължение)

Краткосрочни доходи (продължение)

В края на всеки отчетен период, Групата прави оценка и отчита сумата на очакваните разходи по натрупващите се компенсируеми отпуски, която се очаква да бъде изплатена в резултат на неизползваното право на натрупан отпуск. В оценката се включват приблизителната преценка за разходите за самите възнаграждения и разходите за вноски по задължителното обществено и здравно осигуряване, които работодателят дължи върху тези суми.

Дългосрочни доходи при пенсиониране

Съгласно Кодекса на труда, работодателят е задължен да изплаща на персонала при настъпване на пенсионна възраст обезщетение, което в зависимост от трудовия стаж в даденото предприятие може да варира между 2 и 6 брутни работни заплати към датата на прекратяване на трудовото правоотношение. По своите характеристики, тези схеми представляват планове с дефинирани доходи.

Изчислението на размера на тези задължения налага участието на квалифицирани актюери, за да може да се определи тяхната настояща стойност към датата на отчета, по която те се представят в консолидирания отчет за финансовото състояние, коригирана с размера на актюерските печалби и загуби, а респ. изменението в стойността им, вкл. признатите актюерски печалби и загуби - през друг всеобхватен доход.

Разходите за минал стаж се признават веднага в отчета за всеобхватния доход, в периода, в който са възникнали.

Към края на всеки отчетен период, Групата назначава сертифицирани актюери, които издават доклад с техните изчисления относно дългосрочните й задължения към персонала за обезщетения при пенсиониране. За целта, те прилагат кредитния метод на прогнозните единици. Настоящата стойност на задължението по дефинираните доходи се изчислява чрез дисконтиране на бъдещите парични потоци, които се очаква да бъдат изплатени в рамките на матуритета на това задължение и при използването на лихвените равнища на държавни дългосрочни облигации, деноминирани в български лева.

Актюерските печалби и загуби произтичат от промени в актюерските предположения и опита. Актюерски печалби и загуби от промени в демографските и финансови предположения при пенсиониране по възраст и стаж са признати в консолидирания отчет за всеобхватния доход.

ГРУПА БЪЛГАРСКА БАНКА ЗА РАЗВИТИЕ

БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2019

Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

3. ОСНОВНИ ЕЛЕМЕНТИ НА СЧЕТОВОДНАТА ПОЛИТИКА (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

3.3. Пасиви (продължение)

Пенсионни и други задължения на персонала по социалното и трудово законодателство (продължение)

Доходи при напускане

Съгласно разпоредбите на Кодекса на труда, работодателят има задължение да изплати при прекратяване на трудовия договор преди пенсиониране, обезщетения за:

- неспазено предизвестие – брутно трудово възнаграждение за един месец;
- поради закриване на предприятието или на част от него, съкращаване в щата, намаляване на обема на работа и спиране на работа за повече от 15 дни и др. – брутно трудово възнаграждение за един месец;
- при прекратяване на трудовия договор поради болест – обезщетение в размер на 2 брутни месечни работни заплати;
- за неизползван платен годишен отпуск – за съответните години за времето, което се признава за трудов стаж

Групата признава задължения към персонала по доходи при напускане преди настъпване на пенсионна възраст, когато е демонстриран обвързващ ангажимент, на база анонсиран план, да се прекрати трудовият договор със съответните лица без да има възможност да се отмени, или при формалното издаване на документите за доброволно напускане. Доходи при напускане, платими повече от 12 месеца, се дисконтират и представят в консолидирания отчет за финансовото състояние по тяхната настояща стойност.

Провизии и условни пасиви

Провизии се признават, когато Групата има настоящо конструктивно или правно задължение в резултат на минало събитие, и е вероятно, че погасяването/уреждането на това задължение е свързано с изтичане на ресурси. Провизиите се оценяват на база най-добрата приблизителна преценка на ръководството към края на отчетния период за разходите, необходими за уреждането на съответното задължение. Приблизителната оценка се дисконтира, когато падежът на задължението е дългосрочен.

Условните задължения са задължения, възникнали в резултат на минали събития, съществуването на които може да се потвърди само от настъпването или ненастъпването на едно или повече несигурни бъдещи събития, които не могат да бъдат напълно контролирани от Групата, или не е вероятно да се появи необходимост от изходящ поток от ресурси за погасяване на задължението. Същите не се признават в консолидирания отчет за финансовото състояние, но подлежат на специално оповестяване.

Договори за финансови гаранции

Договори за финансови гаранции са такива договори, които задължават издателя на гаранцията да обезщети лицето в полза на което е издадена, вследствие на неизпълнение от страна на трето лице - дебитор, на поети задължения, които са били гарантирани. Първоначалното отчитане на финансови гаранции се извършва по справедлива стойност, като се приема, че справедливата стойност към момента на издаване на гаранцията е таксата събрана за издаването ѝ. Вземания за бъдещи премии не се признават. Приходът от комисионни се разсрочва по линеен метод, за периода за който се отнася.

ГРУПА БЪЛГАРСКА БАНКА ЗА РАЗВИТИЕ

БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2019

Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

3. ОСНОВНИ ЕЛЕМЕНТИ НА СЧЕТОВОДНАТА ПОЛИТИКА (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

3.3. Пасиви (продължение)

Договори за финансови гаранции (продължение)

В следствие, задълженията на Групата по финансови гаранции се отчитат по по-високата от стойността на обезценката, определена в съответствие с МСФО 9 и стойността при първоначално признаване, намалена, където е подходящо, с натрупаната стойност на прихода, признат в съответствие с политиките за признаване на приходи на Групата. Очакваните кредитни загуби, отнасящи се до издадени финансови гаранции, се отразяват в отчета за всеобхватния доход в перото Обезценка на финансови активи. Вероятността да възникне задължение за плащане от страна на Групата по такива договори, се оценява на базата на исторически опит с подобни инструменти.

3.4 Капитал

Акционерен капитал

Акционерният капитал е представен по номиналната стойност на издадените и платените акции. Постъпленията от издадени акции над тяхната номинална стойност се отчитат като премийни резерви. Разходите, отнасящи се пряко до издаването на нови акции, с изключение на тези по бизнес комбинации, се приспадат от капитала нетно от свързаните с тях данъци. Дивидентите по обикновени акции се признават в периода, в който са били одобрени от акционерите. Дивидентите за периода, обявени след датата на изготвяне на финансовите отчети, се оповестяват като събитие след датата на отчета.

Дивиденди

Задължение за парични разпределения към собствениците се признава, когато разпределението е одобрено от тях и не зависи от Групата. Кореспондиращата сума се отписва директно от собствения капитал.

3.5 Приходи и разходи

МСФО 15 Приходи по договори с клиенти

МСФО 15 въвежда петстъпков модел, който да се прилага по отношение на приходите, произтичащи от договори с клиенти, независимо от вида на сделката или индустрията, изискващи от Групата да (1) идентифицира договорите с клиенти, (2) да идентифицира задълженията за изпълнение по тези договори, (3) да определи сумата на възнаграждението по договор, (4) да разпредели възнаграждението по договорите по идентифицираните задължения за изпълнение, и (5) да признава приход, когато е удовлетворено всяко едно от определените задължения за изпълнение.

Групата е идентифицирала следните задължения за изпълнение съгласно МСФО 15:

- Услуги във връзка с извършване на трансакции – приходите се признават в определен момент във времето, тъй като клиентът едновременно получава и консумира ползите, поради краткия времеви период на извършване на услугата. Таксите за тези услуги се определят по тарифата на Групата и представляват фиксирана сума на трансакция, която съответства на стойността на изгодата, прехвърлена на клиента. На база на тези обстоятелства, Групата прилага практически целесъобразната мярка съгласно МСФО 15, пар. Б16 да признава прихода при извършването на трансакцията по сумата, която има право да удържи съгласно Тарифата. По МСС 18, Групата е признавала прихода при следване на принципа на начисление, който е довел до признаване на прихода по същия начин.

ГРУПА БЪЛГАРСКА БАНКА ЗА РАЗВИТИЕ

БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2019

Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

3. ОСНОВНИ ЕЛЕМЕНТИ НА СЧЕТОВОДНАТА ПОЛИТИКА (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

3.5 Приходи и разходи (продължение)

МСФО 15 Приходи по договори с клиенти (продължение)

- Издаване на гаранции и акредитиви – приходите се признават в течение на времето, тъй като клиентът едновременно получава и консумира ползите. Прехвърлянето на изгодите към клиента е равномерно за срока на договора и затова, Групата прилага линеен метод за измерване на напредъка по договора, водещ до линейна амортизация на таксите за договорения период. Таксите за тези услуги са фиксирани суми, изчислени в зависимост от стойността на гаранцията или акредитива. По МСС 18, Групата е признавала прихода като е разсрочвала на линейна база за срока на договора фиксираната такса, което е по същество идентично с политиката по МСФО 15.
- Поддържане на депозити – приходите се признават в определен момент във времето, тъй като клиентът едновременно получава и консумира ползите. Таксите за тези услуги се определят по тарифата на Групата и представляват фиксирана сума на месечна база, която съответства на стойността на изгодата, прехвърлена на клиента. На база на тези обстоятелства, Групата прилага практически целесъобразната мярка съгласно МСФО 15, пар. Б16 да признава прихода при извършването на транзакцията по сумата, която има право да удържи съгласно Тарифата. По МСС 18, Групата е признавала прихода при следване на принципа на начисление, който е довел до признаване на прихода по същия начин.
- Извършване на дейност като посредник, за която Групата получава агентски комисиони – приходите се признават в определен момент във времето при предоставяне на посредническата услуга, тъй като Групата оперира в качеството си на посредник. На база на тези обстоятелства Групата признава приходи равни на стойността на комисионното възнаграждение за изпълнение на посредническата услуга. Комисионното възнаграждение представлява нетната сума, която Групата задържа след изплащане на частта, дължима на третата страна, на която Групата посредничи за изпълнение на услугите от същата тази трета страна.

Таксите за обслужване на облигационни емисии представляват такси за изпълняване на функцията банка-довереник по облигационна емисия на предприятие от обществен интерес. Възнаграждението се начислява и заплаща периодично, съгласно договор.

Приходите от средства на доверително управление представляват такси за управление на средства, предоставени от Министерство на финансите във връзка със заем от Kreditanstalt für Wiederaufbau предоставен на Министерство на финансите. Те се признават когато са дължими по договор.

Групата – с изключение на ограничени операции предоставяни на нейните служители – не реализира приходи от услуги, свързани с банкиране на дребно: размерът на приетите депозити към 31.12.2019 г. е 5,033 хил. лв., а броят открити сметки – 298. Групата не е анализираща в детайли потенциалното влияние на такива услуги върху приходите с оглед ограничената ѝ експозиция към клиенти на дребно и липсата на клонова мрежа.

ГРУПА БЪЛГАРСКА БАНКА ЗА РАЗВИТИЕ

БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2019

Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

3. ОСНОВНИ ЕЛЕМЕНТИ НА СЧЕТОВОДНАТА ПОЛИТИКА (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

3.5 Приходи и разходи

Приходи от лихви и разходи за лихви

Приходите от лихви и разходите за лихви се признават в отчета за всеобхватния доход на база на принципа на начисляване за всички лихвоносни инструменти при използване на метода на ефективния доход на основата на цената на придобиване или приложимия променлив лихвен процент. Приходите от лихви и разходите за лихви включват амортизация на всеки отбив или премия, или други разлики между първоначалната балансова стойност на лихвоносни инструменти и тяхната стойност на падеж, изчислена на база ефективен лихвен процент.

Приходът от лихви включва лихвени доходи по дългови ценни книжа, отчитани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход и през печалби и загуби, лихви по депозити в други банки, лихви по предоставени кредити и аванси на клиенти, такси и комисионни по предоставени кредити и аванси на клиенти, които са неразделна част от ефективния доход на финансовия инструмент.

Разходът за лихви се признава на принципа на начисляване и включва лихвите по привлечени депозити от клиенти и от банки, както и по получени кредити и други привлечени средства, такси и комисионни по получени кредити, които са неразделна част от ефективния разход за лихви.

За експозициите, класифицирани във фази 1 и 2, Групата признава приходи от лихви и други формиращи ЕЛП приходи, начислени върху тяхната брутна балансова стойност за очаквани кредитни загуби. За експозициите, класифицирани във фаза 3, Групата признава приходи от лихви и други формиращи ЕЛП приходи, начислени върху тяхната амортизирана стойност.

За финансовите инструменти, свързани с лизинг, където Групата е лизингодател, приходите от и разходите за лихви се признават в отчета за всеобхватния доход на принципа на текущо начисление, като се използва методът на ефективната лихва въз основа на реалната цена на придобиване.

Основните приходи на Групата по лизингови договори включват и всички съпътстващи договорите такси – такса разглеждане на искане, такса управление, изготвяне на оценки, такси по регистрации, вписване и заличаване в ЦРОЗ и др. За целия период на лизинговия договор се събира такса за управление, която се амортизира в ефективната лихва по договора.

Групата също така притежава инвестиции и активи в страни с отрицателни лихвени равнища. Групата оповестява изплатени лихви по такива активи като лихвен разход с допълнително оповестяване в Бележка 6.

Такси и комисиони

Приходите от такси и комисиони се признават на еднократна или периодична база през периода на съществуване на експозицията, при осигуряване на съпоставимост с разходите за оказване на услугата, както и консумирането на ползите от предоставените услуги от клиента.

Разходите за такси и комисиони, се признават в момента на извършване на услугата, за която се отнасят, или постигане на резултата от нея.

ГРУПА БЪЛГАРСКА БАНКА ЗА РАЗВИТИЕ

БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2019

Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

3. ОСНОВНИ ЕЛЕМЕНТИ НА СЧЕТОВОДНАТА ПОЛИТИКА (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

3.5 Приходи и разходи (продължение)

Операции в чуждестранна валута

При изготвянето на финансовия отчет сделки във валути, различни от функционалната валута на Групата (чуждестранна валута) се признават по валутни курсове, валидни към датата на сделката. На всяка отчетна дата монетарните активи и пасиви, деноминирани в чуждестранна валута се превалутират по курсовете, валидни към тази дата. Немонетарни позиции, отчитани по справедлива стойност, деноминирани в чуждестранна валута се превалутират по курсове, валидни към датата, на която е определена справедливата стойност. Немонетарните позиции, отчитани по историческа стойност в чуждестранна валута не се превалутират. Сделки, осъществени в чуждестранни валути, са трансформирани в лева по курсовете на БНБ за деня на сделката. Вземанията и задълженията в чуждестранна валута се преоценяват ежедневно. В края на годината са преоценени в левова равностойност по заключителните обменни курсове на БНБ, които на по-важните валути към датата на консолидирания отчет за финансовото състояние са следните:

<u>Вид валута</u>	<u>31 декември 2019</u>	<u>31 декември 2018</u>
Щатски долари	1.74099	1.70815
Евро	1.95583	1.95583

От 1999 г., българският лев е обвързан с еврото, официална валута на Европейския съюз, в съотношение 1 евро за 1.95583 лева.

Нетните печалби или загуби от промяната на валутните курсове, възникнали от преоценката на вземания, задължения и от сделки с чуждестранна валута, са отчетени в консолидирания отчет за всеобхватния доход за периода, в който са възникнали.

Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

4. УПРАВЛЕНИЕ НА ФИНАНСОВИЯ РИСК

В хода на обичайната си дейност, Групата е изложена на различни рискове, чието настъпване може да доведе до формиране на загуби и влошаване на финансовата стабилност на Групата. Тези рискове се идентифицират, измерват и оценяват с помощта на контролни механизми, за да могат да бъдат управлявани и да се избягва поемането на неоправдан риск. Процесът на управление на рисковете е съществен за доходността на Групата и съществуването ѝ.

Управлението на риска в Групата Българска банка за развитие представлява комплекс от методи и процедури, които Групата използва за идентифициране, измерване и контрол на рисковите си експозиции. Групата управлява следните основни категории риск:

- Кредитен;
- Ликвиден;
- Пазарен;
- Операционен.

При управление на рисковете, Групата прилага политики и процедури, адекватни на характера и сложността на нейната дейност и базиращи се на добри банкови практики.

Структура за управление на рисковете

Основните звена, които са отговорни пряко за управление на рисковете, са следните:

За Българска банка за развитие АД (Дружеството-майка, Банката):

Управлението на риска се осъществява от:

- *Надзорен съвет* – извършва общ надзор върху управлението на рисковете;
- *Управителен съвет* – отговаря за общият подход за управление на рисковете и одобрява стратегиите, принципите и конкретните методи, техники и процедури за управление на рисковете;
- *Комитет по риска* – отговаря за контрола върху прилагането на политиките по управление на отделните видове риск и адекватността на рисковия профил на Банката на възложените и задачи;
- *Комитет по управление на активите и пасивите (КУАП)* – отговаря за стратегическото управление на активите и пасивите, и за управлението на пазарните рискове, вкл. ликвиден, свързани с тях;
- *Комитет по провизиите* – анализира кредитните сделки от гледна точка на управление на кредитния риск общо за кредитния портфейл, както и на ниво кредитни сделки и кредитополучатели;
- *Изпълнителни директори и членове на УС* – осъществяват текущ оперативен контрол по поддържане и спазване на определените лимити за конкретните видове риск и прилагането на разработените процедури;
- Централната банка осъществява допълнителен надзор върху управлението на рисковете в Банката чрез изискване на периодични регулаторни отчети и последващ контрол по спазването на нормативно определените максимални нива за експозиция към определени видове рискове.

ГРУПА БЪЛГАРСКА БАНКА ЗА РАЗВИТИЕ

БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2019

Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

4. УПРАВЛЕНИЕ НА ФИНАНСОВИЯ РИСК (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

Структура за управление на рисковете (продължение)

За дъщерното дружество Национален гаранционен фонд ЕАД (Фондът):

Основните звена, които са отговорни пряко за управление на рисковете са следните:

- *Надзорен съвет и Управителен съвет на ББР АД (Дружеството-майка)* – извършват общ надзор върху управлението на рисковете; взимат решение за обща експозиция към група свързани лица към *Национален гаранционен фонд ЕАД* над 5 млн. лв., а при наличие на експозиция към Групата на ББР (но при липса на експозиция към ББР) – независимо от нейния размер;
- *Съвет на директорите* – отговаря за общия подход за управление на рисковете и одобрява стратегиите, принципите и конкретните методи, техники и процедури за управление на рисковете;
- *Комитет по провизиите* – анализира гарантираните портфейли от гледна точка на управление на кредитния риск общо за гарантирания портфейл, както и на ниво гаранционна сделка и получател на гаранция;
- *Отдел «Риск и мониторинг»* – осъществява мониторинг по отношение на гарантираните портфейли и обезпечението по кредитите. Най-малко веднъж годишно се извършва проверка на изпълняваните икономически и социални изисквания от МСП, ползващи гаранции от „Национален гаранционен фонд“ ЕАД.

За дъщерното дружество Микрофинансираща институция ДЖОБС ЕАД (Дружеството):

Основните звена, които са отговорни пряко за управление на рисковете са:

- *Надзорен съвет и Управителен съвет на ББР АД (Дружеството-майка)* – извършват общ надзор върху управлението на рисковете; взимат решение за обща експозиция към група свързани лица към *Микрофинансираща институция ДЖОБС ЕАД* над 5 млн. лв., а при наличие на експозиция към Групата на ББР (но при липса на експозиция към ББР) – независимо от нейния размер;
- *Съвет на директорите* – приема правила и процедури за управление на риска. Контролира рисковите фактори за дейността на Дружеството и взема решения в границите на своите правомощия. Също така анализира кредитните сделки на стойност над 100 хил. лв. от гледна точка на управление на кредитния риск при тяхното разрешаване;
- *Кредитен комитет* – текущо наблюдава и анализира кредитния и лизинговия портфейл на Дружеството от гледна точка на кредитния риск в т.ч. и по отделни сделки;
- *Кредитен съвет* – анализира кредитните и лизингови сделки от гледна точка на управление на кредитния риск при тяхното разрешаване и/или предоговаряне;
- *Оперативно ръководство (Изпълнителен директор и зам. изп. директори)* – организира дейностите по прилагане на приетите от Съвета на директорите Правила за управление на риска. Създава организация на работа, която осигурява спазването на определените лимити и нива на риск. Контролира съответствието на използваните от съответните служители процедури по анализ, измерване и оценка на риска с приетите от Съвета на директорите вътрешно-нормативни документи;
- *Отдел Управление на риска* – разработва и внедрява система за управление на риска. Изготвя и внася на Съвета на директорите периодични отчети с цел оценка на рисковете в дейността, в т.ч. спазването на лимити и докладва текущо на оперативното ръководство на Дружеството. Извършва първоначална и текуща проверка на методите за оценка на риска. Контролира входящите данни, необходими за оценката на риска, съгласно приложим метод на достоверност и достатъчност.

ГРУПА БЪЛГАРСКА БАНКА ЗА РАЗВИТИЕ

БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2019

Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

4. УПРАВЛЕНИЕ НА ФИНАНСОВИЯ РИСК (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

Структура за управление на рисковете (продължение)

За дъщерното дружество ББР Лизинг ЕАД (Дружеството):

Управлението на риска се осъществява от:

- *Надзорен съвет и Управителен съвет на ББР АД (Дружеството-майка)* – извършват общ надзор върху управлението на рисковете; взимат решение за обща експозиция към група свързани лица към ББР Лизинг ЕАД над 5 млн. лв., а при наличие на експозиция към Групата на ББР (но при липса на експозиция към ББР) – независимо от нейния размер;
- *Съвет на Директорите* – приема правила и процедури за управление на риска и контролира рисковите фактори. Взема решения за експозиции до 5 млн. лв.
- *Прокурист и член на Съвета на директорите заедно* – взимат решения за експозиции до 200 хил. лв.
- *УС на ББР АД* - взема решение за обща експозиция към група свързани лица към ББР Лизинг ЕАД над 5 млн. лв. (при липса на друга експозиция към групата на ББР); При наличие на експозиция към групата на ББР (но при липса на експозиция към ББР), независимо от нейния размер.

За дъщерното дружество ББР Факторинг ЕАД (Дружеството):

Основните звена, които са отговорни пряко за управление на рисковете са:

- *Надзорен съвет и Управителен съвет на ББР АД (Дружеството-майка)* – извършват общ надзор върху управлението на рисковете; взимат решение за обща експозиция към група свързани лица към ББР Факторинг ЕАД над 5 млн. лв., а при наличие на експозиция към Групата на ББР (но при липса на експозиция към ББР) – независимо от нейния размер;
- *Съвет на директорите* – приема правила и процедури за управление на риска. Контролира рисковите фактори за дейността на Дружеството и взема решения в границите на своите правомощия. Също така анализира кредитните сделки от гледна точка на управление на кредитния риск при тяхното разрешаване;
- *Оперативно ръководство (Изпълнителни директори)* – организира дейностите по прилагане на приетите от Съвета на директорите Правила за управление на риска. Създава организация на работа, която осигурява спазването на определените лимити и нива на риск. Контролира съответствието на използваните от съответните служители процедури по анализ, измерване и оценка на риска с приетите от Съвета на директорите вътрешно-нормативни документи;

ГРУПА БЪЛГАРСКА БАНКА ЗА РАЗВИТИЕ

БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2019

Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

4. УПРАВЛЕНИЕ НА ФИНАНСОВИЯ РИСК (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

Структура за управление на рисковете (продължение)

За дъщерното дружество ББР Факторинг ЕАД (Дружеството) (продължение):

- *Отдел Риск* – разработва и внедрява система за управление на риска. Изготвя и внася на Съвета на директорите периодични отчети с цел оценка на рисковете в дейността, в т.ч. спазването на лимити и докладва текущо на оперативното ръководство на Дружеството. Извършва първоначална и текуща проверка на методите за оценка на риска.

За дъщерното дружество Фонд за капиталови инвестиции АД:

Управлението на риска се осъществява от:

- *Надзорен съвет и Управителен съвет на ББР АД (Дружеството-майка)* – извършват общ надзор върху управлението на рисковете; взимат решение за обща експозиция към група свързани лица към *Фонд за капиталови инвестиции АД* над 5 млн. лв., а при наличие на експозиция към Групата на ББР (но при липса на експозиция към ББР) – независимо от нейния размер;
- *Съвет на Директорите* – приема правила и процедури за управление на риска и контролира рисковите фактори. Взема решения за всички експозиции.
- *УС на ББР АД* - взема решение за обща експозиция към група свързани лица на *Фонд за капиталови инвестиции АД* над 5 млн. лв. (при липса на друга експозиция към групата на ББР); При наличие на експозиция към групата на ББР (но при липса на експозиция към ББР), независимо от нейния размер.

За дъщерното дружество ТЦ Марица ЕООД:

Функциите по риска се упражняват от оперативните звена – Управител и Финансов мениджър. Дейността на ТЦ Марица не включва придобиване и управление на финансови активи.

Измерване и управление на основните рискове

Ръководствата на дружествата от Групата са приели набор от вътрешни правила и методи за измерване на различните рискове, които са основани както на статистически модели и добри международни практики, така и на историческия опит на самата Група.

Контролът и управлението на рисковете е структуриран основно на базата на лимити. Тези лимити рефлектират върху стратегията на Групата и пазарната ѝ позиция, както и нивото на конкретния риск, който може да бъде поет. Периодично се изготвят отчети за конкретните типове риск за целите на последващ анализ и евентуална корекция на определените вече лимити.

ГРУПА БЪЛГАРСКА БАНКА ЗА РАЗВИТИЕ

БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2019

Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

4. УПРАВЛЕНИЕ НА ФИНАНСОВИЯ РИСК (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

4.1. Кредитен риск

Кредитен риск е рискът от потенциални загуби, породени от неизпълнение от страна на клиентите на Групата на договорни задължения, във връзка с вземания и притежавани от Групата финансови инструменти, вкл. държавен риск, риск от контрагента и сетълмент риск и кредитен риск от концентрация.

Кредитният риск е основният риск, на който е изложена Групата, поради което управлението му е основно в дейността ѝ. Управлението на кредитния риск се извършва, в съответствие със Закона за Българската банка за развитие АД и с действащите законови и подзаконови нормативни актове на Република България, регламентиращи кредитната дейност, утвърдените международни норми и установените добри банкови практики, както и изискванията на МСФО.

Групата използва модели за генериране на вътрешен рейтинг при оценката и управлението на кредитния (включително контрагентния) риск по експозициите. Вътрешните рейтинг модели са съобразени със спецификата на оценявания субект.

Създадените модели за оценка на кредитния риск при корпоративни клиенти на Групата са базирани на анализ на исторически данни и настоящото финансово състояние на контрагентите и свързаните с тях лица, историята и поведението им при обслужване на задължения към други контрагенти, анализ на бъдещите парични потоци, източник на обслужване на съществуващите и потенциално възникващите задължения към Групата и други специфични за конкретната сделка параметри. В Групата са създадени и функционират органи за наблюдение, контрол и оценка на качеството на кредитния портфейл. Въведени са процедури и механизми за текущо следене, отчитане и управление на кредитния портфейл, изискващи периодични, а при необходимост извънредни, доклади за финансовия и правен статус на всеки кредитополучател и задължените лица. Съществува „Процедура за ранно предупреждение при корпоративни кредитни клиенти“, включваща система за ранно предупредителни сигнали и действия.

При управлението на кредитния риск на Групата се съблюдава система от вътрешнобанкови лимити, които се преразглеждат и актуализират периодично.

В Групата функционира Комитет по обезценките и провизиите (КОП), който участва в управлението на кредитния риск и отговаря за оценката на качеството и класификацията на експозициите, заседава ежесечно и е наблюдаван от Управителния съвет на Дружеството-майка.

В Групата функционира специализирано звено, оценяващо риска, както на ниво клиент, така и на ниво експозиция, като нивото на кредитоспособност се оценява и следи през целия живот на кредита – от кандидатстването до неговото пълно погасяване. Кредитният риск се намалява частично и чрез приемане на различни видове обезпечения, като оценките по обезпеченията във всеки един момент не са по-стари от 12 месеца. Групата формира обезценки по експозиции на индивидуална и колективна основа, в зависимост от рисковия профил на кредитополучателя, на база решение на КОП.

ГРУПА БЪЛГАРСКА БАНКА ЗА РАЗВИТИЕ

БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2019

Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

4. УПРАВЛЕНИЕ НА ФИНАНСОВИЯ РИСК (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

4.1. Кредитен риск (продължение)

Експозициите в корпоративния кредитния портфейл на Групата се разделят основно на три категории според наличието на Индикатори за обезценка – изменение на обективните показатели, на базата на които се извършва първоначалната оценка и последващо наблюдение на експозиция/клиент, което би довело до изменение на паричните потоци от финансовите активи в това число просрочие на дължими плащания от кредитополучателя: Фаза 1, „редовни“ (с присъден вътрешен рейтинг от 1 до 6 вкл.; Фаза 2, „наблюдавани“ или “forborne“ (с присъден вътрешен рейтинг 7) и Фаза 3, „проблемни/необслужвани“ (с присъден вътрешен рейтинг 8, 9 или 10).

При клиенти, за които текущо няма установени индикации за повишен риск, Групата извършва периодично (най - малко веднъж годишно) преглед на финансовото и правно състояние, включително и на приетите обезпечения, с цел установяване необходимостта от промяна в процента на обезценки за риск от загуба и /или промяна в оценката на степента на кредитен риск. При клиенти с повишен кредитен риск, прегледът се извършва веднъж на 6 месеца, като при клиенти „проблемни/необслужвани“, прегледът се извършва на тримесечие.

В изпълнение на препоръките на Базелския комитет и тяхното транспониране в регулации в рамките на Европейския съюз и по-конкретно Регламент 575/2013/ЕС и Директива 2013/36/ЕС, търговските банки следва да въведат с вътрешно-нормативните си актове вътрешно-рейтингова система, която позволява съпоставимост с официален кредитен рейтинг на кредитополучатели от признати външни рейтингови институции, която възприема международно използваната скала от десет кредитни рейтингови категории, включително две категории за необслужвани кредити.

Групата е разработила детайлна вътрешно-нормативната база, включваща Политика и правила за определяне на обезценка за несъбираемост на рискови експозиции, Методика за анализ и оценка на кредитния риск в Българска банка за развитие АД и Наръчник за кредитната дейност на ББР, осигуряващи пълно съответствие на политиката и процедурите при определянето на вътрешен кредитен рейтинг с посочените нормативни актове на ЕС. Размерът на обезценката се определя като разликата между текущия размер на амортизираната стойност на експозицията на клиента към Групата и нейния възстановим размер.

Групата начислява обезценка на портфейлна основа за вземанията по НПЕЕМЖС и експозициите към физически лица.

С цел предпазване и намаляване на кредитния риск, Групата приема обезпечения съгласно вътрешните си правила. Групата не предоставя необезпечени кредити. Обичайната практика на Групата е да изисква обезпечение от кредитополучателите поне в размер на 100%, спрямо договорения размер на кредита, като се изисква изготвяне на оценки от лицензирани независими оценители.

ГРУПА БЪЛГАРСКА БАНКА ЗА РАЗВИТИЕ

БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2019

Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

4. УПРАВЛЕНИЕ НА ФИНАНСОВИЯ РИСК (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

4.1. Кредитен риск (продължение)

На база на подписано гаранционно писмо с Европейския инвестиционен фонд (ЕИФ) през 2003 г. и последващи анекси, Дружеството-майка (Банката) участва в гаранционната схема за предоставяне на кредити на малки и средни предприятия (МСП), съгласно дългосрочната програма на Европейския съюз за МСП. ЕИФ се ангажира да предостави пряка гаранция, която да покрива 50% от остатъчната загуба по главницата и лихвите от всеки кредит от групата заеми, включени в кредитния под-портфейл на Банката, формиран на база предвидените в споразумението условия, но общо не повече от 2,520 хил. евро (4,929 хил. лв.). Банката е прилагала намалени изисквания за обезпечение на кредитите, включени в портфейла, гарантиран от ЕИФ. Към 31.12.2019 г., общата експозиция по кредити, гарантирани от ЕИФ е в размер на 735 хил. лв. (31.12.2018 г.: 5,286 хил. лв.). Тази сума включва усвоената, но неиздължена част от кредитите и поетите ангажименти от Банката по неувоени кредити. Ангажиментът за плащане от страна на ЕИФ към тази дата възлиза на 3,563 хил. лв. (31.12.2018 г.: 3,563 хил. лв.), като покритите загуби от страна на ЕИФ са в размер на 364 хил. лв. (31.12.2018 г.: 2,617 хил. лв.).

През ноември 2016 г., Дружеството-майка (Банката) е подписала споразумение за контра-гаранция с Европейския Инвестиционен Фонд (ЕИФ) по програма COSME в подкрепа на малкия и среден бизнес. Програма COSME се реализира с подкрепата на ЕФСИ (Европейския фонд за стратегически инвестиции), известен още като „Плана Юнкер“. Дружеството-майка (Банката) има възможност да покрива до 60% от риска по кредитите за МСП, отпуснати от търговските банки, с които ще си партнира. Половината от този риск ще бъде контра-гарантиран от ЕИФ, като общият размер на контра-гаранцията е 10 млн. евро. С гарантирания по програма COSME ресурс, банките-партньори на Дружеството-майка (Банката) ще могат да отпускат инвестиционни и оборотни кредити, банкови гаранции, както и револвиращи заеми. Максималният размер на отпусканите кредити е 150 000 евро. Срокът за погасяване е от 1 до 10 години.

Към 31.12.2019 г., няма ангажимент по споразумението за контра-гаранция.

Кредитен риск в дейността на Групата възниква и по линия на задбалансови ангажименти, основно неувоени средства по одобрени заеми, гаранции и акредитиви, представляващи неотменяем ангажимент на Групата да извърши плащания в случай, че клиент не може да изпълни задълженията си към трета страна и носят същия кредитен риск, аналогично на кредитните експозиции.

ГРУПА БЪЛГАРСКА БАНКА ЗА РАЗВИТИЕ

БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2019

Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

4. УПРАВЛЕНИЕ НА ФИНАНСОВИЯ РИСК (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

4.1. Кредитен риск (продължение)

Дружеството-майка (Банката) формира различни подпортфейли, базирани на типа на контрагентите и носителите на кредитен риск, както следва:

- директно кредитиране – портфейл от кредитни ангажименти с длъжници юридически лица, различни от банкови финансови институции и кредити към физически лица (кредити към служители на Банката), както и субекти от публичния сектор.
- индиректно финансиране или „он-лендинг“ – портфейл от кредити формирани към финансови (банкови и небанкови) институции, които имат за цел предоставяне на финансиране/улесняване достъпа до финансиране на микро, малки и средни предприятия в Република България.
- Финансиране по линията на НПЕЕМЖС в изпълнение на ПМС 18 на МС.
- цесии на вземания от Агенция пътна инфраструктура на строителни предприятия, изпълняващи инфраструктурни проекти, възлагани от АПИ.

Извън рамките на кредитния портфейл, кредитен риск в дейността на Групата е наличен при експозиции, формирани при други нейни дейности:

- портфейл от финансови инструменти, различни от кредити, формиран във връзка с управление на свободните средства на Групата, който е съставен основно от държавни ценни книжа с емитент Република България и други държави от ЕС, класифицирани като „финансови активи отчитани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход“;
- към банки по линия на операции на паричен пазар, пласирани срочни депозити и наличности поostro сметки;
- по линия на вземания обвързани с държавния бюджет.

В Групата функционира система от лимити във връзка с кредитния риск и риска от концентрации за различните подпортфейли, като текущо се следи кредитния риск и риска от концентрации на финансовите активи, както на базата на отраслови критерии, по отделни контрагенти, по застрахователни дружества, осигуряващи покритие. По отношение на директния кредитен портфейл на Групата се следи разпределението по икономически сектори и към клиенти и група свързани клиенти, като се спазват вътрешни ограничения (лимити) за концентрация на корпоративния кредитен портфейл по икономически сектори.

ГРУПА БЪЛГАРСКА БАНКА ЗА РАЗВИТИЕ

БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2019

Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

4. УПРАВЛЕНИЕ НА ФИНАНСОВИЯ РИСК (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

4.1. Кредитен риск (продължение)

Максимална експозиция на кредитен риск

Експозицията към кредитен риск, произтичащ от финансовите активи, признати в консолидирания отчет за финансовото състояние е както следва:

Финансов актив	2019		2018	
	максимална	нетна	максимална	нетна
Парични средства в каса и по разплащателна сметка в Централната банка	250,643	250,643	297,622	297,622
Вземания от банки	341,990	339,716	431,119	430,003
Финансови активи, отчитани по амортизирана стойност - Предоставени кредити и аванси на клиенти	1,811,403	1,650,088	1,211,190	1,048,034
Финансови активи, отчитани по амортизирана стойност - Вземания от Републиканския бюджет	167,258	166,821	472,803	471,999
Финансови активи, отчитани по амортизирана стойност - Нетна инвестиция във финансов лизинг	10,327	9,735	1,418	932
Финансови активи, отчитани по амортизирана стойност - Ценни книжа	12,236	12,144	10,258	10,216
Финансови активи, отчитани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход - Дългови инструменти	596,967	596,967	650,375	650,375
Финансови активи, отчитани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход - Капиталови инструменти	3,578	3,578	3,282	3,282
Други финансови активи	913	913	908	908
	3,195,315	3,030,605	3,078,975	2,913,371

Позиция „Вземания от Републикански бюджет“ включва кредити по Национална програма за енергийна ефективност на многофамилни жилищни сгради в размер на 144,893 хил. лв. (2018: 471,999 хил. лв.) и вземани по цесии на задължения на АПИ - 21,928 хил. лв., (2018: 0 хил. лв.).

ГРУПА БЪЛГАРСКА БАНКА ЗА РАЗВИТИЕ

БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2019

Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

4. УПРАВЛЕНИЕ НА ФИНАНСОВИЯ РИСК (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

4.1. Кредитен риск (продължение)

Максимална експозиция на кредитен риск (продължение)

Експозицията към кредитен риск, произтичащ от условни ангажименти, отчетени задбалансово, е както следва:

	2019		2018	
	максимална	нетна	максимална	нетна
Гаранции и акредитиви	498,745	482,596	484,134	468,595
Неусвоен размер на разрешени кредити	294,991	294,991	328,324	328,324
Участие в инвестиционна програма SIA	1,168	1,168	1,410	1,410
	794,904	778,755	813,868	798,329
Максимална експозиция към кредитен риск	3,990,219	3,809,360	3,892,843	3,711,700

При определяне на нетната експозиция, са взети предвид високоликвидни обезпечения (държавни ценни книжа и парични средства), както и нетната настояща стойност на ликвидни обезпечения - недвижими имоти.

Кредитен риск - концентрация

Най-голямата кредитна експозиция на Групата предоставена на група свързани лица /извън банкови институции/ е в размер на 147,715 хил. лв. по амортизирана стойност (2018: 150,129 хил. лв.), което представлява 19.69% от собствения(СК)/приемливия (Пр.К) капитал на Групата съгласно Регламент 575/2013/ЕС (2018: 19.97%). Концентрацията на клиентския портфейл (извън банкови институции) е представена в следващата таблица:

	2019*	% от СК	2018*	% от СК
Най-голяма обща експозиция към клиентска група	147,715	19.69%	149,182	19.97%
Общ размер на десетте най-големи експозиции	1,106,985	147.59%	706,117	94.54%
Обща сума на двадесетте най-големи експозиции	1,476,953	196.92%	997,126	133.50%

Към 31.12.2019 г. няма експозиция на клиент или група свързани клиенти, която да е по-голяма от 25% от собствения капитал на Групата.

* Стойност на експозицията след приспадане на обезценките и високо ликвидните обезпечения.

ГРУПА БЪЛГАРСКА БАНКА ЗА РАЗВИТИЕ

БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2019

Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

4. УПРАВЛЕНИЕ НА ФИНАНСОВИЯ РИСК (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

4.1. Кредитен риск (продължение)

Кредитен риск – концентрация (продължение)

По-долу са представени данни за финансовите активи на Групата, класифицирани по сектори на икономиката. Кредитите и вземанията, както и финансовия лизинг са представени по амортизирана стойност преди обезценка:

Сектори	2019	%	2018	%
Държавно управление	814,383	25.52	1,146,747	37.28
Промисленост, общо	500,328	15.68	484,815	15.76
<i>Промисленост - производство и разпределение на енергия</i>	86,001	2.69	120,029	3.90
<i>Промисленост - други производства</i>	133,880	4.19	96,654	3.14
<i>Промисленост - производство на хранителни продукти</i>	46,853	1.47	51,392	1.67
<i>Промисленост - производство на тютюневи изделия</i>	148,684	4.66	149,129	4.85
<i>Промисленост - производство на машини и оборудване</i>	84,910	2.66	67,611	2.20
Финансови услуги	688,250	21.56	850,433	27.65
Търговия	324,542	10.17	34,571	1.12
Транспорт	233,118	7.30	131,778	4.28
Туристически услуги	267,310	8.38	108,948	3.54
Строителство	169,146	5.30	162,762	5.29
Операции с недвижими имоти	56,493	1.77	49,741	1.62
Селско стопанство	53,588	1.68	34,817	1.13
Събиране и обезвреждане на отпадъци	246	0.01	4,443	0.14
Други отрасли	84,333	2.64	66,596	2.17
	3,191,737	100	3,075,651	100

ГРУПА БЪЛГАРСКА БАНКА ЗА РАЗВИТИЕ

БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2019

Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

4. УПРАВЛЕНИЕ НА ФИНАНСОВИЯ РИСК (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

4.1. Кредитен риск (продължение)

Качество на кредити и вземания

Структурата на финансовите активи на Групата съгласно рисковите класификационни групи е следната:

Към 31 декември 2019 г.

	<u>Редовни (Фаза 1)</u>	<u>Наблюдавани (Фаза 2)</u>	<u>Необслужвани (Фаза 3)</u>	<u>Общо</u>
Парични средства в каса и по разплащателна сметка в Централната банка	250,643	-	-	250,643
Вземания от банки	341,813	177	-	341,990
Кредити за търговско недвижимо имущество и строителство	570,586	118,202	74,711	763,499
Търговски кредити	512,552	81,112	120,212	713,876
Нетна инвестиция във финансов лизинг	9,598	146	583	10,327
Потребителски кредити	856	20	15	891
Жилищни ипотечни кредити на физически лица	1,174	-	-	1,174
Кредити на други ФИ	82,330	-	22,330	104,660
Други кредити и вземания	127,415	66,303	33,585	227,303
Вземания от Републиканския бюджет	167,258	-	-	167,258
Финансови активи, отчитани по справедлива стойност в ДВД - Дългови инструменти	596,967	-	-	596,967
Финансови активи, отчитани по амортизирана стойност - Ценни книжа	12,236	-	-	12,236
Други финансови активи	913	-	-	913
Общо финансови активи	2,674,341	265,960	251,436	3,191,737

ГРУПА БЪЛГАРСКА БАНКА ЗА РАЗВИТИЕ

БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2019

Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

4. УПРАВЛЕНИЕ НА ФИНАНСОВИЯ РИСК (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

Качество на кредити и вземания (продължение)

Към 31 декември 2018 г.	Редовни (Фаза 1)	Наблюдавани (Фаза 2)	Необслужвани (Фаза 3)	Общо
Парични средства в каса и по разплащателна сметка в Централната банка	297,622	-	-	297,622
Вземания от банки	431,119	-	-	431,119
Кредити за търговско недвижимо имущество и строителство	257,036	70,797	66,661	394,494
Търговски кредити	252,676	72,842	116,503	442,021
Селскостопански кредити	-	-	2,040	2,040
Потребителски кредити	778	-	19	797
Жилищни ипотечни кредити на физически лица	1,436	-	-	1,436
Кредити на други ФИ	63,107	-	44,661	107,768
Други кредити и вземания	128,382	93,833	40,419	262,634
Нетна инвестиция във финансов лизинг	632	225	561	1,418
Вземания от Републиканския бюджет	472,803	-	-	472,803
Финансови активи, отчитани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	650,375	-	-	650,375
Финансови активи, отчитани по амортизирана стойност – Ценни книжа	10,258	-	-	10,258
Други финансови активи	908	-	-	908
Общо финансови активи	2,567,132	237,697	270,864	3,075,693

По-долу са представени видовете обезпечения, получени от Групата във връзка с отпуснати кредити, по справедлива стойност, определена от лицензирани независими оценители и потвърдена от служител на Групата, притежаващ необходимия лиценз.

ГРУПА БЪЛГАРСКА БАНКА ЗА РАЗВИТИЕ

БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2019

Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

4. УПРАВЛЕНИЕ НА ФИНАНСОВИЯ РИСК (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

4.1. Кредитен риск (продължение)

Качество на кредити и вземания (продължение)

Вид обезпечение	2019		2018	
	Справедлива стойност	%	Справедлива стойност	%
Ипотeki	741,116	60.93	514,012	52.19
Ипотeki върху кораби	142,083	11.68	148,321	15.00
Залог на машини, съоръжения, оборудване и материални запаси	276,320	22.72	273,290	28.05
Ценни книжа, котирани на борсов пазар	20,536	1.69	20,536	2.08
Застраховка кредитен риск	15,614	1.28	18,482	1.87
Банкови гаранции	4,892	0.40	3,863	0.39
Блокирани депозити	15,719	1.29	4,164	0.42
Общо обезпечения	1,216,280	100	982,668	100

Кредитните експозиции могат да бъдат обезпечени с повече от едно обезпечение, т.е. могат да бъдат включени в повече от една позиция. Сумата от обезпеченията може да надхвърля 100%, тъй като по един кредит може да има повече от едно обезпечение.

Дружество от Групата може да предоговори първоначалните условия по сключени договори в случаите на молба от страна на контрагентите. Обичайно това са сроковете за усвояване на кредитите, размера на кредита, лихвените нива и/или погасителните планове от гледна точка размерите на конкретни погасителни вноски. Най-често това се наблюдава в случаи на промяна на първоначалните параметри, целите и обхвата, респ. времеви график на проектите. При предоговарянето се анализират измененията в първоначалните условия, с цел установяване дали промените представляват концесия (отстъпка) в полза на длъжника и експозицията следва да се приеме за реструктурирана и, съответно, да бъде класифицирана във Фаза 2 или Фаза 3, съгласно Политика и правила за определяне на очаквана загуба и обезценка на експозиции на ББР, която е прилагана и от другите дружества в Групата, както следва:

„Чл. 11. Индикатори за обезценка:

(1) Значително увеличение на кредитния риск, водещо до признаване на очакваната кредитна загуба през целия живот на актива (т.е. преминаване от 12-месечна очаквана кредитна загуба) и респективно класифициране във Фаза 2 (наблюдавани) би могло да е резултат от следните обстоятелства:

1. значителни промени във вътрешните индикатори на кредитния риск в резултат на промяна в кредитния риск спрямо началото на живота на актива;

2. други промени в лихвените нива или условията на съществуващ финансов инструмент, които биха били съществено различни, ако инструментът бе новоотпуснат или емитиран към датата на отчета (например по-строги условия, увеличени изисквания за обезпечение или гаранции) поради промени в кредитния риск на финансовия инструмент спрямо този при първоначалното му признаване;

ГРУПА БЪЛГАРСКА БАНКА ЗА РАЗВИТИЕ

БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2019

Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

4. УПРАВЛЕНИЕ НА ФИНАНСОВИЯ РИСК (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

4.1. Кредитен риск (продължение)

Качество на кредити и вземания (продължение)

3. значителни промени в индикаторите на външния пазар на кредитен риск за конкретен финансов инструмент или подобни финансови инструменти със същия очакван срок на живот. Промените в пазарните показатели за кредитен риск включват, но не се ограничават до:

а) кредитния спред;

б) цената на суапа за кредитно неизпълнение за кредитополучателя;

в) продължителността на периода или степента, в която справедливата стойност на даден финансов актив е по-ниска от амортизираната му стойност; и

г) промени в цената на дълга и капиталовите инструменти на кредитополучателя

д) друга пазарна информация, свързана с кредитополучателя.

4. реална или очаквана съществена промяна във външен кредитен рейтинг на финансовия инструмент (или на длъжника);

5. реално или очаквано понижаване на вътрешен кредитен рейтинг за кредитополучателя или намаляване на скоринг рейтинг използван за оценка на кредитния риск;

6. съществуващи или прогнозирани неблагоприятни промени в бизнеса, финансовите или икономически условия, които се очаква да доведат до значителна промяна в способността на заемополучателя да изпълни задълженията си.;

7. действителна или очаквана значителна промяна в оперативните резултати на Кредитополучателя, като например реални или очаквани намаляващи приходи или маржове, увеличаване на оперативните рискове, недостиг на оборотен капитал, влошаване на качеството на активите, увеличен ливъридж, ниска ликвидност, проблеми с управлението или промени в обхвата на бизнес или организационната структура, който води до значителна промяна в способността на кредитополучателя да изпълни задълженията си по дълга.;

8. значителни увеличения на кредитния риск за други финансови инструменти на същия кредитополучател;

9. настъпила или очаквана значителна неблагоприятна промяна в регулаторната, икономическата или технологичната среда на кредитополучателя, която води до значителна промяна в способността на кредитополучателя да посрещне задълженията си;

10. значителни промени в стойността на обезпечението по дълга или в качеството на гаранции и допълнителни кредитни защити от трета страна, при които се очаква да се намали икономическия стимул на заемополучателя за извършване на планирани договорни плащания или по друг начин да окаже влияние върху вероятността за неизпълнение на кредита;

11. значителна промяна в качеството на гаранция, предоставена от акционер (или от собствениците на дадено лице), ако акционерът (собствениците) имат стимул и финансова възможност да предотвратят неизпълнение, чрез увеличение на капитал и/или парични средства;

ГРУПА БЪЛГАРСКА БАНКА ЗА РАЗВИТИЕ

БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2019

Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

4. УПРАВЛЕНИЕ НА ФИНАНСОВИЯ РИСК (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

4.1. Кредитен риск (продължение)

Качество на кредити и вземания (продължение)

12. значителни промени, като например намаляване на финансовата подкрепа от предприятие майка или друго дъщерно дружество или действителна или очаквана значителна промяна в качеството на кредитна защита, които се очаква да намалят икономическия стимул на заемополучателя да извършва договорни плащания;

13. очаквани промени в документацията по заема, включително очаквано нарушение на договора, което може да доведе до освобождаване на длъжника от задължение за спазване на договорни ангажименти или изменение на договорите, лихвени ваканции, лихвени увеличения, изисквания за допълнително обезпечение, гаранции или други промени в договорната рамка на инструмента;

14. значителни промени в очакваните резултати и поведение на кредитополучателя, включително промени в платежното състояние на кредитополучателите в групата;

15. конкретни промени в подхода на Банката по отношение управлението на кредита във връзка с финансовия инструмент; например въз основа на новопоявили се индикатори за промяна в кредитния риск на финансовия инструмент, се очаква практиката на Банката за управление на кредитния риск да стане по-активна или съсредоточена върху управлението на инструмента, включително по-внимателно или по-контролиращо наблюдение, или активна намеса в отношенията с кредитополучателя;

16. информация за просрочия, включително случаи на просрочие с повече от 30 дни (ако има доказателства, че значителен брой длъжници с просрочие за повече от 30 дни не достигат етапа на значително влошаване, този праг може да бъде увеличен, като за целта са необходими обширни подкрепящи данни съгласно параграф B5.5.19 на МСФО 9);

17. стартиране на съдебни процедури, предявяване на банкови гаранции или други обстоятелства, които се очаква да доведат до значителни разходи за кредитополучателя;

18. значително забавяне в предоставянето на финансова и друга необходима информация от страна на кредитополучателя;

19. поемането на значителни задължения на кредитополучателя към трети лица, вкл. задбалансови, които биха довели до затруднения или невъзможност за коректното обслужване на кредитната експозиция в Банката.

(2) Събития, свързани с класификация, при която даден финансов инструмент се класифицира във Фаза 3, т.е. се счита за актив с влошено кредитно качество и в повечето случаи съответстват на дефиницията за неизпълнение по инструмента, са:

1. значителни финансови затруднения на длъжника;

2. просрочени или неплатени задължения към Банката за повече от 90 дни;

3. представяне на отстъпка на длъжника поради финансовите му затруднения, която в никакъв друг случай не би била предоставена от Банката;

ГРУПА БЪЛГАРСКА БАНКА ЗА РАЗВИТИЕ

БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2019

Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

4. УПРАВЛЕНИЕ НА ФИНАНСОВИЯ РИСК (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

4.1. Кредитен риск (продължение)

Качество на кредити и вземания (продължение)

а) в случай, че в резултат на преговаряне и предоставяне на отстъпка на длъжника, водеща до изменения на паричните потоци, активът се отписва и се създава нов такъв (признава се първоначално), Банката оценява само 12-месечната очаквана загуба. Допълнителен анализ на очаквана кредитна загуба се осъществява в случай на наличието на повишен кредитен риск.

б) в случай, че в резултат на преговаряне и предоставяне на отстъпка на длъжника, водеща до изменения на паричните потоци, активът се отписва и се създава нов такъв (признава се първоначално), но в резултат на това последният се отчита като закупен/възникнал обезценен актив, Банката признава кумулативните изменения в очакваните кредитни загуби през целия му живот.

в) в случай, че в резултат на преговаряне и предоставяне на отстъпка на длъжника финансовият актив не бъде отписан, Банката анализира дали има значително увеличение на кредитния риск, сравнявайки между:

*(аа) риска от неизпълнение, оценен към отчетната дата (въз основа на променени договорни условия); и
(бб) рискът от неизпълнение, оценен при първоначалното признаване (въз основа на първоначалните непроменени договорни условия);*

за да установи дали трябва да се признае очаквана кредитна загуба за целия живот или за 12 месеца;

4. висока вероятност от неплатежеспособност на длъжника или друга финансова реорганизация на длъжника;

5. други доказателства за влошаване на платежния статус на длъжника.“

По отношение на кредитите отпускани по програмата за енергийна ефективност, следва да бъде отбелязано, че съгласно параметрите на програмата размерът на одобрения кредит подлежи на регулярен процес на актуализация с оглед контрол на разходите по изпълнение. Резултат от този контрол е подписването на анекси по кредитите с актуализиране на финансовите параметри.

ГРУПА БЪЛГАРСКА БАНКА ЗА РАЗВИТИЕ

БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2019

Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

4. УПРАВЛЕНИЕ НА ФИНАНСОВИЯ РИСК (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

4.1. Кредитен риск (продължение)

Качество на кредити и вземания (продължение)

В таблицата по-долу са представени данни за стойността на портфейла от финансови активи на Групата по видове инструменти:

	Финансови активи, отчитани по амортизирана стойност						ФА отчитани по справедлива стойност през ДВД	
	Кредити и вземания от нефинансови институции	Вземания от Републиканския бюджет	Кредити и вземания от финансови институции	Кредити и вземания от физически лица	Парични средства в каса и по разплащателна сметка в ЦБ	Ценни книжа		Черна инвестиция във финансов лиънъг
Към 31 декември 2019 г.								
Обезценени на индивидуална основа								
-редовни – Фаза 1	1,287,196	22,118	101,007	2,030		12,236	9,052	596,967
-наблюдавани – Фаза 2	265,617	-	177	20	-		146	-
-необслужвани – Фаза 3	216,934	-	-	15	-		583	-
Брутна стойност	1,769,747	22,118	101,184	2,065	-	12,236	9,761	596,967
В т.ч. предговорени	1,136,890	-	50,613	255	-	-	-	-
Просрочени, но необезценени								
-редовни – Фаза 1	6,600	-	-	-	-	-	546	-
-наблюдавани – Фаза 2	-	-	-	-	-	-	-	-
-необслужвани – Фаза 3	20,485	-	-	-	-	-	-	-
Брутна стойност	27,085	-	-	-	-	-	546	-

ГРУПА БЪЛГАРСКА БАНКА ЗА РАЗВИТИЕ

БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2019

Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

4. УПРАВЛЕНИЕ НА ФИНАНСОВИЯ РИСК (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

4.1. Кредитен риск (продължение)

Качество на кредити и вземания (продължение)

	Финансови активи, отчитани по амортизирана стойност						ФА отчитани по справедлива стойност през ДВД
	Кредити и вземания от нефинансови институции	Вземания от Републиканския бюджет	Кредити от вземания от финансови институции	Кредити и вземания от физически лица	Парични и средства в каса и по разплащателна сметка в ЦБ	Цени на облигации	
Към 31 декември 2019 г.							
<i>В т.ч. предсговорени</i>	20,163	-	-	-	-	-	-
До 30 дни	6,123	-	-	-	-	-	-
От 30-90 дни	1,550	-	-	-	-	-	-
Над 90 дни	12,490	-	-	-	-	-	-
Обезценени на портфейлна основа	-	145,140	-	-	-	-	-
редовни – Фаза 1	-	145,140	-	-	-	-	-
Брутна стойност	-	-	-	-	-	-	-
<i>В т.ч. предсговорени</i>	-	-	-	-	-	-	-
Непросрочени и необезценени	-	-	240,806	-	250,643	-	-
Фаза 1	-	-	-	-	-	-	-
Фаза 2	-	-	-	-	-	-	-
Фаза 3	13,419	-	-	-	-	-	-
Брутна стойност	13,419	-	240,806	-	250,643	-	-
В т.ч. предсговорени	61	-	-	-	-	-	-
Брутна стойност	1,810,251	167,258	341,990	2,065	250,643	12,236	10,327
В т.ч. предсговорени	1,157,114	-	50,613	255	-	-	-

ГРУПА БЪЛГАРСКА БАНКА ЗА РАЗВИТИЕ

БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2019

Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

4. УПРАВЛЕНИЕ НА ФИНАНСОВИЯ РИСК (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

4.1. Кредитен риск (продължение)

Качество на кредити и вземания (продължение)

	Финансови активи, отчитани по амортизирана стойност						Финансови активи отчитани по справедлива стойност чрез друг всеобхватен доход
	Кредити и вземания от Републикански бюджет	Кредити от вземания от финансови институции	Кредити от вземания от физически лица	Парични средства в каса и разплащателна сметка в ЦБ	Цени и юнига	Нетна инвестиция във финансов инструмент	
Към 31 декември 2018 г.							
Обезценени на индивидуална основа							
-редовни – Фаза 1	700,338		98,971	2,714		632	574,099
-наблюдавани – Фаза 2	235,445		1,467			225	-
-необслужвани – Фаза 3	256,589			19		561	-
Брутна стойност	1,192,372		100,438	2,233		1,418	574,099
В т.ч. предоговорени	890,548		48,290				
Просрочени, но необезценени							
-редовни – фаза 1							
-наблюдавани – Фаза 2	1,502						
-необслужвани – Фаза 3	9,746						
Брутна стойност	11,248						
В т.ч. предоговорени	10,089						
До 30 дни	3,389						
От 30-90 дни	852						
Над 90 дни	7,007						

ГРУПА БЪЛГАРСКА БАНКА ЗА РАЗВИТИЕ

БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2019

Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

4. УПРАВЛЕНИЕ НА ФИНАНСОВИЯ РИСК (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

4.1. Кредитен риск (продължение)

Качество на кредити и вземания (продължение)

	Финансови активи, отчетани по амортизирана стойност										Финансови активи отчетани по справедлива стойност чрез друг асобиращи	
	Кредити и вземания от нефинансови институции	Вземания от Република консалт бюджет	Кредити от финансови институции	Кредити от финансови лица	Кредити от вземания от финансови лица	и Парични средства в от каса и по различителна сметка в ЦБ	Ценни инструменти	Нетна инвестиция във финансов ливинг	Дългови капиталови инструменти	Догода		
Обезпечени на портфейлна основа												
-редовни – Фаза 1	-	472,803	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Брутна стойност	-	472,803	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
В т.ч. <i>предоговорени</i>	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Непросрочени и необезпечени												
Фаза 1	874	-	330,222	-	-	297,622	10,216	-	-	-	79,558	-
Фаза 2	526	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Фаза 3	3,949	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Брутна стойност	5,349	-	330,222	-	-	297,622	10,216	-	-	-	79,558	-
В т.ч. <i>предоговорени</i>	5,337	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Брутна стойност	1,208,969	472,803	430,660	2,233	297,622	10,216	1,418	653,657	-	-	-	-
В т.ч. <i>предоговорени</i>	905,974	-	48,290	-	-	-	-	-	-	-	-	-

В позиция „Просрочени, но необезпечени“ са включени кредити, чиято балансова стойност е по-ниска от стойността на представеното валидно обезпечение.

ГРУПА БЪЛГАРСКА БАНКА ЗА РАЗВИТИЕ

БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2019

Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

4. УПРАВЛЕНИЕ НА ФИНАНСОВИЯ РИСК (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

4.1. Кредитен риск (продължение)

Качество на кредити и вземания (продължение)

Групата класифицира непросрочени и необезценени експозиции в посочените класове в зависимост от вътрешния им кредитен рейтинг, както следва:

- висок клас – от кредитен рейтинг от 1 до 3 – Фаза 1
- стандартен клас – от кредитен рейтинг от 4 до 5 – Фаза 1
- нисък клас – от кредитен рейтинг от 6 до 7 – Фаза 1 (рейтинг 6) или Фаза 2 (рейтинг 7)
- необслужвани – Фаза 3 (рейтинг 8, 9 и 10)

Групата оценява кредитното качество на предоставените условни ангажименти чрез методология, която оценява дали са възникнали събития, които да потвърждават в голяма степен вероятността да изтекат ресурси от Групата. Тези разходи (загуби) се определят на база Политика и Методика за оценка на очакваните кредитни загуби и процедура за изчисляване на ББР въз основа на Конверсионен фактор (CCF), който се прилага при задбалансови експозиции, при които има вероятност те да се превърнат в балансови (плащане по гаранции, усвояване на част от разрешения размер на кредита и др.).

Към датата на отчета за финансовото състояние, Групата е идентифицирала ангажименти за 498,745 хил. лв. (2018 г.: 484,134 хил. лв.), които са провизирани в размер на 8,098 хил. лв. (2018: 7,641 хил. лв.) (Бележка 31).

Наблюдаваните кредити и вземания (Фаза 2), представени по амортизирана стойност преди обезценка, са както следва:

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
Кредити за търговско недвижимо имущество и строителство	118,202	70,797
Търговски кредити	81,112	72,842
Кредити на банки	177	1,467
Вземания по финансов лизинг	146	225
Потребителски кредити	20	-
Други кредити и вземания	66,303	93,609
	<u>265,960</u>	<u>238,940</u>

ГРУПА БЪЛГАРСКА БАНКА ЗА РАЗВИТИЕ

БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2019

Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

4. УПРАВЛЕНИЕ НА ФИНАНСОВИЯ РИСК (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

4.1. Кредитен риск (продължение)

Качество на кредити и вземания (продължение)

Когато първоначалните условия на споразумението са изменени чрез даване на отстъпки от страна на Дружеството-майка към длъжника, който изпитва или предстои да изпита затруднения при изпълнението на своите финансови задължения, кредитът се класифицира като „преструктуриран“.

Преструктурираните кредити и вземания представени по амортизирана стойност са, както следва:

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
Кредити за търговско недвижимо имущество и строителство	45,919	47,387
в т.ч. Редовни – Фаза 1	708	966
Наблюдавани – Фаза 2	4,437	9,412
Необслужвани – Фаза 3	40,774	37,009
Други кредити и вземания	36,361	67,315
в т.ч. Редовни – Фаза 1	-	-
Наблюдавани – Фаза 2	21,946	52,971
Необслужвани – Фаза 3	14,415	14,344
	<u>82,280</u>	<u>114,702</u>

Отчитане на ОКЗ

За инструментите, отчитани по амортизирана стойност, ОКЗ намаляват балансовата стойност в отчета за финансовото състояние.

За дългови инструменти, отчитани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход, ОКЗ е част от негативната промяна на справедливата стойност, дължаща се на увеличен кредитен риск. Те продължават да се представят по справедлива стойност в отчета за финансовото състояние, като натрупаният коректив за загуби се представя в отчета за всеобхватния доход. При последващо отписване на инструмента, натрупаният коректив се признава в печалбата или загубата за периода.

Основни рискови параметри, влияещи върху размера на ОКЗ

Вероятност от неизпълнение (PD)

PD е вероятността даден контрагент да не изпълни договорните клаузи, свързани с изплащане на дълга. За всеки вид индивидуална експозиция или портфейл, когато група експозиции се оценяват колективно, Групата поддържа историческа информация за движението между различните фази.

ГРУПА БЪЛГАРСКА БАНКА ЗА РАЗВИТИЕ

БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2019

Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

4. УПРАВЛЕНИЕ НА ФИНАНСОВИЯ РИСК (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

4.1. Кредитен риск (продължение)

Основни рискови параметри, влияещи върху размера на ОКЗ (продължение)

Вероятност от неизпълнение (PD) (продължение)

Стойността на 12M PD се определя въз основа на наблюдаваните темпове на влошаване и се изчислява като движеща се средна стойност (moving average) за период, който обхваща минимум 2 години. За експозиции, които се оценяват индивидуално, стойността на 12M PD се определя в зависимост от присъдения кредитен рейтинг съобразно вътрешен модел. Данните за промените в рейтинга на кредитополучателите в едногодишен хоризонт се обобщават в транзакционни матрици, като за всяка стъпка на рейтинга се изчислява 12M PD в зависимост от броя на установените случаи на неизпълнение.

Групата коригира стойностите на 12M PD с цел отразяване на текущите или очаквани икономически условия, които могат да се различават от тези през анализирания исторически периоди.

Експозиция при неизпълнение (EAD)

EAD представлява очаквания размер на експозицията към момента на неизпълнение. Тя се определя в зависимост от типа на кредита, като се отчитат както усвоените, така и договорените неувоени суми, според очакванията за бъдещи усвоявания.

Загуба при неизпълнение (LGD)

LGD представлява съотношението между очакваната загуба по експозицията, дължаща се на неизпълнение, към размера на експозицията при неизпълнение. Групата изчислява каква би била потенциалната загуба, ако експозицията мине в неизпълнение и единственият източник за погасяване на задълженията би бил реализиране на обезпеченията. Загубата се представя като процент от EAD.

Групата е определила относителни прагове, които също се използват за експозициите, за които важат абсолютните прагове и за тези, за които няма определени такива. Те са на базата на матрици обхващащи целия кредитен цикъл (through-the-cycle, TTC) и промяната на вероятността за неизпълнение на съответните експозиции от външните агрегирани данни на Moody's (като предварително Групата има разработена методология за приравняване на вътрешните кредитни рейтинги към тези на рейтинговата агенция).

ГРУПА БЪЛГАРСКА БАНКА ЗА РАЗВИТИЕ

БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2019

Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

4. УПРАВЛЕНИЕ НА ФИНАНСОВИЯ РИСК (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

4.1. Кредитен риск (продължение)

Основни рискови параметри, влияещи върху размера на ОКЗ (продължение)

Очаквани кредитни загуби по издадени портфейлни гаранции

Тези разходи (загуби) се определят на база на настоящата стойност на бъдещите нетни парични потоци, представляващи разликата между задължението за плащане и евентуалните входящи потоци от последващи регресни искиове към трети лица.

С оглед коректна оценка на портфейлите по гаранционните схеми за собствен риск "Гаранционна схема 2009-2011", "Гаранционна схема 2015-2017", "Гаранционна схема 2017-2018" и Гаранционна схема COSME, НГФ прилага Политика за класификация и оценка на инструменти, попадащи в обхвата на МСФО 9, Процедура за присъждане на рейтинг на портфейл от кредити и Методика за определяне на очакваните кредитни загуби и процедура за тяхното изчисляване. Чрез прилагане на модел за изчисление на очакваните загуби се извършва изчисление на очакваните загуби на финансовите инструменти в портфейла на НГФ. Моделът за определяне на очакваните кредитни загуби се базира на следните принципи:

- извършване безпристрастна оценка чрез вероятностно претегляне на набор от възможни резултати;
- отразяване стойността на парите във времето;
- използване релевантна и подкрепяща информация за минали и текущи събития, както и прогнози за бъдещи такива, която е на разположение към отчетната дата без извършване на прекомерни разходи или усилия;
- базиране на текуща оценка за кредитния риск на контрагентите;
- отразяване прогнозна оценка на набор от макроикономически данни.

Съгласно изискванията на МСФО 9, финансовите инструменти се разпределят на три фази – Фаза 1, Фаза 2 и Фаза 3. Разпределението на извършва на база оценка на изменението в кредитното качество на контрагентите спрямо първоначалното им одобрение. Принципните правила за разпределение на експозициите по фази са както следват:

1. Количествен фактор - ако Фондът е извършил плащане по задбалансов актив и същият се трансформира в балансов, експозицията се класира във Фаза 3; даден актив може да се класифицира в неизпълнение, ако от страна на финансиращата банка е предоставена информация за класифициране на актива/контрагента в неизпълнение или при извършена проверка от страна на Фонда е установен завишен риск за настъпване на неизпълнение.

2. Качествени фактори:

2.1 Абсолютен праг – преминаване под определен присъден вътрешен рейтинг или приет външен рейтинг се счита за основание за класиране във Фаза 2 или Фаза 3;

2.2 Относителен праг – ако се отрази значително влошаване в кредитното качество на контрагент спрямо нивото при първоначално одобрение на експозицията над дефиниран относителен праг, то следва да се счита за основание за класиране във Фаза 2 или Фаза 3;

ГРУПА БЪЛГАРСКА БАНКА ЗА РАЗВИТИЕ

БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2019

Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

4. УПРАВЛЕНИЕ НА ФИНАНСОВИЯ РИСК (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

4.1. Кредитен риск (продължение)

Основни рискови параметри, влияещи върху размера на ОКЗ (продължение)

Очаквани кредитни загуби по издадени портфейлни гаранции (продължение)

Вероятността от неизпълнение се изчислява чрез регресия на остатъчната променлива за системен риск, която се оценява на база прогнозна макроикономическа информация, следвайки следните стъпки:

1. Изчисление на остатъчната променлива за системен риск за всяка година на база данни за глобална степен на неизпълнение по години (съгласно опростен модел на Мертон, отчитащ представянето на дадена компания като функция на два фактора – идиосинкратичен риск на конкретната компания и остатъчен системен риск; моделът отчита постоянен коефициент на чувствителност на двата фактора за всички рейтинги).
2. Извършва се регресионен анализ на остатъчната променлива за системен риск спрямо различните макроикономически променливи, в следствие на който се избират двете най-добри макроикономически променливи (които обясняват модела в най-висока степен и не са корелирани помежду си).
3. Изчисление на прогнозни стойности на остатъчната променлива за системен риск на база избраните макроикономически показатели и получените регресионни коефициенти.
4. Изчисление на текуща оценка за вероятността от неизпълнение в рамките на краткосрочен период на база получените прогнозни стойности на остатъчната променлива за системен риск.

Основни групи активи, подлежащи на обезценка

В таблиците по-долу са представени движенията на основните групи активи, подлежащи на обезценка, между различните фази за периода 01.01-31.12.2018 и 01.01-31.12.2019:

Движение на основни групи активи, подлежащи на обезценка

В таблицата, представена на следващата страница, се включват всички активи, отчитани по амортизирана стойност – нефинансови предприятия, включително с държавно участие, физически лица и небанкови финансови институции, както и вземанията по финансов лизинг.

ГРУПА БЪЛГАРСКА БАНКА ЗА РАЗВИТИЕ

БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2019

Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

4. УПРАВЛЕНИЕ НА ФИНАНСОВИЯ РИСК (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

4.1. Кредитен риск (продължение)

Движение на основни групи активи, подлежащи на обезценка (продължение)

Активи отчитани по амортизирана стойност (с изключение на Държавно Управление и вземания от банки)	Фаза 1	Фаза 2	Фаза 3	Общо
Салдо към 01.01.2018	469,868	129,631	264,924	864,424
Трансфери:				
Трансфер от Фаза 1 към Фаза 2	(36,925)	36,925	-	-
Трансфер от Фаза 1 към Фаза 3	(3,645)	-	3,645	-
Трансфер от Фаза 2 към Фаза 3	-	(8,037)	8,037	-
Трансфер от Фаза 2 към Фаза 1	1,233	(1,233)	-	-
Нововъзникнали и новопридобити експозиции	113,830	31,021	14,631	159,483
Изплатени или прехвърлени	(114,141)	(21,355)	(103,710)	(239,208)
Увеличени	241,087	108,931	82,786	432,804
Салдо към 31.12.2018	671,307	275,883	270,313	1,217,503
Трансфери:				
Трансфер от Фаза 1 към Фаза 2	(4,787)	4,787	-	-
Трансфер от Фаза 1 към Фаза 3	(3,213)	-	3,213	-
Трансфер от Фаза 2 към Фаза 3	-	(1,691)	1,691	-
Трансфер от Фаза 2 към Фаза 1	160	(160)	-	-
Нововъзникнали и новопридобити експозиции	634,760	62,940	12,260	709,960
Изплатени или прехвърлени	(106,427)	(77,814)	(43,132)	(227,373)
Увеличени	112,711	1,838	7,091	121,640
Салдо към 31.12.2019	1,304,511	265,783	251,436	1,821,730

ГРУПА БЪЛГАРСКА БАНКА ЗА РАЗВИТИЕ

БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2019

Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

4. УПРАВЛЕНИЕ НА ФИНАНСОВИЯ РИСК (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

4.1. Кредитен риск (продължение)

Движение на основни групи активи, подлежащи на обезценка (продължение)

Активи отчитани по амортизирана стойност - Държавно Управление	Фаза 1	Фаза 2	Фаза 3	Общо
Салдо към 01.01.2018	737,516	-	-	737,516
Нововъзникнали и новопридобити експозиции	8,179	-	-	8,179
Изплатени или прехвърлени	(549,510)	-	-	(549,510)
Увеличени	276,618	-	-	276,618
Салдо към 31.12.2018	472,803	-	-	472,803
Нововъзникнали и новопридобити експозиции	8,619	-	-	8,619
Изплатени или прехвърлени	(417,350)	-	-	(417,350)
Увеличени	103,186	-	-	103,186
Салдо към 31.12.2019	167,258	-	-	167,258

В Държавно управление Групата представя активи, отчитани по амортизирана стойност, свързани основно с Националната програма за енергийна ефективност на многофамилни жилищни сгради (НПЕЕМЖС).

Активи отчитани по амортизирана стойност - Банки и финансови институции	Фаза 1	Фаза 2	Фаза 3	Общо
Салдо към 01.01.2018	198,683	-	-	198,683
Нововъзникнали и новопридобити експозиции	343,242	-	-	343,242
Изплатени или прехвърлени	(113,513)	-	-	(113,513)
Увеличени	2,707	-	-	2,707
Салдо към 31.12.2018	431,119	-	-	431,119
Нововъзникнали и новопридобити експозиции	191,222	177	-	191,399
Изплатени или прехвърлени	(305,721)	-	-	(305,721)
Увеличени	25,193	-	-	25,193
Салдо към 31.12.2019	341,813	177	-	341,990

Заемите към банки и финансови институции включват както операции на междубанков пазар, така и депозити с различна срочност.

ГРУПА БЪЛГАРСКА БАНКА ЗА РАЗВИТИЕ

БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2019

Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

4. УПРАВЛЕНИЕ НА ФИНАНСОВИЯ РИСК (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

4.1. Кредитен риск (продължение)

Движение на основни групи активи, подлежащи на обезценка (продължение)

Активи, отчитани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход – Дългови инструменти	Фаза 1	Фаза 2	Фаза 3	Общо
Салдо към 01.01.2018	289,179	-	-	289,179
Нововъзникнали и новопридобити експозиции	315,141	-	-	315,141
Изплатени или прехвърлени	(81,571)	-	-	(81,571)
Увеличени	127,626	-	-	127,626
Салдо към 31.12.2018	650,375	-	-	650,375
Нововъзникнали и новопридобити експозиции	133,159	-	-	133,159
Изплатени или прехвърлени	(195,024)	-	-	(195,024)
Увеличени	8,457	-	-	8,457
Салдо към 31.12.2019	596,967	-	-	596,967

Портфейлът от ценни книжа е съставен основно от облигации на Република България, други европейски суверенни емитенти и облигации на големи корпоративни клиенти.

Размерът на очакваната кредитна загуба е функция на вероятността от неизпълнение на инструмента, реализираната загуба и размера на балансовата и задбалансовата експозиция. Вероятността от неизпълнение (PD) и реализираната загуба при неизпълнение (LGD) са параметрите, които участват в определяне на процента за провизиране и тези параметри се определят на базата на индивидуален преглед на ранните предупредителни знаци, които са хомогенни по отношение на кредитните си характеристики и на обвързаността си с международни и местни макроикономически променливи, които биха могли да им повлияят.

На следващата страница са представени движенията на обезценките през 2018 и 2019 г.

ГРУПА БЪЛГАРСКА БАНКА ЗА РАЗВИТИЕ

БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2019

Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

4. УПРАВЛЕНИЕ НА ФИНАНСОВИЯ РИСК (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

4.1. Кредитен риск (продължение)

Движение на обезценките на основните групи обезценяеми активи през 2018 и 2019 г.

Активи отчитани по амортизирана стойност (с изключение на Държавно Управление)	Фаза 1	Фаза 2	Фаза 3	Общо
Салдо обезценки към 01.01.2018	4,020	902	156,127	161,049
Трансфери:				-
Трансфер от Фаза 1 към Фаза 2	(915)	915		-
Трансфер от Фаза 1 към Фаза 3	(417)		417	-
Трансфер от Фаза 2 към Фаза 3		(2,048)	2,048	-
Трансфер от Фаза 2 към Фаза 1	2	(2)		-
Нови експозиции	2,561	185	-	2,746
Изплатени или прехвърлени	(4,074)	(902)	(60,340)	(65,316)
Увеличение по съществуващи експозиции	3,610	3,106	54,732	61,448
Салдо на обезценките към 31.12.2018	4,787	2,156	152,984	159,927
Трансфери:				-
Трансфер от Фаза 1 към Фаза 2	(45)	45	-	-
Трансфер от Фаза 1 към Фаза 3	(1,265)	-	1,265	-
Трансфер от Фаза 2 към Фаза 3	-	(25)	25	-
Нововъзникнали и новопридобити експозиции	23,426	2,170	11,188	36,784
Изплатени или прехвърлени	(822)	92	(59,475)	(60,205)
Увеличени	550	297	20,840	21,687
Салдо обезценки към 31.12.2019	26,589	4,753	130,565	161,907

В представеното движение на обезценките са включени и обезценките по финансови активи, отчитани по амортизирана стойност – Вземания по лизинг.

ГРУПА БЪЛГАРСКА БАНКА ЗА РАЗВИТИЕ

БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2019

Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

4. УПРАВЛЕНИЕ НА ФИНАНСОВИЯ РИСК (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

4.1. Кредитен риск (продължение)

Движение на обезценките на основните групи обезценяеми активи през 2018 и 2019 г. (продължение)

Активи отчитани по амортизирана стойност - Банки и финансови институции	Фаза 1	Фаза 2	Фаза 3	Общо
Салдо обезценки към 01.01.2018	3,594	-	-	3,594
Увеличени	4	-	-	4
Изплатени или прехвърлени	(2,482)	-	-	(2,482)
Салдо на обезценките към 31.12.2018	1,116	-	-	1,116
Увеличени	1,155	3	-	1,158
Салдо обезценки към 31.12.2019	2,271	3	-	2,274

Активи отчитани по справедлива стойност през Друг всеобхватен доход	Фаза 1	Фаза 2	Фаза 3	Общо
Салдо обезценки към 01.01.2018	708	-	-	708
Нови експозиции	7,249	-	-	7,249
Изплатени или прехвърлени	(4,926)	-	-	(4,926)
Други движения	(585)	-	-	(585)
Салдо на обезценките към 31.12.2018	2,446	-	-	2,446
Нововъзникнали и новопридобити експозиции	195	-	-	195
Изплатени или прехвърлени	(873)	-	-	(873)
Увеличени	8	-	-	8
Салдо обезценки към 31.12.2019	1,776	-	-	1,776

Стойност на обезпеченията към 31.12.2019 и 31.12.2018 г.

Стойността на обезпеченията по кредити е представена в следващата таблица:

Вид обезпечение	Балансова стойност на	
	кредита	Стойност на обезпечението,
Ипотеки	786,752	728,736
Залог на машини, съоръжения, оборудване и материални запаси	567,967	278,363
Блокирани депозити	495,290	15,719
Ипотека в/у кораб	87,583	142,083
Застраховки	36,253	15,614
Банкови гаранции	14,454	20,536
Ценни книжа	9,814	4,892
Общо към 31.12.2019 г.	1,998,113	1,205,943

ГРУПА БЪЛГАРСКА БАНКА ЗА РАЗВИТИЕ

БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2019

Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

4. УПРАВЛЕНИЕ НА ФИНАНСОВИЯ РИСК (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

4.1. Кредитен риск (продължение)

Стойност на обезпеченията към 31.12.2019 и 31.12.2018 г. (продължение)

Вид обезпечение	Балансова стойност на кредита, хил. лв.*	Стойност на обезпечението, хил. лв.
Ипотеки	569,590	514,012
Залог на машини, съоръжения, оборудване и материални запаси	375,483	148,321
Блокирани депозити	200,600	273,290
Ипотека в/у кораб	58,102	4,164
Застраховки	27,343	18,482
Банкови гаранции	22,631	3,863
Ценни книжа	14,718	20,536
Общо към 31.12.2018 г.	1,268,467	982,668

*Към 31.12.2018 г. стойностите не включват салдата по портфейла на МФИ Джобс с обща балансова стойност 14,384 хил. лв.

Риск от държава

Групата е формирала портфейл от ценни книжа, класифицирани като финансови активи, отчитани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход, формиран основно от държавни ценни книжа с емитент Република България и други страни от ЕС. Експозицията на Групата към държавен дълг е 567,819 хил. лв. към 31.12.2019 г. и 599,567 хил. лв. към 31.12.2018 г.

Република България има присъден кредитен рейтинг BBB със стабилна перспектива от Standard & Poor's (30.05.2020 г.), BBB със стабилна перспектива от Fitch Ratings (20.08.2020 г.) и Baa2 с положителна перспектива от Moody's (02.09.2019 г.).

Според Fitch Ratings, рейтинг BBB означава, че „очакванията за неплатежоспособност са ниски и капацитетът за обслужване на финансовите задължения е адекватен, но при влошаване на икономическите условия или бизнес средата този капацитет е вероятно да намалее.“ Moody's и Standard&Poor's имат сходни дефиниции за рейтингите, дадени на суверена.

Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

4. УПРАВЛЕНИЕ НА ФИНАНСОВИЯ РИСК (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

4.2. Пазарен риск

Пазарните рискове са свързани с негативни изменения на лихвени проценти, валутни курсове, ликвидната позиция и други фактори, оказващи влияние върху цените на ценните книжа и другите финансови активи. Тези движения могат да дадат отражение върху финансовата позиция и рентабилността на Групата.

Лихвен риск

Лихвеният риск е вероятността от изменение на нетния приход от лихви или нетния лихвен марж, и пазарната стойност на собствения капитал, поради изменение на общите пазарни лихвени равнища.

Лихвеният риск се разглежда по отношение цялостната дейност на Групата. Регулярно се изготвят анализи на финансовите активи и пасиви, разпределени във времеви интервали според тяхната чувствителност към промени в лихвените проценти.

Подходът за измерване на лихвения риск по отношение на цялостната дейност основно включва:

- Анализ на лихвената чувствителност на дохода – измерващ лихвената чувствителност на нетния лихвен доход на Групата;
- Анализ на лихвената чувствителност на икономическия капитал (Дюрационен GAP Анализ) – измерва лихвената чувствителност на икономическата стойност на Групата;
- Определяне, прилагане и отчитане на лимити за лихвен риск, отразяващи волатилността на съответната лихвена крива, както и рисковия апетит на Групата;
- Стрес тестове за лихвен риск – представят потенциалното изменение на годишния нетен лихвен доход след прилагане на стрес-сценарий за изменение на лихвените криви по валути.

Анализът на лихвения риск при паричните потоци се извършва чрез разпределението на паричния поток на активите и пасивите, участващи в анализа на лихвения дисбаланс и формиращи съответните матуритетни несъответствия. При наличие на позиции в отчета за финансовото състояние на Групата, класифицирани като такива, определени по справедлива стойност, анализът на риска от справедлива стойност се свежда до отнасянето на съответната позиция в приложимата матуритетна зона в анализа на лихвения дисбаланс.

Освен анализа на лихвената чувствителност, при управление на лихвения риск регулярно се идентифицират и основните източници, участващи в промяната на нетния лихвен спред на Групата. Това спомага за вземане на своевременни решения по отношение на лихвената политика на Групата, в частност формиране на специфични продукти и осигуряването на източници на финансиране със съответните характеристики.

Комитетът за управление на активите и пасивите (КУАП) следи текущо лихвения риск, на който е изложена Групата, и разработва мерки за управлението и поддържането му в допустимите граници и лимити за Групата.

ГРУПА БЪЛГАРСКА БАНКА ЗА РАЗВИТИЕ

БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2019

Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

4. УПРАВЛЕНИЕ НА ФИНАНСОВИЯ РИСК (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

4.2. Пазарен риск (продължение)

Лихвен риск (продължение)

Таблицата по-долу обобщава лихвената експозиция и риск на Групата. В нея са включени активите и пасивите на Групата по балансова стойност, съгласно лихвените клаузи, заложи в договорите, матуритетната им структура и чувствителността им спрямо движението на лихвените проценти.

31 декември 2019 г.	С плаващ лихвен %	С фиксиран лихвен %	Безлихвени	Общо
Финансови активи				
Парични средства в брой и по разплащателна сметка в Централната банка	250,330	-	313	250,643
Вземания от банки	21,367	309,398	8,951	339,716
Финансови активи, отчитани по амортизирана стойност – Предоставени кредити и аванси на клиенти	1,598,014	50,893	1,181	1,650,088
Финансови активи, отчитани по амортизирана стойност - Вземания от Републиканския бюджет	144,893	21,928	-	166,821
Финансови активи, отчитани по амортизирана стойност - Ценни книжа	-	12,144	-	12,144
Финансови активи, отчитани по амортизирана стойност – Нетна инвестиция във финансов лизинг	9,735	-	-	9,735
Финансови активи, отчитани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход - Дългови инструменти	-	596,967	-	596,967
Финансови активи, отчитани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход - Капиталови инструменти	-	-	3,578	3,578
Други финансови активи	-	-	913	913
	2,006,884	991,330	32,391	3,030,605

ГРУПА БЪЛГАРСКА БАНКА ЗА РАЗВИТИЕ

БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2019

Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

4. УПРАВЛЕНИЕ НА ФИНАНСОВИЯ РИСК (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

4.2. Пазарен риск (продължение)

Лихвен риск (продължение)

31 декември 2019 г.	<i>С плаващ лихвен %</i>	<i>С фиксиран лихвен %</i>	<i>Безлихвени</i>	<i>Общо</i>
Финансови пасиви				
Депозити от кредитни институции	7,877	-	-	7,877
Депозити от други клиенти, различни от кредитни институции	432,823	557,986	2,561	993,370
Привлечени средства от международни институции	1,078,917	133,020	-	1,211,937
Задължения по финансов лизинг	-	488	-	488
Други привлечени средства и пасиви	11,274	5,883	92,194	109,351
	1,530,891	697,377	94,755	2,323,023
Общо балансова лихвена експозиция	475,993	293,953	(62,364)	707,582
Условни задължения и ангажименти	290,247	33,988	451,116	775,351
31 декември 2018 г.	<i>С плаващ лихвен %</i>	<i>С фиксиран лихвен %</i>	<i>Безлихвени</i>	<i>Общо</i>
Финансови активи				
Парични средства в брой и по разплащателна сметка в Централната банка	297,287	-	335	297,622
Вземания от банки	4,961	414,499	10,543	430,003
Финансови активи, отчитани по амортизирана стойност – Предоставени кредити и аванси на клиенти	1,004,854	41,980	1,200	1,048,034
Финансови активи, отчитани по амортизирана стойност - Вземания от Републиканския бюджет	471,999	-	-	471,999
Финансови активи, отчитани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	-	650,374	3,283	653,657
Нетна инвестиция във финансов лизинг	932	-	-	932
Финансови активи, отчитани по амортизирана стойност - Ценни книжа	-	10,216	-	10,216
Други финансови активи	-	-	908	908
	1,308,034	1,117,069	16,269	2,441,372
Финансови пасиви				
Депозити от кредитни институции	5,759	-	-	5,759
Депозити от други клиенти, различни от кредитни институции	679,801	465,323	26,701	1,171,825
Привлечени средства от международни институции	727,017	177,765	-	904,782
Други привлечени средства	11,236	6,070	93,025	110,331
	1,423,813	649,158	119,726	2,192,697
Общо лихвена експозиция	(115,779)	467,911	(103,457)	248,675
Условни задължения и ангажименти	328,077	20,300	465,491	813,868

ГРУПА БЪЛГАРСКА БАНКА ЗА РАЗВИТИЕ

БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2019

Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

4. УПРАВЛЕНИЕ НА ФИНАНСОВИЯ РИСК (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

4.2. Пазарен риск (продължение)

Лихвен риск (продължение)

Анализ на лихвената чувствителност и риск

Таблицата по-долу включва финансовите инструменти на Групата, представени по балансова стойност, категоризирани по по-ранната от двете дати – датата на промяна на лихвения процент по договор или датата на падежа.

ГРУПА БЪЛГАРСКА БАНКА ЗА РАЗВИТИЕ

БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2019

Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

4. УПРАВЛЕНИЕ НА ФИНАНСОВИЯ РИСК (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

4.2. Пазарен риск (продължение)

Длъжен риск (продължение)

	до 1 м.	1-3 м.	3-6 м.	6-12м.	1-5 г.	над 5 год.	С фиксирани лихви	Безлихвени	Общо
Към 31.12.2019 г.									
Финансови активи									
Перични средства в брой и по разплащателна сметка в Централната банка	250,330	-	-	-	-	-	-	313	250,643
Венчани от банки	20,258	371	-	-	-	-	305,124	13,963	339,716
Финансови активи по амортизирана стойност – Предоставени кредити и аванси на клиенти	104,950	1,488,722	-	-	63	-	55,239	1,114	1,650,088
Финансови активи по амортизирана стойност – Нетна инвестиция във финансово лице	732	9,003	-	-	-	-	-	-	9,735
Финансови активи по амортизирана стойност – Вземания от Републикански Бюджет	144,893	-	-	-	-	-	21,928	-	166,821
Финансови активи по амортизирана стойност – Ценни книжа	-	-	-	-	-	10,194	1,950	-	12,144
Финансови активи, отчитани по справедлива стойност през друг собствател доход - Дългови инструменти	42,495	11,107	5,166	21,046	290,261	226,892	-	-	596,967
Финансови активи, отчитани по справедлива стойност през друг собствател доход - Капиталови инструменти	-	-	-	-	-	-	-	3,578	3,578
Други финансови активи	6	-	-	-	-	-	-	907	913
Общо финансови активи	563,664	1,509,203	5,166	21,046	290,324	237,086	394,241	19,875	3,030,605
Финансови пасиви									
Привлечени средства от международни институции	98,324	118,538	862,055	-	-	-	133,020	-	1,211,937
Депозити от други клиенти, различни от кредитни институции	575,052	348	378,124	4,685	-	-	-	35,161	993,370
Депозити от кредитни институции	7,877	-	-	-	-	-	-	-	7,877
Други привлечени средства	-	11,236	-	-	-	98,077	-	38	109,351
Задължения по финансово лице	-	488	-	-	-	-	-	-	488
Общо финансови пасиви	681,253	130,610	1,240,179	4,685	-	98,077	133,020	35,169	2,323,023
Общо лишена експозиция на чуждестранност	(117,589)	1,378,593	(1,235,013)	16,361	290,324	139,009	251,221	(15,324)	707,582
Условна задължителност и възстановителни	382,865	149,468	22,789	41	-	-	33,986	206,177	794,322

ГРУПА БЪЛГАРСКА БАНКА ЗА РАЗВИТИЕ

БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31. ДЕКЕМВРИ 2019

Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

4. УПРАВЛЕНИЕ НА ФИНАНСОВИЯ РИСК (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

4.2. Пазарен риск (продължение)

Лихвен риск (продължение)

	31 декември 2018 г.						С финансирена ликвидност	Общо
	До 1 м.	1-3 м.	3-6 м.	6-12м.	1-5 г.	Над 5 г.г.		
Финансови активи								
Парични средства в брой и по разплащателна сметка в	297,287	-	-	-	-	-	-	297,622
Вземания от банки	4,961	-	-	-	-	-	414,489	480,003
Финансови активи по амортизирана стойност -								
Предоставени кредити и аванси на клиенти	78,338	926,703	76	94	89	-	41,534	1,048,034
Финансови активи по амортизирана стойност - Вземания от Републикански Бюджет	471,999	-	-	-	-	-	-	471,989
Финансови активи, отчигнати по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	76,821	8,635	-	8,961	298,027	257,930	-	653,657
Нетна инвестиция във финансов линиинг	932	-	-	-	-	-	-	932
Финансови активи по амортизирана стойност - Ценни книжа	-	-	-	-	-	10,216	-	10,216
Други финансови активи	-	-	-	-	-	-	-	908
Общо финансови активи	930,338	935,338	76	9,055	298,116	268,146	456,033	2,913,371
Финансови пасиви								
Депозити от кредитни институции	5,759	-	-	-	-	-	-	5,759
Депозити от други клиенти, различни от кредитни институции	758,783	3,710	378,083	2,694	1,854	-	-	1,171,825
Привлечени средства от междубанковни институции	101,397	251,770	373,850	-	-	177,785	-	904,782
Други привлечени средства	-	11,236	-	-	93,025	6,070	-	110,331
Общо финансови пасиви	865,939	266,716	751,933	2,694	94,879	6,070	177,785	2,192,697
Общо експозиция на лихвена чувствителност	64,399	668,622	751,857	6,361	203,237	262,076	278,268	720,674
Условни задължения и ангажименти	54,295	43,477	7,789	79,578	142,938	-	20,300	813,868

ГРУПА БЪЛГАРСКА БАНКА ЗА РАЗВИТИЕ

БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2019

Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

4. УПРАВЛЕНИЕ НА ФИНАНСОВИЯ РИСК (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

4.2. Пазарен риск (продължение)

Лихвен риск (продължение)

Чувствителност на лихвените активи и пасиви с плаващ лихвен процент

Таблицата по-долу показва чувствителността на Групата при възможни промени в лихвения процент на база структурата на активите и пасивите към 31 декември с плаващ лихвен процент и при предположение, че се игнорира влиянието на останалите променливи величини. Реалният ефект от промени в пазарните лихвени нива може да бъде различен, тъй като съществена част от кредитите и вземанията от клиенти се олихвяват с плаващ лихвен процент, базиран на определяна от Групата променлива част, която се влияе от множество фактори.

Валута	2019			2018		
	Увеличение/ намаление в процентни пунктове	Чувствителност на финансовия резултат	Чувствителност на собствения капитал	Увеличение/ намаление в процентни пунктове	Чувствителност на финансовия резултат	Чувствителност на собствения капитал
BGN	0.50%	3,086	(2,730)	0.50%	819	(2,350)
EUR	0.50%	(286)	(7,353)	0.50%	(454)	(9,103)
USD	0.50%	(249)	(6)	0.50%	(237)	(32)
BGN	-0.50%	(3,086)	2,730	-0.50%	(819)	2,350
EUR	-0.50%	286	7,353	-0.50%	454	9,103
USD	-0.50%	249	6	-0.50%	237	32

Средните лихвени проценти по финансовите активи и пасиви са представени в следната таблица:

	31.12.2019	31.12.2018
Финансови активи	2,66%	2,66%
Финансови пасиви	0,62%	0,37%

Валутен риск

Валутният риск е риск от негативно влияние на изменения във валутните курсове върху финансовото състояние и паричните потоци на Групата в резултат на открити валутни позиции. При управлението на валутния риск групата следва принципа за поддържане на минимални открити валутни позиции съгласно зададени лимити. Валутните позиции не се формират със спекулативна цел, а вследствие на валутни операции, възникващи в хода на обичайната дейност на Групата. Следващата таблица обобщава експозицията на Групата към валутен риск. В нея са включени финансовите инструменти и условните задължения и ангажименти на Групата по балансова стойност, категоризирани по вид валута.

ГРУПА БЪЛГАРСКА БАНКА ЗА РАЗВИТИЕ

БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2019

Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

4. УПРАВЛЕНИЕ НА ФИНАНСОВИЯ РИСК (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

4.2. Пазарен риск (продължение)

Валутен риск (продължение)

Политика на Групата е основната част от активите и пасивите, и респективно банковите операции да са деноминирани във валутите евро или лев. Групата не извършва съществени сделки и не държи значителни открити позиции във валути, различни от евро и лев. Докато курсът на лева е устойчиво фиксиран към еврото, еврото не се разглежда като валута, носеща валутен риск за паричните потоци и финансовата позиция на Банката.

Валутният риск се разглежда по отношение цялостната дейност на Групата. Регулярно се изготвят анализи на финансовите активи и пасиви, разпределени според валутата, в която са деноминирани.

Подходът за измерване на валутния риск по отношение на цялостната дейност включва основно:

- Анализ на валутната чувствителност на дохода – измерващ приходите на Групата от валутни операции;
- Определяне, прилагане и отчитане на лимити за валутен риск, отразяващи рисковия апетит на Банката;
- Стрес тестове за валутен риск, които представят потенциалното изменение на годишния доход след прилагане на стрес-сценарии за изменение на валутните курсове.

Анализът на валутния риск се извършва чрез разпределението на активите и пасивите на Групата според валутата, в която са деноминирани, което спомага за вземане на своевременни решения по отношение на валутната политика на Групата, в частност формиране на специфични продукти и осигуряването на източници на финансиране със съответните характеристики.

Комитетът за управление на активите и пасивите (КУАП) следи текущо валутния риск, на който е изложена Групата, и разработва мерки за управлението и поддържането му в допустимите за Групата граници и лимити.

ГРУПА БЪЛГАРСКА БАНКА ЗА РАЗВИТИЕ

БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2019

Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

4. УПРАВЛЕНИЕ НА ФИНАНСОВИЯ РИСК (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

4.2. Пазарен риск (продължение)

Валутен риск (продължение)

Към 31 декември 2019 г.	В USD	В EUR	В друга чуждестранна валута	В BGN	Общо
Финансови активи					
Парични средства в каса и по разплащателна сметка при Централната банка	22	4,633	-	245,988	250,643
Вземания от банки	40,070	124,653	57	174,936	339,716
Финансови активи, отчитани по амортизирана стойност - Кредити и аванси	-	1,170,248	-	479,840	1,650,088
Финансови активи, отчитани по амортизирана стойност - Вземания от Републиканския бюджет	-	-	-	166,821	166,821
Финансови активи, отчитани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход - Дългови инструменти	16,625	417,250	-	163,092	596,967
Нетна инвестиция във финансов лизинг	-	9,036	-	699	9,735
Финансови активи, отчитани по амортизирана стойност - Ценни книжа	-	10,194	-	1,950	12,144
Финансови активи, отчитани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход - Капиталови инструменти	-	3,383	-	195	3,578
Други финансови активи	-	-	-	913	913
Общо финансови активи	56,717	1,739,397	57	1,234,434	3,030,605
Финансови пасиви					
Привлечени средства от международни институции	-	1,211,937	-	-	1,211,937
Депозити от други клиенти, различни от кредитни институции	56,704	160,406	1	776,259	993,370
Депозити от кредитни институции	-	1,375	-	6,502	7,877
Задължения по финансов лизинг	-	488	-	-	488
Други привлечени средства	-	17,119	-	92,232	109,351
Общо финансови пасиви	56,704	1,391,325	1	874,993	2,323,023
Нетна балансова валутна позиция	13	348,072	56	359,441	707,582
Условни задължения и ангажименти	1,509	148,916	-	643,897	794,322

ГРУПА БЪЛГАРСКА БАНКА ЗА РАЗВИТИЕ

БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2019

Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

4. УПРАВЛЕНИЕ НА ФИНАНСОВИЯ РИСК (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

4.2. Пазарен риск (продължение)

Валутен риск (продължение)

Към 31 декември 2018 г.	В USD	В EUR	В друга чуждестранна валута	В BGN	Общо
Финансови активи					
Парични средства в каса и по разплащателна сметка при Централната банка	28	4,178	-	293,416	297,622
Вземания от банки	114,399	122,449	57	193,098	430,003
Финансови активи, отчитани по амортизирана стойност – Предоставени кредити и аванси на клиенти	-	734,374	-	313,660	1,048,034
Финансови активи, отчитани по амортизирана стойност - Вземания от Републиканския бюджет	-	-	-	471,999	471,999
Финансови активи, отчитани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход - Дългови инструменти	17,597	463,954	-	172,106	653,657
Нетна инвестиция във финансов лизинг	-	-	-	932	932
Финансови активи, отчитани по амортизирана стойност - Ценни книжа	-	10,216	-	-	10,216
Други финансови активи	-	-	-	908	908
Общо финансови активи	132,024	1,335,171	57	1,446,119	2,913,371
Финансови пасиви					
Депозити от кредитни институции	-	1,465	-	4,294	5,759
Депозити от други клиенти, различни от кредитни институции	131,979	96,648	40	943,158	1,171,825
Привлечени средства от международни институции	-	904,782	-	-	904,782
Други привлечени средства	-	17,306	-	93,025	110,331
Общо финансови пасиви	131,979	1,020,201	40	1,040,477	2,192,697
Нетна балансова валутна позиция	45	314,970	17	405,642	720,674
Условни задължения и ангажименти	1,025	206,657	-	606,186	813,868

Политика на Дружеството-майка е основната част от активите и пасивите, и респективно банковите операции да са деноминирани в евро или лев. Групата не извършва съществени сделки и не държи значителни открити позиции във валути, различни от евро и лева. Докато курсът на лева е устойчиво фиксиран към еврото, еврото не се разглежда като валута, носеща валутен риск за паричните потоци и финансовата позиция на Групата.

ГРУПА БЪЛГАРСКА БАНКА ЗА РАЗВИТИЕ

БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2019

Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

4. УПРАВЛЕНИЕ НА ФИНАНСОВИЯ РИСК (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

4.2. Пазарен риск (продължение)

Валутен риск (продължение)

Таблицата по-долу показва чувствителността на Групата при възможни промени във валутния курс на база структурата на активите и пасивите към 31 декември.

2019

Валута	Промяна на валутния курс			Ефект върху печалбата преди данъци, при промяна на валутните курсове ^a		Ефект върху собствения капитал
	КУРС	Намаление (BPS)	Увеличение (BPS)	Намаление	Увеличение	
Евро (EUR)	1.9552	-	-	-	-	-
Долар (USD)	1.7410	+1,082	-1,396	-55	71	-
Японска йена (JPY)	0.0160	+8	-17	-	-	-
Британски паунд (GBP)	2.2988	-1,632	+1,564	-4	+4	-
Общ ефект				-59	+75	-

2018

Валута	Промяна на валутния курс			Ефект върху печалбата преди данъци, при промяна на валутните курсове ^a		Ефект върху собствения капитал
	КУРС	Намаление (BPS)	Увеличение (BPS)	Намаление	Увеличение	
Евро (EUR)	1.9558	-	-	-	-	-
Долар (USD)	1,6308	1,201	-1,337	-28	31	-
Японска йена (JPY)	0,0145	17	-16	0	0	-
Британски паунд (GBP)	2,2044	-2,504	1,005	-2	1	-
Общ ефект				-30	32	-

Към 31 декември 2019 г., откритите позиции по валути и пазарната волатилност на съответните валути биха оказала незначителен ефект върху финансовия резултат на Групата, оценен в размер на минус 59 хил. лв. в хипотезата на неблагоприятна промяна на валутните курсове спрямо откритите позиции по отделните валути на Групата с отчетените базисни точки (BPS: 1 б.т. = 0.0001 в десетична форма).

ГРУПА БЪЛГАРСКА БАНКА ЗА РАЗВИТИЕ

БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2019

Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

4. УПРАВЛЕНИЕ НА ФИНАНСОВИЯ РИСК (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

4.2. Пазарен риск (продължение)

Ценови риск на акции, котиран на борсата

Групата е изложена на ценови риск по отношение на притежаваните от нея акции, класифицирани като инвестиции, отчитани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход. За целта ръководството на Дружеството-майка следи и анализира всички промени на пазара на ценни книжа, както и използва консултантските услуги на авторитетни в страната инвестиционни посредници. Допълнително, към настоящия момент, ръководството на Дружеството-майка е взело решение за силно редуциране на операциите на фондовите пазари, търговията със закупените акции като текущо се наблюдават докладваните от съответния емитент финансови и бизнес показатели, както и развитието на дейността му.

4.3. Ликвиден риск

Ликвидният риск представлява рискът Групата да не може да посрещне текущите и потенциалните си задължения, свързани с плащания, когато те са дължими, без да понесе загуби.

Дейността на Групата изисква устойчив паричен поток, който да замени съществуващите депозити и получени кредити при изтичането на срока им, както и да задоволи търсенето на клиентите за допълнителни кредити. При управление на ликвидността, Дружеството-майка взема предвид и ангажиментите, свързани с неусвоената част на отпуснатите кредити и всички видове условни ангажименти.

Падежните срокове на активите и пасивите, както и способността за заместване, на приемлива цена, на лихвените задължения в момента на техния падеж, са важни фактори при оценката на ликвидността на Групата и влиянието на промените в лихвените проценти и валутните курсове върху печалбата преди данъци и собствения капитал са важни фактори при оценката на ликвидността на Групата. За да управлява риска, Групата поддържа във всеки момент високоликвидни активи в зависимост от валутата на пасивите си.

Контролът и следенето на общата ликвидност се извършват от КУАП, въз основа на падежни таблици със сценарии за установяване на нетните парични потоци по периоди, включващи номинален, реалистичен и песимистичен сценарий, отразяващи в различна степен негативни допускания, свързани със загуба на доверие от страна на клиенти, влошаване на качеството на кредитния портфейл, негативни допускания за банковия пазар и други допускания, влияещи върху ликвидната позиция на Групата, както и коефициенти, нормативно определени от БНБ. Допълнително се следят редица съотношения, индикиращи ликвидната позиция по периоди. Ликвидният риск се измерва и чрез прилагане на допълнителни три сценария за паричните потоци от дейността и чрез следене нивото на ликвидните буфери на Дружеството-майка и допълнителните източници на финансиране при пазарни и идиосинкратични шокове, представляващ загуба на доверие от страна на пазара в отделна банка или банкова група, което е равносилно на намаляване рейтинга на институцията с поне две степени и комбинирани шокове, съгл. Указания за ликвидните буфери и периодите на оцеляване на Българска народна банка.

ГРУПА БЪЛГАРСКА БАНКА ЗА РАЗВИТИЕ

БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2019

Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

4. УПРАВЛЕНИЕ НА ФИНАНСОВИЯ РИСК (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

4.3. Ликвиден риск (продължение)

В таблицата по-долу са представени стойностите в проценти на отношение на ликвидно покритие на Групата:

	2019	2018
Към 31 декември	614.33%	1293.00%
Средна стойност за периода	791.85%	1014.83%
Най-високо за периода	1121.19%	1655.00%
Най-ниско за периода	419.98%	387.00%
	2019	2018
Парични средства и парични салда при БНБ	250,643	297,622
Средства по разплащателни сметки в други банки и междубанкови депозити до 7 дни	204,120	319,679
Държавни ценни книжа	567,818	609,783
Ликвидни активи	1,022,581	1,227,084
Финансови пасиви, оценявани по амортизирана стойност	2,323,023	2,192,697
Провизии	8,215	7,829
Задължения към персонала при пенсиониране	552	400
Пасиви	2,331,790	2,200,925
Коефициент на ликвидните активи (КЛА)	43.85%	55.75%

В таблицата по-долу е направен анализ на активите и пасивите на Групата, групирани по остатъчен срок до падежа (като активите с неопределен падеж са с дългосрочен период на реализация).

ГРУПА БЪЛГАРСКА БАНКА ЗА РАЗВИТИЕ

БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31.ДЕКЕМВРИ 2019

Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

4. УПРАВЛЕНИЕ НА ФИНАНСОВИЯ РИСК (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

4.3. Ликвиден риск (продължение)

Към 31 декември 2019 г.

	До 1 месец	1-3 месеца	3-12 месеца	1-5 годишни	Над 5 годишни	Общо
Финансови активи						
Парични средства в каса и по разплащателна сметка при Централната банка	250,643	-	-	-	-	250,643
Вземания от банки	198,765	29,411	3,725	84,132	23,683	339,716
Финансови активи, отчитани по амортизирана стойност - Кредити	120,498	53,173	168,097	556,141	752,179	1,650,088
Финансови активи, отчитани по амортизирана стойност - Вземания от Републиканския бюджет	7,617	29,478	126,194	3,532	-	166,821
Финансови активи, отчитани по амортизирана стойност - Вземания по финансов лизинг	113	161	733	3,764	4,964	9,735
Финансови активи, отчитани по амортизирана стойност - Ценни книжа	-	-	11	-	12,133	12,144
Финансови активи, отчитани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход - Дългови	43,166	13,664	27,384	287,759	224,994	596,967
Финансови активи, отчитани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход - Капиталови	-	-	-	-	3,578	3,578
Други финансови активи	44	-	869	-	-	913
Общо финансови активи	620,846	125,887	327,013	935,328	1,021,531	3,030,605
Финансови пасиви						
Привлечени средства от международни институции	676	21,015	99,038	541,548	549,660	1,211,937
Депозити от други клиенти, различни от кредитни институции	577,377	971	390,504	24,396	122	993,370
Депозити от кредитни институции	7,877	-	-	853	-	7,877
Други привлечени средства	38	-	213	-	-	109,351
Провизии	8,215	-	-	-	-	8,215
Задължения по финансов лизинг	10	20	92	366	-	488
Общо финансови пасиви	594,193	22,006	489,847	567,163	658,029	2,331,238
Разлика в падежните прагове на активи и пасиви	26,653	103,881	(162,834)	368,165	363,502	699,367
Условни задължения и ангажменти	310,368	9,749	156,770	196,538	101,926	775,351

ГРУПА БЪЛГАРСКА БАНКА ЗА РАЗВИТИЕ

БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2019

Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

4. УПРАВЛЕНИЕ НА ФИНАНСОВИЯ РИСК (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

4.3. Ликвиден риск (продължение)

Към 31 декември 2018 г.	До 1 месец	1-3 месеца	3-12 месеца	1-5 години	Над 5 години	Общо
Активи						
Парични средства в каса и по разплащателна сметка при Централната банка	297,622	-	-	-	-	297,622
Вземания от банки	219,082	102,757	10,317	1,644	96,203	430,003
Финансови активи, отчитани по амортизирана стойност – Предоставени кредити и аванси на клиенти	52,376	36,929	145,677	447,240	365,812	1,048,034
Финансови активи, отчитани по амортизирана стойност – Вземания от Републиканския бюджет	23,756	143,647	304,596	-	-	471,999
Финансови активи, отчитани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход - Дългови инструменти	81,434	10,849	11,606	240,177	309,591	653,657
Нетна инвестиция във финансов лизинг	19	36	177	671	29	932
Финансови активи, отчитани по амортизирана стойност - Ценни книжа	-	-	-	-	10,216	10,216
Други финансови активи	-	-	1,609	-	-	1,609
Общо финансови активи	674,289	294,218	473,982	689,732	781,851	2,914,072
Финансови пасиви						
Депозити от кредитни институции	5,759	-	-	-	-	5,759
Текущи данъчни задължения	-	-	22	-	-	22
Депозити от други клиенти, различни от кредитни институции	760,080	3,956	393,462	13,296	1,021	1,171,825
Провизии	7,828	-	-	-	-	7,828
Задължения по финансов лизинг	23	47	210	281	-	561
Привлечени средства от международни институции	1,837	21,992	597,177	-	289,776	904,782
Други привлечени средства	-	-	213	93,985	16,133	110,331
Общо финансови пасиви	775,527	26,005	991,084	107,562	300,930	2,201,108
Разлика в падежните прагове на активи и пасиви	(101,238)	268,213	(517,102)	582,170	480,921	712,964
Условия задължения и ангажименти	58,248	51,252	97,015	157,552	23,256	387,323

ГРУПА БЪЛГАРСКА БАНКА ЗА РАЗВИТИЕ

БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2019

Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

4. УПРАВЛЕНИЕ НА ФИНАНСОВИЯ РИСК (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

4.3. Ликвиден риск (продължение)

В таблицата по-долу са представени брунтните недисконтирани парични потоци, свързани със задълженията на Групата към 31 декември:

Към 31 декември 2019 г.	Балансова стойност	Брутен поток	Под 1м.	От 1 до 3 м.	От 3 до 12 м.	От 1 до 5 г.	Над 5 г.
Финансови пасиви							
Привлечени средства от международни институции	1,211,937	1,292,310	676	20,405	99,422	563,028	608,779
Депозити от други клиенти, различни от кредитни институции	993,370	993,632	577,432	972	390,793	24,312	123
Привлечени средства от кредитни институции	7,877	7,877	7,877	-	-	-	-
Други привлечени средства	109,351	110,836	-	67	301	93,471	16,997
	2,322,535	2,404,655	585,985	21,444	490,516	680,811	625,899
Провизии по банкови гаранции	8,098	8,307	511	1675	3,798	2323	-
Неусвоени кредитни ангажименти	294,991	323,249	54,313	43,801	90,140	134,795	200
Към 31 декември 2018г.	Балансова стойност	Брутен поток	Под 1м.	От 1 до 3 м.	От 3 до 12 м.	От 1 до 5 г.	Над 5 г.
Финансови пасиви							
Депозити от кредитни институции	5,759	5,759	5,759	-	-	-	-
Депозити от други клиенти, различни от кредитни институции	1,171,825	1,171,904	760,082	3,967	393,528	13,305	1,022
Привлечени средства от международни институции	904,782	954,593	1,837	22,086	611,195	-	319,475
Други привлечени средства	110,331	111,934	-	30	303	94,498	17,103
	2,192,697	2,244,190	767,678	26,083	1,005,026	107,803	337,600
Провизии по банкови гаранции	7,641	7,641	637	1,274	5,731	-	-
Неусвоени кредитни ангажименти	328,324	328,324	54,295	43,477	67,314	142,938	20,300

ГРУПА БЪЛГАРСКА БАНКА ЗА РАЗВИТИЕ

БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2019

Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

4. УПРАВЛЕНИЕ НА ФИНАНСОВИЯ РИСК (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

4.3. Ликвиден риск (продължение)

Предвид специфичната дейност на Групата, към 31 декември 2019 г. средствата, привлечени от 20 най-големи небанкови депозанти представляват 93.98% от общата сума на задълженията към други клиенти (31.12.2018 г.: 97.13%). Делът на най-големия небанков депозант в общата сума на задълженията към други клиенти възлиза на 38.24% (31.12.2018 г.: 46.07%).

В таблицата по-долу са представени финансовите активи на Групата, които са на разположение за подкрепа на бъдещо финансиране и финансовите активи, които са заложени като обезпечение на финансови пасиви:

Към 31 декември 2019 г.

Финансови активи	Заложени като обезпечение	На разположение за обезпечаване	Други*	Общо
Парични средства в каса и по разплащателна сметка при Централната банка	-	76,759	173,884	250,643
Вземания от банки	12,756	326,960	-	339,716
Финансови активи, отчитани по амортизирана стойност - Предоставени кредити и аванси на клиенти	-	1,266,120	383,968	1,650,088
Финансови активи, отчитани по амортизирана стойност - Вземания от Републикански Бюджет	-	166,821	-	166,821
Финансови активи, отчитани по амортизирана стойност - Нетна инвестиция във финансов лизинг	-	9,735	-	9,735
Финансови инструменти, отчитани по амортизирана стойност - Ценни книжа	-	12,144	-	12,144
Финансови активи, отчитани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход – Дългови инструменти	6,623	587,566	2,778	596,967
Финансови активи, отчитани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход – Капиталови инструменти	-	-	3,578	3,578
Други финансови активи	-	-	913	913
Общо финансови активи	19,379	2,446,105	565,121	3,030,605

ГРУПА БЪЛГАРСКА БАНКА ЗА РАЗВИТИЕ

БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2019

Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

4. УПРАВЛЕНИЕ НА ФИНАНСОВИЯ РИСК (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

4.3. Ликвиден риск (продължение)

Към 31 декември 2018 г.

Финансови активи	Заложени като обезпечение	На разположение за обезпечаване	Други*	Общо
Парични средства в каса и по разплащателна сметка при Централната банка	-	125,479	172,143	297,622
Вземания от банки	10,543	419,460	-	430,003
Финансови активи, отчитани по амортизирана стойност - Предоставени кредити и аванси на клиенти	-	665,559	382,475	1,048,034
Финансови активи, отчитани по амортизирана стойност - Вземания от Републикански Бюджет	-	471,999	-	471,999
Финансови активи, отчитани по амортизирана стойност - Нетна инвестиция във финансов лизинг	-	932	-	932
Финансови инструменти, отчитани по амортизирана стойност - Ценни книжа	-	10,216	-	10,216
Финансови активи, отчитани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход – Дългови инструменти	6,633	641,020	2,722	650,335
Финансови активи, отчитани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход – Капиталови инструменти	-	-	3,282	3,282
Други финансови активи	-	-	908	908
Общо финансови активи	17,176	2,337,947	558,248	2,913,371

Към 31.12.2019 година, по контра-гаранции на два корпоративни клиента са блокирани средства в размер на 12,756 хил. лв., (2018: 10,543 хил. лв.) с падежна структура както следва:

Падежен интервал	Вземания от банки, заложиени като обезпечение
На виждане	-
От 91 до 180 дни	3,137
От 181 до една година	542
Над една година	9,077
	12,756

Към 31.12.2019 г. са блокирани ценни книжа по законово изискване за обезпечаване средства на държавния бюджет, в размер на 6,623 хил. лв. (2018: 6,633 хил. лв.).

Преглед на размера, развитието и кредитното качество на необременените с тежести активи се извършва веднъж годишно.

Други* представляват финансови активи, които не са обременени с тежести и нямат рестрикции да бъдат използвани като обезпечение, но Групата не би ги взела предвид като на разположение за подкрепа на бъдещо финансиране в нормалния си ход на дейност.

ГРУПА БЪЛГАРСКА БАНКА ЗА РАЗВИТИЕ

БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2019

Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

4. УПРАВЛЕНИЕ НА ФИНАНСОВИЯ РИСК (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

4.4. Операционен риск

Управление Риск, съвместно с други звена в Групата, месечно следи и докладва пред Комитета за управление на активите и пасивите (КУАП) съотношенията на активите, заложи като обезпечение към общата балансова стойност на активите на Групата. При превишение на одобрените от Управителния съвет на Групата лимити, КУАП докладва пред същия за предприемане на съответни корективни действия.

Основните източници на операционен риск в Групата са персонал, процеси, системи и външни събития. Групата е определила основните видове операционен риск като:

- Риск от загуба от неадекватни или недобре функциониращи вътрешни процеси;
- Риск от загуба от неадекватни, неправомерни и/или неправилни действия или бездействия на персонала;
- Риск от загуба от неадекватни или недобре функциониращи системи;
- Риск от загуба от външни събития, включително правен риск.

Управлението на операционния риск се основава на принципите за непоемане на необоснован риск, стриктно спазване на нивата на компетентност и приложимата нормативна уредба. Групата прилага надеждни методи за ограничаване влиянието на операционните рискове, в т.ч. чрез разделяне на функциите и отговорностите, двоен контрол, нива на компетентност, вътрешен контрол и други. Допълнително във всички вътрешни правила и политика на Групата са заложи контролни процедури по редуциране на операционния риск.

При управлението на операционния риск стриктно се наблюдават и регистрират всички операционни събития, възникващи в дейността на различните звена и процеси на Групата, като събитията, характеризиращи се с по-голяма честота, както и тези със съществен ефект, служат за основа на анализи на операционния риск в различни сценарии. Операционният риск е измерим и контролируем, като в процеса на работа се поддържа регистър на операционните събития, който служи като база за анализ и подобрене на процесите на работа и минимизиране на условията, които потенциално биха довели до операционни събития и загуба за Групата. Групата е приела за целите на измерване на операционния риск да прилага "Метода на базисния индикатор".

4.5 Управление на собствения капитал

Основните цели на Групата при управлението на собствения капитал е да поддържа неговото ниво в размери достатъчни за развитие на дейността и постигане на общите цели заложи при създаването ѝ – подкрепа на икономическата политика на страната и развитието на малък и среден бизнес.

В дейността си Групата следва да спазва регулаторните изисквания за капиталова адекватност (Бележка № 33, 34), както и да продължи да оперира като действащо предприятие.

ГРУПА БЪЛГАРСКА БАНКА ЗА РАЗВИТИЕ

БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2019

Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

4. УПРАВЛЕНИЕ НА ФИНАНСОВИЯ РИСК (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

4.5 Управление на собствения капитал (продължение)

В таблицата са показани основните компоненти на собствения капитал, съгласно регулаторните изисквания и съотношенията, които Групата на консолидирано ниво (като банкова група) е постигнала:

До 2018 г. Банката третира контролните си участия в капитала на дъщерните НГФ ЕАД и МФИ ДЖОБС ЕАД като отбив от собствения капитал за регулаторни цели. Към 31.12.2019 г., след Решение на УС на БНБ №162/30.04.2020 (БНБ-41615/30.04.2020 г.) Банката променя политиката си и започва да отчита участието си в тези дружества като експозиция съгласно чл. 48 т. 4 от Регламент 575/2013, което води до увеличение на регулаторния собствен капитал с 91,643 хил. лв. Решението няма други ефекти върху отчетите на Банката по МСФО за 2019 г.

	2019	2018
СОБСТВЕНИ СРЕДСТВА	750,018	746,915
КАПИТАЛ ОТ ПЪРВИ РЕД	750,018	746,915
БАЗОВ СОБСТВЕН КАПИТАЛ ОТ ПЪРВИ РЕД	750,018	746,915
Акционерен капитал	601,774	601,774
Законови резерви	74,202	73,672
Допълнителни резерви	82,827	76,190
Натрупан друг всеобхватен доход	16,638	10,901
Нематериални активи	(4,680)	(331)
Инвестиции в дъщерни дружества	(20,345)	(20,482)
Корекции на стойността поради изискванията за пруденциална оценка	(603)	-
Подлежащи на приспадане отсрочени данъчни активи, които се основават на бъдеща печалба и произтичат от временни разлики	(15)	-
Преходни корекции на базовия собствен капитал от първи ред	8,633	(9,649)
Елементи на или приспадания от базовия собствен капитал от първи ред - други	(8,413)	(4,458)
ДОПЪЛНИТЕЛЕН КАПИТАЛ ОТ ПЪРВИ РЕД	-	-
КАПИТАЛ ОТ ВТОРИ РЕД	-	-

ГРУПА БЪЛГАРСКА БАНКА ЗА РАЗВИТИЕ

БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2019

Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

4. УПРАВЛЕНИЕ НА ФИНАНСОВИЯ РИСК (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

4.5 Управление на собствения капитал (продължение)

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
ОБЩ РАЗМЕР НА РИСКОВИТЕ ЕКСПОЗИЦИИ	2,702,963	2,071,469
Кредитен риск - Стандартизиран подход	2,576,888	1,891,995
Централно управление или централни банки	86,271	52,367
Регионални или местни власти	1,965	-
Субекти от публичния сектор	21,938	-
Многостранни банки за развитие	939	939
Институции	149,580	184,895
Предприятия	1,621,640	1,123,264
На дребно	14,920	12,270
Обезпечени с ипотека върху недвижими имоти	380,034	265,587
Експозиции с неизпълнение	210,312	170,642
Позиции, свързани с високо рискови експозиции	2,934	2,934
Собствен капитал	196	199
Други позиции	86,159	78,898
Валутен и стоков риск	-	59,461
Оперативен риск - Подход на базисния индикатор	126,075	120,013
Съотношение на базовия собствен капитал от първи ред	27.75%	35.96%
Съотношение на обща капиталова адекватност	27.75%	35.96%
	<u>2019</u>	<u>2018</u>
Буфер с оглед запазването на капитала	67,574	44,954
Буфер с оглед на системния риск	13,515	53,944
Специфичен за институцията антицикличен капиталов буфер	81,089	-
Буфер на други институции със системно значение	6,757	2,248
Регулативно изисквани нива		
Адекватност на базовия собствен капитал от първи ред	6.25%	4.50%
Адекватност на капитал от първи ред	7.75%	6.00%
Обща капиталова адекватност	9.75%	8.00%
Буфер с оглед запазването на капитала	2.50%	2.50%
Специфичен за институцията антицикличен капиталов буфер	0.50%	0.00%
Буфер с оглед на системния риск	3.00%	3.00%
Буфер на други институции със системно значение	0.25%	0.00%

ГРУПА БЪЛГАРСКА БАНКА ЗА РАЗВИТИЕ

БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2019

Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

4. УПРАВЛЕНИЕ НА ФИНАНСОВИЯ РИСК (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

4.5 Управление на собствения капитал (продължение)

С решение на БНБ №93 от 15 март 2019 г., на ББР е наложено допълнително изискване за базов собствен капитал, на основание чл. 103а, ал. 2, т. 5 от ЗКИ, надвишаващ изискванията по чл. 92, параграф 1 от Регламент (ЕС) 575/2013 в размер на 1.75% към рисково претеглените активи, или минимална обща капиталова адекватност от 9.75%. През 2019 г. капиталовата адекватност на ББР не е спадала под нивата, определени от чл. 31, ал. 2 от Политиката за управление и контрол на риска – 23% обща капиталова адекватност и 19.5% адекватност на базовия собствен капитал от първи ред.

ГРУПА БЪЛГАРСКА БАНКА ЗА РАЗВИТИЕ

БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧАВАЩА НА 31. ДЕКЕМВРИ 2019

Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

5. ОПОВЕСТЯВАНЕ НА СПРАВЕДЛИВА СТОЙНОСТ

Таблицата показва балансовите и справедливите стойности на активите и пасивите, включително нивата им в йерархията на справедливите стойности:

Бил.	Описание	Балансова стойност		Справедлива стойност			
		Финансови активи, отчитани по амортизирана стойност	Финансови активи, отчитани по справедлива стойност през ДИИД	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	Общо
Активи, оценявани по справедлива стойност							
21	Финансови активи, отчитани по справедлива стойност през друг финансов доход - Дългови инструменти	596,967	596,967	-	-	-	596,967
21	Финансови активи, отчитани по справедлива стойност през друг финансов доход - Кепиталови инструменти	3,578	3,578	2,607	-	-	2,607
26	Активи, придобити от обзалежения	35,187	35,187	-	-	35,187	35,187
24	Инвестиционни имоти	-	7,484	-	-	7,484	7,484
		690,545	643,216	599,574	-	42,671	642,245
Финансови активи, неопценявани по справедлива стойност							
16	Перечни средства в каса и по разплащателна сметка в Централната банка	250,643	250,643	-	250,643	-	250,643
17	Предоставени кредити на банки	98,910	98,910	-	105,913	-	105,913
17	Разплащателни сметки и срочни депозити на банки	240,806	240,806	-	240,806	-	240,806
18	Финансови активи, отчитани по амортизирана стойност - Предоставени кредити и аванси на клиенти	1,650,088	1,650,088	-	1,705,882	-	1,705,882
19	Финансови активи, отчитани по амортизирана стойност - Вземания от Републиканския бюджет	166,821	166,821	-	181,607	-	181,607
20	Финансови активи, отчитани по амортизирана стойност - Ценни книжа	12,144	12,144	13,759	1,987	-	15,746
	Финансови активи, отчитани по амортизирана стойност - Вземания по финансови инструменти	9,735	9,735	-	-	9,735	9,735
		2,429,147	2,429,147	13,759	2,406,573	-	2,510,332
Финансови пасиви, неопценявани по справедлива стойност							
27	Депозити от кредитни институции - Разплащателни сметки и срочни депозити от банки	-	7,877	-	7,877	-	7,877
28	Депозити от други клиенти, различни от кредитни институции	-	993,370	-	993,556	-	993,556
29	Привлечени средства от международни институции	-	1,211,937	-	1,274,018	-	1,274,018
30	Други привлечени средства	-	109,351	-	110,532	-	110,532
		-	2,322,535	-	2,385,983	-	2,385,983

ГРУПА БЪЛГАРСКА БАНКА ЗА РАЗВИТИЕ
 БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
 ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2019

Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

5. ОПОВЕСТЯВАНЕ НА СПРАВЕДЛИВА СТОЙНОСТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

Към 31.12.2018 г.

Бел.	Балансова стойност				Справедлива стойност			
	Финансови активи, отчитани по амортизирана стойност		Финансови активи, отчитани по справедлива стойност през ДВД		Финансови активи, отчитани по амортизирана стойност през ДВД		Финансови активи, отчитани по справедлива стойност през ДВД	
	Общо	Други	Общо	Други	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	Общо
Активи, оценявани по справедлива стойност								
21	-	650,375	-	650,375	650,375	-	-	650,375
Финансови активи, отчитани по справедлива стойност през друг								
всобщава доход - Дългови инструменти								
26	-	3,282	-	3,282	2,008	-	-	2,008
Финансови активи, отчитани по справедлива стойност през друг								
всобщава доход - Капиталови инструменти								
24	-	-	27,128	27,128	-	-	27,128	27,128
Активи, придобити от обезпечения								
Инвестиционни нивоти								
	-	653,657	34,329	687,986	652,383	-	34,329	686,712
Финансови активи, неоценявани по справедлива стойност								
16	297,622	-	-	297,622	-	297,622	-	297,622
Парични средства в каса и по разплащателна сметка в Централната банка								
17	99,322	-	-	99,322	-	104,943	-	104,943
Предоставени кредити на банки								
17	330,681	-	-	330,681	-	330,681	-	330,681
Разплащателни сметки и срочни депозити на банки								
18	1,048,034	-	-	1,048,034	-	1,078,909	-	1,078,909
Финансови активи, отчитани по амортизирана стойност								
Предоставени кредити и аванси на клиенти								
19	471,999	-	-	471,999	-	497,667	-	497,667
Финансови активи, отчитани по амортизирана стойност - Вземания от Републиканския бюджет								
20	10,216	-	-	10,216	-	13,055	-	13,055
Финансови активи, отчитани по амортизирана стойност - Ценни книжа								
Финансови активи, отчитани по амортизирана стойност -- Вземания по лизинг								
	2,258,806	-	-	2,258,806	-	2,323,809	-	2,323,809
Финансови пасиви, неоценявани по справедлива стойност								
27	-	-	5,759	5,759	-	5,759	-	5,759
Депозити от кредитни институции - Разплащателни сметки и срочни депозити от банки								
28	-	-	1,171,825	1,171,825	-	1,172,236	-	1,172,236
Депозити от други клиенти, различни от кредитни институции								
29	-	-	904,782	904,782	-	936,612	-	936,612
Привлечени средства от международни институции								
30	-	-	110,331	110,331	-	110,894	-	110,894
Други привлечени средства								
	-	-	2,192,697	2,192,697	-	2,225,501	-	2,225,501

Не е оповестена справедливата стойност на ценни книжа, класифицирани като инвестиции с балансова стойност 971 хил. лв. към 31 декември 2019 г. (2018: 729 хил. лв.), държани по цена на придобиване, тъй като според Групата тя не може да бъде надеждно оценена.

ГРУПА БЪЛГАРСКА БАНКА ЗА РАЗВИТИЕ

БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2019

Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

5. ОПОВЕСТЯВАНЕ НА СПРАВЕДЛИВА СТОЙНОСТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

Представената по-долу таблица показва справедлива стойност на активите, оценявани по справедлива стойност по вид активи към отчетната дата. Групата доброволно е оповестила справедливата стойност на активите, придобити от обезпечения към 31 декември 2019 г. и 31 декември 2018 г.

Вид финансов инструмент	31.12.2019		31.12.2018		Техника на оценяване	Значими наблюдавани входещи данни	Взаиморъзка между ключови наблюдавани входещи данни и справедлива стойност
	Справедлива стойност към	Справедлива стойност към	Ниво на справедлива стойност	Ниво на справедлива стойност			
Финансови активи, отчитани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход - Дългови инструменти	596,967	652,928	Ниво 1	Ниво 1	Котиروски на регулиран пазар	Няма	Няма
Финансови активи, отчитани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход - Капиталови инструменти	2,607	2,008	Ниво 1	Ниво 1	Котиروски на регулиран пазар	Няма	Няма

ГРУПА БЪЛГАРСКА БАНКА ЗА РАЗВИТИЕ

БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2019

Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

Вид финансов инструмент	Справедлива стойност към	Справедлива стойност към	Ниво на справедлива стойност	Техника на оценяване	Значими наблюдавани входещи данни	Взаимовръзка между ключови наблюдавани входещи данни и справедлива стойност
Инвестиционни имоти	7,484	7,201	Ниво 3	Метод на пазарните сравнения	1. Коэффициент за пазарна реализация (0.8-0.95) 2. Коэффициент за местоположение (0.81-1.0) 3. Коэффициент за специфични особености (състояние) (0.8-1.1)	Определената справедлива стойност ще се увеличи (намали) ако: • Коэффициентът на пазарна реализация се увеличи (намали). • Коэффициентът на местоположение се увеличи (намали) • Коэффициентът на състояние се увеличи (намали)
Активи, придобити от обезпечения	35,187	27,128	Ниво 3	Метод на капитализиране на дохода (приходна стойност)	Корекционен коэффициент за пазарна адекватност на офертите (от -1.0% до +5%)	Определената справедлива стойност ще се увеличи (намали) ако: Корекционен коэффициент за пазарна адекватност на офертите се увеличи (намали).

ГРУПА БЪЛГАРСКА БАНКА ЗА РАЗВИТИЕ

БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2019

Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

5. ОПОВЕСТЯВАНЕ НА СПРАВЕДЛИВА СТОЙНОСТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

Вид финансов инструмент	Справедлива стойност към	Справедлива стойност към	Ниво на справедлива стойност	Техника на оценяване	Значими наблюдавани входни данни	Взаимовръзка между ключови наблюдавани входни данни и справедлива стойност

Справедлива стойност на финансови активи и пасиви, които не се оценяват по справедлива стойност, но се изисква оповестяване по справедлива стойност.

Предоставени кредити на банки	105,913	104,943	Ниво 2	Дисконтирани парични потоци Бъдещите парични потоци са дисконтирани със Euribor за 12 месеца, но не по-малко от 0 с корекция спрямо кривата на доходност на български ДЦК на първичен пазар по публикация в Bloomberg.	неприложимо	неприложимо
Предоставени кредити и аванси на клиенти	1,705,882	1,079,909	Ниво 2	Дисконтирани парични потоци Бъдещите парични потоци са оценени на базата на публикуваните ликвидни проценти по нов бизнес за декември 2019 г. от БНБ пазарна статистика, без да е извършвана корекция върху тях.	неприложимо	Неприложимо
Вземания от Републиканския бюджет	181,607	497,667	Ниво 2	Дисконтирани парични потоци Бъдещите парични потоци са оценени на базата на доходността на български ДЦК към декември 2019 г., публикувана от БНБ статистика за пазара, без да е извършвана корекция в/у тях.	неприложимо	неприложимо

ГРУПА БЪЛГАРСКА БАНКА ЗА РАЗВИТИЕ
 БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
 ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2019

Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

5. ОПОВЕСТЯВАНЕ НА СПРАВЕДЛИВА СТОЙНОСТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

Вид финансов инструмент	Справедлива стойност към	Справедлива стойност към	Ниво на справедлива стойност	Техника на оценяване	Значими входещи данни	Взаимосръзката между ключови ненаблюдаеми входещи данни и справедлива стойност
Финансови активи, отчетвани по амортизирана стойност – Ценни книжа	15,746	13,055	Ниво 2	Дисконтирани парични потоци	неприложимо	неприложимо
Финансови активи, отчетвани по амортизирана стойност – Вземания по ливинг	9,735	932	Ниво 2	Дисконтирани парични потоци	неприложимо	неприложимо
Други привлечени средства	110,532	110,894	Ниво 2	Дисконтирани парични потоци	неприложимо	неприложимо
Привлечени средства от международни институции	1,274,018	936,612	Ниво 2	Дисконтирани парични потоци	неприложимо	неприложимо

За активите и пасивите от отчета за финансовото състояние, които не са оповестени в таблицата, Ръководството на Групата счита, че тяхната справедлива стойност е близка до тяхната балансова стойност.

ГРУПА БЪЛГАРСКА БАНКА ЗА РАЗВИТИЕ

БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2019

Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

6. НЕТЕН ДОХОД ОТ ЛИХВИ

	2019	2018
Приходи от лихви		
Кредити и аванси на клиенти	60,815	45,926
Кредити на банки	1,538	1,707
Депозити в други банки	4,094	1,872
Финансови активи, отчитани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	1,950	5,951
Нетна инвестиция във финансов лизинг	92	92
Вземания от Републиканския бюджет	6,284	9,254
Ценни книжа, отчитани по амортизирана стойност	261	69
Други пасиви (приходи от отрицателни лихви)	239	1,669
	75,273	66,540
 В т.ч. Приходи от лихви по кредити и вземания, класифицирани като Фаза 3	 13,979	 4,322
 Разходи за лихви		
Привлечени средства от международни институции	(9,848)	(6,631)
Депозити от клиенти	(552)	(530)
Депозити от други банки	(152)	(4)
Други привлечени средства	(121)	(124)
Финансов лизинг	(28)	(21)
Други активи (разходи за отрицателни лихви)	(657)	(2,064)
	(11,358)	(9,374)
 Нетен доход от лихви	 63,915	 57,166

Доходността на активите като съотношение на нетната печалба и балансовото число е 0.56% (2018 г.: 0.84%).

ГРУПА БЪЛГАРСКА БАНКА ЗА РАЗВИТИЕ

БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2019

Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

7. НЕТЕН ДОХОД ОТ ТАКСИ И КОМИСИОНИ

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
Приходи от такси и комисиони		
<i>Приходи от такси и комисиони</i>		
Услуги във връзка с извършване на трансакции*	1,964	1,630
Издаване на гаранции и акредитиви	3,654	3,945
Поддържане на сметки	60	69
Общо приходи от такси и комисиони по договори с клиенти	<u>5,678</u>	<u>5,644</u>
Други такси	59	35
Общо приходи от такси и комисиони	<u>5,737</u>	<u>5,679</u>
Разходи за такси и комисиони		
Агентски комисионни	(31)	(34)
Преводи и касови операции в други банки	(39)	(4)
Обслужване на сметки в други банки	(3)	(31)
Общо разходи за такси и комисиони	<u>(73)</u>	<u>(69)</u>
Нетен доход от такси и комисиони	<u>5,664</u>	<u>5,610</u>

* Услугите, свързани с трансакции включват доверително управление на средства на Министерство на земеделието и храните и Изпълнителна агенция по рибарство и аквакултури със специално предназначение – 1,039 хил. лв. и на средства на Министерство на финансите със специално предназначение – 62 хил. лв. Виж бележка № 30 за подробности относно програмите.

8. НЕТЕН ДОХОД ОТ ОПЕРАЦИИ В ЧУЖДЕСТРАННА ВАЛУТА

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
Нетна печалба от сделки с чуждестранна валута	427	386
Нетна загуба от преоценка на валутни активи и пасиви	(6)	(7)
	<u>421</u>	<u>379</u>

9. НЕТЕН ДОХОД ОТ ФИНАНСОВИ АКТИВИ, ОТЧИТАНИ ПО СПРАВЕДЛИВА СТОЙНОСТ ПРЕЗ ДРУГ ВСЕОБХВАТЕН ДОХОД

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
Нетна печалба от сделки с ценни книжа, отчитани по справедлива стойност в ДВД, в т. ч. и реализиран преоценен резерв	3,687	738
	<u>3,687</u>	<u>738</u>

ГРУПА БЪЛГАРСКА БАНКА ЗА РАЗВИТИЕ

БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2019

Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

10. ДРУГИ ДОХОДИ ОТ ДЕЙНОСТТА

	2019	2018
Приходи от наем от инвестиционни имоти	539	871
Възстановени съдебни разnosки	516	843
Получени дивиденди	36	17
Печалба от продажба на ДМА	8	1
Печалба от продажба на активи, държани за продажба	-	437
Други приходи	836	292
	1,935	2,461

11. ДРУГИ РАЗХОДИ ЗА ДЕЙНОСТТА

	2019	2018
Данък при източника	(723)	(286)
Разходи за активи, държани за продажба	(353)	(280)
Преки оперативни разходи, възникващи от инвестиционни имоти	(211)	(204)
Съдебни разnosки	(188)	(28)
Разходи за продажба на ДМА	(7)	(1)
Други разходи	(70)	(993)
	(1,552)	(1,792)

12. (РАЗХОДИ ЗА)/ ПРИХОДИ ОТ РЕИНТЕГРИРАНИ ОБЕЗЦЕНКИ И ПРОВИЗИИ

	2019	2018
(Разходи за)/Приход от/ реинтегрирани обезценки на индивидуално значими кредити, нетно	(30,850)	(7,623)
(Разходи за)/Приход от/ реинтегрирани обезценки по неувоени кредити	71	472
Приходи от реинтегрирани/ (разходи за) обезценки на финансов лизинг	(42)	(41)
(Разходи за)/приходи от реинтегрирани провизии по гаранции, нетно	(181)	(892)
(Разходи за) / Приходи от реинтегриране на обезценки на активи, придобити от обезпечения	(68)	(232)
(Разходи за) /Приходи от реинтегриране на провизии по ценни книжа, отчитани по справедлива стойност в друг всеобхватен доход, нетно	670	(1,730)
Провизии по ценни книжа, отчитани по аморт. стойност, нетно	13	-
	(30,387)	(10,046)

ГРУПА БЪЛГАРСКА БАНКА ЗА РАЗВИТИЕ

БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2019

Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

13А. РАЗХОДИ ЗА ПЕРСОНАЛА

	2019	2018
Възнаграждения на персонала и социално осигуряване	(14,198)	(11,407)
Възнаграждения на членове на Управителния съвет и Надзорния съвет	(2,127)	(2,290)
	(16,325)	(13,697)
	2019	2018
Разходите за персонала включват:		
Заплати	(12,314)	(9,945)
Социални осигуровки	(1,604)	(1,280)
Социални придобивки	(176)	(116)
Начислени суми по обезщетения при пенсиониране	(104)	(66)
	14,198	(11,407)

13Б. ОБЩИ И АДМИНИСТРАТИВНИ РАЗХОДИ

	2019	2018
Вноски във Фонд за реструктуриране на банките	(5,389)	(6,913)
Реклама и представителни мероприятия	(1,927)	(898)
Външни услуги	(1,113)	(488)
Поддръжка офис и офис – техника	(1,058)	(784)
Комуникации и ИТ услуги	(888)	(595)
Одит услуги от регистрираните одиторски предприятия	(665)	(178)
Данъци и държавни такси	(264)	(258)
Правни и консултантски услуги	(236)	(271)
Командировки	(96)	(101)
Вноски във Фонда за гарантиране на влоговете	(59)	(47)
Консултантски услуги от регистрираните одиторски предприятия	(50)	(2)
	(11,745)	(10,544)

Начислените за годината суми за услуги, извършени от регистрираните одиторски предприятия на Групата включват: независим финансов одит – 665 хил. лв. (2018 г.: 178 хил. лв.), включително договорени процедури за 50 хил. лв. (2018: 6 хил. лв.), данъчни консултации - 0 хил. лв. (2018 г.: 0 хил. лв.), за други услуги, несвързани с одита - 50 хил. лв. (2018 г.: 2 хил. лв.).

ГРУПА БЪЛГАРСКА БАНКА ЗА РАЗВИТИЕ

БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2019

Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

14. ДАНЪЧНО ОБЛАГАНЕ

	2019	2018
Разход за текущ данък	2,219	2,078
(Приход)/Разход от отсрочени данъци в резултат на проявени временни разлики	21	(434)
(Приход)/Разход от отсрочени данъци в резултат на промяна на счетоводната политика	-	167
Общо разход за текущ данък	2,240	1,811
	2019	2018
Счетоводна печалба	13,967	28,898
Разход за данък според действаща данъчна ставка (10% за 2019, 10% за 2018)	1,397	2,890
Данък върху разходи, непризнати за данъчни цели	994	139
Данък върху приходи, непризнати за данъчни цели	(151)	(169)
(Приход)/разход от отсрочени данъци в резултат на промяна на счетоводната политика	-	(1,049)
Общо разход за данък	2,240	1,811
Ефективна данъчна ставка	16.04%	6.27%

Салдата на отсрочените данъци се отнасят към следните позиции от консолидирания отчет за финансовото състояние и измененията в отчета за всеобхватния доход:

	Активи		Пасиви		Изменения в отчета за всеобхватния доход	
	2019	2018	2019	2018	2019	2018
Имоти и оборудване	(17)	(15)	-	-	(2)	-
Други активи	(261)	(232)	-	-	(29)	212
Гаранционен портфейл	-	-	-	-	-	290
Други задължения	(14)	(14)	-	-	-	49
Ценни книжа	-	-	-	-	-	1,446
Инвестиционни имоти	-	-	680	-	680	-
	(292)	(261)	680	-	649	1,997

Измененията във временните разлики през годината се признават в консолидирания отчет за всеобхватния доход.

При признаването на отсрочените данъчни активи е взета предвид вероятността отделните разлики да имат обратно проявление в бъдеще и възможностите на Групата да генерира достатъчна данъчна печалба.

ГРУПА БЪЛГАРСКА БАНКА ЗА РАЗВИТИЕ

БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2019

Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

15. НЕТНА ПРОМЯНА В СПРАВЕДЛИВАТА СТОЙНОСТ НА ФИНАНСОВИ АКТИВИ, ОТЧИТАНИ ПО СПРАВЕДЛИВА СТОЙНОСТ ПРЕЗ ДРУГ ВСЕОБХВАТЕН ДОХОД, НЕТНО ОТ ДАНЪЦИ

	2019	2018
Печалби от преоценки на активи, отчитани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход, възникнали през годината	5,785	(185)
Рециклиране на доходи	-	(158)
Друг всеобхватен доход за годината	5,785	(343)

16. ПАРИЧНИ СРЕДСТВА В КАСА И ПО РАЗПЛАЩАТЕЛНА СМЕТКА В ЦЕНТРАЛНАТА БАНКА

	2019	2018
Касова наличност	313	335
Разплащателни сметки	250,330	297,287
В т.ч. Минимални задължителни резерви	173,860	172,143
Общо предоставени средства при Централната банка	250,330	297,287
Общо парични средства в каса и по сметки при Централната банка	250,643	297,622

Дружеството-майка поддържа суми, зависещи от рисково претеглените активи като Минимални задължителни резерви в БНБ. Предоставените депозити при Централната банка са с лихва -0.70 % за превишението с над 105% на МЗР (2018 г.: -0.60%).

17. ВЗЕМАНИЯ ОТ БАНКИ

	2019	2018
Разплащателни сметки местни банки	588	338
Разплащателни сметки чуждестранни банки	33,843	14,938
<i>в т.ч. Разплащателни сметки с оригинален матуритет до 90 дни</i>	21,212	4,734
Срочни депозити в местни банки (вкл. репо сделки)	157,771	244,262
Срочни депозити чуждестранни банки	48,604	71,143
<i>в т.ч. Срочни депозити с оригинален матуритет до 90 дни</i>	182,908	315,405
Предоставени кредити на местни банки	101,007	98,971
Предоставени кредити на чуждестранни банки	177	1,467
Коректив за обезценки и несъбираемост на вземания на банки	(2,274)	(1,116)
	339,716	430,003

Към 31.12.2019 г. са предоставени целеви кредити на местни банки в лева и евро за кредитиране на клиенти с цел развитие на малки и средни предприятия с оригинален матуритет до 10 години и лихвени нива в диапазон от 1.40% до 4.50% (2018г.: 1.40% до 4.50%).

ГРУПА БЪЛГАРСКА БАНКА ЗА РАЗВИТИЕ

БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2019

Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

17. ВЗЕМАНИЯ ОТ БАНКИ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

Средства в размер на 12,756 хил. лв. са блокирани по разплащателни сметки в чуждестранни банки като покритие по акредитиви (2018 г.: 10,543 хил. лв.).

Към 31.12.2019 г. са предоставени кредити на местни банки във валута с номинална стойност в размер на 5,745 хил. евро и легова равностойност 11,236 хил. лв. (31.12.2018 г. – 5,745 хил. евро и легова равностойност 11,236 хил. лв.), с оригинален матуригет до 2027 г и погасяване на кредитите на четири вноски. Кредитите са целеве и са отпуснати на банки за директно кредитиране на клиенти с цел развитие на малки и средни предприятия (МСП) съгласно заемно финансиране от Министерство на финансите със средства на KfW.

18. ПРЕДОСТАВЕНИ КРЕДИТИ И АВАНСИ НА КЛИЕНТИ

	2019	2018
Кредити (брутна стойност)	1,811,403	1,211,190
Коректив за обезценки и несъбираемост на кредити	(161,315)	(163,156)
	1,650,088	1,048,034

	2019	2018
А. Анализ по видове клиенти		
Частни предприятия и еднолични търговци	1,802,259	1,208,029
Общини	7,078	928
Частни физически лица	2,066	2,233
	1,811,403	1,211,190

На следващата страница е представен анализ на клиентите по отрасли.

ГРУПА БЪЛГАРСКА БАНКА ЗА РАЗВИТИЕ

БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2019

Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

18. ПРЕДОСТАВЕНИ КРЕДИТИ И АВАНСИ НА КЛИЕНТИ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

	2019	2018
Б. Анализ по отрасли		
Промисленост, общо	463,645	439,267
Промисленост - производство на тютюневи изделия	148,684	149,129
Промисленост - производство на машини и оборудване	81,510	67,611
Промисленост - производство и разпределение на енергия	61,782	61,782
Промисленост - производство на хранителни продукти	46,853	51,392
Промисленост - други производства	124,816	96,421
Търговия	324,542	34,227
Туристически услуги	267,310	108,924
Транспорт	233,118	131,627
Строителство	169,146	162,701
Финансови услуги	87,536	112,665
Държавно управление	78,843	77,659
Операции с недвижими имоти	56,493	49,741
Селско стопанство	53,588	34,278
Събиране и обезвреждане на отпадъци	246	4,190
Други отрасли	76,936	55,911
	1,811,403	1,211,190

Групата предоставя основно средства за финансиране на дейности на малки и средни предприятия, както и на инвестиционни проекти за реализиране на възвръщаемост в срок между 5 и 10 години.

В. Движение на коректива за обезценки и несъбираемост на кредитите

В хиляди лева	2019			2018		
	Индивидуално обезценени	Колективно обезценени	Общо	Индивидуално обезценени	Колективно обезценени	Общо
На 1 януари	163,156	+	163,156	157,812	163	157,975
Ефект МСФО 9	-	-	-	10,019	-	10,019
Разходи за обезценки	49,605	-	49,605	31,264	-	31,264
Реинтегрирани обезценки	(18,755)	-	(18,783)	(23,731)	(163)	(23,894)
Отписани за сметка на обезценки	(32,691)	-	(32,663)	(12,208)	-	(12,208)
Към 31 декември	161,315	+	161,315	163,156	-	163,156

ГРУПА БЪЛГАРСКА БАНКА ЗА РАЗВИТИЕ

БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2019

Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

19. ВЗЕМАНИЯ ОТ РЕПУБЛИКАНСКИ БЮДЖЕТ

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
Придобити вземания	22,118	-
Програма Енергийна ефективност	145,140	472,803
Коректив за обезценки и несъбираемост на кредити (колективна обезценка)	(437)	(804)
	<u>166,821</u>	<u>471,999</u>

Към 31.12.2019 г. вземанията, класифицирани като Вземания от Републикански бюджет – Придобити вземания, представляват вземания, възникнали по договори за цесия с длъжници, второстепенни разпоредители с бюджетни средства. Придобитите вземания към 31.12.2019 г. са в размер на 21,928 хил. лв. (към 31.12.2018 г. са : 0 хил. лв.)

С Постановление № 18 от 2 февруари 2015 г. на Министерския съвет на РБ се прие Национална програма за енергийна ефективност на многофамилни жилищни сгради (Програмата), за условията и реда за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по програмата и за определяне на органите, отговорни за реализацията ѝ. Финансирането на Програмата се извършва чрез ББР. За целта Банката сключва тристранни договори с областните управители (представители на държавата), общинските кметове (пълномощници на сдруженията на собствениците). Дружеството-майка счита, така възникналите вземания са носители на минимален кредитен риск, доколкото източник на погашенията е бюджетът на РБ.

Целево привлеченият ресурс от международни партньори, за целите на финансиране на Програмата, ползва държавна гаранция (вж. бележка 30).

Уسوените и неразплатени средства по Програмата към 31.12.2019 г. са в размер на 144,893 хил. лв. (към 31.12.2018 г. са : 471,999 хил. лв.).

20. ЦЕННИ КНИЖА, ОТЧИТАНИ ПО АМОРТИЗИРАНА СТОЙНОСТ

Наличните ценни книжа, Финансови активи, отчитани по амортизирана стойност към 31.12.2019 г. са както следва:

2019 г.	Амортизируема стойност в хил. лв.	Обезценка в хил. лв.	Справедлива стойност в хил. лв.
Облигации деноминирани в BGN	12,236	(92)	12,144
	<u>12,236</u>	<u>(92)</u>	<u>12,144</u>

ГРУПА БЪЛГАРСКА БАНКА ЗА РАЗВИТИЕ

БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2019

Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

20. ЦЕННИ КНИЖА, ОТЧИТАНИ ПО АМОРТИЗИРАНА СТОЙНОСТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

2018 г.	Амортизируема стойност в хил. лв.	Обезценка в хил. лв.	Справедлива стойност в хил. лв.
Облигации деноминирани в BGN	10,258	(42)	10,216
	10,258	(42)	10,216

21. ФИНАНСОВИ АКТИВИ, ОЦЕНЯВАНИ ПО СПРАВЕДЛИВА СТОЙНОСТ ПРЕЗ ДРУГ ВСЕОБХВАТЕН ДОХОД

	2019	2018
Държавни ценни книжа	567,819	599,567
Корпоративни облигации	29,148	50,808
Общо дългови инструменти	596,967	650,375
Акции на непублични дружества	2,778	2,722
Участие в инвестиционна програма SIA (Бележка № 35)	788	546
Акции на публични дружества	12	14
Общо капиталови инструменти	3,578	3,282

Движение на финансови активи, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход:

	2019	2018
Към 1 януари	653,657	291,866
Увеличение (покупки)	219,925	483,171
Намаление (продажби и/или падежиране)	(278,822)	(121,037)
Нетно увеличение/(намаление) от преоценки на ценни книжа, отчитани по справедлива стойност в ДВД	5,785	(343)
Към 31 декември	600,545	653,657

Финансовите активи, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход се състоят основно от държавни ценни книжа с емитент Република България или други европейски държави, и корпоративни облигации.

От притежаваните от Групата акции в непублични дружества, 2,594 хил. лв. са акции от капитала на Европейския инвестиционен фонд (ЕИФ). Невнесената част от номиналната стойност по придобитите акции на ЕИФ е дължима след решение, което следва да се вземе на Общо събрание на акционерите на ЕИФ (Бележка № 35).

ГРУПА БЪЛГАРСКА БАНКА ЗА РАЗВИТИЕ

БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2019

Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

21. ФИНАНСОВИ АКТИВИ, ОЦЕНЯВАНИ ПО СПРАВЕДЛИВА СТОЙНОСТ ПРЕЗ ДРУГ ВСЕОБХВАТЕН ДОХОД

Останалата част от акциите в непублични дружества в размер на 184 хил. лв. са акции от капитала на лицензираното дружество като оператор на платежни системи по българското законодателство БОРИКА-Банксервиз АД. Акционери в това дружество могат да бъдат само банки и те придобиват своите акции по специален ред, като стойността на една акция при придобиване се определя на база формула, установена в устава на дружеството. Те се представят по цена на придобиване, тъй като към отчетната дата няма достатъчно достоверна, публична информация за определяне на актуална справедлива цена на тези акции.

Формираният преоценъчен резерв на финансови активи, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход е представен в Бележка 34.

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
Преоценъчен резерв	16,867	9,718
Обезценка	1,680	2,403
Данък	<u>(1,851)</u>	<u>(1,212)</u>
	<u>16,694</u>	<u>10,909</u>

През 2018 г. и 2019 г. няма отчетени разходи за обезценка на активи, отчитани през друг всеобхватен доход в текущата печалба или загуба за годината. (Бележка 9).

22. НЕТНА ИНВЕСТИЦИЯ ВЪВ ФИНАНСОВ ЛИЗИНГ

Нетната инвестиция във финансов лизинг се получава като разлика между брутната инвестиция във финансов лизинг, намалена с нереализирания финансов приход и начислената обезценка.

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
Брутна инвестиция във финансов лизинг	12,362	1,577
Нереализиран финансов приход	<u>(2,035)</u>	<u>(159)</u>
Нетни минимални лизингови плащания	10,327	1,418
Обезценка	<u>(592)</u>	<u>(486)</u>
Нетна инвестиция във финансов лизинг	<u>9,735</u>	<u>932</u>

Нетната инвестиция във финансов лизинг се разпределя както следва:

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
С краен срок на издължаване до 1 година	797	34
С краен срок на издължаване от 1 година до 5 години	4,550	1,384
С краен срок на издължаване над 5 години	4,980	-
Нетни минимални лизингови плащания	<u>10,327</u>	<u>1,418</u>
Обезценка	<u>(592)</u>	<u>(486)</u>
Нетна инвестиция във финансов лизинг	<u>9,735</u>	<u>932</u>

ГРУПА БЪЛГАРСКА БАНКА ЗА РАЗВИТИЕ

БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2019

Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

22. НЕТНА ИНВЕСТИЦИЯ ВЪВ ФИНАНСОВ ЛИЗИНГ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

Към датата на финансовия отчет, начислените непадежирали лихви са в размер на 41 хил. лв. (2018 г.: 5 хил. лв.).

Движение на коректива за обезценки:

	2019	2018
Салдо към 1 януари	(486)	(458)
Ефект от прилагането на МСФО 9 за първи път		8
Обезценка за годината:		
Начислена обезценка	(120)	(48)
Възстановена обезценка	14	7
Отписана обезценка		5
Салдо към 31 декември	(592)	(486)

23. ИМОТИ, МАШИНИ И СЪОРЪЖЕНИЯ, НЕМАТЕРИАЛНИ АКТИВИ

	Земля и сгради	Банково оборудване и компютри	Стопански инвентар	Транспортни средства	Лиценз и софтуер	Общо
Отчетна стойност						
На 1 януари 2018 г.	33,001	2,126	578	363	1,315	37,383
Придобити	5,242	41	146	775	336	6,540
Излезли от употреба	-	(18)	-	-	-	(18)
На 31 декември 2018 г.	38,243	2,149	724	1,138	1,651	43,905
Придобити	-	976	7	-	4,606	5,589
Излезли от употреба	-	(18)	-	(28)	(126)	(172)
На 31 декември 2019 г.	38,243	3,107	731	1,110	6,131	49,322
Натрупана амортизация						
На 1 януари 2018 г.	1,297	1,126	239	238	1,036	3,936
Начислена за годината	768	286	77	142	104	1,377
Отписана	-	(16)	-	-	-	(16)
Обезценка при придобиване	563	-	-	-	-	563
На 31 декември 2018 г.	2,628	1,396	316	380	1,140	5,860
Начислена за годината	743	359	82	205	249	1,638
Отписана	-	(18)	-	(22)	(126)	(166)
Обезценка на консолидирана основа	358	-	-	-	-	358
На 31 декември 2019 г.	3,729	1,737	398	563	1,263	7,690
Балансова стойност						
На 1 януари 2018 г.	31,704	1,000	339	125	279	33,447
На 31 декември 2018 г.	35,615	753	408	758	511	38,045
На 31 декември 2019 г.	34,514	1,370	333	547	4,868	41,484

ГРУПА БЪЛГАРСКА БАНКА ЗА РАЗВИТИЕ

БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2019

Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

23. ИМОТИ, МАШИНИ И СЪОРЪЖЕНИЯ, НЕМАТЕРИАЛНИ АКТИВИ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

Напълно амортизираните имоти, машини и съоръжения, които са все още в употреба, към 31.12.2019 г. са в размер на 1,122 хил. лв. по отчетна стойност (2018: 1,122 хил. лв.), а на нематериалните активи съответно 743 хил. лв. (2018: 837 хил. лв.).

24. ИНВЕСТИЦИОННИ ИМОТИ

	2019	2018
Балансова стойност в началото на периода	7,201	7,254
Продадени	299	(53)
(Загуба) от промяна в справедливата стойност, включена в печалбата и загубата за периода	(16)	-
	7,484	7,201

Групата притежава инвестиционни имоти в резултат на придобити обезпечения от проблемни кредити. Те са отдадени под наем на трети лица. Генерираният приход от наем за 2019 г. е в размер на 539 хил. лв. (2018 г.: 871 хил. лв.) (Бележка 10). Справедливата стойност към 31.12.2019 г. е определена от лицензиран независим оценител.

Групата класифицира инвестиционните имоти в ниво 3 в йерархията на справедливите стойности. Справедливата стойност е определена на базата на оценката на лицензирани независими оценители, като са използвани техники за оценка и ключовите входящи данни за оценката на инвестиционни имоти, оповестени в Бележка 5.

25. АКТИВИ, ДЪРЖАНИ ЗА ПРОДАЖБА

През 2019 г. придобитите земи, сгради и стопански инвентар срещу погасяване на задължения по проблемни кредити на нейни кредитополучатели, са на стойност 57 хил. лв. (2018 г.: 4,835 хил. лв. земи и сгради). Активите не се използват и не се планира да се използват в дейността на Групата.

Движение на активите, държани за продажба през 2019 и 2018 година:	2019	2018
Балансова стойност в началото на периода	5,012	10,100
Придобити от обезпечения	57	4,835
Продадени	-	(956)
Рекласифицирани към други активи	(5,014)	(8,963)
Обезценка	(4)	(4)
	51	5,012

ГРУПА БЪЛГАРСКА БАНКА ЗА РАЗВИТИЕ

БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2019

Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

26. ДРУГИ АКТИВИ И АКТИВИ, ПРИДОБИТИ ОТ ОБЕЗПЕЧЕНИЯ

	2019	2018
Активи, придобити от обезпечение	35,187	27,128
Активи в процес на доставка	3,624	-
Предплатени разходи и аванси	3,215	156
Вземания	913	908
Надвнесен корпоративен данък	880	1,774
ДДС за възстановяване	607	545
Други	23	-
	44,449	30,511

Активите, придобити от обезпечения включват активи, които Групата е придобила в резултат на кредити в неизпълнение. Тези активи се оценяват по по-ниската от себестойността и нетната реализируема стойност. Нетната реализируема стойност се определя на базата на оценки от лицензирани независими оценители, които ръководството е приело за разумни и адекватни за Групата.

Движение на активи, придобити от обезпечение през 2019 и 2018 г.:	2019	2018
Балансова стойност в началото на периода	27,128	15,875
Рекласифицирани от активи, държани за продажба	5,014	8,963
Разходи за строителство	3,113	3,096
Продадени	-	(575)
Обезценка	(68)	(231)
Балансова стойност в края на периода	35,187	27,128

27. ДЕПОЗИТИ ОТ КРЕДИТНИ ИНСТИТУЦИИ

	2019	2018
Депозити от местни банки	6,513	4,323
Депозити от чуждестранни банки	1,364	1,436
	7,877	5,759

Няма задължения за лихви по депозити от кредитни институции към 31.12.2019 г. и 31.12.2018 г. Всички депозити от кредитни институции са безсрочни.

ГРУПА БЪЛГАРСКА БАНКА ЗА РАЗВИТИЕ

БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2019

Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

28. ДЕПОЗИТИ ОТ ДРУГИ КЛИЕНТИ, РАЗЛИЧНИ ОТ КРЕДИТНИ ИНСТИТУЦИИ

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
Предприятия и еднолични търговци	988,306	1,166,627
Частни физически лица	5,064	5,198
	<u>993,370</u>	<u>1,171,825</u>

Сумите, дължими на частни физически лица, представляват депозити на служители от Групата.

Начислените задължения за лихви по депозитите от други клиенти, различни от кредитни институции към 31.12.2019 г. са в размер на 595 хил. лв. (2018 г.: 539 хил. лв.).

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
Срочни депозити	592,730	492,235
Безсрочни депозити	400,640	679,590
	<u>993,370</u>	<u>1,171,825</u>

29. ПРИВЛЕЧЕНИ СРЕДСТВА ОТ МЕЖДУНАРОДНИ ИНСТИТУЦИИ

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
Дългосрочно рамково споразумение за заем с Банката за развитие към Съвета на Европа	209,176	277,271
Дългосрочни заеми от Европейската инвестиционна банка	42,949	146,722
Дългосрочни заеми от Скандинавска инвестиционна банка	7,374	11,947
Дългосрочни заеми от Кредитанщалт фюр Видерауфбау	112,793	154,223
Китайска Ексим Банка	98,324	97,727
Европейски инвестиционен фонд	-	1,712
Китайска банка за развитие	741,321	215,180
	<u>1,211,937</u>	<u>904,782</u>

Начислените задължения за лихви по привлечени средства от международни институции към 31.12.2019 г. са в размер на 1,150 хил. лв. (2018: 755 хил. лв.).

Ефективните лихвени проценти по привлечени средства от международни институции към 31.12.2019 г. са в границите от 0% до 1.70 % (31.12.2018 г.: от 0% до 1,75%).

ГРУПА БЪЛГАРСКА БАНКА ЗА РАЗВИТИЕ

БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2019

Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

29. ПРИВЛЕЧЕНИ СРЕДСТВА ОТ МЕЖДУНАРОДНИ ИНСТИТУЦИИ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

Банка за развитие към Съвета на Европа

На 18.11.2009 г. е сключен нов договор за заем между Българска банка за развитие АД и Банката за развитие към Съвета на Европа в размер на 15,000 хил. евро. Средствата са предназначени за финансиране на инвестиционни проекти на микро, малки и средни предприятия от реалния сектор с цел създаване на нови и запазване на съществуващи работни места. Заемът е необезпечен.

Към 31.12.2019 г. е изцяло усвоен, а дължимата главница по заема е в размер на 937,5 хил. евро с легова равностойност 1,834 хил. лв. (31.12.2018 г.: 3,750 хил. евро с легова равностойност 7,334 хил. лв.). Лихвеният процент е плаващ, базиран на тримесечен EURIBOR плюс надбавка.

На 30.03.2011 г. е подписан четвърти договор между Българска банка за развитие АД и Банката за развитие към Съвета на Европа за 20,000 хил. евро. Договорените средства от този заем имат за цел да подобрят достъпа до финансиране на българските малки и средни предприятия, да се създадат нови работни места, както и да се запазят вече съществуващи такива. Заемът е необезпечен.

Към 31.12.2019 г. заемът е напълно усвоен, а дължимата главница по заема е в размер на 7,000 хил. евро с легова равностойност 13,691 хил. лв. (31.12.2018 г.: 9,000 хил. евро с легова равностойност 17,602 хил. лв.). Лихвеният процент по първи транш на заема е плаващ, базиран на тримесечен EURIBOR плюс надбавка, а по втори транш е фиксиран.

На 23 февруари 2016 г. Българска банка за развитие АД подписа Договор с Банката за развитие към Съвета на Европа за 150,000 хил. евро. Средствата са предназначени за финансиране на мерки за енергийна ефективност и необходими структурни мерки в рамките на Националната програма за енергийна ефективност на многофамилни жилищни сгради (НПЕЕМЖС). Заемът е целеви и ще се използва за санирането на многофамилни жилища. Към 31.12.2019 г. заемът е напълно усвоен.

Заемът е обезпечен с държавна гаранция, предоставена на основание Закона за държавния бюджет за 2016 г. Подписано е Гаранционно споразумение между БРСЕ и Република България, представлявана от Министъра на финансите, което е ратифицирано от Народното събрание. Законът за ратифициране на Гаранционното споразумение е обнародван в Държавен вестник на 3.05.2016 г.

Националната програма за енергийна ефективност на многофамилни жилищни сгради беше приета с решение на Министерския съвет от 27 януари 2015 г.

Към 31.12.2019 г., дългът по заема е в размер на 99,000 хил. евро с легова равностойност 193,627 хил. лв. (към 31.12.2018 г.: 129,000 хил. евро с легова равностойност 252,302 хил. лв.). Лихвеният процент по първи транш на заема е плаващ, базиран на тримесечен EURIBOR плюс надбавка, а по втори транш е фиксиран.

ГРУПА БЪЛГАРСКА БАНКА ЗА РАЗВИТИЕ

БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2019

Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

29. ПРИВЛЕЧЕНИ СРЕДСТВА ОТ МЕЖДУНАРОДНИ ИНСТИТУЦИИ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

Кредитанщалт фюр Видерауфбау (КфВ)

На 27 юли 2010 г., Българска банка за развитие АД подписа директен заем за 25,000 хил. евро с немската банка за развитие Кредитанщалт фюр Видерауфбау. Финансовият ресурс е предназначен за пряко кредитиране на малки и средни предприятия и/или за предоставяне на кредитни линии на търговските банки за целево финансиране на бизнеса. Заемът е необезпечен и към 31.12.2019 г. е изцяло усвоен.

Към 31.12.2019 г. дължимата главница по заема е в размер на 2,941 хил. евро с легова равностойност 5,752 хил. лв. (към 31.12.2018 г., дължимата главница е в размер на 5,882 хил. евро с легова равностойност 11,505 хил. лв.). Лихвеният процент е плаващ, базиран на шестмесечен EURIBOR плюс надбавка.

На 16 август 2016 г. Българска банка за развитие АД подписа Договор с КфВ в размер на 100,000 хил. евро. Средствата са предназначени за финансиране на мерки за енергийна ефективност и необходими структурни мерки, изпълнявани от малки и средни предприятия в България в рамките на НПЕЕМЖС. Заемът е обезпечен с държавна гаранция, в рамките на Закона за държавния бюджет за 2016 г. Подписано е Гаранционно споразумение между КфВ и Република България, представлявана от Министъра на финансите, което е ратифицирано от Народното събрание. Законът за ратифициране на Гаранционното споразумение е обнародван в Държавен вестник на 30.12.2016 г. Към 31.12.2019 г. заемът е напълно усвоен.

Към 31.12.2019 г. дължимата главница по заема е в размер на 54,545 хил. евро с легова равностойност 106,682 хил. лв. (към 31.12.2018 г. дължимата главница е в размер на 72,727 хил. евро с легова равностойност 142,242 хил. лв.). Лихвеният процент е плаващ, базиран на шестмесечен EURIBOR плюс надбавка.

Европейската инвестиционна банка

На 18 ноември 2016 г. ББР подписа трети Договор с Европейската Инвестиционна Банка в размер на 150,000 хил. евро за финансиране на проекти на малки и средни предприятия. Средствата се предоставят с подкрепата на ЕС чрез гаранция от ЕФСИ (Европейски фонд за стратегически инвестиции), част от Инвестиционния план за Европа – „Плана Юнкер“. Средствата са предназначени за кредитиране на МСП, вкл. за иновативни проекти, за подкрепа на райони с висока безработица, за младежка заетост или за стартиращи компании, чрез банки – партньори, други финансови посредници или директно. Заемът е необезпечен.

Към 31.12.2019 г., дължимата главница по заема е в размер на 21,955 хил. евро с легова равностойност 42,941 хил. лв. (към 31.12.2018 г.: 75,000 хил. евро с легова равностойност 146,687 хил. лв.). Лихвеният процент е плаващ, базиран на шестмесечен EURIBOR плюс надбавка.

ГРУПА БЪЛГАРСКА БАНКА ЗА РАЗВИТИЕ

БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2019

Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

29. ПРИВЛЕЧЕНИ СРЕДСТВА ОТ МЕЖДУНАРОДНИ ИНСТИТУЦИИ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

Скандинавска инвестиционна банка

На 15.12.2010 г. е подписана втора кредитна линия между Скандинавската инвестиционна банка и Българска банка за развитие АД за 20,000 хил. евро. Средствата са предназначени за финансиране на проекти, свързани с възобновяеми енергийни източници или с опазване на околната среда; проекти с участие от страните-членки на Скандинавската инвестиционна банка, както и непряко финансиране чрез търговски банки-партньори. Заемът е необезпечен. Към 31.12.2019 г. заемът е изцяло усвоен.

Към 31.12.2019 г. дължимата главница по заема е в размер на 3,783 хил. евро с легова равностойност 7,399 хил. лв. (31.12.2018 г.: 6,136 хил. евро с легова равностойност 12,001 хил. лв.). Лихвеният процент е плаващ, базиран на шестмесечен EURIBOR плюс надбавка.

Програма Прогрес на Европейския Инвестиционен фонд

На 24.07.2015 г., Българска банка за развитие АД подписа договор за заем с ЕИФ по програма Прогрес в размер на 5,000 хил. евро. Заемът е за финансиране на микро-лизинги и микро-кредити за микро/малки предприятия и за финансиране на микро-кредити чрез финансови институции. Тази програма е насочена към предприятия с до 10 работници и с активи в размер до 2 млн. евро (3,912 хил. лв.). Допустими бенефициенти са и самонаети лица, стартиращи предприятия, или лица с труден достъп до финансиране.

Към 31.12.2019 г. заемът е изцяло погасен (31.12.2018 г.: 871 хил. евро с легова равностойност 1,704 хил. лв.).

Китайска банка за развитие

На 12 май 2017 г. ББР подписа втори Договор за заем с Китайската банка за развитие в размер на 80,000 хил. евро. Средствата могат да бъдат използвани за финансиране на общата кредитна дейност на ББР – инвестиционни и оборотни кредити. ББР има възможност да използва финансовия ресурс и за подпомагане на стратегически проекти в рамките на инициативата „Един пояс, един път“. Заемът е необезпечен. Към 31.12.2019 г. заемът е напълно усвоен.

Към 31.12.2019 г. дължимата главница по заема е в размер на 79,000 хил. евро с легова равностойност 154,511 хил. лв. (към 31.12.2018 г.: 80,000 хил. евро с легова равностойност 156,466 хил. лв.). Лихвеният процент е плаващ, базиран на шестмесечен EURIBOR плюс надбавка.

На 13.12.2018 г. ББР подписа ново финансово споразумение с Китайската банка за развитие в размер на 300,000 хил. евро. Средствата са предоставени като първи транш по подписаното през месец юли 2018 г. рамково споразумение за 1,5 млрд. евро. Ресурсът може да бъде използван за проекти в рамките на инициативата „Един пояс, един път“ и/или също за проекти за подпомагане на МСП, енергетика, комуникации, транспорт, селско стопанство в България или за други цели, одобрени от ББР и КБР.

Към 31.12.2019 г. дължимата главница по заема е в размер на 300,000 хил. евро с легова равностойност 586,749 хил. лв. (към 31.12.2018 г.: 30,000 хил. евро с легова равностойност 58,675 хил. лв.). Лихвеният процент е плаващ, базиран на шестмесечен EURIBOR плюс надбавка.

ГРУПА БЪЛГАРСКА БАНКА ЗА РАЗВИТИЕ

БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2019

Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

29. ПРИВЛЕЧЕНИ СРЕДСТВА ОТ МЕЖДУНАРОДНИ ИНСТИТУЦИИ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

Китайска Ексим Банка

На 28 септември 2017 г. ББР подписа Договор с Китайската Ексим Банка в размер на 50,000 хил. евро. Това е първият договор за заем между ББР и Китайската Ексим Банка, след като през 2014 г. двете институции сключиха споразумение за финансово сътрудничество, което предвижда съвместно финансиране на ключови проекти или области. Средства могат да бъдат използвани за финансиране на общата кредитна дейност на ББР, краткосрочно и средносрочно търговско финансиране, транс-гранични икономически и търговски трансакции между Китай и България. Заемът е необезпечен. Към 31.12.2019 г. заемът е напълно усвоен.

Към 31.12.2019 г. дължимата главница по заема е в размер на 50,000 хил. евро с легова равностойност 97,792 хил. лв. (31.12.2018 г.: 50,000 хил. евро с легова равностойност 97,792 хил. лв.). Лихвеният процент е плаващ, базиран на шестмесечен EURIBOR плюс надбавка.

30. ДРУГИ ПРИВЛЕЧЕНИ СРЕДСТВА

	2019	2018
Заемно финансиране от Министерство на финансите със средства на KfW	11,236	11,236
Средства на KfW, предоставени от Министерство на финансите за доверително управление	5,883	6,070
Депозити със специално предназначение	92,232	93,025
	109,351	110,331

Няма задължения за лихви по други привлечени средства към 31.12.2019 г. (2018: 0 хил. лв.)

Заемно финансиране от Министерство на финансите със средства на KfW

На 18.04.2007 г., Банката е сключила договор за заем с Правителството на Република България, представлявано от Министъра на финансите. Договорът е сключен на основание на Спогодбата между Република България и Германия за финансово сътрудничество от 2001 г. и Споразумение между Република България и Кредитанщалт фюр Виедерауфбау (KfW). Съгласно договора на Банката, определена за "Носител на проекта", се предоставят 4,929 хил. евро (9,640 хил. лв.) с цел насърчаване финансирането на микро-, малки и средни предприятия. Срокът на договора е 10 години, считано от датата на предоставяне на средствата, като получената сума заедно с капитализираната лихва се погасява еднократно в края на периода. На 28.04.2017 г., ББР и Министерство на Финансите подписаха Анекс №1 за удължаване на срока на договора с още 10 години.

Към 31.12.2019 г., главницата по заема, заедно с капитализираната лихва, е в размер на 5,745 хил. евро с легова равностойност 11,236 хил. лв. (към 31.12.2018 г.: 5,745 хил. евро с легова равностойност 11,236 хил. лв.). Лихвата по заема се капитализира на тримесечие и се определя на база на тримесечен EURIBOR плюс надбавка.

ГРУПА БЪЛГАРСКА БАНКА ЗА РАЗВИТИЕ

БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2019

Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

30. ДРУГИ ПРИВЛЕЧЕНИ СРЕДСТВА (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

Заемно финансиране от Министерство на финансите със средства на KfW (продължение)

Към 31.12.2019 г. Банката е предоставила по този договор заеми на търговски банки в размер на 5,745 хил. евро с ледова равностойност 11,236 хил. лв. (31.12.2018 г. – 5,745 хил. евро с ледова равностойност 11,236 хил. лв.). Сумата е включена в обобщената справка за вземания от финансови институции, представена в Бележка 17.

Средства на KfW, предоставени от Министерство на финансите за доверително управление

Банката е сключила споразумение с Министерство на финансите за управление на средства, предоставени от Кредитанщалт фюр Виедерауфбау (KfW) съгласно договор, подписан между правителствата на България и Германия. Тези средства се предоставят с цел финансиране на малки и средни предприятия. Рискът по предоставяне на тези средства на банки-посредници се носи изцяло от Министерство на финансите. Банката осъществява подбор на банки-посредници, отговаря за трансфериране на средствата към тях, събира информация и извършва периодични прегледи за използването на средствата, наблюдава за срочното изплащане на дължимите суми по главници и лихви по Специалната сметка на Министерство на финансите. Към 31.12.2019 г., салдото при Банката на средствата е в размер на 3,008 хил. евро с ледова равностойност 5,883 хил. лв. (31.12.2018 г.: 3,104 хил. евро с ледова равностойност 6,070 хил. лв.). Банката получава такса за управлението на тези средства и олихвява тримесечно Специалната сметка.

Дългосрочно споразумение с Изпълнителна агенция по рибарство и аквакултури

На 07.12.2010 г. между Национален гаранционен фонд ЕАД и Изпълнителна агенция по рибарство и аквакултури (ИАРА, Агенцията) към Министерството на земеделието и храните на Република България се сключи Финансово споразумение за предоставяне на средства за осъществяването на гаранционна дейност по Оперативна програма за развитие на сектор „Рибарство“ (ОПРСР) 2007-2013. Целта на програмата е да се осигури по-лесен достъп до кредитиране на предприятията от сектора, с по-ниски лихвени проценти и по-ниски изисквания за обезпечението и самоучастие.

Гаранционната програма се реализира в рамките на Мярка 2.7 от ОПРСР. След проведени консултации, Изпълнителната агенция за рибарство и аквакултури (ИАРА) и НГФ ЕАД избраха инструмента за финансов инженеринг, предвиден съгласно Регламент (ЕО) № 498/2007 на Комисията (ОВ, 10.05.2007, L 120) за определяне на подробни правила за прилагането на Регламент (ЕО) № 1198/2006 на Съвета, да бъде реализиран чрез фонд (средства) по сметка и под управлението на НГФ ЕАД. Съгласно изискванията на Регламент (ЕО) № 498/2007 на Комисията (член 35), инструментът за финансов инженеринг е установен под формата на отделен финансов блок в рамките на НГФ ЕАД.

ГРУПА БЪЛГАРСКА БАНКА ЗА РАЗВИТИЕ

БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2019

Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

30. ДРУГИ ПРИВЛЕЧЕНИ СРЕДСТВА (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

Дългосрочно споразумение с Изпълнителна агенция по рибарство и аквакултури (продължение)

Съгласно член 1 от Финансовото споразумение между НГФ ЕАД и ИАРА през 2010 г. на Фонда са предоставени средства в размер на 6 000 хил. лв. По силата на Анекс № 2 от 28.12.2011 г. е извършена допълнителна вноска в размер на 9 168 хил. лв. На 19.12.2012 г. между НГФ ЕАД и ИАРА е сключен Анекс № 4 към Финансовото споразумение за предоставяне на средства за осъществяване на гаранционна дейност по Оперативна програма за развитие на сектор „Рибарство“ 2007 - 2013 г., съгласно който Агенцията се задължава да преведе на Фонда допълнителна вноска в размер на 15 050 хил. лв. за реализацията на гаранционната схема. Съгласно Анекс № 5 от 16.01.2014 г. между НГФ ЕАД и ИАРА, Агенцията оттегли последната вноска от 15 050 хил. лв. С Анекс №7 от 06.10.2015 г. между страните, Фондът възстанови на Агенцията 3 000 хил. лв. от допълнително преведените финансови средства.

Със сключване на Анекс № 8 от 03.11.2017 г. страните заявяват намерението си ресурсите да се използват повторно. ИАРА възлага на НГФ ЕАД осъществяването на Гаранционна дейност в полза на микро, малки и средни предприятия от сектор „Рибарство“, по смисъла на чл.34, параграф 4. От Регламент (ЕО) 498/2007.

Съгласно Анекс №9 от 19.06.2018 г. страните се съгласяват, предоставените средства по Споразумението да бъдат използвани повторно от Фонда за Гаранционна дейност, целяща улесняване достъпа до финансиране на предприятия от сектор „Рибарство“ и предприятия, одобрени за подпомагане по Програма за Морско дело и рибарство 2014 -2020 г. Средствата са предоставени за извършване на Гаранционна дейност за срок от десет години.

През 2015 г., с цел по-добра доходност, средствата по програмата са инвестирани в разплащателна сметка с преференциален лихвен процент в Българска банка за развитие АД. През 2016 г., средствата са депозирани в двугодишен депозит в същата банка. През 2017 г., договорът за депозит е анексиран за три години. Гаранционната програма е безплатна за предприятията, които се ползват от нея, като разходите на НГФ ЕАД за реализирането ѝ се определят и изплащат съгласно чл. 35 от Регламент (ЕО) № 498/2007 на Комисията.

Към 31.12.2019 г., в рамките на гаранционната схема по ОПРСР, НГФ ЕАД има сключени споразумения със следните банки: Райфайзенбанк (България) ЕАД, Първа Инвестиционна Банка АД, ОББ АД, Уникредит Булбанк АД, Централна Кооперативна Банка АД, Банка ДСК ЕАД, Ти Би Ай Банк ЕАД, Интернешънъл Асет Банк АД, Българо-американска кредитна банка АД и Българска банка за развитие АД, Общинска банка АД.

Срокът за включването на нови кредити и банкови гаранции (каквито се предвиждат в рамките на Програмата) е до 31.12.2022 г.

ГРУПА БЪЛГАРСКА БАНКА ЗА РАЗВИТИЕ

БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2019

Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

30. ДРУГИ ПРИВЛЕЧЕНИ СРЕДСТВА (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

Дългосрочно споразумение с Министерство на земеделието и храните

На 20.12.2011 г., между Национален гаранционен фонд ЕАД и Министерство на земеделието и храните (МЗХ) се сключи Финансово споразумение за предоставяне на средства за осъществяването на гаранционна дейност по гаранционна схема по Програма за развитие на селските райони за периода (ПРСР) 2007-2013 г.

Гаранционната схема е създадена на основание чл. 51 - 52 от Регламент (ЕО) № 1974/2006 на Комисията от 15 декември 2006 г. за определяне на подробни правила за прилагане на Регламент (ЕО) № 1698/2005 на Съвета от 20 септември 2005 г. относно подпомагане на развитието на селските райони от ЕЗФРСР, с цел улесняване достъпа до финансиране на бенефициенти и реализирането на проектите по ПРСР.

МЗХ предоставя на Фонда средства в размер на левовата равностойност на 121,100 хил. евро (236,851 хил. лв.) с цел подобряване достъпа до финансиране, подпомагане на конкурентоспособността, ускоряване реализирането на инвестиции, които са съфинансирани със средства по Програма за развитие на селските райони на Република България (2007-2013 г.) и които се използват от Фонда за издаване на гаранции и контрагаранции. С Анекс №2 от 14.10.2015 г. между страните, Фондът възстанови на Министерството 154,586 хил. лв. от предоставените финансови средства. С Анекс №3 от 01.12.2015 г. между страните, е удължен срокът на Споразумението до 01.04.2016 г.

Съгласно Анекс №4 от 29.03.2016 г. е декларирано от страните, предоставените средства по Споразумението да бъдат използвани повторно от Фонда за Гаранционна дейност, целяща улесняване достъпа до финансиране на предприятия, одобрени за подпомагане по Програма за развитие на селските райони на Република България (2014 – 2020 г.), както и предприятията от сектор „Животновъдство“ и сектор „Растениевъдство“. Средствата са предоставени за извършване на Гаранционна дейност за срок от десет години.

През 2016 г., средствата са депозирани в двугодишен депозит в Дружеството майка. През 2017 г. договорот за депозит е анексиран за три години.

Към 31.12.2017 г., в рамките на гаранционната дейност по ПРСР 2007 – 2013 г., НГФ ЕАД има сключени споразумения с банките: Българо-американска кредитна банка АД, Банка ДСК ЕАД, Обединена българска банка АД, Банка Пиреос България АД, Първа инвестиционна банка АД, Райфайзенбанк (България) ЕАД, СИБанк ЕАД, Централна кооперативна банка АД и Юробанк България АД, Уникредит Булбанк АД, Ти Би Ай Банк ЕАД, Алианц банк България АД.

През 2017 г., Гаранционната схема 2014-2020 г., съвместна с МЗХ се реализира с ресурс от освободени средства по гаранционната схема по ПРСР 2007-2013 г. в размер на 50,000 хил. лв. По гаранционната схема са подписани споразумения със 18 търговски банки: Обединена българска банка АД, Тексим банк АД, Банка ДСК ЕАД, Банка Пиреос България АД, СИБанк ЕАД, Българо-американска кредитна банка АД, Общинска банка АД, Инвестбанк АД, Алианц банк България АД, Интернешънъл Асет Банк АД, Юробанк България АД, Търговска банка Д АД, Ти Би Ай Банк ЕАД, Първа инвестиционна банка АД, Уникредит Булбанк АД, Българска банка за развитие АД, Райфайзенбанк (България) ЕАД и МФИ Джобс ЕАД.

ГРУПА БЪЛГАРСКА БАНКА ЗА РАЗВИТИЕ

БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2019

Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

31. ПРОВИЗИИ

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
Провизии по гаранции	8,098	7,641
Провизии по съдебни дела	117	187
	<u>8,215</u>	<u>7,828</u>

Таблицата по-долу представя движението на провизиите по гаранции:

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
Салдо към 1 януари	7,641	5,794
Ефект от първоначално прилагане на МСФО 9 01.01.2018 г.	-	449
Начислени за годината	2,909	2,229
Използвани през годината	-	3,721
Реинтегрирани за годината	(2,452)	(4,552)
Салдо към 31 декември	<u>8,098</u>	<u>7,641</u>

Провизиите по гаранции представляват суми, определени по метода на ОКЗ според МСФО 9.

Провизиите по съдебни дела са заделени за бъдещи плащания по съдебни искове, свързани с трудови спорове.

32. ДРУГИ ПАСИВИ

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
Такси по облигационни заеми и портфейлни гаранции	162	48
Задължения към персонал и за социално осигуряване	510	591
Задължения към персонала за обезщетения при пенсиониране	750	400
Начисления за разходи	552	365
Задължения за данъци	2,159	367
Задължения към ЕИФ	-	5
Задължения за лизинг	448	561
Други кредитори	542	443
	<u>5,123</u>	<u>2,780</u>

Задълженията към персонала за заплати и социално осигуряване включват: начисления по компенсируеми отпускни и социалните осигуровки по тях.

ГРУПА БЪЛГАРСКА БАНКА ЗА РАЗВИТИЕ

БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2019

Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

32. ДРУГИ ПАСИВИ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

Задължения към персонала при пенсиониране се дължат от Групата при настъпване на пенсионна възраст и са представени по настояща стойност.

Съгласно Кодекса на труда всеки служител има право на обезщетение в размер на две брутни заплати при пенсиониране, а ако има трудов стаж над 10 години в Дружеството-майка, обезщетението е в размер на шест брутни заплати към момента на пенсиониране. За определяне на тези задължения Дружеството-майка е направило оценка, като е използвало математически модели и услугите на сертифициран актюер. На база на направените изчисления е определено задължение в консолидирания отчет за финансовото състояние към 31.12.2019 г. в размер на 552 хил. лв. (31.12. 2018 г.: 400 хил. лв.).

	2019	2018
Настояща стойност на задължението на 1 януари	400	366
Разходи за настоящи услуги	95	101
Разходи за лихви	5	6
Изплатени суми през периода		(19)
Актюерски (печалби)/загуби от промени в демографски, финансови предположения и действителен опит	52	(54)
Настояща стойност на задължението на 31 декември	552	400

	Суми при пенсиониране по възраст и стаж		Суми при пенсиониране по болест		Общо	
	2019	2018	2019	2018	2019	2018
Актюерска печалба/(загуба) към 1 януари	(8)	(41)	-	-	(8)	(41)
Актюерска (загуба)/печалба върху задължението, призната като друг всеобхватен доход за периода	(48)	33	-	-	(48)	33
Актюерска (загуба)/печалба към 31 декември	(56)	(8)	-	-	(56)	(8)

- За определяне на настоящата стойност към 31.12.2019 г. са направени следните актюерски предположения:
- смъртност – по таблица за смъртност, изготвена на базата на статистика, предоставена от Националния Статистически Институт, за общата смъртност на населението в България за периода 2015 – 2017 г.;
 - темп на текучество – между 0 % до 10 %, в зависимост от пет обособени възрастови групи;
 - темп преждевременно пенсиониране поради болест - между 0.027 % до 0.3212 %, в зависимост от пет обособени възрастови групи;
 - ефективен годишен лихвен процент за дисконтиране – 1% (2018 г. – 1%);
 - Предположенията за бъдещия ръст на заплатите в Дружеството-майка (Банката) са в съответствие с плана за развитието на Групата: за 2020 г. – 5 % спрямо нивото през 2019 г. и за 2021 г. и следващи – 5 % спрямо нивото от предходната година.

ГРУПА БЪЛГАРСКА БАНКА ЗА РАЗВИТИЕ

БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2019

Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

32. ДРУГИ ПАСИВИ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

Ефектът за 2019 г. от увеличение и ефект от намаление с 1% на ръста на заплатите и на лихвения процент върху общата сума на разходите за текущ стаж и лихви, и върху настоящата стойност на задължението за изплащане на дефинирани доходи при пенсиониране:

	<i>Увеличение с 1% на ръста на заплатите</i>	<i>Намаление с 1% на ръста на заплатите</i>
Промяна на разхода за лихви и текущ стаж ("+"- увеличение, "-"- намаление)	21	(18)
Промяна на настоящата стойност на задължението към 31.12.2019 г. ("+"- увеличение, "-"- намаление)	82	(68)
	<i>Увеличение с 1% на лихвения процент</i>	<i>Намаление с 1% на лихвения процент</i>
Промяна на разхода за лихви и текущ стаж ("+"- увеличение, "-"- намаление)	(12)	15
Промяна на настоящата стойност на задължението към 31.12.2019 г. ("+"- увеличение, "-"- намаление)	(70)	87
	<i>Увеличение с 1% на текуществото</i>	<i>Намаление с 1% на текуществото</i>
Промяна на разхода за лихви и текущ стаж ("+"- увеличение, "-"- намаление)	(19)	24
Промяна на настоящата стойност на задължението към 31.12.2019 г. ("+"- увеличение, "-"- намаление)	(73)	90

Ефектът за 2018 г. от увеличение и ефект от намаление с 1% на ръста на заплатите и на лихвения процент върху общата сума на разходите за текущ стаж и лихви, и върху настоящата стойност на задължението за изплащане на дефинирани доходи при пенсиониране:

ГРУПА БЪЛГАРСКА БАНКА ЗА РАЗВИТИЕ

БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2019

Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

32. ДРУГИ ПАСИВИ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

	Увеличение с 1% на ръста на заплатите	Намаление с 1% на ръста на заплатите
Промяна на разхода за лихви и текущ стаж ("+"- увеличение, "-"- намаление)	17	(14)
Промяна на настоящата стойност на задължението към 31.12.2018г. ("+"- увеличение, "-"- намаление)	60	(49)

	Увеличение с 1% на лихвения процент	Намаление с 1% на лихвения процент
Промяна на разхода за лихви и текущ стаж ("+"- увеличение, "-"- намаление)	(9)	12
Промяна на настоящата стойност на задължението към 31.12.2018 г. ("+"- увеличение, "-"- намаление)	(50)	62

	Увеличение с 1% на текуществото	Намаление с 1% на текуществото
Промяна на разхода за лихви и текущ стаж ("+"- увеличение, "-"- намаление)	(15)	19
Промяна на настоящата стойност на задължението към 31.12.2018 г. ("+"- увеличение, "-"- намаление)	(53)	65

33. АКЦИОНЕРЕН КАПИТАЛ

	2019	2018
Акционерен капитал		
Издадени обикновени акции, платени с парични средства	587,964	587,964
Издадени обикновени акции - апортна вноска (парцел за банкова сграда)	12,200	12,200
Издадени обикновени акции - апортна вноска (банкова сграда)	1,610	1,610
	601,774	601,774

Капиталът на Дружеството-майка (Банката) се състои от 6,017,735 броя обикновени, поименни акции с право на глас, всяка с номинал 100 лева.

Със Закона за Българската банка за развитие е определено, че пакет не по-малко от 51% от акциите в капитала на Банката трябва да е държавна собственост, като акциите на Държавата в размер на не по-малко от 51% от регистрирания акционерен капитал са непрехвърляеми. Също така, специфично ограничение е установено относно състава на останалите акционери, извън българската държава, чрез Министерството на финансите. Такива могат да бъдат: Банката за развитие към Съвета на Европа, Европейската инвестиционна банка, Европейския инвестиционен фонд, както и други банки за развитие на държави-членки на Европейския съюз.

ГРУПА БЪЛГАРСКА БАНКА ЗА РАЗВИТИЕ

БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2019

Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

33. АКЦИОНЕРЕН КАПИТАЛ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

Акциите на Банката не могат да бъдат залогани, както и правата по тях не могат да бъдат предмет на прехвърлителни сделки.

През м. август 2017г. с решение на НС, акциите на Банката са прехвърлени от Министерство на финансите към Министерство на икономиката и към 31.12.2018 г. 99.99% от акциите на Банката са собственост на Държавата чрез Министерство на икономиката (31.12.2017 г. – 99.99% от акциите на Банката са собственост на Държавата чрез Министерство на икономиката).

34. РЕЗЕРВИ

Спрямо общите разпоредби на Търговския закон Дружеството-майка (Банката) трябва да разпределя за Фонд Резервен не по-малко от 1/10 от годишната печалба след облагане до достигане на размер на фонда 10% спрямо основния капитал по устав. Съгласно Устава на Банката, същата трябва да разпределя за Фонд Резервен не по-малко от 1/2 от годишната печалба след облагане с данъци до достигане на 50 на сто от уставния капитал.

Групата може да използва средствата от Фонд Резервен за покриване на текущи загуби или за покриване на загуби от предходни периоди, като не могат да бъдат използвани за разпределяне на дивиденди без разрешение на БНБ.

Също така, съгласно Закона за кредитните институции банките в България не могат да изплащат дивиденди преди да са акумулирали изисквания по закон или устав минимален размер на резервите им (основно Фонд Резервен), или при условие, че с изплащането на дивидентите ще се наруши спазването на регулаторните съотношения за обща капиталова адекватност. Аналогично е и изискването на Закона за Българската банка за развитие.

Към 31.12.2019 г., Фонд Резервен на Групата е в размер на 79,229 хил. лв. (31.12.2018 г.: 73,672 хил. лв.).

Към 31.12.2019 г., допълнителните резерви на Групата са в размер на 77,621 хил. лв. (31.12.2018 г.: 76,190 хил. лв.) и са формирани в резултат на разпределение на печалбите на Групата от предходни периоди, съгласно решения на Общото събрание на акционерите.

През 2019 г., след проведено редовно общо събрание на акционерите и съгласно разпоредбата на чл. 91, ал. 2 от Закона за държавния бюджет на Р. България за 2019 година, е взето решение да се изплати дивидент от печалбата след приспадане на отчисленията за фонд „Резервен“ в размер на 20,104 хил. лв. (През 2018 г. не е изплащан дивидент от печалбата). Дивидентът бе изплатен през м. ноември 2019 г.

Остатъкът от печалбата на „Българска банка за развитие“ АД за 2018 г., след приспадане на отчисленията за фонд „Резервен“, е отнесен в „Допълнителни резерви“.

ГРУПА БЪЛГАРСКА БАНКА ЗА РАЗВИТИЕ

**БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2019**

Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

34. РЕЗЕРВИ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

Съгласно Закона за Българската банка за развитие, всеки акционер на Банката може да се откаже от полагащия му се дивидент и тогава сумата на дивидента се отнася към допълнителните резерви.

Групата е формирала специален компонент "Резерв по финансови активи, отчитани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход" на собствения капитал, към който се акумулират всички нереализирани печалби и загуби от преоценка до справедлива стойност на финансовите активи отчитани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход, налични към края на всеки отчетен период. Тези печалби и загуби се трансферират към текущите печалби и загуби при продажба/падеж на съответните ценни книжа и/или при трайна обезценка

35. УСЛОВНИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ И АНГАЖИМЕНТИ

	2019	2018
Условни задължения		
Гаранции и акредитиви	498,745	484,134
в т.ч. с парично покритие	(16,149)	(15,539)
Провизии по гаранции (Бележка 31)	(8,098)	(7,641)
	<u>474,498</u>	<u>460,954</u>
Неотменяеми ангажменти		
Неусвоен размер на разрешени кредити	294,991	328,324
Непоискана част от номинал на акции на ЕИФ	4,694	4,694
Участие в инвестиционна програма SIA	1,168	1,410
	<u>300,853</u>	<u>334,428</u>
	<u>775,351</u>	<u>795,382</u>

През последното тримесечие на 2008 г., на база Закона за Българската банка за развитие е започнало преминаването на дейността по Проект "Гаранционен фонд за микрокредитиране" от Министерството на труда и социалната политика (МТСП) към Национален гаранционен фонд ЕАД – дъщерно дружество на Банката. Въз основа на този закон и Решение № 309/3.05.2007 г. на МС е извършено предоговаряне в срок до една година (до м. май 2009 г.) с всяка от банките - партньори по Проект "Гаранционен фонд за микрокредитиране" към МТСП за замяна на обезпечението от депозити на МТСП с банкови гаранции от Българската банка за развитие АД. С размера на освободените държавни средства по проекта е увеличен капиталът на Българската банка за развитие АД и респ. на Националния гаранционен фонд ЕАД.

ГРУПА БЪЛГАРСКА БАНКА ЗА РАЗВИТИЕ

БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2019

Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

35. УСЛОВНИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ И АНГАЖИМЕНТИ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

БЪЛГАРСКА БАНКА ЗА РАЗВИТИЕ

Към 31.12.2019 г., Дружеството-майка (Банката) има сключени споразумения с пет банки-партньори и издадени гаранции на стойност 2,168 хил. лв. (31.12.2018 г.: пет банки-партньори и гаранции на стойност 1,551 хил. лв.).

На 17.07.2015 г., Българска банка за развитие АД подписа Договор за управление на средства с ЕИФ за присъединяване към инвестиционната програма SIA (Social Impact Accelerator) на ЕИФ за дялови участия в социални венчър фондове, с участие от 1 млн. евро и период на инвестиране на ангажимента до 5 години. През 2018 г. е подписано писмо за Съгласие за удължаване инвестиционния период на фонда SIA с 1 година. Програмата SIA е с цел да се инвестира в малки и средни предприятия със значимо социално въздействие. Мениджър на Програмата е ЕИФ. Срокът на Програмата е 10 години.

Към 31.12.2019 г. са направени осемнадесет капиталови вноски по инициативата в размер на 403 хил. евро с левова равностойност 788 хил. лв. (2018 г.: 279 хил. евро с левова равностойност 546 хил. лв.) (Бележка 21).

През 2015 г., Дружеството-майка (Банката) стартира нова програма за индиректно финансиране на микро, малък и среден бизнес с максимален размер 150,000 хил. лв. Програмата предвижда възможност ББР да поема част от риска по предоставени от банки-партньори кредити за бизнеса в размер до 30% от стойността на отделните подзаеми. Към 31.12.2019 г. Банката е сключила споразумения с пет банки-партньори и размерът на формирания портфейл от гаранции е 2,168 хил. лв. (31.12.2018 г.: пет банки-партньори и портфейл от гаранции на стойност 2,790 хил. лв.).

НАЦИОНАЛЕН ГАРАНЦИОНЕН ФОНД

Гаранционна схема 2009-2013 г.

През 2019 г. са действащи сключени споразумения за портфейлни гаранции с 6 банки по гаранционна схема 2009-2013 г., по които страна е НГФ. Максималният срок на гаранциите е до 10 години. Гаранционният лимит, предоставен на банките за срока на усвояване на гаранционната схема е 146,500 хил. лв. (2018 г.: 146,500 хил. лв.). Общо по програмата са издадени гаранции за сумата от 168,000 хил. лв. по кредити в размер на 391,000 хил. лв. Подкрепените МСП са над 2300.

Към 31.12.2019 г., одобреният размер на гаранциите, включени в портфейлите на банките-партньори е в размер на 4,337 хил. лв. (2018 г.: 6,378 хил. лв.), а размерът на гарантирания дълг е 1,692 хил. лв. (2018 г.: 2,661 хил. лв.).

Гаранционна схема 2015-2017 г.

През 2015 г. Фондът стартира нова гаранционна схема. След проведени процедури за избор и анализ в търговските банки, от началото на месец октомври 2015 г. до началото на януари 2016 г. са подписани гаранционни споразумения с 10 търговски банки на обща стойност 326,000 хил. лв. През 2016 г., по искане на две от банките, подписали споразумение, общият гаранционен лимит е увеличен до 379,000 хил. лв. Както и

ГРУПА БЪЛГАРСКА БАНКА ЗА РАЗВИТИЕ

БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2019

Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

35. УСЛОВНИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ И АНГАЖИМЕНТИ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

НАЦИОНАЛЕН ГАРАНЦИОНЕН ФОНД (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

Гаранционна схема 2009-2013 г. (продължение)

по предходната схема, допустими за включване са само ново отпуснати кредити за инвестиционни и оборотни нужди. По схемата, НГФ гарантира до 50% от размера на кредита, но не повече от 1 млн. лв. на ниво свързани лица. Срокът за включване на кредити в гарантирания портфейл беше до 31 март 2017 г. По гаранционната схема е въведен и максимален лимит на плащанията за всеки гарантиран портфейл в размер до 25%, като НГФ запазва правото да изключва кредити от гарантирания портфейл при несъответствие с условията на схемата. Банките заплащат гаранционна такса на база постигнатите обеми, като кредитополучателите са освободени от такси по гаранциите от НГФ. От стартиране на гаранционната схема до изтичане на срока за включване са подкрепени 2,024 бр. МСП, от които микро предприятия са 57%, малки - 33% и средни - 10%.

Общият лимит от средства, предоставен на банките за включване на кредити в портфейла е в размер на 379,000 хил. лв. (2018 г.: 379,000 хил. лв.)

Към 31.12.2019 г., одобреният размер на гаранциите, включени в портфейлите на банките-партньори е в размер на 132,786 хил. лв. (2018 г.: 169,775 хил. лв.), а размерът на гарантирания дълг е 88,058 хил. лв. (2018 г.: 125,705 хил. лв.).

Гаранционна схема 2017-2018 г.

В началото на 2017 г. НГФ стартира процедура по удължаване на гаранционната схема НГФ 2015-2017 за нов период на включване. Заявено е участие от всички банки и са подписани нови споразумения за сумата от 328,000 хил. лв. Както и по предходната схема, допустими за включване са само ново отпуснати кредити за инвестиционни и оборотни нужди. По схемата НГФ гарантира до 50% от размера на кредита, но не повече от 1 млн. лв. на ниво свързани лица. Срокът за включване на кредити в гарантирания портфейл е до 30 септември 2018 г. По гаранционната схема е въведен и максимален лимит на плащанията за всеки гарантиран портфейл в размер до 25%, като НГФ запазва правото да изключва кредити от гарантирания портфейл при несъответствие с условията на схемата. Банките заплащат гаранционна такса на база постигнатите обеми, като кредитополучателите са освободени от такси по гаранциите от НГФ.

С последващо анексиране, общият лимит от средства, предоставен на банките за включване на кредити в портфейла е в размер на 416,131 хил. лв.

Към 31.12.2019 г., одобреният размер на гаранциите, включени в портфейлите на банките-партньори е в размер на 269,685 хил. лв. (2018 г.: 354,397 хил. лв.), а размерът на гарантирания дълг е 210,300 хил. лв. (2018 г.: 292,993 хил. лв.). Подкрепени са 3,000 бр. МСП.

ГРУПА БЪЛГАРСКА БАНКА ЗА РАЗВИТИЕ

БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2019

Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

35. УСЛОВНИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ И АНГАЖИМЕНТИ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

НАЦИОНАЛЕН ГАРАНЦИОНЕН ФОНД (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

Гаранционна схема 2019-2020 г.

В началото на 2019 г. НГФ стартира процедура за избор на банки партньори по нова гаранционната схема НГФ 2019-2020. Допустими за включване са само ново отпуснати кредити за инвестиционни и оборотни нужди. По схемата НГФ ЕАД гарантира до 50% от размера на кредита, но не повече от 1,5 млн. лв. на ниво свързани лица. Срокът за включване на кредити в гарантирания портфейл е 30 септември 2020 г. Гаранцията е портфейлна, като за суми над 500 хил. лв. е необходимо и предварително писмено съгласие от НГФ ЕАД. По гаранционната схема е въведен и максимален лимит на плащанията за всеки гарантиран портфейл в размер до 25%, като НГФ ЕАД запазва правото да изключва кредити от гарантирания портфейл при несъответствие с условията на схемата. Банките заплащат гаранционна такса на база постигнатите обеми, като кредитополучателите са освободени от такси по гаранциите от НГФ ЕАД.

Към 31.12.2019 г. са подписани споразумения с 4 банки с максимален размер на гарантирания портфейл в размер на 118,000 хил. лв.

Към 31.12.2019 г., одобреният размер на гаранциите, включени в портфейлите на банките-партньори е в размер на 27,053 хил. лв., а размерът на гарантирания дълг е 24,426 хил. лв. Подкрепени са 147 бр. МСП.

Гаранционна схема по програма COSME на европейската комисия

През м. декември 2016 г., между Европейският инвестиционен фонд (ЕИФ) и Националният гаранционен фонд ЕАД е подписано Споразумение, с което се осигуряват допълнителни 40 милиона евро финансиране за малките и средни предприятия в България по програма COSME на Европейската комисия. Средствата се осигуряват с подкрепата на Европейския фонд за стратегически инвестиции (ЕФСИ), който стои в основата на Инвестиционния план за Европа (План „Юнкер“). ЕИФ осигурява гаранционна линия в размер на 20 милиона евро, с която НГФ ЕАД ще подкрепи финансиране за 40 милиона евро към МСП в България, изпитващи затруднения при осигуряване на изискваните обезпечения. По тази схема са действащи сключени споразумения за портфейлни гаранции с 5 търговски банки - Българо-американска кредитна банка АД, Ти Би Ай Банк ЕАД, МФИ Джобс ЕАД, Първа инвестиционна банка АД, Юробанк България АД. Максималният лимит е 43,338 хил. лв.

Към 31.12.2019 г. са издадени гаранции в размер на 15,164 хил. лв. (2018 г.: 8,636 хил. лв.) по 135 кредита за обща сума 54,576 хил. лв. (2018 г.: 17,271 хил. лв.). Текущият гарантиран дълг към 31.12.2019 г. е 17,236 хил. лв. (2018 г.: 8,636 хил. лв.). Подкрепените МСП са 118 бр.

ГРУПА БЪЛГАРСКА БАНКА ЗА РАЗВИТИЕ

БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2019

Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

35. УСЛОВНИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ И АНГАЖИМЕНТИ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

НАЦИОНАЛЕН ГАРАНЦИОНЕН ФОНД (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

Гаранционна програма в подкрепа на бенефициенти по оперативна програма за развитие на сектор „Рибарство“ 2007 – 2013 г. (ОПРСР)

На база подписано Финансово споразумение с ИАРА от 2011 г., НГФ ЕАД изпълнява гаранционна схема в сектор Рибарство. Издадените от НГФ ЕАД гаранции по програмата са безрискови за Дружеството, тъй като претенциите се изплащат за сметка на предоставените средства по ОПРСР. По програмата НГФ ЕАД има подписани споразумения с 16 търговски банки. С подкрепата на схемата са реализирани проекти в размер на 46,000 хил. лв. от които 33,000 хил. лв. проекти по мярка 2.1 (79% от бюджета на мярката), по мярка 2.6 подкрепените проекти са за 12,000 хил. лв. (77% от бюджета по мярката). Подкрепени по мярка 4.1 са и проекти за 500 хил. лв. Подкрепените бенефициенти са 25 бр.

Към 31.12.2019 г. при прилагане на максимален размер на гаранционно покритие от 80%, НГФ ЕАД е издал безрискови за Дружеството гаранции и контрагаранции по кредити, издадени на банки-партньори за финансиране на одобрени проекти по Оперативна програма за развитие на сектор „Рибарство“ 2007 – 2013 г., в размер на 13,874 хил. лв. с обща стойност на кредитите/банковите гаранции – 20,780 хил. лв. (2018 г.: гаранции 13,847 хил. лв. с обща стойност на кредитите/банковите гаранции – 20,780 хил. лв.).

Размерът на гарантирания дълг по отчетна стойност към 31.12.2019 г. е 1,951 хил. лв. (2018 г.: 3,848 хил. лв.).

Гаранционна дейност в подкрепа на бенефициенти по програма за развитие на селските райони 2007 – 2013 г. (ПРСР)

На база подписано Финансово споразумение с МЗХ от 2012 г. НГФ изпълнява гаранционна дейност в подкрепа на бенефициенти на ПРСР 2007-2013. Издадените от НГФ ЕАД гаранции по програмата са безрискови за Дружеството, тъй като претенциите се изплащат за сметка на предоставените средства по ПРСР. По схемата са подкрепени 544 бенефициента по програмата за реализиране на проекти, като 84% от предприятията се класифицират като микро, 14% са малки и 3% са средни предприятия.

Гаранционна дейност в подкрепа на бенефициенти по Програма за развитие на селските райони 2007 – 2013 г. (ПРСР) (продължение)

Към 31.12.2019 г. при прилагане на максимален размер на гаранционно покритие от 80%, НГФ ЕАД е издал безрискови за Дружеството гаранции и контрагаранции по кредити, издадени на банки-партньори за финансиране на одобрени проекти по Програма за развитие на селските райони на Република България 2007-2013 г. в размер на 185,606 хил. лв. (2018 г.: 185,606 хил. лв.) с обща стойност на кредитите – 238,112 хил. лв. (2018 г.: 238,112 хил. лв.).

Размерът на гарантирания дълг по отчетна стойност към 31.12.2019 г. е 7,332 хил. лв. (2018 г.: 14,692 хил. лв.).

ГРУПА БЪЛГАРСКА БАНКА ЗА РАЗВИТИЕ

БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2019

Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

35. УСЛОВНИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ И АНГАЖИМЕНТИ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

НАЦИОНАЛЕН ГАРАНЦИОНЕН ФОНД (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

Гаранционна схема в подкрепа на бенефициенти по програма за развитие на селските райони 2007-2013 , 2014 – 2020 г. И предприятия от сектор растениевъдство и животновъдство - гаранционна схема - МЗХ 2016-2018 г.

Гаранционната схема е съвместна с МЗХ и се реализира с ресурс от освободени средства по гаранционната схема по ПРСР 2007-2013 г. в размер на 50 млн. лв. за финансиране на одобрени проекти по Програма за развитие на селските райони на Република България 2014 - 2020 г. Издадените от НГФ ЕАД гаранции по програмата са безрискови за Дружеството, тъй като претенциите се изплащат за сметка на предоставените средства по ПРСР.

Към 31.12.2019 г. при прилагане на максимален размер на гаранционно покритие от 50%, НГФ ЕАД е издал безрискови за Дружеството гаранции и контрагаранции по кредити, издадени на банки-партньори за финансиране на одобрени проекти по Програма за развитие на селските райони на Република България 2014 - 2020 г. в размер на 90,200 хил. лв. (2018 г.: 61,540 хил. лв.) с обща стойност на кредитите – 182,159 хил. лв. (2018 г.: 123,755 хил. лв.) Общият гаранционен лимит по програмата е 50,000 хил. лв. Към 31.12.2019 г. гарантираните кредити са 258 на брой, за обща сума от 90,200 хил. лв. (2018 г.: 85,002 хил. лв.). Подкрепените МСП са 186 бр.

Размерът на гарантирания дълг по отчетна стойност към 31.12.2019 г. е 46,009 хил. лв. (2018 г.: 38,533 хил. лв.).

Характер на инструментите и кредитен риск

Тези ангажменти с условен характер са носители на задбалансов кредитен риск, тъй като само таксите се признават в консолидирания отчет до изпълнението или изтичането на срока на ангажиментите. Сумите, отразени в таблицата по-горе като гаранции, представляват максималната счетоводна загуба, която би била призната към края на отчетния период, ако контрагентите не изпълнят изцяло договорните си задължения. Срокът на много от условните задължения ще бъде изтекъл без същите да бъдат частично или изцяло авансирани. Ето защо, сумите не представляват очаквани бъдещи парични потоци. Обезпеченията за издаване на обичайните банкови гаранции са над 100% и представляват основно блокирани депозити в Банката, ипотекирана недвижима собственост и застрахователни полици, издадени в полза на Банката. При възникване на условия за активиране на издадена гаранция, Банката преценява възможността за регресно вземане към контрагента и евентуално реализиране на предоставените обезпечения.

Издадените от Дружеството-майка (Банката) гаранции по Проект "Гаранционен фонд за микрокредитиране" на МТСП и издадените гаранции за собствен риск на НГФ (дъщерно дружество на ББР) са необезпечени. В случай на активиране на компонент от издадена гаранция от Групата, извършеното плащане от нея не се оценява като крайна загуба, тъй като банката-партньор има задължение да предприеме всички необходими действия за реализация на получените обезпечения по проблемния кредит и да възстанови съответната сума на Групата.

ГРУПА БЪЛГАРСКА БАНКА ЗА РАЗВИТИЕ

БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2019

Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

35. УСЛОВНИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ И АНГАЖИМЕНТИ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

Невнесената част от номинала на притежаваните от Банката акции на Европейския инвестиционен фонд става дължима за плащане след специално решение за целта на Общо събрание на акционерите на фонда. До датата на издаване на настоящия отчет не е вземано такова решение.

36. ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ЕКВИВАЛЕНТИ

В хиляди лева	2019	2018
Парични средства в каса (Бележка 16)	313	335
Разплащателна сметка при Централната банка (Бележка 16)	250,330	297,287
Вземания от банки с оригинален падеж до 3 месеца (Бележка 17)	204,120	320,139
	454,763	617,761

37. СДЕЛКИ СЪС СВЪРЗАНИ ЛИЦА И ДРУЖЕСТВА ПОД ОБЩ КОНТРОЛ ОТ ДЪРЖАВАТА

Свързани лица:

В следващата таблица са оповестени дружества, с които Банката е извършила трансакции през отчетния период. Всички сделки със свързани лица са по договорени цени.

Дружество/лице	Вид свързаност
Министерство на икономиката	Основен собственик на Банката от името на държавата
Министерство на финансите	Под общ контрол от държавата
Холдинг БДЖ ЕАД	Дружество под общ контрол от държавата
Български институт за стандартизация	Дружество под общ контрол от държавата
Южен Поток България АД	Дружество под общ контрол от държавата
Ай Си Джи Би АД	Дружество под общ контрол от държавата
Български енергиен холдинг ЕАД	Дружество под общ контрол от държавата
Кинтекс ЕАД	Дружество под общ контрол от държавата
Енергийна инвестиционна компания ЕАД	Дружество под общ контрол от държавата
Водоснабдяване и канализация ЕООД Пловдив	Дружество под общ контрол от държавата
Водоснабдяване и канализация ЕООД Шумен	Дружество под общ контрол от държавата
ТЕЦ Марица Изток 2 ЕАД	Дружество под общ контрол от държавата
Държавна консолидационна компания ЕАД	Дружество под общ контрол от държавата
Еко Антрацит ЕАД	Дружество под общ контрол от държавата
УМБАЛ Света Екатерина	Дружество под общ контрол от държавата
Монтажи ЕАД	Дружество под общ контрол от държавата
Монтажи - София ЕООД	Дружество под общ контрол от държавата
Агенция пътна инфраструктура	Под общ контрол от държавата
Българска агенция за експортно застраховане ЕАД	Дружество под общ контрол от държавата

ГРУПА БЪЛГАРСКА БАНКА ЗА РАЗВИТИЕ

БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2019

Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

37. СДЕЛКИ СЪС СВЪРЗАНИ ЛИЦА И ДРУЖЕСТВА ПОД ОБЩ КОНТРОЛ ОТ ДЪРЖАВАТА (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

Разчетите със свързани лица в отчета за финансовото състояние към края на отчетните периоди са:

Активи				
Дружество/лице	Вид разчет		2019	2018
Министерство на финансите	Финансови активи, отчитани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход		427,720	460,963
Дружества под общ контрол на държавата	Предоставени кредити и аванси на клиенти		103,516	90,673
Дружества под общ контрол на държавата	Финансови активи, отчитани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход		23,983	43,931
Пасиви				
Дружество/лице	Вид разчет		2019	2018
Министерство на финансите	Други привлечени средства		17,119	17,306
Дружества под общ контрол на държавата	Задължения към клиенти по депозити и други привлечени средства		767,433	1,004,838
Сделките със свързани лица са:				
Дружество/лице	Вид взаимоотношение		2019	2018
Министерство на финансите	Приходи от такси и комисиони		60	62
	Приходи от лихви		3,353	2,971
	Разходи за лихви		(121)	(124)
Дружества под общ контрол на държавата	Приходи от лихви		5,929	4,883
	Приходи от такси и комисиони		161	227
	Разходи за лихви		(216)	(257)
	Други разходи от дейността		(3)	-
	Други доходи от дейността		24	34

Условни задължения и ангажименти със свързани лица:

Дружество/лице	Вид		2019	2018
Дружества под общ контрол на държавата	Неусвоен размер на разрешени кредити		43,677	41,708
Дружества под общ контрол на държавата	Издадени банкови гаранции		7,956	9,332
Дружества под общ контрол на държавата	Акредитиви		-	-

ГРУПА БЪЛГАРСКА БАНКА ЗА РАЗВИТИЕ

БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2019

Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

37. СДЕЛКИ СЪС СВЪРЗАНИ ЛИЦА И ДРУЖЕСТВА ПОД ОБЩ КОНТРОЛ ОТ ДЪРЖАВАТА (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

Отношения с ключов управленски персонал:

Разчети с ключов управленски персонал	2019	2018
Задължения към клиенти по привлечени депозити	773	320
Задължения за възнаграждения	154	120
Предоставени кредити и аванси на клиенти	130	142
Сделки с ключов управленски персонал	2019	2018
Възнаграждения и социално осигуряване	(2,415)	(2,290)
Разходи за лихви	–	(1)
Приходи от лихви	3	4

38. СЪБИТИЯ СЛЕД ДАТАТА НА ОТЧЕТА

COVID-19 и увеличение на капитала на ББР

Във връзка с епидемията, причинена от COVID-19, българското правителство предприе редица мерки за подпомагане на икономиката. На Банката беше възложена изключително съществена роля в прилагане на политиката на българското правителство по преодоляване на икономическите последици, причинени от пандемията. Мерките с пряк ефект върху Групата бяха следните:

- С Постановление № 52 от 26 март 2020 г. бяха одобрени промени в бюджета на Министерство на икономиката за 2020 г. за допълнителни плащания в частта на финансирането на бюджетното салдо за сметка на централния бюджет в размер до 700 млн. лв. за увеличаване капитала на ББР. С решение №215 от 27 март 2020 г., Министерският съвет взе решение да увеличи капитала на ББР със 700 млн. лв., като средствата бъдат използвани „за изпълнение на мерки за подпомагане на икономиката във връзка с епидемията от COVID-19, в т.ч. за издаване на портфейлни гаранции към банките, които да им позволят да предоставят по-гъвкави условия за бизнес кредити за определен период, при определени условия и при индивидуална преценка на всеки конкретен случай“. В изпълнение на горепосочените мерки, на 02.04.2020 г. бе свикано извънредно Общо събрание на акционерите на Банката, на което беше взето решение за увеличение на капитала чрез издаване на 7,000,000 бр. нови поименни безналични акции с номинална стойност 100 лева всяка на обща стойност 700,000,000 лева. По този начин капиталът на Банката беше увеличен от 601,773,500 на 1,301,773,500 лв.
- С решение № 257 от 14 април 2020 г., Министерският съвет одобри Програмата за гарантиране на безлихвени кредити в защита на хора, лишени от възможността да полагат труд поради пандемията от COVID-19, с бюджет 200 млн. лв., предложена от ББР, като обезпечаването на програмата ще бъде за сметка на средствата от увеличението на капитала на банката съгласно Решение № 215 на Министерския съвет от 2020 г.

ГРУПА БЪЛГАРСКА БАНКА ЗА РАЗВИТИЕ

БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2019

Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

38. СЪБИТИЯ СЛЕД ДАТАТА НА ОТЧЕТА (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

COVID-19 и увеличение на капитала на ББР (продължение)

- С решение № 310 от 7 май 2020 г., Министерският съвет одобри Програмата за портфейлни гаранции в подкрепа на ликвидността на микро-, малки и средни предприятия (МСП), пострадали от извънредната ситуация и епидемията от COVID-19, предложена от ББР, с бюджет 500 млн. лв., като обезпечаването на програмата да бъде за сметка на средствата от увеличението на капитала на банката съгласно Решение № 215 на Министерския съвет от 2020 г.
- С Постановление на Министерски съвет № 134 от 18 юни 2020 г. бяха одобрени промени по бюджета на Министерството на икономиката за 2020 г. и за извършване на допълнителни плащания в частта на финансирането на бюджетното салдо за сметка на централния бюджет, с Решение № 402 от 18 юни 2020 г. на Министерския съвет българската държава реши да увеличи акционерното си участие в капитала на "Българска банка за развитие" АД чрез парична вноска на обща стойност 140 000 000 лв. В изпълнение на посочените мерки, на 06.07.2020 г. се проведе извънредно Общо събрание на акционерите на Банката, на което беше взето решение за увеличение на капитала на Банката чрез издаване на 1 400 000 бр. нови поименни безналични акции с право на глас с номинална стойност 100 лева всяка, на обща стойност 140 000 000 По този начин капиталът на "Българска банка за развитие" АД беше увеличен от 1 301 773 500 на 1 441 773 500 лв.

Групата е в процес на анализ на потенциалния ефект от тези мерки върху финансовото състояние и оперативните си резултати.

В допълнение, с решение на БНБ от 9 април 2020 г., БНБ утвърди предложения от Асоциацията на българските банки Ред за отсрочване и уреждане на изискуеми задължения към банки и дъщерните им дружества – финансови институции във връзка с въведеното на 13.03.2020 г. от Народното събрание извънредно положение във връзка с пандемията от COVID 19, към което Групата се присъедини. Той представлява частен мораториум, съгласно насоките на ЕБО (EBA/GL/2020/02).

В средата на месец юли 2020 г. ББР се присъедини към искане на Асоциацията на банките в за удължаване на сроковете в мораториума върху плащанията. Промените са свързани с:

- удължаване на срока за подаване на искане от клиенти на банките за отсрочване на задължения и одобряването им от банките - до 30 септември 2020 г.
- удължаване на крайния срок за отсрочване на задължения на клиентите на банките – до 31 март 2021 г.

Удължаването на срока на действие на реда за отсрочване на задължения се отнася за експозиции, за които не е било подадено искане за отсрочване на плащанията преди 22 юни 2020 г.

Предстои да бъде изчислен ефектът от този мораториум върху бизнеса на Групата в краткосрочен план.

Във връзка с възложените й отговорности и мандати, с цел преодоляването на икономическите последици от разпространението на COVID-19, ББР разработи информационен портал <https://bbr.bg/covid/>, където се предоставя актуална информация за напредъка по двете програми, в които Банката прилага.

ГРУПА БЪЛГАРСКА БАНКА ЗА РАЗВИТИЕ

БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2019

Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

38. СЪБИТИЯ СЛЕД ДАТАТА НА ОТЧЕТА (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

Промени в УС на Банката

С Решение на Надзорния съвет на ББР по Протокол № 10 от 06.04.2020 г. за нов член на Управителния съвет на ББР е избран г-н Живко Иванов Тодоров. Г-н Живко Тодоров е овластен да представлява и управлява Банката като изпълнителен директор. обстоятелствата са вписани в Търговския регистър на 14.04.2020 г.

С Решение на Надзорния съвет на ББР по Протокол № 12 от 08.04.2020 г. е оттеглено овластяването за представляване от главния изпълнителен директор и е взето решение за освобождаване на г-н Стоян Тодоров Мавродиев като член на Управителния съвет на Банката. обстоятелствата са вписани в Търговския регистър на 22.04.2020 г.

С Решение на Надзорния съвет по Протокол № 12 от 14.04.2020 г. за нов член на Управителния съвет на ББР е избран г-н Панайот Ивов Филипов. Това обстоятелство е вписано в Търговския регистър на 24.04.2020г. Г-н Панайот Филипов е овластен да представлява и управлява Банката като изпълнителен директор. Това обстоятелство е вписано в Търговския регистър на 30.04.2020 г.

С Решение на Надзорния съвет по Протокол № 18 от 24.04.2020 г. е оттеглено овластяването за представляване от изпълнителния директор и е взето решение за освобождаване на г-н Румен Димитров Митров като член на Управителния съвет на Банката. Това обстоятелство е вписано в Търговския регистър на 30.04.2020 г.

Промени в НС на Банката

С Решение на Общото събрание на акционерите на Банката от 20.08.2020 г. г-н Лъчезар Борисов е освободен като член на Надзорния съвет, като е прието неговото място да заеме г-н Стамен Янев. С вписване в Търговски регистър от 26.08.2020 г. е заличено участието на г-н Лъчезар Борисов в състава на Надзорния съвет на Банката, като на негово място, с вписване от същата дата е вписан г-н Стамен Янев.

Промени в Устава на Банката

С Решения на извънредно Общо събрание на акционерите на дружеството на заседания, проведени на 02.04.2020 г. и 06.07.2020 г. последователно са приети и отразени в Устава на ББР промените в капитала, както следва – със 700,000,000 лв., съгласно решение на ОСА, проведено на 02.04.2020 г. и със 140,000,000 лв., съгласно решение на ОСА, проведено на 06.07.2020 г.

С решение на ОСА, проведено на 20.08.2020 г., са приети промени в Устава на Банката, регулиращи функционалните характеристики на изпълнителните директори на Банката, като длъжността „главен изпълнителен директор“ се заличава и се внасят съответни изменения във функциите на членовете на Управителния съвет, отразени в разпоредбите на чл. 54, 57, 59 и 59а от Устава на Банката. Изпълнителните директори организират изпълнението на решенията на органите за управление, имат равнопоставеност и разпределят помежду си задълженията си, като всеки от тях отговаря за съответен ресор от дейността на Банката. Посочените промени са вписани в Търговски регистър на 03.09.2020 г.

ГРУПА БЪЛГАРСКА БАНКА ЗА РАЗВИТИЕ

**БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2019**

Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

38. СЪБИТИЯ СЛЕД ДАТАТА НА ОТЧЕТА (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

Промяна в структурата на Банката

С решения на УС от 12.05.2020 г., 22.06.2020 г. и 21.08.2020 г., потвърдени от НС с решение от 14.05.2020 г., 29.06.2020 г. и от 01.09.2020 г., Банката извърши промени в организационната си структура, както следва:

- Закри звената Главен секретар и Кабинет на УС
- Прехвърли отдели „Стратегическо развитие и планиране“, „Връзки с обществеността“ и „Концесии“, дотогава подчинени на началник на Кабинет на УС към изпълнителен директор, като Отдел „Стратегическо развитие и планиране“ се трансформира в управление и се преименува на управление „Стратегическо развитие“;
- Отдел „Класифицирана информация“ се трансформира в управление „Класифицирана информация“;
- Отдел „Секретариат“ се отделя от управление „Административно“ на пряко подчинение на изпълнителен директор;
- Длъжността „ Длъжностно лице по защита на данните“ (ДЛЗД), част от отдел „Класифицирана информация“, се обособи като отделна длъжност, на пряко подчинение на Изпълнителен директор;
- Създаде ново Управление „Мониторинг и финансови инструменти“.

За целите на разделението на функциите и контрола между изпълнителните директори на ББР структурните единици в организационната структура на Банката са групирани в ресори, като разпределението на ресорите е както следва:

Ресор № 1

- Управление „Риск“
- Управление „Кредитна администрация“
- Управление „Проблемни вземания“
- Управление „Правно“
- Управление „Информационни технологии“
- Управление „Класифицирана информация“
- Длъжностно лице по защита на данните

Ресор № 2

- Управление „Корпоративно банкиране“
- Управление „Трежъри“
- Управление „Външни програми“
- Управление „Инвестиционно банкиране и проектно финансиране“
- Управление „Международни финансови институции и еврофондове“
- Управление „Мониторинг и финансови инструменти“
- Управление „Административно“
- Управление „Човешки ресурси“
- Управление „Сигурност“
- Отдел „Концесии“
- Отдел „Секретариат“
- Управление „Мониторинг и финансови инструменти“.

ГРУПА БЪЛГАРСКА БАНКА ЗА РАЗВИТИЕ

БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2019

Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

38. СЪБИТИЯ СЛЕД ДАТАТА НА ОТЧЕТА (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

Промяна в структурата на Банката (продължение)

Ресор № 3

- Управление „Счетоводство“
- Управление „Планиране, анализ и регулации“
- Управление „Операции и клиентско обслужване“
- Управление „Съответствие“
- Управление „Стратегическо развитие“
- Отдел „Връзки с обществеността“
- Главен икономист

Разпределението на отговорностите между членовете на УС на ББР е както следва:

- Ресор 1 – г-н Панайот Филипов, Изпълнителен директор, член на УС
- Ресор 2 – г-н Николай Димитров, Изпълнителен директор, член на УС
- Ресор 3 – г-н Живко Тодоров, Изпълнителен директор, член на УС

Промени в управителните органи на дъщерните дружества

В рамките на отчетния период бяха извършени следните персонални промени в управителните органи на дъщерните дружества на ББР:

Национален гаранционен фонд ЕАД

С Решение по Протокол № 35 от 13.05.2020 г. на Управителния съвет на ББР АД, в качеството му на едноличен собственик на капитала на „НАЦИОНАЛЕН ГАРАНЦИОНЕН ФОНД“ ЕАД, са освободени г-н Стоян Тодоров Мавродиев, г-н Ангел Атанасов Джалъзов и г-н Андон Георгиев Георгиев като членове на Съвета на директорите на „НАЦИОНАЛЕН ГАРАНЦИОНЕН ФОНД“ ЕАД. За нови членове на Съвета на директорите са избрани г-н Живко Иванов Тодоров, г-н Тодор Людмилов Тодоров и г-жа Захарина Дамянова Тодорова. Г-н Живко Тодоров е избран за председател на Съвета на директорите, г-н Тодор Тодоров - за заместник-председател на СД и за изпълнителен директор на дружеството. Едновременно с това е оттеглено упълномощаването на прокуриста г-н Андон Георгиев Георгиев. Обстоятелствата са вписани в Търговския регистър на 20.05.2020 г.

Микрофинансираща институция ДЖОБС ЕАД

С Решение по Протокол № 37 от 13.05.2020 г. на Управителния съвет на ББР АД, в качеството му на едноличен собственик на капитала на „МИКРОФИНАНСИРАЩА ИНСТИТУЦИЯ „ДЖОБС“ ЕАД, са освободени г-н Румен Димитров Митров, г-н Николай Димитров Димитров, г-н Ангел Атанасов Джалъзов и г-жа Христина Атанасова Тодорова, като членове на Съвета на директорите на „МИКРОФИНАНСИРАЩА ИНСТИТУЦИЯ „ДЖОБС“ ЕАД. За нови членове на Съвета на директорите са избрани г-н Панайот Ивов Филипов, г-жа Ивана Борисова Цанева и г-жа Ангелина Георгиева Ангелова. Оттеглено е упълномощаването на прокуриста Христина Тодорова. Обстоятелствата са вписани в Търговския регистър на 20.05.2020 г.

ГРУПА БЪЛГАРСКА БАНКА ЗА РАЗВИТИЕ

БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2019

Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

38. СЪБИТИЯ СЛЕД ДАТАТА НА ОТЧЕТА (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

Промени в управителните органи на дъщерните дружества (продължение)

Микрофинансираща институция ДЖОБС ЕАД (продължение)

С Решение по Протокол № 46 от 21.05.2020 г. на Управителния съвет на ББР АД, в качеството му на едноличен собственик на капитала на „МИКРОФИНАНСИРАЩА ИНСТИТУЦИЯ „ДЖОБС“ ЕАД, е одобрен изборът на г-жа Ивана Борисова Цанева за изпълнителен директор на дружеството. Това обстоятелство е вписано в Търговския регистър на 20.05.2020 г.

С Решение по Протокол № 47 от 22.05.2020 г. на Управителния съвет на ББР АД, в качеството му на едноличен собственик на капитала на „МИКРОФИНАНСИРАЩА ИНСТИТУЦИЯ „ДЖОБС“ ЕАД за нов член на Съвета на директорите на дружеството е избран г-н Стамен Стаменов Янев. Това обстоятелство е вписано в Търговския регистър на 29.05.2020 г.

С Решение по Протокол № 69 от 30.07.2020 г. на Управителния съвет на ББР АД, в качеството му на едноличен собственик на капитала на „МИКРОФИНАНСИРАЩА ИНСТИТУЦИЯ „ДЖОБС“, е освободен г-н Стамен Стаменов Янев като член на Съвета на директорите на дружеството. Това обстоятелство е вписано в Търговския регистър на 05.08.2020 г.

С Решение по Протокол № 75 от 24.08.2020 г. на Управителния съвет на ББР АД, в качеството му на едноличен собственик на капитала на „МИКРОФИНАНСИРАЩА ИНСТИТУЦИЯ „ДЖОБС“ ЕАД, за нов член на Съвета на директорите на дружеството е избран г-н Илия Радков Комитов. Това обстоятелство е вписано в Търговския регистър на 28.08.2020 г.

ББР Лизинг ЕАД

С Решение по Протокол № 33 от 13.05.2020 г. на Управителния съвет на ББР АД, в качеството му на едноличен собственик на капитала на „ББР ЛИЗИНГ“ ЕАД, са освободени г-н Стоян Тодоров Мавродиев, г-н Румен Димитров Митров и г-н Николай Димитров Димитров, като членове на Съвета на директорите на „ББР ЛИЗИНГ“ ЕАД. За нови членове на Съвета на директорите са избрани г-н Живко Иванов Тодоров, г-жа Антония Христофорова Добрева и г-н Емил Вълканов Вълканов. Едновременно с това е оттеглено упълномощаването на прокуриста Емил Вълканов Вълканов. Г-н Живко Иванов Тодоров е избран за председател на Съвета на директорите, а г-н Емил Вълканов Вълканов - за заместник-председател на Съвет на директорите и за изпълнителен директор. Обстоятелствата са вписани в Търговския регистър на 20.05.2020 г.

С Решение по Протокол № 34 от 13.05.2020 г. на Управителния съвет на ББР АД, в качеството му на едноличен собственик на капитала на „ББР ЛИЗИНГ“ ЕАД е одобрено упълномощаването на г-н Ивайло Кирилов Попов за Прокурист на „ББР ЛИЗИНГ“ ЕАД. Обстоятелството е вписано в Търговския регистър на 01.06.2020 г.

ББР Факторинг ЕАД

С Решение по Протокол № 39 от 13.05.2020 г. на Управителния съвет на ББР АД, в качеството му на едноличен собственик на капитала на „ББР ФАКТОРИНГ“ ЕАД, са освободени г-н Стоян Тодоров Мавродиев и г-н Румен Димитров Митров като членове на Съвета на директорите на „ББР ФАКТОРИНГ“ ЕАД. За нови членове на

ГРУПА БЪЛГАРСКА БАНКА ЗА РАЗВИТИЕ

БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2019

Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

38. СЪБИТИЯ СЛЕД ДАТАТА НА ОТЧЕТА (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

Промени в управителните органи на дъщерните дружества (продължение)

ББР Факторинг ЕАД (продължение)

Съвета на директорите са избрани г-н Панайот Ивов Филипов и г-н Георги Ванюшев Лилянков. Едновременно с това е оттеглено упълномощаването на прокуриста Георги Ванюшев Лилянков. Г-н Панайот Филипов е избран за председател на Съвета на директорите, г-н Георги Ванюшев Лилянков - за заместник-председател на Съвета на директорите и изпълнителен директор на „ББР Факторинг“ ЕАД. Обстоятелствата са вписани в Търговския регистър на 20.05.2020г.

С Решение по Протокол № 48 от 26.05.2020г. на Управителния съвет на ББР АД, в качеството му на едноличен собственик на капитала на „ББР ФАКТОРИНГ“ ЕАД, е освободен г-н Николай Димитров Димитров като член на Съвета на директорите на „ББР ФАКТОРИНГ“ ЕАД. За нов член на Съвета на директорите е избран г-н Тодор Христов Гунчев. Обстоятелствата са вписани в Търговския регистър на 03.06.2020 г.

Фонд за капиталови инвестиции АД

На извънредно общо събрание на акционерите на „ФОНД ЗА КАПИТАЛОВИ ИНВЕСТИЦИИ“ АД, проведено на 13.05.2020 г., са освободени г-н Стоян Тодоров Мавродиев и г-н Румен Димитров Митров като членове на Съвета на директорите на „ФОНД ЗА КАПИТАЛОВИ ИНВЕСТИЦИИ“ АД. За нови членове на Съвета на директорите са избрани г-н Тихомир Гочев Чемширов и г-н Цветомир Георгиев Цанов. Промените в състава на Съвета на директорите са вписани в Търговския регистър на 20.05.2020 г.

С Решение на Съвета на директорите на „ФОНД ЗА КАПИТАЛОВИ ИНВЕСТИЦИИ“ АД по Протокол № 11 от 13.05.2020 г., г-н Николай Димитров Димитров е избран за председател на Съвета на директорите, а г-н Тихомир Гочев Чемширов е избран за заместник-председател. Едновременно с това г-н Николай Димитров Димитров е избран за изпълнителен директор на дружеството.

С решение на Съвета на директорите на дружеството по Протокол № 13 от 12.08.2020 г., за прокурист на дружеството е упълномощен Ангел Хаджиев. Обстоятелството е вписано в Търговски регистър на 21.08.2020 г.

По отношение на дружествата от Финансовата група на ББР, няма други съществени събития, настъпили в периода от отчетната дата до датата на приемане на този доклад, които да налагат допълнителни оповестявания в годишния отчет към 31.12.2019 г.